

**แหล่งเรียนรู้
จังหวัดสระบุรี
LEARNING RESOURCES**

กลุ่มนิเทศ ติดตามและประเมินผลการจัดการศึกษา

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรี เขต ๑

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

กระทรวงศึกษาธิการ

เอกสารเลขที่ ๔/๒๕๖๖

CONTENTS

สารบัญ

๐๑	<u>ความเป็นมา</u>	๑
๐๒	<u>ภาษาและวัฒนธรรม</u>	๔
๐๓	<u>ตำนานพื้นบ้าน</u>	๑๐
๐๔	<u>ภูมิปัญญาท้องถิ่น</u>	๒๖
๐๕	<u>สิ่งประดิษฐ์</u>	๓๐
๐๖	<u>วรรณกรรม</u>	๔๐
๐๗	<u>พืชพันธุ์</u>	๔๓
๐๘	<u>สัตว์</u>	๕๗
๐๙	<u>สถานที่</u>	๗๒
๑๐	<u>ทรัพยากรธรรมชาติ</u>	๘๙
๑๑	<u>ศาสนา</u>	๑๐๒
๑๒	<u>ท่องเที่ยว</u>	๑๑๖
๑๓	<u>อาหาร</u>	๑๔๑
๑๔	<u>หัตถกรรม</u>	๑๕๓
๑๕	<u>ตามรอยเสด็จฯ</u>	๑๕๗
๑๖	<u>การแสดง/กีฬาพื้นบ้าน</u>	๑๗๕

๐๑

ความเป็นมา

ความเป็นมา และความสำคัญ

เจดีย์ ๕๐๐ ยอด วัดป่าสว่างบุญ
ตำบลช่อม อำเภอกำแพงคอย

หอมนสิการ
ตำบลสองคอน
อำเภอกำแพงคอย

ผาเสด็จ ตำบลทับกวาง
อำเภอกำแพงคอย

นโยบายและจุดเน้นของกระทรวง
ศึกษาธิการ ปีงบประมาณ ๒๕๖๖ ข้อ ๒
การยกระดับคุณภาพการศึกษา ข้อ ๒.๒
จัดการเรียนรู้ให้ผู้เรียนได้ค้นพบพรสวรรค์
ความสนใจ ความถนัดในอาชีพของตนเอง
ด้วยการเรียนรู้จากการลงมือปฏิบัติจริง
(Active Learning) ทั้งในห้องเรียน
สถานประกอบการ รวมทั้งการเรียนรู้
ผ่านแพลตฟอร์มและห้องดิจิทัลให้คำ
ปรึกษา แนะนำ และ ข้อ ๒.๕ พัฒนารูปแบบ
การจัดการเรียนการสอนประวัติศาสตร์
หน้าที่พลเมือง และศีลธรรม ให้มี
ความทันสมัย น่าสนใจ เหมาะสมกับวัย
ของผู้เรียน ควบคู่ไปกับการเรียนรู้
ประวัติศาสตร์ของท้องถิ่นและการเสริมสร้าง
วิถีชีวิตของความเป็นพลเมืองที่เข้มแข็ง

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา
สระบุรี เขต ๑ ขับเคลื่อนการจัดการเรียนรู้เชิงรุก
(Active Learning) และการพัฒนาหรือใช้
แหล่งเรียนรู้ การทำแหล่งท่องเที่ยว ให้เป็นห้องเรียน
เน้นการเรียนรู้ ผ่านสถานที่ทางประวัติศาสตร์
หรือวัฒนธรรมในท้องถิ่น

การจัดการเรียนรู้เชิงรุก Active Learning มี
การวัดและประเมินผลเพื่อพัฒนา การเรียนรู้ของผู้
เรียน (Assessment for learning) เพื่อ ให้เกิด
สมรรถนะกับผู้เรียนทุกระดับ

แหล่งเรียนรู้ จังหวัดสระบุรี

จังหวัดสระบุรี ตั้งอยู่ภาคกลาง
ของประเทศไทย ซึ่งตั้งอยู่ทางทิศ
ตะวันออกเฉียงเหนือของกรุงเทพฯ
ละติจูดที่ ๑๔ องศา ๓๑ ลิปดา
๔๓.๕๙๔๓๙ พิลิปดาเหนือ กับลองติจูด
ที่ ๑๐๐ องศา ๕๔ ลิปดา ๓๕.๕๘๔๗๘
ฟิลิปดาตะวันออก

อยู่ห่างจากกรุงเทพฯ ตาม
ทางหลวงแผ่นดิน หมายเลข ๑ (ถนน
พหลโยธิน) ระยะทางประมาณ ๑๐๘
กิโลเมตร (อนุสาวรีย์ชัยสมรภูมิถึง
ศาลากลางจังหวัด) และตามทางรถไฟ
สายตะวันออกเฉียงเหนือ ระยะทาง
ประมาณ ๑๑๓ กิโลเมตร และตาม
แม่น้ำเจ้าพระยา แยกเข้าแม่น้ำป่าสัก
ประมาณ ๑๖๕ กิโลเมตร

เนื้อที่จังหวัดสระบุรี มีเนื้อที่
ทั้งหมด ๓,๕๗๖,๔๘๖ ตารางกิโลเมตร
หรือประมาณ ๒,๒๓๕,๓๐๔ ไร่ คิดเป็น
ร้อยละ ๐.๗๐ ของพื้นที่ประเทศ

วัดพระพุทธบาทราชวรมหาวิหาร
ตำบลขุนโขลน อำเภอพระพุทธบาท

วัดถ้ากระบอ
ตำบลขุนโขลน อำเภอพระพุทธบาท

ทุ่งทานตะวัน จังหวัดสระบุรี

วัดถ้ำนารายณ์
ตำบลเขาวง อำเภอพระพุทธบาท

แหล่งเรียนรู้ หมายถึง "แหล่ง" หรือ "ที่รวม" ซึ่ง
อาจเป็นสภาพ สถานที่ หรือศูนย์รวม ที่ประกอบด้วย
ข้อมูล ข่าวสาร ความรู้และกิจกรรมที่มีกระบวนการ
เรียนรู้ หรือกระบวนการเรียนการสอน โดยมีรูปแบบ
แตกต่างจากกระบวนการเรียนการสอนที่มีครูเป็นผู้สอน
หรือศูนย์กลางการเรียนรู้ เป็นการเรียนรู้ที่มีกำหนด
เวลาเรียนยืดหยุ่น สอดคล้องกับความต้องการและ
ความพร้อมของผู้เรียน การประเมิน และการวัดผล
การเรียน มีลักษณะเฉพาะที่สร้างขึ้น ให้เหมาะสม
กับการเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง ซึ่งไม่จำเป็นต้องเป็นรูปแบบ
เดียวกันกับการประเมินผลในชั้นเรียน

๐๒

ภาษา

และวัฒนธรรม

ลาวเวียง (Lao-Vieng)

อำเภอแก่งคอย อำเภอหนองแค
อำเภอหนองแซง อำเภอเมืองสระบุรี
อำเภอวิหารแดง อำเภอเสาไห้
อำเภอบ้านหมอ

ลาวเวียง เป็นชื่อเรียกกลุ่มชนที่ย้ายถิ่นฐานจากเมืองเวียงจันทน์ สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว เข้ามาอาศัยอยู่ในประเทศไทยตั้งแต่สมัยกรุงธนบุรี มีการโยกย้ายครั้งใหญ่ในสมัยรัตนโกสินทร์ตอนต้น ตรงกับรัชสมัยพระบาทสมเด็จพระนั่งเกล้าเจ้าอยู่หัว เนื่องจากการก่อกบฏของเจ้าอนุวงศ์ ใน พ.ศ. ๒๓๖๙ เมื่อการต่อสู้สิ้นสุดลง และกรุงเทพฯ ได้รับชัยชนะ พระบาทสมเด็จพระนั่งเกล้าเจ้าอยู่หัวมีพระราชประสงค์ให้กวาดต้อนผู้คนจากเมืองเวียงจันทน์ และหัวเมืองลาวใกล้เคียง กลับมามากที่สุดเพราะหากให้เวียงจันทน์ตั้งเป็นบ้านเมือง เพื่อช่วยดูแลและเกลี้ยกล่อมหัวเมืองลาวต่าง ๆ ให้สวามิภักดิ์ต่อกรุงเทพฯ นั้น อาจจะไม่มีความเป็นไปได้ ทำให้กลุ่มชาวลาวเมืองเวียงจันทน์และหัวเมืองลาวใกล้เคียงถูกกวาดต้อนส่งลงมาหลายครั้ง จนเกิดเป็นชุมชนที่ขยายใหญ่ขึ้นก่อประโยชน์ แก่ส่วนกลางทั้งในด้านการเมือง และเศรษฐกิจ ซึ่งในจังหวัดสระบุรี มีกลุ่มชาติพันธุ์ลาวเวียงอาศัยอยู่ในอำเภอแก่งคอย อำเภอหนองแค อำเภอเมืองสระบุรี อำเภอวิหารแดง อำเภอบ้านหมอ อำเภอเสาไห้ ที่โดดเด่นในสถานที่ท่องเที่ยวตลาดน้ำลาวเวียง และอำเภอหนองแซง ที่อนุรักษ์ในพิพิธภัณฑ์บ้านไร่กาแฟ

ภาษาลาวเวียง เป็นภาษาในตระกูลไท-กะได ซึ่งเป็นตระกูลภาษาที่มีความสำคัญมากตระกูลหนึ่งในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ใช้สื่อสารครอบคลุมพื้นที่บริเวณประเทศไทย ลาว เวียดนาม กัมพูชา และจีน มีการเรียกขานต่างกันไปตามชื่อเผ่าพันธุ์หรือตามที่ชาติอื่นใช้เรียกเช่นภาษาชาน (Shan) ในเมียนมาร์ ภาษาไทย (Thai) ในประเทศไทย และภาษาลาว (Laos) ในประเทศลาว ภาษาถิ่นตระกูลไทย ที่ใช้พูดในประเทศไทย นอกจากภาษาไทยซึ่งเป็นภาษาราชการแล้ว ยังมีภาษาไทยถิ่นอื่นอีกมากมาย อันมีกลุ่มที่สำคัญกลุ่มหนึ่ง ได้แก่ ภาษาลาว (Laos) ที่ใช้กันมากในแถบตะวันออกเฉียงเหนือของไทย และที่กระจายอยู่ตามจังหวัดต่าง ๆ ในภาคกลางและภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

นักเรียนชมรมนาฏศิลป์และการแสดง
โรงเรียนเสาไห้ “วิมลวิทยานุกูล” แสดง
ในงานเสน่ห์ชาติพันธุ์ (ลาวเวียง) เพื่อ
ไปผลิตสื่อ และขยายผลด้านการท่องเที่ยว
ของจังหวัดสระบุรี

จัดขึ้นโดยสำนักงานการท่องเที่ยวและ
กีฬาจังหวัดสระบุรี ณ พิพิธภัณฑ์บ้านไร่
กาแฟ อำเภอหนองแซง จังหวัดสระบุรี

• ข้อมูลภาษาและวัฒนธรรม
ลาวเวียง เพิ่มเติม

ลาวพวน (Lao-Puan)

อำเภอหนองโดน
อำเภอดอนพุด
อำเภอวิหารแดง

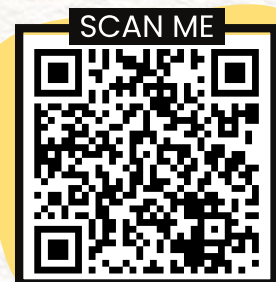

พวน หรือ ไทพวน คำว่า "พวน" เป็นชื่อของคนไทยสาขาหนึ่ง ซึ่งทางภาคอีสานเรียกว่า "ไทยพวน" แต่ทางภาคกลางเรียกว่า "ลาวพวน" ซึ่งส่วนใหญ่อยู่ที่แขวงเชียงขวางประเทศลาว และกระจัดกระจาย ไปอยู่ที่อื่นอีกทั่วประเทศในเขตประเทศไทยในสมัยกรุงธนบุรี เมื่อประเทศลาวได้รวมเป็นอาณาจักรเดียวกันกับไทยจนถึงสมัยกรุงรัตนโกสินทร์ รัชกาลที่ ๓ พลเมืองทางฝั่งซ้ายแม่น้ำโขงได้ถูกกวาดต้อน มาอยู่ฝั่งขวาของแม่น้ำโขงหลายท้องถิ่นด้วยกัน ทั้งภาคอีสาน และภาคกลาง คนไทยพวนได้ถูกกวาดต้อนมาด้วย และได้กระจัดกระจายไปอยู่ในที่ต่าง ๆ ทั้ง ๒ ภาค ภาคอีสาน เช่น ที่อำเภอผือ จังหวัดอุดรธานี ภาคกลาง เช่น จังหวัดพิจิตร สุโขทัย ลพบุรี สระบุรี สุพรรณบุรี ฉะเชิงเทรา และอื่น ๆ ลาวพวน จึงเป็นคำกลางทั่วไปที่ชาวบ้านในไทยเรียกกลุ่มพวนในไทย เพื่อขยายถึงแหล่งที่มาดั้งเดิม จากสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว

ภาษาพวน คนพวนพูดถึงตนเองว่าเป็นผู้มีความรักสงบ โอบอ้อมอารี ยึดมั่นในพระพุทธศาสนา ขยันขันแข็ง จะสังเกตได้ว่าชาวลาพวนในปัจจุบันนิยมเรียกตัวเองว่า ไทยพวน เนื่องจากคำว่า "ไทย" แสดงตัวตนของความเป็นชาติ ที่ต่างจากชาติพันธุ์ นั้นจึงหมายความว่า พวกเขาเป็นคนไทยเชื้อสายลาวพวน หรือไทพวน ส่วนคำว่าลาวกะเลอนั้นเป็นคำเรียกที่มาจากสำเนียงของชาวลาพวน ที่มีเสียงพูดที่อุดมประสมด้วยสระเออซึ่งภาษาของลาพวนจะต่างไปจากลาวเวียงเพราะมีความคล้ายภาษาพูดในภาษาผู้ไท หรือไทยล้านนา และคำศัพท์ส่วนใหญ่จะคล้ายกับภาษาไทยอีสาน แต่ภาษาไทยพวนจะมีเสียง "ญ" เพิ่มเสียงนาสิกเข้าไปด้วย และจะไม่มีเสียง "ช" หรือ "ฉ" โดยจะออกเสียงเป็น "ซ" หรือ "ส" แทน ส่วนตัว "ร" นั้นจะออกเสียงเป็น "ฮ" และ "ล" แทน ดังนั้น ภาษาไทยพวนจึงไม่มีการออกเสียงควบกล้ำ และเมื่อออกเสียงอักษรกลาง เป็นพยัญชนะต้นชาวไทยพวนจะออกเสียง เป็นเสียงตรีและในคำตายเสียงสั้น คนไทยพวนจะออกเสียงสูง ส่วนเสียงจัตวา ชาวไทยพวน จะออกเสียงต่ำ ส่วนภาษาเขียนในอดีตชาวพวนจะใช้อักษรไทยน้อยจารึกเรื่องราวทางโลกนิทานพื้นบ้าน และใช้อักษรธรรมจารึกเรื่องราวเกี่ยวกับพระพุทธศาสนาลงในใบลาน ปัจจุบันพบได้น้อย

- ข้อมูลภาษาและวัฒนธรรมลาวพวน เพิ่มเติม

ลาวแง้ว (Lao-Ngaew)

อำเภอพระพุทธบาท
อำเภอหนองโดน

แง้ว หรือ ลาวแง้ว เป็นกลุ่มชาติพันธุ์ตระกูลไทย-ลาว ที่ถูกกวาดต้อนมาจากอาณาจักรลาว ชาวแง้วเดิมมีถิ่นฐานอยู่ในเขตชนบทชานเมืองเวียงจันทน์โดยถูกกวาดต้อนเข้ามาอยู่ในเมืองไทย ช่วงสงครามระหว่างสยามกับลาวเมื่อต้นรัตนโกสินทร์ โดยเฉพาะในช่วง พ.ศ. ๒๓๖๙-๒๓๗๑ (สมัยเจ้าอนุวงศ์ ในช่วงรัชกาลที่ ๓) ที่ได้มีการกวาดต้อนชาวลาวจากหัวเมืองพวน เมืองเชียงขวาง เมืองเวียงจันทน์ เมืองหลวงพระบางเข้ามาตั้งถิ่นฐานในเขตหัวเมืองชั้นในของภาคกลางตั้งแต่ จังหวัดลพบุรี สระบุรี นครนายก ปราจีนบุรี ชลบุรี ฉะเชิงเทรา สุพรรณบุรี นครปฐม ราชบุรี สำหรับกลุ่มลาวแง้วที่จังหวัดสระบุรี อยู่ที่บ้านตาลเสี้ยน บ้านหนองแก บ้านหนองระกำ อำเภอพระพุทธบาท และบางหมู่บ้านของอำเภอหนองโดน

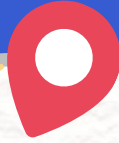
ภาษาลาวแง้ว อยู่ในตระกูลภาษาไท-กะได กลุ่มตะวันตกเฉียงใต้ จากการแยกเสียงวรรณยุกต์พบว่าภาษาลาวแง้วมีความใกล้เคียงกับสำเนียงภาษาแบบหลวงพระบางและลาวครั่ง ที่ถูกกวาดต้อนมาจากเมืองเพ็ญ เมืองเลย เมืองแก่นท้าวบริเวณอำเภอท่าลี่ไม่ไกลจากเลย ด้านซ้ายซึ่งอยู่ในเขตหลวงพระบาง เมืองลม ปากลายในสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว และมี ข้อแตกต่างจากภาษาไทยมาตรฐาน คือ ไม่มีเสียงพยัญชนะ "ร" และ "ช" ภาษาไทยมาตรฐาน ใช้เสียง "ร" ภาษาแง้วจะใช้เสียง "ฮ" แทน เช่น รัก เป็น ฮัก, รู้ เป็น ฮู้ หากคำใด ที่ภาษาไทยมาตรฐานออกเสียง "ช" ภาษาแง้วจะออกเป็น "ซ" เช่น ชื้อ เป็น ฮื้อ, ชัง เป็น ฮัง เป็นต้น ภาษาลาวแง้วไม่มีเสียงสระประสม ภาษาไทยมาตรฐานออกเสียงสระเอื้อ ภาษาแง้วจะออกเป็น สระเอี้ย เช่น เกลื้อ เป็น เกี้ย มะเขือ เป็น มะเขี้ย เป็นต้น เสียงใดที่ตามด้วย ไ, ใ จะออกเสียงคำ ที่มีวรรณยุกต์จัตวา เช่น ที่ไหน ใช้ว่า ไผ, ได้ ใช้ว่า ไต เป็นต้น นอกจากนี้ยังมีคำศัพท์ของตนเอง สำหรับเรียกผัก ผลไม้ และสิ่งของ ที่ต่างจากภาษาไทยมาตรฐาน และยังมีคำที่ "ตี" ลงท้าย ประโยคทั้งประโยคบอกเล่าและประโยคคำถาม

- ข้อมูลภาษาและวัฒนธรรม ลาวแง้ว เพิ่มเติม

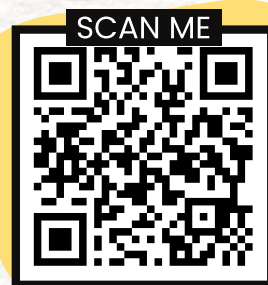
ลาวญ้อ (Lao-Yor)

อำเภอแก่งคอย

ลาวญ้อ มีถิ่นฐานดั้งเดิมของอยู่ในแคว้นสิบสองปันนา ต่อมาชาวญ้อบางส่วน ได้อพยพลงมาตามลำน้ำโขง ตั้งรกรากอยู่ที่เมืองหงษา แขวงไชยบุรีของประเทศลาวในปัจจุบัน ชาวไทญ้อส่วนใหญ่จะอาศัยอยู่เขตภาคอีสานของประเทศไทย ต่อมาเมื่อเกิดกบฏเจ้าอนุวงศ์เวียงจันทน์ในสมัยรัชกาลที่ ๓ เมื่อ พ.ศ. ๒๓๖๙ พวกไทญ้อเมืองไชยบุรีถูกกองทัพเจ้าอนุวงศ์กวาดต้อนให้กลับมาตั้งเมืองขึ้นใหม่ ทางฝั่งขวาแม่น้ำโขงอีกและได้ตั้งขึ้นเป็นเมืองท่าอุเทน เมื่อ พ.ศ. ๒๓๗๓ ส่วนชาวไทญ้อในเขตบ้านหาดสองแควใต้ อำเภอแก่งคอย สันนิษฐานว่ามาจากเมืองคำเกิดซึ่งมาพร้อมกับกองทัพของพระยาราชสุภาวดี ภายหลังเสร็จจากศึกเจ้าอนุวงศ์ในราวปี พ.ศ. ๒๓๖๙ รัชสมัยพระบาทสมเด็จพระนั่งเกล้าเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ ๓

ภาษาญ้อ เป็นภาษากลุ่มไทในเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ โดยมีความใกล้เคียงกับภาษาไทเปาในประเทศเวียดนาม ซึ่งจัดอยู่ในตระกูลภาษาไท-กระได มีพยัญชนะ ๑๙ เสียง สระเดี่ยว ๑๘ เสียง สระประสม ๓ เสียง วรรณยุกต์ ๔ เสียง พยัญชนะควบกล้ำ ๖ เสียง ชาวไทญ้อมีภาษาพูดโดยพื้นฐานเสียงแตกต่างไปจากภาษาไทยลาว (ภาษาไทยอีสาน) ตรงที่ฐานเสียงอักษรสูงและเสียงจัตวาจะเน้นหนัก ในลำคอ น้ำเสียงสูง อ่อนหวาน ฐานเสียงสระเอื้อและสระโใในภาษาไทยลาวจะตรงกับฐานเสียงสระเอื้อ และสระเออตามลำดับ เช่น เอื้อ เป็น เอีย ให้เป็น หื้อ ประโยคว่า “อยู่ทางใด” เป็น “อยู่ทางเลอ” “เจ้าสีไปไส” เป็น “เจ้านะไปกะเลอ” สำหรับภาษาของชาวไทญ้อมีลักษณะของคำบางคำเท่านั้น ที่แตกต่างจากภาษาลาวหรือภาษาไทยอีสาน แต่ลักษณะที่แตกต่างอย่างเห็นได้ชัด คือ สำเนียงของชาวไทญ้อ ซึ่งภาษาพูดของกลุ่มชาติพันธุ์ญ้อ นั้นเหมือนภาษาไทยลาว แต่มีความแตกต่างของสำเนียงเล็กน้อย คือ น้ำเสียงสูง อ่อนหวาน ไม่ห้วนสั้นเหมือนไทยลาว

- ข้อมูลภาษาและวัฒนธรรมลาวญ้อ เพิ่มเติม

ไถยวน (Tai-Yuan)

อำเภอเส้าไห้
อำเภอเมืองสระบุรี

ไถยวน ใน พ.ศ. ๒๓๔๗ พระบาทสมเด็จพระพุทธยอดฟ้าจุฬาโลกได้โปรดฯ ให้กรมหลวงเทพหริรักษ์ และพระยายมราชพร้อมด้วยเจ้านายในหัวเมืองฝ่ายเหนือยกทัพไปตีเมืองเชียงแสน ซึ่งขณะนั้นพม่าปกครองอยู่ คราวนั้นกองทัพไทยให้รื้อกำแพงเมืองและบ้านเมืองเสีย รวบรวมผู้คนชาวเชียงแสนได้ ๒๓,๐๐๐ คน แบ่งออกเป็น ๕ ส่วน แล้วแยกไปอยู่เชียงใหม่ ลำปาง น่าน เวียงจันทน์ และอีกส่วนหนึ่งถวายลง ณ กรุงเทพฯ ซึ่งก็โปรดฯ ให้ไปตั้งบ้านเรือนอยู่ที่สระบุรีและราชบุรี

ทั้งนี้ มีการตั้งเมืองสระบุรีขึ้นเมื่อ พ.ศ. ๒๐๙๒ ในรัชสมัยของสมเด็จพระมหาจักรพรรดิ เพื่อรวบรวมผู้คนไว้ ช่วยป้องกันศัตรูคือพม่า เมืองที่ตั้งขึ้นครั้งนั้นกำหนดแค่เพียงเขตแดน มิได้สร้างบริเวณเมือง หากผู้ริเริ่มเมืองตั้งจวนอยู่ที่ไหน ก็ได้ชื่อว่าที่ทำการของเมืองอยู่ที่นั่น

ตัวเมืองสระบุรีดั้งเดิมตั้งอยู่บริเวณบึงไฉ้ว ไกลวัดจันทบุรี อำเภอเส้าไห้ จังหวัดสระบุรี ปัจจุบันชาวเชียงแสนที่อพยพ มาตั้งบ้านเรือนอยู่ ก็คือมาตั้งบ้านเรือนอยู่ในท้องที่อำเภอเส้าไห้ปัจจุบันนี้ โดยตั้งบ้านเรือนอยู่ริมสองฝั่งแม่น้ำป่าสัก ภายหลังเมื่อมีบุตรหลานมากขึ้น ก็ย้ายถิ่นฐานออกไปตั้งบ้านเรือนไกลจากฝั่งแม่น้ำป่าสักออกไป คนเชียงแสนที่อพยพไปอยู่สระบุรีเรียกตนเองว่า คนยวน เรียกภาษาที่ตนพูดว่า ภาษายวนมาจนทุกวันนี้ ปัจจุบันมีคนยวนไปตั้งถิ่นฐานทุกอำเภอ (ยกเว้นอำเภอหนองโดนและอำเภอดอนพุด) อำเภอที่มีคนยวนตั้งบ้านเรือนอยู่มากที่สุด คืออำเภอเมือง อำเภอเส้าไห้ และกิ่งอำเภอวังม่วง

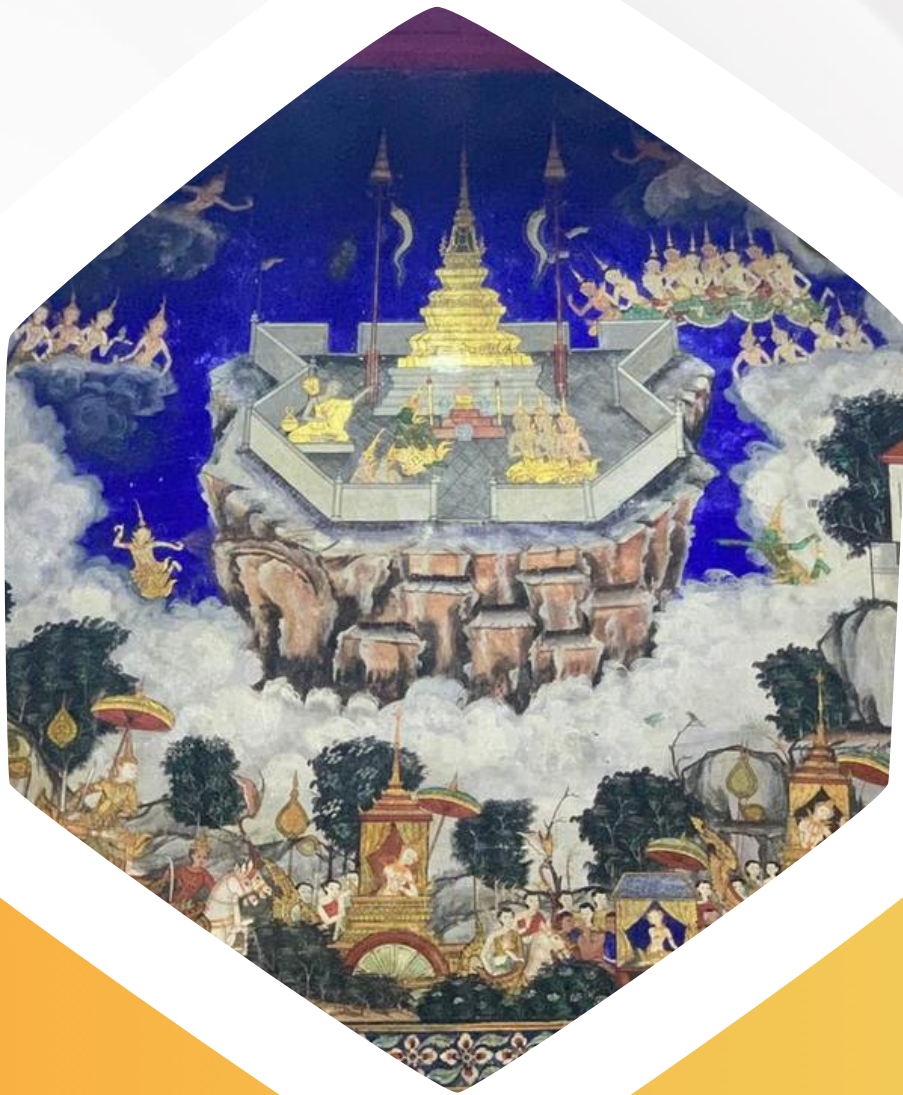
ภาษายวน ชาวไถยวนสระบุรีจะพูดภาษายวน ซึ่งก็คือภาษาไทยนั่นเอง ต่างแค่จะมีสำเนียงเสียงต่างไปจากภาษาไทยกรุงเทพฯ ภาษาไถยวนสระบุรีจะมีสำเนียงเสียงและคำศัพท์ เช่นเดียวกับภาษาถิ่นล้านนาทุกประการ ชาวไถยวนสระบุรียังได้นำเอาภาษาของตนมาร้อยกรองให้มีเสียงสัมผัส นำมาร้องอย่างท่วงทำนอง เรียกว่า จ้อย ตามแบบที่ล้านนาเรียกว่า “ซอ” ซึ่งมีปรากฏทั่วไป ผู้ที่มีปฏิภาณโวหารดี และมีน้ำเสียงดีจะจ้อยได้อย่างน่าฟัง การจ้อยอาจจ้อยคนเดียว หรือจ้อยคู่โต้ตอบกันก็ได้ เมื่อจ้อยตอนใดเป็นที่ถูกใจของผู้ฟัง ผู้ฟังจะร้องออกมาดัง ๆ ว่า แซ่ หรือ เต็ก เข้าไป เป็นที่สนุกสนาน เนื้อหาที่นำมาจ้อยกันอาจมีทั้งบทเกี้ยวพาราสี คำสอน นิทาน ชาดก ประวัติต่าง ๆ ฯลฯ

การแสดงฟ้อนไถยวน
ณ หอวัฒนธรรมพื้นบ้านไถยวน

- ข้อมูลภาษาและวัฒนธรรมไถยวน เพิ่มเติม

๐๓

ตำนานพี่น้องบ้าน

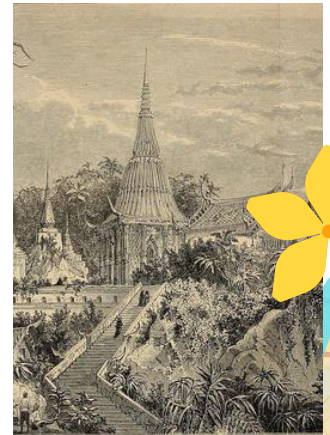
ตำนานพื้นบ้าน รอยพระพุทธรบาท Roy Phra Buddhachat

อำเภอพระพุทธรบาท

รอยพระพุทธรบาท เป็นรูปรอยเท้าคนขนาดใหญ่ มีความยาว ๕ ฟุต กว้าง ๒๑ นิ้ว และ ลึก ๑๑ นิ้ว ประดิษฐานอยู่บนไหล่เขาสุวรรณบรรพต ท้องที่ตำบลขุนโขลน อำเภอพระพุทธรบาท ตามหนังสือปุณณโณวาทสูตรฉบับของพระมหานาค วัดท่าทราย แต่งใน รัชสมัยพระเจ้าบรมโกศ แห่งกรุงศรีอยุธยา เล่าเรื่องนี้ไว้ว่า ณ สถานที่อันมีรอยที่พระพุทธรองค์เสด็จไปเหยียบรอย พระพุทธรบาทไว้มีอยู่เพียง ๕ แห่งด้วยกัน คือ ๑.เขาสุวรรณมาลิก ๒. เมืองโยนกบุรี ๓. ที่หาดทราย ริมฝั่งแม่น้ำนัมทานที ทั้งสามแห่งนี้อยู่ในประเทศอินเดีย ๔. เขาสุมนภูฏานในประเทศศรีลังกา ๕. เขาสุวรรณบรรพตในประเทศไทย

ตำนานกล่าวว่า ในสมัยสมเด็จพระเจ้าทรงธรรม แห่งกรุงศรีอยุธยา มีพระสงฆ์ไทยเดินทางไป ลังกาทวีป เพื่อสักการบูชาพระพุทธรบาท ณ เขาสุมนภูฏาน ขณะนั้นทางลังกา กำลังสืบค้นเรื่องที่ตั้ง ของพระพุทธรบาทห้าแห่งในตำนาน ได้ความว่า รอยพระพุทธรบาทหนึ่งในจำนวนนั้นประดิษฐานอยู่ที่เขาสุวรรณบรรพต ในสยาม สมเด็จพระเจ้าทรงธรรมจึงมีรับสั่งให้สืบค้น

ต่อมาปรากฏว่ามีพรานบุญ คนบ้านขุนโขลน เมืองพระพุทธรบาท สมัยนั้นเคยไปล่าสัตว์บนไหล่เขา ใช้ธนูยิงเนื้อทรายน้อยได้รับบาดเจ็บ กระโดดหายเข้าไปในป่าละเมาะ บัดเดี๋ยวมันก็โดดออกมาร่าเริงไม่มีรื้อรอย ถูกรูปบาดเจ็บ พรานบุญแปลกใจจึงขึ้นไปดูพบรอยเท้าคนขนาดใหญ่ มีน้ำใสขังอยู่ จึงเอาฝ่ามือไว้ก้นน้ำดื่ม และเอาลูบไล้ไปทั่วสรรพางค์กาย

กลากเคลื่อนตามผิวกายก็เกลี้ยงเกลา น่าอัศจรรย์ยิ่งนัก จนข่าวเล่าลือ โด่งดังไปถึงพระเจ้าทรงธรรม ในปี พ.ศ.๒๑๔๙ จึงเสด็จโดยเรือพระที่นั่ง จากกรุงศรีอยุธยา มาถึงเขตท่าเรือแล้ว เสด็จทรงช้างพระที่นั่ง สุวรรณปฤษฎางค์พร้อมด้วยเสนาอำมาตย์ พรานบุญเป็นคนนำเสด็จ ไปจนถึงเชิงเขาสุวรรณบรรพต ทอดพระเนตรเห็นว่าเป็นรอยพระพุทธรบาท มีลายลักษณะกัจจกร ประกอบด้วย อัญมณีรัตนมาฆค ๑๐๘ ประการ สมตามพระบาลีที่พระสงฆ์ลังกาทวิปแนะนำมา ทรงโสมนัสปราโมทย์ กระทำสักการบูชาด้วยธูปเทียน และของหอมมากมาย พระองค์ทรง รับสั่งให้ช่างสร้างมณฑปสวมรอยพระพุทธรบาท และอุทิศถวายที่ใกล้เคียง

เป็นบริเวณกว้างออกไป ๑ โยชน์โดยรอบ เร่งให้สร้างอยู่ ๔ ปีจึงมีมณฑปพระอุโบสถวิหาร และอาวาสพำนักสงฆ์เสร็จ พระองค์ได้เสด็จขึ้นไปฉลอง มีมหรสพสมโภช ๗ วัน จึงเสด็จกลับกรุงศรีอยุธยา

ตำนานพันบ้าน วัดพระพุทธบาท Wat Phra Buddhabat

อำเภอพระพุทธบาท

วัดพระพุทธบาท มีชื่อเต็มๆ ว่า “วัดพระพุทธบาทราชวรมหาวิหาร” ถือเป็นวัดที่สำคัญแห่งหนึ่งในจังหวัดสระบุรี วัดพระพุทธบาทเป็นพระอารามหลวงชั้นเอก สร้างเมื่อพ.ศ.๒๑๖๗ ในสมัยสมเด็จพระเจ้าทรงธรรม หลังจากที่สมเด็จพระเจ้าทรงธรรมได้พรอวยพระพุทธบาทแล้ว พระองค์ทรงโปรดฯ ให้สร้างพระมณฑปครอบพรอวยพระพุทธบาทไว้ มีลักษณะเป็นอาคารรูปสี่เหลี่ยมจัตุรัส ประกอบด้วยเครื่องยอดรูปปราสาท ๗ ชั้น หลังคามุงกระเบื้องเคลือบ มีสายอ้อมมุ้มไม้สิบสอง ปิดทองประดับกระจกโดยรอบ ผนังด้านนอกปิดทองประดับกระจกเป็นรูปเทพนม พุ่มข้าวบิณฑ์ บานประตูเป็นงานศิลปกรรมประดับมุข ส่วนทางขึ้นเป็นบันไดนาคสามสายคือบันไดเงิน บันไดทองและบันไดแก้ว หัวนาคที่เชิงบันไดหล่อด้วยทองสำริดเป็นนาค ๕ เศียร ส่วนภายนอกพระมณฑปจะมีระฆังแขวนเรียงรายโดยรอบ

ต่อมาเมื่อเสียกรุงครั้งที่ ๒ พ.ศ. ๒๓๑๐ ในสมัยสมเด็จพระเจ้าเอกทัศน์ โบราณสถานบางส่วนถูกเผาได้รับความเสียหาย และได้บูรณะขึ้นใหม่ในช่วงต้นกรุงรัตนโกสินทร์ แต่ในสมัยรัชกาลที่ ๓ เกิดไฟไหม้ใหญ่ขึ้นอีกครั้งหนึ่งบริเวณมณฑปวัดพระพุทธบาท จนมีสภาพทรุดโทรม ภายหลังจึงได้ซ่อมบำรุงจนมีสภาพสมบูรณ์ นอกจากนี้ยังมีพระอุโบสถและพระวิหาร ต่างก็สร้างตามศิลปกรรมแบบสมัยกรุงศรีอยุธยาและกรุงรัตนโกสินทร์ตอนต้น

ในบริเวณวัดยังเป็นที่ตั้งพิพิธภัณฑสถานแห่งชาติพระพุทธบาท (วิหารหลวง) เป็นที่รวบรวมศิลปวัตถุที่มีคุณค่า เช่น เครื่องทรงสมเด็จพระเจ้าทรงธรรม เครื่องลายครามสังคโลก เครื่องทองสำริดโบราณ ศาสดาราชโบราณ รอยพระพุทธบาทจำลอง ยอดมณฑปพระพุทธบาทเก่า รวมไปถึงพัดยศของพระสมัญต่างๆ ซึ่งจะเปิดให้ชมเฉพาะเทศกาลนมัสการพระพุทธบาท ซึ่งจะจัดขึ้นปีละ ๒ ครั้ง คือ ขึ้น ๘ ค่ำ เดือน ๓ จนถึงแรม ๑ ค่ำ และขึ้น ๘ ค่ำ เดือน ๔ จนถึงแรม ๑ ค่ำ

แหล่งอ้างอิง :

<https://www.museumthailand.com/>

ตำนานพื้นบ้าน บ่อพรานล้างเนื้อ Bor Phran Larngnur

อำเภอพระพุทธบาท

บ่อพรานล้างเนื้อ ตั้งอยู่ในบริเวณ
ใกล้เคียงกับมณฑปวัดพระพุทธบาท
มีลักษณะเป็นบ่อหินขนาดย่อม ภายหลัง
ได้มีการเปลี่ยนแปลงก่อสร้างก่อขึ้น
โดยที่บริเวณปากบ่อมีรอยเขาคัน
ใกล้กับบริเวณบ่อนี้ มีหินลาดและมีหลุม
ลึกลงไป มีขนาดเท่ากระป๋องนม

น้ำที่ไหลจากหลุมนี้ถือกันว่าเป็น
น้ำศักดิ์สิทธิ์ มีประวัติเล่ากันว่าพรานบุญ
ผู้พบรอยพระบาทเป็นผู้นำเนื้อมาล้างที่บ่อ
โดยคุกเข่าและก้มลงล้างเนื้อในบ่อ ส่วนหลุม
ขนาดกระป๋องนม นั้น คือ รอยปักหอก
ของพรานบุญ ซึ่งมีน้ำไหลอยู่ตลอดเวลา

เวทพรานบุญ

การยิงเขี้ยว
FaithThaistory.com

ตำนานพื้นบ้าน เจ้าพ่อเขาดก

Jao Phor Khao Tok

อำเภอพระพุทธบาท

เจ้าพ่อเขาดก เทวรูปศักดิ์สิทธิ์คู่เมืองพระบาทแต่โบราณกาล เป็นเทพารักษ์ที่ปกปักรักษาเทือกเขาสุวรรณบรรพต (เขาสัจจพันธคีรี) ซึ่งเป็นสถานที่ตั้งของรอยพระพุทธรบาท

ปัจจุบันนี้ยังไม่มีเอกสารหรือหลักฐานที่ระบุว่าถูกค้นพบเมื่อใด บันทึกที่เก่าแก่ที่สุดน่าจะเป็น “พระราชพงศาวดารกรุงเก่า” ที่มีข้อความตอนหนึ่งกล่าวว่า “ต่อมาเมื่อพระเจ้าทรงธรรมโปรดเกล้าฯ รับคำสั่งให้ช่วยกันค้นหารอยพระพุทธรบาท ครั้นทรงพบแล้วจึงโปรดให้ช่างฝรั่งชาติฮอลันดา

สองกลองตัดถนนทำทางเดิน (ถนนพระเจ้าทรงธรรม) จากอำเภอท่าเรือไปถึงภูเขาสัจจพันธคีรี อันเป็นสถานที่ประดิษฐานรอยพระพุทธรบาท ถนนได้ตัดผ่านมาทางศาลเจ้าพ่อเขาดกอันเป็นสถานที่ตั้งศาลเจ้าพ่อเขาดกหลังเก่า

เจ้าพ่อเขาดก ที่เรียกว่าเจ้าพ่อเขาดกนี้ คือ เทวรูปสลิตอยู่ในศาลเจ้า ตัวศาลตั้งอยู่เชิงเขาเรียกกันว่า เขาดก (คือเทือกเขามาสุดลงที่ตรงนั้น)” ตั้งแต่อดีตถึงปัจจุบัน ผู้ที่เดินทางมาสักการะรอยพระพุทธรบาท จึงมักจะแวะเข้าสักการะองค์เจ้าพ่อเขาดกด้วยเสมอ ในฐานะเทพารักษ์ประจำเทือกเขาแถบนี้

ในอดีตศาลเจ้าพ่อเขาดกทำจากไม้ และมักจะเกิดเหตุอัคคีภัยบ่อยครั้ง ก็ได้มีการซ่อมแซมปรับปรุง เคลื่อนย้ายศาลไปยังที่เหมาะสมเรื่อยมา จนปัจจุบันนี้ได้มาตั้งอยู่ใกล้

กับวงเวียนถนนพุทธเกษตร โดยนอกจากจะเป็นศาลเจ้าแบบผสมไทย - จีน แล้ว ยังเปิดทำการเป็นมูลนิธิช่วยเหลือผู้ประสบภัย ผู้ยากไร้ และดำเนินงานด้านสาธารณะกุศลต่าง ๆ ในนาม “มูลนิธิเจ้าพ่อเขาดก”

ตำนานพื้นบ้าน พระราชวังท้ายพิบูล

Wangtaiphikul Palace

อำเภอพระพุทธบาท

"ท้ายพิบูล" ที่ปรากฏในข่าวเสด็จพระราชดำเนิน
ประพาสพระพุทธบาท ร.ศ.๑๒๕ หมายถึง "พระราชวัง ท้าย
พิบูล" หรือ "ตำหนักท้ายพิบูล" ซึ่งตั้งอยู่ทางด้าน
ทิศตะวันตก ติดกับกำแพงวัดพระพุทธบาท สันนิษฐานว่า
สร้างขึ้นในสมัยสมเด็จพระเจ้าทรงธรรม พร้อม ๆ กับ
การก่อสร้างวัดพระพุทธบาท สำหรับใช้เป็นที่ประทับ
ในเวลาที่จะเสด็จมานมัสการพระพุทธบาท ดังปรากฏใน
พระราชพงศาวดารกรุงศรีอยุธยา ฉบับบริติชมิวเซียมความว่า

"...เดือน ๑๒ นั้น ทรงพระกรุณาสั่งว่า พันเทศกาลราษฎรเกี่ยวข้าวแล้วจะเสด็จไป
นมัสการพระพุทธบาท ให้ยกช่างขึ้นไปตักแต่ง พระตำหนักใต้ธารทองแดง และให้ไขน้ำ
มาแต่ ธารทองแดงให้สนุกสนาน และทางสลอมารค แต่ท่าเจ้าสนุกขึ้นไปท้ายพิบูลนั้น..."

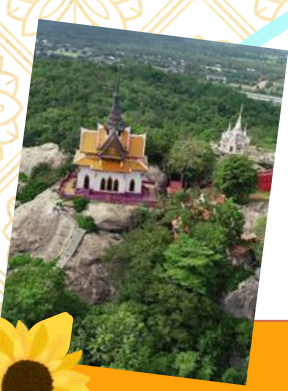

โดยพระตำหนักท้ายพิบูลแห่งนี้ สันนิษฐานว่า เดิมคงจะสร้างด้วยเครื่องไม้และฐาน
ก่ออิฐ ถือปูน ภายหลังเมื่อมีการสร้างพระราชนิเวศน์ธารเกษมที่ริมธารทองแดงแล้ว
พระราชวังแห่งนี้ คงจะถูกทิ้งร้างและทรุดโทรมลงไป
ต่อมาในสมัยพระบาทสมเด็จพระจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว
จึงโปรดเกล้าฯ ให้สร้างพระตำหนักขึ้นใหม่บนฐานเดิม
ตัวอาคารเป็นเครื่องขัดตะถือนปูนและเครื่องไม้ พร้อมด้วย
เรือนประเทียบสำหรับเป็นที่ประทับฝ่ายในอีกหลายหลัง แต่ต่อมา
ก็ถูกทิ้งร้างไปอีก ปัจจุบันจึงเหลืออยู่แต่กำแพงวังฐานพระตำหนัก
ฐานเกยช้างม้าที่เป็นส่วนก่ออิฐถือนปูนเท่านั้น

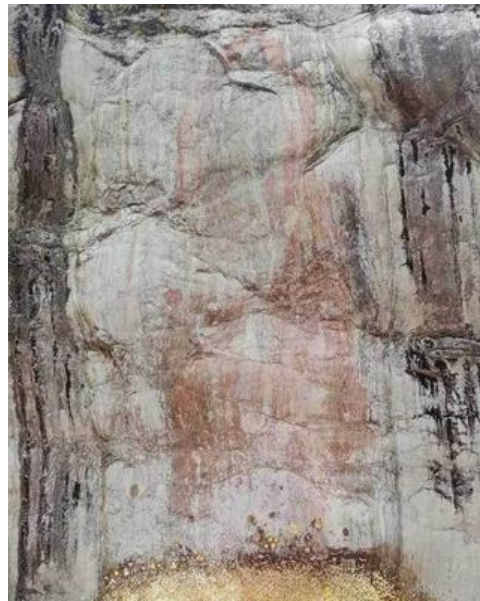

ตำนานพื้นบ้าน พระพุทธราย Phra Buddhachai

อำเภอเมืองสระบุรี

ตำนานพระพุทธราย ครั้งหนึ่ง พระพุทธเจ้าได้เสด็จมาที่เขาฆาฏกะ (เขาช่องลม) เพื่อโปรดนายพรานฆาฏกะ ที่มีจิตใจโหดร้าย จนสำเร็จ เป็นพระอรหันต์ เมื่อพระพุทธเจ้า จะเสด็จกลับพระฆาฏกะ จึงทูลขอให้ พระพุทธเจ้าประทานสิ่งที่เป็นอนุสรณ์ เพื่อสักการบูชา พระพุทธเจ้าจึงแสดง พุทธปาฏิหาริย์ให้เงาของพระองค์ไป ประทับอยู่ผนังหินเงอมภูเขาแห่งนี้ และได้ประทับรอยพระบาทไว้ที่ภูเขาแห่งนี้ด้วย

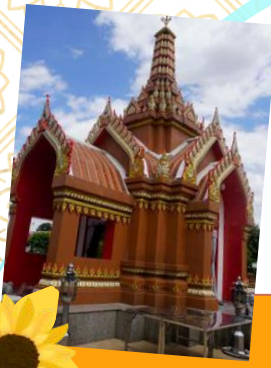
การค้นพบพระพุทธราย สันนิษฐานว่า ค้นพบในสมัยพระเจ้าทรงธรรม เนื่องจาก พระองค์ได้มีพระกระแสรับสั่งให้ทำการ ค้นหารอยพระพุทธรายตามภูเขาจึงเป็นเหตุ ให้ค้นพบพระพุทธรายนี้ด้วย และได้มีรับสั่ง ให้ทำการสร้างพระมณฑปครอบ พระบรมฉายาลักษณ์ เพื่อเป็นที่สักการบูชา

ต่อมาในปี พ.ศ.๒๔๙๑ โดยพระครูพระพุทธรายภิบาล (นาค ปานรัตน์) มาเป็น เจ้าอาวาส ได้ดำเนินการบูรณะซ่อมแซมมณฑปใหม่ และมีการสร้างบันไดจากพื้นด้านล่างทางทิศ ตะวันออกพระพุทธรายขึ้นไปจนถึงยอดเขา ประมาณ ๒๗๐ ขั้น เพื่อความสะดวกในการขึ้นไป สักการบูชา ในทุกปีจะมีการจัดงานนมัสการ พระพุทธราย ซึ่งจัดพร้อมกันกับงานนมัสการ รอยพระพุทธราย

แหล่งอ้างอิง:

<https://www.museumthailand.com/>

ตำนานพันบ้าน เสาหลักเมืองสระบุรี Sao Lak Muang Saraburi

อำเภอเมืองสระบุรี

เสาหลักเมืองสระบุรี เป็นเมืองสำคัญเมืองหนึ่งแต่โบราณ สันนิษฐานว่าตั้งขึ้นเมื่อประมาณปีพุทธศักราช ๒๐๙๒ ในรัชสมัยสมเด็จพระมหาจักรพรรดิ การตั้งเมืองสันนิษฐานว่าพระองค์โปรดเกล้าฯ ให้แบ่งเขตพื้นที่บางส่วนของเมืองลพบุรี กับเมืองนครนายกมารวมกันตั้งขึ้นเป็นเมืองสระบุรี ทั้งนี้เพื่อต้องการให้เป็นศูนย์ระดมพลเมืองในยามศึกสงคราม เพราะฉะนั้นตั้งแต่สมัยกรุงศรีอยุธยาเป็นต้นมา จึงมักพบเรื่องราวของจังหวัดสระบุรีเกี่ยวกับการศึกสงครามอยู่เสมอ

สำหรับที่มาของชื่อจังหวัด “สระบุรี” สันนิษฐานว่า เพราะเหตุที่ทำเลที่ตั้งครั้งแรกมีบึงอยู่ใกล้ คือ “บึงหนองโง้ง” เมื่อตั้งเมืองขึ้นจึงได้นำเอาคำว่า “สระ” มารวมเข้ากับคำว่า “บุรี” เป็นชื่อเมือง “สระบุรี” และประเพณีสมัยโบราณนิยม คือ เมื่อมีการตั้งเมืองใหม่ขึ้น จะต้องมีการตั้งศาลหลักเมืองขึ้นอยู่คู่กันเสมอ เพื่อเป็นที่สิงสถิตของเทพารักษ์ประจำเมือง อันได้แก่ พระเสื้อเมือง พระทรงเมือง พระกาฬไชยศรี

ภายในศาลหลักเมือง ใจกลางศาลามีเสาหลักเมือง ๒ เสา เสาเดิมเป็นเสาไม้ตะเคียนที่ผุพังไปตามกาลเวลา มีระจกครอบอยู่รอบด้านเพื่อการอนุรักษ์ไว้ ให้อยู่คู่กับชาวสระบุรี ส่วนเสาใหม่ตั้งอยู่คู่กันเป็นเสาไม้มงคลชัยพฤกษ์ ลักษณะปลายยอดเสาหลักเมืองแกะสลักเป็นรูปดอกบัวตูม สำหรับการสักการะเสาเจ้าพ่อหลักเมืองสามารถบูชา ดอกไม้ ธูปเทียน ผลไม้ และผ้าสามสี

ตำนานพันบ้าน พระแก้วมรกต Phra Kaew Morakot

อำเภอเมืองสระบุรี

พระแก้วมรกต เป็นพระพุทธรูปคู่บ้านคู่เมืององค์สำคัญที่สุดของไทย เดิมประดิษฐานอยู่ที่เมืองเชียงราย และได้ย้ายมาอยู่ที่เมืองลำปาง และเชียงใหม่ ต่อมาพระไชยเชษฐา (เจ้าลาว) ได้มาอัญเชิญไปประดิษฐานยังเมืองลาวเป็นการชั่วคราว แล้วไม่มีการคืนให้ไทย ต่อมาในปี ๒๓๒๑ สมเด็จพระเจ้ากรุงธนบุรีมหาราช ได้ทรงโปรดเกล้าฯ ให้สมเด็จพระยามหากษัตริย์ศึก (พระบาทสมเด็จพระพุทธยอดฟ้าจุฬาโลกมหาราช ร.๑) เป็นแม่ทัพยกไปตีเมืองเวียงจันทน์ และได้อัญเชิญพระแก้วมรกต กลับคืนมาประดิษฐานไว้ในราชอาณาจักรไทยดั้งเดิม

ในช่วงที่สมเด็จพระยามหากษัตริย์ศึก ได้ยาตราทัพกลับประเทศไทย เมื่อเดินทางถึงจังหวัดสระบุรี ได้หยุดพำนักที่ วัดปากเพรียว พร้อมกับอัญเชิญ พระแก้วมรกต ประดิษฐานไว้ที่วัดนี้เป็นเวลา ๑ เดือน เพื่อเตรียมการรับเสด็จและเฉลิมฉลองอันยิ่งใหญ่มโหฬาร ณ กรุงธนบุรี

ต่อมาเสด็จพระเจ้ากรุงธนบุรีมหาราช ได้โปรดเกล้าฯ ให้สมเด็จพระเจ้าลูกเธอเจ้าฟ้ากรมขุนอินทรพิทักษ์ พระมหาอุปราช เสด็จขึ้นมารับและอัญเชิญพระแก้วมรกต โดยขบวนแห่พยุหยาตราทางชลมารค อย่างมโหฬารเป็นประวัติกาล เมื่อเดือนยี่ ข้างแรม ปีกุน ๒๓๒๒

ขบวนแห่พยุหยาตราได้ล่องมาถึงกรุงธนบุรี เมื่อวันอังคาร ขึ้น ๒ ค่ำ เดือน ๔ ปี ๒๓๒๒ ซึ่งการที่พระแก้วมรกต ได้มาประดิษฐานที่วัดปากเพรียว เป็นวาระแรกที่เข้ามาในประเทศไทย จึงนับว่าเป็นเกียรติประวัติมีงมหามงคลอันยิ่งใหญ่แก่เมืองสระบุรี ประชาชนพร้อมใจกันสร้างศาลาตรีมุขนี้ไว้ เป็นที่ประดิษฐานพระแก้วมรกต เพื่อเป็นที่น้อมสักการบูชามาจนถึงทุกวันนี้

แหล่งอ้างอิง:

<https://www.coemorry.com/>

ตำนานพันบ้าน เสาศะเคียนร้องไห้

Sao Takein Ronghai

อำเภอเสาไห้

“ตำนานเสาร้องไห้ วัดสูง อำเภอเสาไห้” ที่กล่าวถึงอยู่นี้คือ เสาไม้ตะเคียนขนาดใหญ่อยู่ที่ศาลเจ้าแม่นางตะเคียนในวัดสูง ว่ากันว่าเป็น“เจ้าแม่”สิ่งของที่นำไปบูชาจึงล้วนเป็นของใช้สตรี ทั้งสิ้น ความศักดิ์สิทธิ์เริ่มต้นขึ้นเร็วกว่าปีก่อนเมื่อครั้งสร้าง กรุงเทพฯ เป็นราชธานี ทางกรมได้มีการประกาศให้หัวเมือง ทุกแห่ง คัดเลือกเอาเสาไม้ที่มีลักษณะงดงามเพื่อจัดทำเป็น เสาเอกของกรุงเทพฯ เมืองสระบุรีได้ส่งเสาไม้ตะเคียนทอง

ขนาดใหญ่ต้นหนึ่งพบที่ป่าดงพญาเย็น (มวกเหล็ก) ซึ่งมีลักษณะ งดงามมากล่องลงไปตามลำน้ำป่าสัก เสาต้นนี้ล่องไปจนถึง พระนครแล้ว และเข้ารับการคัดเลือก แรกว่าจะได้เป็นถึงเสาเอก แต่ทางการติติงมาว่าส่วนปลายเสาคุด จึงตกรากคัดเลือกไป ด้วยเหตุนี้จึงมีความโศกเศร้าเสียใจ ร้องไห้ลอยทวนน้ำจาก พระนครขึ้นมาถึงแม่น้ำป่าสักตลอดคืน มาสว่างที่บริเวณ หน้าว่าการอำเภอเสาไห้ ขณะนั้นชาวบ้านตื่นขึ้นหุงหาอาหาร แล้วได้ยินเสียงผู้หญิงร้องไห้แถมแม่น้ำจึงพากันออกมาดู พบเสาศะเคียนต้นหนึ่งลอยวนอยู่กลางแม่น้ำแล้วค่อย ๆ จมลง หลังจากนั้นมักจะมีคนได้ยินเสียงร้องไห้อยู่เสมอ จึงพากันเรียก ชุมชนละแวกนั้นว่า บ้านเสาไห้

เมื่อประมาณปี พ.ศ. ๒๕๐๑ นางเฉลียว จันทร์ประสิทธิ์ ได้ฝันว่า มีผู้หญิงคนหนึ่งมาบอกว่า เป็นนางไม้ประจำเสาดันดังกล่าวที่จมน้ำอยู่ จึงรีบไปบอกให้สามีเอาเสาขึ้นมาจากน้ำ แต่นายเผ่า ผู้เป็นสามีไม่เชื่อ นางไม้ของเสาดันนี้ได้ไปเข้าทรงกับผู้อื่นอีกหลายครั้ง จนในที่สุดชาวบ้านได้ไป ร้องขอให้นายเผ่าเอาเสาดันนี้ขึ้นมา ก็เริ่มดำเนินการเมื่อวันที่ ๒๓ เมษายน ๒๕๐๑ ปราภฏการณั ในวันนั้นแดดร้อนจัด ขณะที่กำลังนำเสาขึ้นจากน้ำ ท้องฟ้าก็มีดครึ้มลง มีเสียงฟ้าผ่าดัง แลเห็นเป็น ประกายสีเขียว เสียงฟ้าคำรามทำท่าคล้ายฝนจะตก เมื่อถึงเวลา ๐๙.๐๐ น. เริ่มพิธีเคลื่อนเสาไป ประดิษฐานที่วัดสูง โดยมีการตั้งศาลสูงเพียงตา มีหัวหมูซ้ายขวา บายศรี ๓ ชั้น ใช้ด้ายสายสิญจน์ ผูกที่เสา แล้วใช้เชือกผูกแพที่รับเสาให้ประชาชนที่อยู่บนฝั่งหน้าที่ว่าการอำเภอเสาไห้ ก็ร่วมกัน ดึงเชือกแพลูกบวบให้เคลื่อนไปทางทิศตะวันออก นับเป็นวันประวัติศาสตร์ ครั้งสำคัญ ของชาวอำเภอเสาไห้ที่ต้องจารึกไว้

ตำนานพื้นบ้าน วัดสมุหประดิษฐาน Wat Samuhapradittharam

อำเภอเสนาให้

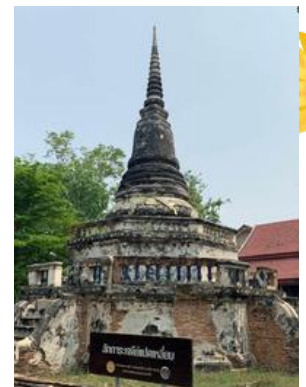
วัดสมุหประดิษฐาน สร้างขึ้นโดยเจ้าพระยานิกรบดินทร์ มหินทรมหากัลยาณมิตร ซึ่งเป็นต้นตระกูลกัลยาณมิตร โดยสร้างขึ้นในช่วงรัชกาลที่ ๓ เพื่ออุทิศให้แก่มารดาที่ล่วงลับ รูปแบบวัดเป็นศิลปะแบบไทย ผสมกับสถาปัตยกรรมแบบจีน และยังมีภาพสะท้อนวิถีชีวิตของชาวไทยวนในสมัยนั้นอีกด้วย

ความสำคัญในอดีต คือเป็น สถานที่จัดประชุมราชการ ในการทำพิธีถือน้ำพิพัฒน์สัตยาในพระอุโบสถของทุกปี และได้ยกเลิกการประชุมนี้ไป ต่อมาในรัชกาลที่ ๔ ได้ใช้เป็นสถานที่ ศาลาโรงธรรม หรือโรงเรียนนั่นเอง โดยโรงเรียนแห่งนี้มีชื่อว่า “โรงเรียนประถมสมุหประดิษฐาน”

ในส่วนของวัดประกอบด้วย พระอุโบสถเป็นอาคารทรงไทย เฉลียง ๒ ชั้น มีหน้าบันเป็นปูนปั้นลวดลายดอกไม้ และรูปสิงห์

พระประธานในพระอุโบสถ นามว่า พระพุทธรัชกัลยาณมิตรประดิษฐาน หล่อด้วยสำริดมีการลงรักปิดทองอย่างสวยงาม เป็นพระปางมารวิชัย ศิลปะแบบสุโขทัยที่ได้ อัญเชิญมาจากเมืองสุโขทัย ผนังด้านซ้าย ของประธานเขียนด้วยเรื่อง พระสมุทโฆษ ส่วนทางด้านขวาเขียนด้วยเรื่อง หลวิชัยคาวิ จึงถือได้ว่าเป็นภาพที่งดงามและยังให้ความรู้ ทางวัฒนธรรมได้เป็นอย่างมาก

ภายในมีภาพจิตรกรรมฝาผนัง ที่โดดเด่น เป็นภาพประเพณี ตานก๋วยสลากหรือประเพณีสลากภัต ซึ่งเป็นประเพณีพื้นบ้านของคนที่นี่ และยังมีภาพวิถีชีวิตของชาวล้านนา ที่ตั้งถิ่นฐานอยู่ริมฝั่งแม่น้ำป่าสัก มีการแห่บั้งไฟได้เห็นถึงการแต่งกายของคนไทยวนอีกด้วย

แหล่งอ้างอิง:

<https://www.coemorry.com/>

ตำนานพันบ้าน วัดเขาแก้ววิหาร Wat Khao kaeo worawihan

อำเภอเสนาให้

วัดเขาแก้ว เดิมเป็นวัดราษฎร์ สร้างในสมัยสมเด็จพระเจ้าทรงธรรม แห่งกรุงศรีอยุธยา พ.ศ.๒๑๗๑ และมีการแจ้งทะเบียนราชการอุโบสถผูกพัทธสีมา วันที่ ๓ เมษายน พ.ศ. ๒๓๑๒ เป็นพระอารามหลวง ชั้นตรีชนิดรวิหาร สังกัดคณะสงฆ์มหานิกาย ตั้งอยู่ตำบลต้นตาล อำเภอเสนาให้ จังหวัดสระบุรี อยู่บริเวณภูเขาเล็กๆ ลักษณะเป็นทรงกลม เป็นหินปูนสูงจากพื้นประมาณ ๑๕ เมตร ล้อมรอบไปด้วยที่นาของชาวบ้าน

ความเป็นมาของวัดเขาแก้ว ในสมัยราชกาลที่ ๔ เมื่อครั้งที่พระองค์เสด็จพระราชดำเนินไปนมัสการรอยพระพุทธรูปและพระพุทธรูปทรงหยุดพัก ณ พลับพลา บริเวณท่าหินลาดพระองค์ทรงทอดพระเนตรเห็นพระอารามชำรุดทรุดโทรม และทรงพอพระราชหฤทัยในธรรมชาติอันสงบร่มรื่น จึงโปรดฯ ให้เจ้าพระยานิกรบดินทร (โต กัลยาณมิตร) ทำการบูรณปฏิสังขรณ์ โดยการสร้างเสนาสนะขึ้นมาใหม่ ขยายพระอุโบสถให้ใหญ่ขึ้น รวมทั้งบูรณะพระเจดีย์และสร้างพระปราสาทขึ้นมาใหม่ ได้มีการก่อสร้างกุฏิสงฆ์ และก่อกำแพงล้อมรอบ

นอกจากนี้พระองค์ทรงได้สถาปนาพระอารามแห่งนี้เป็นพระอารามหลวง และได้พระราชทานนามว่า “วัดคีรีรัตนาราม” ต่อมาในปีพ.ศ.๒๔๕๖ สมเด็จพระมหาสมณเจ้าฯ กรมพระยาวชิรญาณวโรรส สมเด็จพระสังฆราช องค์ที่ ๑๐ เสด็จตรวจคณะสงฆ์พื้นที่เมืองสระบุรี และทอดพระเมตรเห็นป้ายวัดคีรีรัตนาราม ทรงรับสั่งว่าเป็นคำมคร ทรงให้เปลี่ยนชื่อและเรียกเป็นคำไทยว่า “วัดเขาแก้ว” นับตั้งแต่นั้นเป็นต้นมา

ทำน้าวัดเขาแก้วยังได้รับให้เป็นหนึ่งในเบญจสุทธิตกคาน้ำศักดิ์สิทธิ์ ที่นำไปใช้ในงานพระบรมราชพิธีสำคัญในพระบรมมหาราชวัง สันนิษฐานว่าเมื่อครั้งพระเจ้าอยู่หัวรัชกาลที่ ๔ โปรดฯ ให้มีการอัญเชิญไปร่วมกับสายน้ำศักดิ์สิทธิ์อีก ๔ สาย ประกอบด้วย แม่น้ำเจ้าพระยา แม่น้ำเพชรบุรี แม่น้ำราชบุรี แม่น้ำบางปะกง และแม่น้ำป่าสัก จุดที่กำหนดให้ตักน้ำมงคล คือบริเวณบ้านท่าราบ ไม่ไกลจากวัดเขาแก้วนั่นเอง

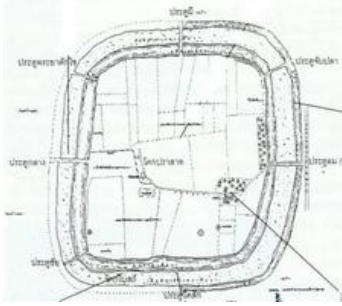

ตำนานพันบ้าน เมืองขิดชิน Muang Kheed Khin

อำเภอบ้านหมอ

เมืองขิดชิน เมืองเสนาราชนคร หรือ เมืองปรั้นตปะ เป็นเมืองโบราณสมัยขอม ตั้งอยู่ที่อำเภอบ้านหมอ ปัจจุบันเหลือเพียงเนินดินล้อมรอบตรงกลางเป็นโคกสูงเรียกว่า โคกปราสาท เคยมีผู้ขุดพบพระพุทธรูปขนาดปรกได้ที่บริเวณทำนน้ำ ซึ่งกล่าวกันว่าเป็นทำนน้ำสำหรับกษัตริย์ มีตำนานเกี่ยวเนื่องกับวรรณกรรม เรื่องรามเกียรติ์ โดยเล่ากันว่า เมื่อครั้งพระรามมาปราบพนาสูร และได้ประทานที่ดินให้แก่หนุมาน และสุครีพ หนุมานครองกรุงละโว้ (ปัจจุบัน คือ จังหวัดลพบุรี) และสุครีพครองเมืองเสนาราชนคร หรือ เมืองขิดชิน

ตามประวัติศาสตร์กล่าวว่า เมืองเสนาราชนครเป็นเมืองลูกหลวงของเมืองละโว้ เป็นเมืองท่าเรือ ในสมัยนั้นทั้งสองเมืองนี้มีความเจริญรุ่งเรืองมาก เป็นแหล่งการค้าและการศึกษาศิลปวิทยาที่มีชื่อเสียง

ตามพงศาวดารโยนกยังกล่าวว่าพ่อขุนรามคำแหง พ่อขุนเม็งราย พญาคำเมือง สมัยที่เป็นพระยุพราชเจ้าฝ่ายเหนือ เคยเสด็จมาศึกษาศิลปวิทยาที่เมืองละโว้

พระเจ้าดวงเกวียงกฤษณราชครองเมืองเสนาราชนคร เมื่อ พ.ศ. ๑๗๕๔ สวรรคต พ.ศ. ๑๗๙๔ ทรงมีพระโอรสพระนามว่า “พระเจ้าธรรมิกราช” ได้ขึ้นครองเมืองเสนาราชนครสืบต่อมา แต่การบูรณะสร้างสรรค์มักไปปรากฏที่เมืองอโยธยาเป็นส่วนมาก

ตำนานพระพุทธรูปและคำให้การขุนโกลน (ในชุมนุมพงศาวดาร ภาค ๗) กล่าวว่า “ภายหลังรัชสมัยพระเจ้าทรงธรรมทรงค้นพบรอยพระพุทธรูปแล้ว พระองค์ได้ทรงอุทิศที่หนึ่งโยชน์ถวายเป็นพุทธกัลปนาผล บริเวณโดยรอบหนึ่งโยชน์กินเนื้อที่ถึงอำเภอบ้านหมอ อำเภอหนองโดนสมัยนี้ด้วย แล้วทรงขนานนามเป็นเมืองว่า “ปรั้นตปะ” หรือ “เมืองขิดชิน” ดังปรากฏใน “คำให้การขุนโกลน” ตอนหนึ่งว่า “เมืองนครขิดชิน ในพระบาลีเรียกว่า ปรั้นตปนคระราชธานี” เหตุที่เรียกว่าเมืองขิดชินคงเป็นเพราะอิทธิพลเรื่องรามเกียรติ์ กล่าวเท้าความถึงกรุงศรีอยุธยาตอนหนึ่งว่า “...ถึงสมเด็จพระบิดาพระนเรศ กรุงศรีอยุธยา ก็เสียแก่หงสาวดีลันด้า ครั้งนั้นคนศิระชะใหญ่เท่าบาตร ครั้นกรุงศรีอยุธยาเสียแล้ว พระเจ้าหงสาวดีจึงให้กวาดเอาไพร่บ้านพลเมือง เมืองเสนาปรั้นตปะก็สูญไปแต่ครั้งนั้น” ข้อความนี้แสดงว่าเมืองปรั้นตปะหรือเมืองเสนาราชนคร หรือเมืองขิดชิน ต้องร้างไปในคราวเสียกรุงศรีอยุธยาแก่พม่าครั้งแรก

แหล่งอ้างอิง:

<https://buddhafacts.wordpress.com/>

ตำนานพื้นบ้าน ถนนพระเจ้าทรงธรรม Thanon Pra Jao Songtham

อำเภอบ้านหมอ

ถนนฝรั่งเศสงกคล้อง (ถนนพระเจ้าทรงธรรม)
สร้างขึ้นในสมัยสมเด็จพระเจ้าทรงธรรม เมื่อครั้ง
ค้นพบรอยพระพุทธรูปแล้วในปี พ.ศ. ๒๑๖๓
พระองค์ได้โปรดให้ฝรั่งเศสชาติฮอลันดาส่งกล้อง
ตัดเส้นทางสกลมารคกว้าง ๑๐ วา จากพระพุทธรูป
มาตลอดถึงท่าเรือ

การเดินทางมัสการรอยพระพุทธรูปในสมัยก่อน คือ
เสด็จพระราชดำเนินทางชลมารค ตามลำน้ำเจ้าพระยา
และป่าสัก มาจนถึงท่าเจ้าสนุก อำเภอท่าเรือ แล้วจึงเสด็จ
ทางสกลมารค ตั้งแต่ท่าเจ้าสนุกตัดผ่านป่าเขาไปจนถึง
พระพุทธรูป เป็นเส้นทางตัดตรงตามเส้นทางที่ฝรั่ง
ส่งกล้องไปยังพระพุทธรูป

ตามเส้นทางถนนฝรั่งเศสงกคล้องนี้เคยมีสิ่งปลูกสร้างเพื่อใช้พักผ่อนในตอนเช้าเมือง
เดินทางมานมัสการพระพุทธรูป ถนนเดิมในสมัยเริ่มแรกเป็นถนนดินธรรมดา ไม่ใช่เป็น
ถนนเหมือนกับปัจจุบันนี้

ในสมัยก่อนทางหลวงสายท่าเรือ-บ้านหมอ-พระพุทธรูป ในปัจจุบันเป็นถนนที่สร้างขึ้น
ตามเส้นรถไฟเล็ก (ปัจจุบันมีสถานีรถไฟเล็กเหลืออยู่เพียงแห่งเดียว) ห่างจากถนน
ฝรั่งเศสงกคล้องเดิมราวๆ ๒๐๐ - ๓๐๐ เมตร บริเวณที่ถนนสองสายนี้ตัดกัน คือ เขาเลี้ยว
เกือบถึงศาลเจ้าพ่อเขาตก ผ่านสระยอ ตรงไปพระพุทธรูป ส่วนเส้นทางปัจจุบันจะตรงไป
ท้ายพิบูล แล้วเลี้ยวขวาอีกเล็กน้อยจึงถึงอำเภอพระพุทธรูป

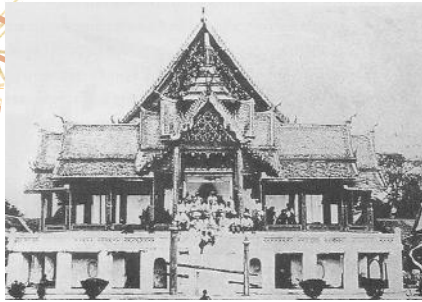

ปัจจุบันสถานที่ต่างๆ ตามเส้นทางการเดินทางเหลือร่องรอย
ให้เห็นน้อยมาก บางแห่งมีแค่เพียงความทรงจำของชาวบ้าน
ที่ยืนยันได้เท่านั้นว่า บริเวณนี้เคยมีสิ่งปลูกสร้าง เพื่อใช้
พักผ่อนยามที่ชาวเมืองเดินทางมานมัสการพระพุทธรูป
ในสมัยก่อน

ตำนานพื้นบ้าน พระราชวังสีทา Wang See Thao Palace

อำเภอแก่งคอย

วังสีทา หรือ พระบวรราชวังสีทา เป็นราชธานีสำรองในสมัยรัชกาลที่ ๔ ซึ่งในสมันนั้นชาติตะวันตกได้แผ่ขยายอิทธิพลเข้ามาในทวีปเอเชีย การคุกคามจากชาติตะวันตกในครั้งนั้น ชาติตะวันตกที่มีเรือรบอันทันสมัยพร้อมกองทัพ และอาวุธยุทโธปกรณ์ที่ทันสมัยกว่าชาติใดในทวีปเอเชีย ดังนั้นพระบาทสมเด็จพระจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว และพระบาทสมเด็จพระปิ่นเกล้าเจ้าอยู่หัว ทรงมีพระราชดำริให้มีราชธานีสำรองไว้รองรับการบุกรุกของชาติตะวันตก

ในครั้งนั้นพระบาทสมเด็จพระจอมเกล้าเจ้าอยู่หัวโปรดเกล้าฯ ให้พระบาทสมเด็จพระปิ่นเกล้าเจ้าอยู่หัวเสด็จพระราชดำเนินขึ้นไปทอดพระเนตรภูมิสถานที่ตั้ง โดยมีแนวความคิดที่จะเลือกเมืองนครราชสีมาเป็นราชธานีที่ ๒ การเสด็จไปเมืองนครราชสีมาในครั้งนั้น พระบาทสมเด็จพระปิ่นเกล้าฯ พร้อมกับเจ้าพระยาศรีสุริวงค์ (ช่วง บุนนาค) ได้ทรงเห็นพ้องต้องกันว่า เมืองนครราชสีมาไม่เหมาะสมสำหรับที่จะตั้งเป็นเมืองหลวงสำรอง เนื่องด้วยเป็นเมืองที่กั้นธารแหล่งน้ำที่จะใช้ในการอุปโภคและบริโภค รวมทั้งการติดต่อไปมากับเมืองหลวงก็แสนจะลำบาก ด้วยจะต้องผ่านทางช่องเขาตองพญาไฟ (ปัจจุบันเป็นชื่อเป็น ดงพญาเย็น)

พระบาทสมเด็จพระปิ่นเกล้าฯ ทรงได้ทอดพระเนตรทำเลที่ตั้งและสภาพแวดล้อมของเมืองสระบุรีที่มีแม่น้ำป่าสักไหลผ่าน พระองค์จึงโปรดฯ ให้สร้างพระราชวังขึ้นที่บ้านสีทา ในส่วนของวังสีทานี้

พระตำหนักและพลับพลาที่ประทับต่างๆ ที่พระองค์ทรงสร้างไว้สันนิษฐานว่าคงเป็นเครื่องไม้ บางตำหนักอาจก่อสร้างด้วยอิฐ และมีรูปแบบสถาปัตยกรรมแบบลาว ดังที่พระราชพงศาวดารกรุงรัตนโกสินทร์รัชกาลที่ ๔ ได้กล่าวไว้ว่า

"...เมื่อพระองค์ยังมีพระชนม์อยู่ได้สร้างแต่พระอารามน้อยที่บ้านสีทา และทำพลับพลาที่ประทับอย่างลาวไว้แห่ง ๑..."

เมื่อพระบาทสมเด็จพระปิ่นเกล้าเจ้าอยู่หัวเสด็จสวรรคตแล้วพระบาทสมเด็จพระจอมเกล้าเจ้าอยู่หัวโปรดเกล้าฯ ให้เรือพระตำหนัก

แหล่งอ้างอิง:

Facebook : [สรรพเรื่องราว ถิ่นลพบุรี สระบุรี นครนายก](#)

ตำนานพื้นบ้าน พระพุทธรบาทน้อย Phra Buddhabat Noi

อำเภอแก่งคอย

รอยพระพุทธรบาทน้อย ประดิษฐานอยู่บนเนินเขา ท่ามกลางทัศนียภาพที่สวยงาม มีน้ำซับภายในรอยพระพุทธรบาทและไหลรินไม่เหือดแห้ง เมื่อปี ๒๔๐๓ พระบาทสมเด็จพระจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ ๔ ทรงโปรดให้พระบาทสมเด็จพระปิ่นเกล้าเจ้าอยู่หัว เสด็จมาเพื่อสร้างเมืองหลวงแห่งใหม่ ซึ่งพระบาทสมเด็จพระปิ่นเกล้าเจ้าอยู่หัว ทรงสร้างพระบรมราชวังสีทา ที่หมู่บ้านสีทา ริมแม่น้ำป่าสัก ตำบลสองคอน อำเภอแก่งคอย พระองค์ใช้เป็นที่พักผ่อนตอนเสด็จมานมัสการรอยพระพุทธรบาทน้อยและนมัสการหลวงพ่อใหญ่ พระพุทธรูปโบราณ ที่ประดิษฐานอยู่ในถ้ำบนภูเขาพระพุทธรบาทน้อย และในปี ๒๔๖๑ สมเด็จพระเจ้าบรมวงศ์เธอเจ้าฟ้าอัษฎางค์เดชาวุธ กรมหลวงนครราชสีมา

พระราชโอรสในพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ ๕ ก็ได้เสด็จนมัสการรอยพระพุทธรบาทน้อย และนมัสการหลวงพ่อใหญ่ และทรงจารึกพระนามาภิไธย และลายพระหัตถ์ประทับไว้บนหน้าผาหิน ด้านหน้าประตูถ้ำหลวงพ่อใหญ่ จึงทำให้กรมศิลปากรขึ้นทะเบียนรอยพระพุทธรบาทน้อยไว้ในปี ๒๔๘๗ นั้นยังทำให้พุทธศาสนิกชน

๐๔

ภุมิปัญญา
ท่องถีน

ภูมิปัญญาท้องถิ่น

นักแต่งเพลงรางวัลสระบุรี

the songwriter of Ramwong Saraburi Song

ชื่อ นายสมจิตร คชฤทธิ์

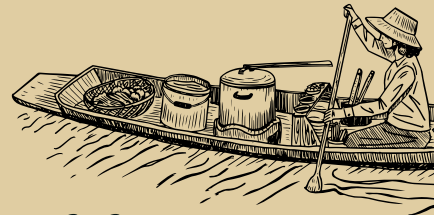
ที่อยู่ บ้านเลขที่ ๑๔ หมู่ ๗ ตำบลพระพุทธรบาท อำเภอพระพุทธรบาท จังหวัดสระบุรี

ภูมิปัญญา มีความเชี่ยวชาญภูมิปัญญาด้านภาษาโดยได้รับการถ่ายทอดตั้งแต่เด็กจากพระภิกษุ ด้านการแต่งร้อยแก้วร้อยกรอง รวมถึงได้ศึกษาด้วยตนเองและมีผู้รู้แนะนำการแต่งเพลงพื้นบ้านประสบการณ์ เป็นผู้สื่อข่าวหนังสือพิมพ์ไทยรัฐ ได้รับรางวัลนักข่าวดีเด่น และเป็นบรรณาธิการ หนังสือพิมพ์พระพุทธรบาท และการเขียนสารคดีให้นิตยสารต่างๆ

ผลงานเด่น บทประพันธ์เพลงรางวัลสระบุรี และเพลงรำบูชารอยพระพุทธรบาท

อ้างอิง <http://www.m-culture.in.th/album/view/140359/>

อ่านเพิ่มเติม

การขุดไม้ล้อม

(Balled Trees)

ชื่อ นายสายบัว พาศักดิ์

ที่อยู่ ตำบลชะอม อำเภอแก่งคอย จังหวัดสระบุรี

ภูมิปัญญา การเริ่มทำอาชีพไม้ขุดล้อม มาตั้งแต่เมื่อปี ๒๕๒๗ ปัจจุบันได้เกิดการเรียนรู้ของชุมชนชาวตำบลชะอม ทั้งด้านการพัฒนาทักษะ การคัดเลือกพันธุ์ไม้ การเพาะชำ การปลูก และดูแลรักษาไม้ขุดล้อม และการบริหารจัดการทางธุรกิจได้ในระดับหนึ่ง จนถึงขณะนี้ชาวบ้านชะอมยึดการทำไม้ขุดล้อมเป็นอาชีพหลักทั่วทั้งตำบล มีศูนย์ส่งเสริมอาชีพไม้ขุดล้อม ตำบลชะอม อำเภอแก่งคอย จังหวัดสระบุรี โดยมีลุงสายบัว พาศักดิ์ เป็นประธานกลุ่ม วัตถุประสงค์ เพื่อเพิ่มมูลค่าจากไม้ขุดล้อม สู่การพัฒนาเป็นผลิตภัณฑ์ OTOP การท่องเที่ยวเชิงธรรมชาติและ Homestay

อ้างอิง <https://www.rakbankerd.com/agriculture/>

อ่านเพิ่มเติม

ภูมิปัญญาท้องถิ่น

ภาษาไท-ยวน

Tai Yuan Language

ชื่อ นายทรงชัย วรรณกุล

ที่อยู่ ตำบลดาวเรือง อำเภอเมือง จังหวัดสระบุรี

ภูมิปัญญา คงเอกลักษณ์ความเป็นไท-ยวน ชอบสะสมของเก่าโบราณมากมาย โดยเฉพาะเครื่องมือหากินสมัยโบราณของใช้สมัยโบราณที่หาดูยาก ทำให้บ้านกลายเป็นพิพิธภัณฑ์ติดริมน้ำป่าสัก ทั้งยังเคยเป็นสถานที่ถ่ายทำละครมากมาย ทั้งนี้อาจารย์ทรงชัยได้ริเริ่มรวบรวมเรื่องราวของชาวไทยวนมาตั้งแต่ปี ๒๕๑๒ ต่อมาในปี ๒๕๓๖ ได้จัดตั้งชมรมไทยวนสระบุรี และก่อตั้งหอวัฒนธรรมพื้นบ้าน ไท-ยวน สระบุรี เพื่อเป็นแหล่งเรียนรู้เกี่ยวกับวัฒนธรรมของกลุ่มชาติพันธุ์ไทยวนใน จังหวัดสระบุรี ซึ่งเป็นกลุ่มชาวล้านนาที่ถูกกวาดต้อนอพยพมาจากเมืองเชียงแสน เมื่อ ๒๐๐ ปีที่ผ่านมา ตลอดจนร่วมกันอนุรักษ์และสืบทอดในเอกลักษณ์ของชาวไทยวน อาทิ ภาษา หรือ วัฒนธรรม อาจารย์ทรงชัย วรรณกุล ได้ถึงแก่กรรม เมื่อวันที่ ๗ พฤษภาคม ๒๕๖๑

อ้างอิง https://www.matichon.co.th/region/news_945747

ที่มาภาพ <https://pantip.com/topic/37131066>

การทำปุ๋ยหมัก

Bio-Compost

ชื่อ นายบุญลือ เต้าแก้ว

ที่อยู่ ตำบลหนองโน อำเภอเมือง จังหวัดสระบุรี

ภูมิปัญญา การทำปุ๋ยหมัก น้ำหมักจุลินทรีย์ จากสารเร่งพด. ซึ่งคิดค้นขึ้นมาเรียกว่า “ปุ๋ยสูตร ๕ ส คือ สด สะอาด สะดวก สบาย บริสุทธิ์” มีส่วนผสมจากมูลหมู มูลไก่ มูลค่างควา แกลบ รำอ่อนและแกลบดำอย่างละ ๑ กระสอบ แล้วนำกากน้ำตาล ๑ กิโลกรัม หัวเชื้อสารเร่ง พด. ๒ และ พด. ๖ อย่างละ ๑ ลิตร ผสมในน้ำ ๑๐๐ ลิตร คนให้เข้ากันแล้วนำมารดบนกองวัสดุที่เตรียมไว้ จากนั้นใส่กระสอบทิ้งไว้ ๗-๑๐ วัน สามารถนำไปใช้ได้กับพืชผัก ผลไม้ต่าง ๆ

ที่มาภาพ <https://www.ajourneyinspiredbytheking.org/th/about/konmeejai-detail.php?id=73>

อ้างอิง https://www.cad.go.th/ewt_news

<https://d.dailynews.co.th/agriculture/249247/>

ภูมิปัญญาท้องถิ่น

น้ำหมักชีวภาพ

Bioextract

ชื่อ นายบุญล้อม เต่าแก้ว

ที่อยู่ ตำบลหนองโน อำเภอเมือง จังหวัดสระบุรี

ภูมิปัญญา เป็นปราชญ์ชาวบ้านที่เชี่ยวชาญเรื่องการออกแบบพื้นที่

ทำการเกษตร การจัดการน้ำ การทำน้ำหมักสมุนไพร

ไล่แมลง การทำนาในแต่ละครั้งชาวนาอาจต้องประสบกับปัญหา

เรื่องของข้าวไม่ได้ผลผลิตตามที่ต้องการ คุณบุญล้อม เต่าแก้ว

เกษตรกรผู้มีความความเชี่ยวชาญเรื่องการทำเกษตรผสมผสานและ

การทำน้ำหมักชีวภาพ ได้แนะนำวิธีการทำน้ำหมักเพื่อช่วยบำรุงข้าว

ดังนี้ สูตรน้ำหมักสูตรหมักสูตรปลาหมัก หอยหมัก บำรุงข้าว

ส่วนผสม

๑. ชากสัตว์ ๒ กิโลกรัม

๒. กากน้ำตาล ๑ กิโลกรัม

๓. น้ำมะพร้าวหรือน้ำข้าวข้าว ๕ ลิตร ๔. สารเร่ง พด.๒ ๑ ชอง

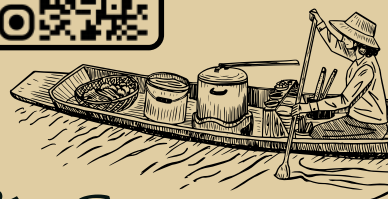
อ่านเพิ่มเติม

ที่มาภาพ <https://readthecloud.co/boonlom-taokaew-chevron/>

อ้างอิง <https://www.kasetanajorn.com/6738/>

<https://www.rakbankerd.com/agriculture/print.php?id=6077&s=tblrice>

อ่านเพิ่มเติม

การทำปุ๋ยแห้ง (โบกาฉิ)

Compost (Bokashi)

หน่วยงาน ศูนย์เกษตรธรรมชาติคิวิเซ

ที่อยู่ ตำบลชำผักแพว อำเภอแก่งคอย จังหวัดสระบุรี

ภูมิปัญญา ปุ๋ยโบกาฉิ เป็นการนำ EM มาประยุกต์ใช้โดยผ่านกระบวนการ

การหมักแบบแห้ง มีการผสมกากน้ำตาลเข้าไป

เพื่อช่วยในกระบวนการย่อยสลายของจุลินทรีย์ ก่อนที่จะหมักด้วย

วัตถุดิบตามสูตรจนได้ที่ และนำไปใช้ให้เกิดผลดีในการปรับปรุงสภาพ

โครงสร้างดินให้ร่วนซุยในแปลงปลูกพืช

การทำปุ๋ยแห้ง (โบกาฉิ)

๑. มูลสัตว์ (ทุกชนิด) ๑ ส่วน (กระสอบ) ๒. แกลบดิบ ๑ ส่วน (กระสอบ)

๓. รำละเอียด ๑ ส่วน (กระสอบ) ๔. จุลินทรีย์ EM ๒๐ ซีซี (๒ ช้อนโต๊ะ)

๕. กากน้ำตาล ๒๐ ซีซี (๒ ช้อนโต๊ะ) ๖. น้ำสะอาด ๑๐ ลิตร หรือ ๑ ถัง

ที่มาภาพ <https://www.facebook.com/photo/?fbid=1074224646118942&set=pcb.1074224919452248>

อ้างอิง <https://www.facebook.com/Kunnongfarm/posts/>

<https://www.rakbankerd.com/agriculture/>

<https://www.rakbankerd.com/agriculture/>

๐๔

สิ่งประดิษฐ์

เครื่องอบพลังงานแสงอาทิตย์ (Solar food dryers)

อำเภอหนองโดน จังหวัดสระบุรี

การตากแห้ง เป็นการถนอมอาหารโดยอาศัยความร้อนจากดวงอาทิตย์มาทำให้ความชื้นในอาหารระเหยออกไป เพื่อให้อาหารสามารถเก็บรักษาได้นานขึ้น

ในอดีต ชาวบ้านจะนำเนื้อสัตว์ ผัก ผลไม้ และสมุนไพรต่าง ๆ มาวางบนถาดหรือตะแกรงแล้วนำไปวางไว้ในบริเวณที่มีแสงแดดจัด และปัญหาที่เกิดขึ้นคือ มีการปนเปื้อนของฝุ่นละออง และถ้าหากตากนานเกินไปจะทำให้ผลิตภัณฑ์เสียหายได้

ชาวอำเภอหนองโดน จังหวัดสระบุรี ได้มีการประดิษฐ์เครื่องอบพลังงานแสงอาทิตย์เพื่อนำมาใช้ในการอบแห้ง ทำให้ผลิตภัณฑ์ที่ได้มีความสะอาดถูกสุขลักษณะ และสามารถควบคุมความชื้นได้ตามความต้องการ

เครื่องบดยาสมุนไพร (Herb Grinder)

อำเภอหนองโดน จังหวัดสระบุรี

ยาสมุนไพร เกิดจากการนำสมุนไพรตั้งแต่ ๒ ชนิดขึ้นไปมาผสมรวมกัน อาจมีการนำส่วนผสมจากสัตว์หรือแร่ธาตุมาผสมอยู่ด้วย

การปรุงยาสมุนไพรจะต้องมีการใช้เครื่องมือหลายชนิด เพื่อให้ส่วนผสมละเอียดและนำไปใช้ในการรักษาได้ เช่น เครื่องหั่นยา เครื่องบดยา

การบดยาทำได้โดยการใช้ครกหินบดหรือตำสมุนไพรให้ละเอียด ซึ่งผู้บดจะต้องใช้แรงอย่างมากและยาที่ได้ก็จะมีปริมาณค่อนข้างน้อย จึงได้มีการประดิษฐ์เครื่องบดยามาเป็นเครื่องมือที่ทนแรง

เครื่องบดยา ประกอบด้วย รางเหล็กและลูกกลิ้งกลม ขอบคม ลูกกลิ้งจะยึดติดกับคันทโยก ผู้บดจะต้องโยกคันทโยกเพื่อให้ลูกกลิ้งบดสมุนไพรจนเป็นผง ชาวจีนอาจใช้วิธีเหยียบคันทโยกแต่แพทย์ไทยถือว่ายาเป็นของสูงจึงไม่ใช่เท้า ในปัจจุบันเครื่องบดยาได้พัฒนาขึ้นเป็นแบบรางกลม มีฝาโลหะครอบเพื่อป้องกันการกระเด็น และใช้ไฟฟ้า

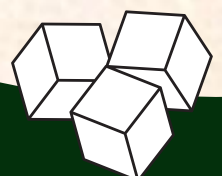

เครื่องหีบอ้อย (Sugarcane Crushing Machine)

อำเภอวังม่วง จังหวัดสระบุรี

โ송หรือโรง หมายถึง เครื่องบีบ หีบหรือ หนีบอ้อย ทำจากไม้เนื้อแข็ง มีลักษณะ เป็นเครื่องหีบ (บีบ) ท่อนอ้อย มีแกนไม้ ๓ ลูก ขนาดเส้นผ่าศูนย์กลาง ๑๕ นิ้ว สูงประมาณ ๒๕ นิ้ววางเรียงต่อกัน แกะเป็นเฟืองสำหรับบิบท่อนอ้อย และมีก้านไม้เพื่อทำให้แกนเคลื่อนไหวได้ โดยใช้แรงงานคน หรือสัตว์เลี้ยงหมุน เพื่อบีบให้น้ำอ้อยไหลออกมา แล้วนำน้ำอ้อยไปใช้ประโยชน์ ซึ่งในสมัยโบราณ ยังไม่มี โรงงานน้ำตาล ชาวบ้านที่ต้องการน้ำตาลหรือน้ำอ้อย ต้องใช้โ송หีบอ้อย หนีบให้น้ำอ้อยไหลไปตามรางไม้ แล้วนำ น้ำอ้อยไปต้ม และเคี่ยวจนเหนียวข้น แล้วปั่นให้เป็นก้อน เพื่อให้เก็บไว้ใช้ได้นาน ถือเป็นภูมิปัญญาในการทำน้ำตาล ชาวบ้านในสมัยโบราณ

เครื่องโม่แป้ง (Flour mill)

อำเภอหนองแขง จังหวัดสระบุรี

เครื่องโม่แป้ง เป็นเครื่องมือสำหรับโม่แป้งแบบมือหมุน ใช้บดแป้งข้าวเจ้าหรือข้าวเหนียว เพื่อทำขนม และอาหารที่ต้องใช้แป้งเป็นส่วนผสม เครื่องโม่แป้งเป็นภูมิปัญญาที่คนโบราณคิดค้น มาเป็นเครื่องทุ่นแรงเพื่อใช้ในชีวิตประจำวัน

การบดแป้งหรือโม่แป้งโดยใช้เครื่องโม่แป้ง จะต้องวางเครื่องโม่แป้งบนพื้นสูงกว่าพื้น ที่ตั้งเครื่องโม่แป้ง เพื่อให้วางภาชนะรองรับแป้งจากปากเครื่องโม่ได้ ข้าวสารต้องแช่น้ำให้พอง แล้วผสมน้ำต่อนบดต้อง ตักน้ำและข้าวสารรวมกัน ใส่ในรูด้านบนแล้วหมุนโม่พร้อมกันหมุนไปทาง เดียวกัน ถ้าหยอดข้าวสารน้อยและใส่น้ำมากแป้งที่ได้ก็จะเหลวถ้าหยอดข้าวสารมากน้ำน้อย แป้งจะหนืด หมุนยาก

เครื่องโม่แป้ง ประกอบด้วย ครกตัวบนและตัวล่าง ครกตัวบน มีรูสำหรับใส่ข้าวสารและน้ำ มือจับด้านข้าง สำหรับจับหมุนโม่แป้ง ครกตัวล่าง สำหรับไว้รองรับแป้งที่ไหลลงมา เดือยสำหรับ ประกบคู่ตัวครกด้านบนและด้านล่างให้แนบสนิท

วิธีใช้เครื่องโม่แป้ง

๑. แช่ข้าวสารหรือข้าวเหนียว ให้พองตัว
๒. นำช้อนตักเมล็ดข้าวสารหรือข้าวเหนียว และน้ำ ๑ ช้อนใส่รูด้านบน
๓. จับมือหมุน หมุนตามเข็มนาฬิกา
๔. ร่อนน้ำแป้งด้วยภาชนะ เช่นหม้อ ถัง กะละมัง

ข้อมูลอ้างอิง :

https://oer.learn.in.th/search_detail/result/288075

Milk

เครื่องรีดนมวัว

(Cow milking machine)

อำเภอมวกเหล็ก จังหวัดสระบุรี

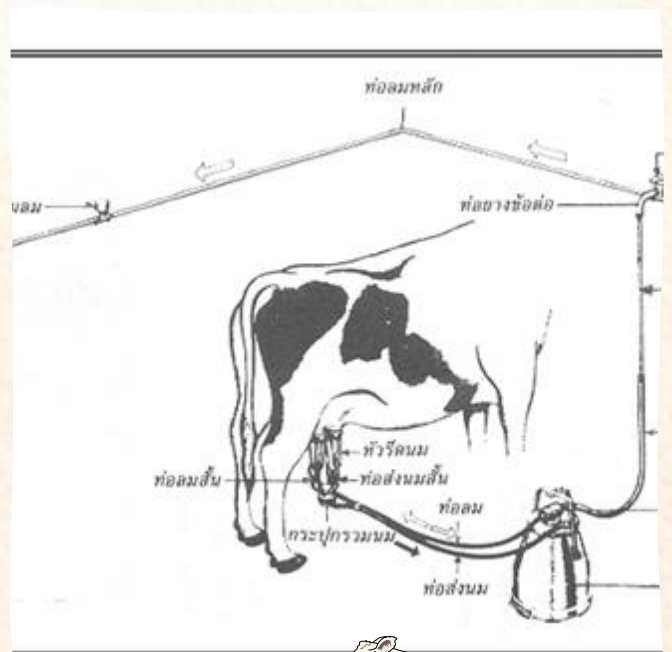

เครื่องรีดนม เป็นเครื่องมือสำคัญที่ใช้เก็บรวมน้ำนมที่โคนมผลิตได้ ถ้าหากว่า เครื่องรีดนมทำงานอย่างไม่ถูกต้อง ชิ้นส่วนบางชิ้นสึกหรอ หรือเสื่อมคุณภาพ น้ำนมที่ผลิตได้ก็จะลดลง ดังนั้น การระวังรักษาให้เครื่องรีดนมทำงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ จึงเป็นสิ่งจำเป็นอย่างยิ่ง สำหรับฟาร์มโคนม เครื่องรีดนมมีส่วนประกอบที่สำคัญต่าง ๆ ซึ่งจะต้องอยู่ในสภาพดี เพื่อให้การรีดนมได้ผลอย่างเต็มที่

ส่วนประกอบที่สำคัญ ได้แก่

๑. ปัมลม
๒. ท่อลม
๓. ก๊อกปิด - เปิดลม
๔. วาล์วควบคุมลม
๕. มาตรวัดลม
๖. อุปกรณ์จัดจังหวะรีด
๗. หัวรีดนมซึ่งประกอบด้วย กระบอกดูดนมและยางเต้ารีด

เครื่องโรยเส้นขนมจีน (Vermicelli machine)

อำเภอหนองโดน จังหวัดสระบุรี

ขนมจีนเป็นอาหารเส้นที่ทำด้วยแป้ง มีลักษณะคล้ายเส้นหมี่ สีขาว เล็ก มีความนุ่มลื่น คนส่วนใหญ่นิยมรับประทานกับ น้ำยา หรือแกงเขียวหวาน

ในขั้นตอนการทำขนมจีน จะนำแป้งข้าวเจ้า แป้งมัน และน้ำกวนผสมกัน จากนั้นจะนำส่วนผสม ที่ได้ไปโรยลงในน้ำเดือดเพื่อให้เป็นเส้น ซึ่งในขั้นตอนนี้ จะต้องใช้เครื่องมือที่เรียกว่า เครื่องโรยเส้นขนมจีน

ในพื้นที่อำเภอหนองโดน จังหวัดสระบุรี ชาวบ้าน จะใช้เครื่องโรยเส้นขนมจีนที่ทำจากทองเหลือง มีลักษณะ เป็นทรงกระบอก และด้านล่างมีรูขนาดเล็ก ถู เพื่อให้ แป้งกลายเป็นเส้นขนมจีนที่มีขนาดพอดี

กี่ทอผ้า (Loom)

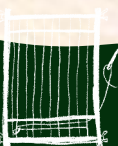

อำเภอเสนาให้ จังหวัดสระบุรี

ชาวไทยวนในจังหวัดสระบุรี แต่เดิมมีถิ่นฐานกำเนิดอยู่ที่เมืองเชียงแสน ซึ่งเป็นเมืองสำคัญเมืองหนึ่งของอาณาจักรล้านนา ที่ถูกกวาดต้อนลงมาอยู่ในเขตในพื้นที่จังหวัดสระบุรี โดยชาวไทยวนในจังหวัดสระบุรี มีการอนุรักษ์ขนบธรรมเนียมประเพณีดั้งเดิมที่สืบทอดมาจากถิ่นฐานเดิม เช่น การทอผ้าฝ้ายด้วยกี่ทอมือ

ก เป็นเครื่องทอผ้าพื้นบ้าน ที่พัฒนามาจากการทอผ้า โดยผูกด้ายเส้นยืนกับต้นไม้หรือเสาเรือนมาเป็นโครงสี่เหลี่ยม กี่ทอผ้ามีไม้คาน ก็เป็นโครงด้านบนเพื่อรับไม้คานหาบที่รับน้ำหนักของฟืมด้วยเชือก และมีสายเชือกโยงไม้ขั้ดรองเขา ที่หัวท้ายมีไม้สำหรับยึดเส้นด้ายยืน โครงสร้างและส่วนประกอบของกี่ ประดิษฐ์ขึ้นเพื่อให้เกิดความสะดวกในการทอผ้า ส่วนใหญ่ทำด้วยไม้

ปัจจุบันชาวบ้านต้นตาล ตำบลต้นตาล อำเภอเสนาให้ จังหวัดสระบุรี มีการอนุรักษ์และมีการทอผ้าโดยใช้กี่ทอผ้าจนมีชื่อเสียง และได้รับรางวัลอุตสาหกรรมการท่องเที่ยว ประจำปี ๒๕๕๑ รางวัลดีเด่น ประเภทแหล่งท่องเที่ยววัฒนธรรม นอกจากนี้ยังมีการประดิษฐ์กี่ทอผ้าประกวดในหมู่บ้าน เพื่อเป็นการสืบสานและอนุรักษ์วัฒนธรรมไทย

กังหันน้ำชัยพัฒนา

Chaipattana Aerator

อำเภอเฉลิมพระเกียรติ จังหวัดสระบุรี

กังหันน้ำชัยพัฒนา เป็นเครื่องกลเติมอากาศ ที่ผิวน้ำหมุนช้า แบบทุ่นลอย ซึ่งได้รับ
สิทธิบัตรในพระปรมาภิไธยพระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดชบรมนาถบพิตร
เมื่อวันที่ ๒ กุมภาพันธ์ ๒๕๓๖ และมูลนิธิชัยพัฒนาได้ใช้เป็นเครื่องกลเติมอากาศ
ในแหล่งน้ำเสีย โดยดำเนินการควบคู่ไปกับวิถีทางธรรมชาติ คือ ใช้พืชน้ำเป็นตัวกรองน้ำเสีย
วัดมงคลชัยพัฒนา ตำบลเขาหินพัฒนา อำเภอเฉลิมพระเกียรติ จังหวัดสระบุรี
มีการทำเกษตรทฤษฎีใหม่ ตามโครงการพระราชดำริของพระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร
มหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตร โดยมีการนำกังหันน้ำชัยพัฒนามาทดลองใช้
ในการเพิ่มออกซิเจน ให้กับบ่อเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำทางการเกษตร

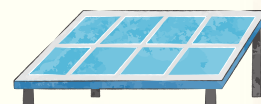
ไฟฟ้าจากพลังงานแสงอาทิตย์

Solar Cell

อำเภอแก่งคอย จังหวัดสระบุรี

บริษัท อินฟินิท กรีน จำกัด จดทะเบียนก่อตั้งเมื่อ ๒ ธันวาคม พ.ศ.๒๕๕๒ เป็นบริษัทย่อยของบริษัท พรีเมียร์ โปรดักส์ จำกัด (มหาชน) ภายใต้กลุ่มบริษัทพรีเมียร์ ดำเนินธุรกิจเป็นผู้ผลิตไฟฟ้าจากพลังงานแสงอาทิตย์ โดยมีสัญญาซื้อขายไฟฟ้ากับการไฟฟ้าส่วนภูมิภาค การดำเนินธุรกิจของ บริษัท อินฟินิท กรีน จำกัด ได้แบ่งกลุ่มการบริหารของบริษัทฯ เป็น ๓ โรงไฟฟ้า แต่ละโรงไฟฟ้ามีกำลังการผลิตไม่เกิน ๕ MW

โดยบริษัท อินฟินิท กรีน จำกัด ทำการผลิตไฟฟ้าโดยใช้พลังงานแสงอาทิตย์ จากนั้นส่งไฟฟ้าต่อให้ กฟภ. แล้ว กฟภ. ส่งต่อให้กับบ้านเรือนต่าง ๆ

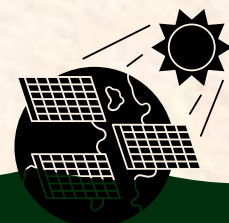
โซลาร์ฟาร์ม

กฟภ.

ผู้บริโภค

၀၆

ဘဏ္ဍာရေး

นิราศพระบาท

NIRAT PHRA BAT

ลักษณะคำประพันธ์

นิราศพระบาทประกอบด้วยกลอนสุภาพ ๒๓๑ บท

ประวัติความเป็นมา

นิราศพระบาทมีทั้งเรื่องราวชีวิตและอุปนิสัยส่วนตัวของสุนทรภู่ โดยเน้นความรักที่มีต่อนางจันทรยาซึ่งสุนทรภู่สามารถเชื่อมโยงความรู้สึกที่มีต่อนางกับสถานที่ที่เดินทางผ่านได้อย่างกลมกลืน บางตอนสะท้อนอุปนิสัยบางประการของสุนทรภู่ความมีอารมณ์อ่อนไหวดังตอนที่พรรณนาถึงความสะเทือนใจที่เห็นซากปรักหักพังของกรุงศรีอยุธยาบางตอนสะท้อนชีวิตสาวชาววังและชาวบ้าน ตลอดจนวิถีชีวิตของคนในสังคมไว้ด้วย เช่น การแต่งกายของสาวชาววังที่ร่วมขบวนเสด็จ การแต่งกายของสาวมอญที่สามโคก และลักษณะบ้านของชาวมอญในสังคมไทย

สิ่งที่กล่าวถึงวิถีชีวิตในสังคมได้ชัดเจนที่สุดคืองานวัดพระพุทธบาท อันเป็นงานสำคัญและยิ่งใหญ่ กวีบรรยายภาพงานรื่นเริงที่มีการละเล่นต่าง ๆ มีปี ระนาต ฆ้อง กลอง เครื่องดนตรีประโคม มีไฟตะเกียงจตุรรอบบริเวณมณฑป พระพุทธบาท สุนทรภู่ได้สักการะรอยพระพุทธบาท และเที่ยวชมความสวยงามของรมณีสถานรอบพระพุทธบาทและการประดับตกแต่งสถานที่อย่างสวยงาม สะท้อนให้เห็นว่าคนไทยมีอุปนิสัยที่ชอบความสนุกสนาน

ตัวอย่างบท : การพรรณนาถึงความงดงามของสถาปัตยกรรมไทยที่บริเวณพระมณฑป ได้อย่างละเอียด ถูกต้องตรงตามสภาพจริงและนึกเห็นภาพได้ชัดเจน

ทวาราทที่ตรงหน้าบันไดนาค
ส่ายสะแยกโอษฐ์อ้าสองตามัน
บันไดนาคนาคในบันไดนั้น
ขย้าเขี้ยวขบปากเหมือนนาคเป็น
พื้นผนังหลังบัวที่ฐานปัทม์
หยิกขยุ้มกุ่มวาสุกรีกำ
ใบระกาหน้าบันบนชั้นมุข
ดูยอดเยี่ยมเทียมยอดยุคนธร

มีรูปรากษสสองอสุรขยัน
ยืนยิงฟันแยกเขี้ยวอยู่อย่างเป็น
ดูผกผันเพียงจะเลื้อยออกโลดเล่น
ตาเขม้นมองมุ่งสะดุ้งกาย
เป็นครุฑอัดยั้นเหยียบภุขงค์ขยำ
กินนรรำรายเทพประนมกร
สุวรรณสุกเลื่อมแก้วประภัสสร
กระจิ่งซ้อนแซมใบระกาบัง

ผู้แต่ง

สุนทรภู่

อ่านเพิ่มเติม

วรรณคดี / วรรณกรรม

กาพย์ห่อโคลง

ประพาสธารทองแดง

KHUB HO KHLONG PHRAPART TARN THONGDANG

ที่มาภาพ <https://anowl.co/anowlrod/readclassic/part44/>

ผู้แต่ง

เจ้าฟ้าธรรมธิเบศรไชยเชษฐาสุริยวงศ์ หรือ เจ้าฟ้ากุ้ง

ลักษณะคำประพันธ์

แต่งเป็นกาพย์ห่อโคลง ที่มีกาพย์ยานีหนึ่งบทสลับกับโคลงสี่สุภาพหนึ่งบท คำต้นบาทของโคลงมักเป็นคำต้นวรรคของกาพย์

ประวัติความเป็นมา

กาพย์ห่อโคลงประพาสธารทองแดงเป็นบทชมธรรมชาติที่แต่งเพื่อความเพลิดเพลินระหว่างการเดินทางของกระบวนเสด็จทางสถลมารคจากท่าเจ้าสนุกถึงธารทองแดง ซึ่งธารทองแดงในที่นี้ เป็นชื่อลำน้ำที่เขาพระพุทธบาท ซึ่งเป็นบริเวณที่ตั้งของพระตำหนักธารเกษมที่มีมาตั้งแต่สมัยสมเด็จพระเจ้าปราสาททอง โดยเจ้าฟ้าธรรมธิเบศรทรงพระนิพนธ์วรรณคดีเรื่องนี้ขึ้นเมื่อครั้งตามเสด็จสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวบรมโกศไปนมัสการพระพุทธบาท ที่จังหวัดสระบุรี

ตัวอย่างคำประพันธ์

เที่ยวเล่นเป็นเกษมสุข	แสนสิ่งสนุกปลุกใจหวัง
เร่ร้ายผายผาดผั่ง	หัวรกรื่นชื่นชมไพร
สนุกเกษมเปรมหน้าเหลือบ	ลิ้มหลัง
แสนสนุกปลุกใจหวัง	วังหรี
เดินร้ายผายผ่นยัง	ชายป่า
หัวร่อรื่นชื่นชี	ส่องนิ้วชวนแล
ดูหนูสูงรุ่ง	งูสุดสู้หนูสูง
หนูงูสู้อยู่	รูปงูหนูมู
คูงูขู่ผดผู้	พรุพรุ
หนูงูสูงง	สุดสู้
งูสู้หนูหนูงู	งูอยู่
หนูงูสูงงู	รูปงูมู

อ่านเพิ่มเติม

อ้างอิง <https://nockacademy.com/thai-language/thai-language-m-2/กาพย์ห่อโคลงประพาสธารทองแดง-ที่มาของวรรณคดีเชิงสารคดี/>

๐๗

พันธุ์พืช

ข้าวเสาไห้ (White rice)

ประวัติ

ชื่อจริงของข้าวเสาไห้ก็คือข้าวพันธุ์ “เจ๊กเซย” มีพ่อค้าชาวจีนที่ชื่อว่า เจ๊กเซยได้ทำการล่องเรือเพื่อค้าข้าวไปเรื่อยตามจังหวัดต่าง ๆ ในภาคกลาง และได้ไปพบข้าวพันธุ์หนึ่งอยู่ที่ อำเภอสระแกวร้าง จังหวัดอุทัยธานี จึงได้นำมาให้ชาวบ้านในอำเภอสเสาไห้ จังหวัดสระบุรี ได้มาทดลองปลูก ข้าวพันธุ์นี้สามารถเจริญเติบโตได้ดี มีคุณภาพ เป็นข้าวที่โรงสีรับซื้อในราคาสูง ลักษณะดีคือเมล็ดข้าวมีเปลือกบาง เมล็ดยาว จมูกข้าวมีขนาดเล็กจึงทำให้สามารถสีเป็นข้าว ๑๐๐% ได้น้ำหนักเมล็ดดี เมล็ดมีความเลื่อม มัน หุงได้ขึ้นหม้อ หุงแบบเข็ดน้ำออกมาไม่แฉะ และบูดเสียได้ยาก

เผือกหอม (Taro)

ประวัติ

ตำบลโคกใหญ่ อำเภอบ้านหมอ จังหวัดสระบุรี
ภูมิประเทศโดยทั่วไปเป็นพื้นที่ราบลุ่ม มีคลองส่งน้ำ
ชลประทานผ่านพื้นที่ตั้งแต่เหนือจรดใต้ จึงเหมาะ
กับการปลูกเผือกหอม เผือกหอมเป็นเผือกชนิดหัวใหญ่
กาบใบใหญ่ สีเขียว มีหัวขนาดเล็ก ติดอยู่กับหัวใหญ่
เมื่อต้มจะมีกลิ่นหอมเป็นพืชอาหารที่มีแคลเซียมสูง
ช่วยบำรุงกระดูกและฟัน มีวิตามินหรืออื่นๆ ที่เสริมสร้าง
ให้ร่างกายมีสุขภาพแข็งแรง มีอาหารรสอร่อย
จากเผือกหอม เช่น ข้าวต้มเผือกกระดูกหมูอ่อนทรงเครื่อง
หรือเผือกกวน เผือกทอด เป็นพืชเศรษฐกิจส่งออก
ที่นำรายได้เข้าประเทศปีละหลายล้านบาท และส่งผลให้
เกษตรกรมีรายได้เพื่อการยังชีพ

ปลูกนาบัว (Lotus)

ประวัติ

อำเภอบ้านหมอ จังหวัดสระบุรีภูมิภาคโดยทั่วไป เป็นพื้นที่ราบลุ่ม อยู่ใกล้แหล่งน้ำ ดินส่วนใหญ่เป็นดินเหนียว มีคลองส่งน้ำชลประทานผ่านพื้นที่ตั้งแต่เหนือจรดใต้ จึงเหมาะกับการปลูกนาบัว เกษตรกรยึดปลูกนาบัวเป็น อาชีพหลัก การทำนาบัวสามารถดูแลรักษาง่ายกว่านาข้าว มีโรคแมลงรบกวนน้อย ปลูกครั้งเดียวเก็บเกี่ยวผลผลิต ได้นาน และสามารถนำมาทำเงินได้หลากหลายรูปแบบ แล้วแต่การจัดการวางแผน ทั้งในด้านของการตัดดอกขาย การขายฝักบัว ขายไหลบัว รวมถึงการทำเป็น แหล่งท่องเที่ยว โดยจะเน้นปลูกสายพันธุ์ฉัตรขาว และฉัตรแดงเป็นหลัก ซึ่งจุดเด่นของแต่ละสายพันธุ์ จะมีความแตกต่างกันคือ พันธุ์ฉัตรขาวและฉัตรแดง เป็น สายพันธุ์ที่เหมาะสมกับการนำมาตัดดอกขายใช้ไหว้พระ ส่วนบัวหลวงจะเหมาะกับการเก็บฝักขายและขาย เป็นไหลบัวที่นำไปสำหรับประกอบอาหาร

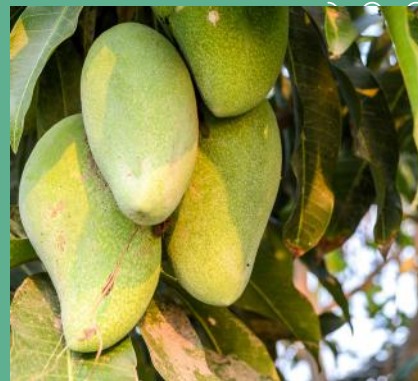
มะม่วงมัน หนองแซง

(Saraburi
Man Nong Saeng
Mango)

ประวัติ

มะม่วงมันหนองแซงสระบุรีมีประวัติเล่าสืบต่อมาตั้งแต่สมัยโบราณ คนบ้านหนองน้ำสร้าง ได้ไปเยี่ยมญาติซึ่งบวชเป็นพระอยู่ในกรุงเทพฯ และพักอยู่กับพระหลายวัน ได้รับประทานมะม่วงอร่อย จึงเก็บเมล็ดไว้ เมื่อกลับบ้านได้อาเมล็ดมะม่วง ๓ เมล็ด มาให้แม่เฒ่าค้าปลูกไว้ข้างยุ้งข้าวที่บ้านหนองน้ำสร้าง โดยไม่รู้ว่าเป็นเมล็ดมะม่วงอะไร พอมะม่วงโตมีลูกออกมาในระยะใกล้เคียงกัน ทั้ง ๓ ต้น ก็ปรากฏว่าต้นหนึ่งผลโตมาก คือ "มะม่วงหัวช้าง" อีกต้นหนึ่งผลใหญ่ เวลาสุกผิวส่วนหัวสีแดงจัด เรียก "ตลับนาค" สำหรับต้นที่เหลือเวลารับประทานรสชาติผิดแปลกไปจากมะม่วงต้นอื่น ๆ ไม่ว่าจะรับประทานตอนไหนก็จะมีรสเปรี้ยว เจ้าของเลยตั้งชื่อว่า "มะม่วงมัน" จากนั้นเพื่อนบ้านก็ขอพันธุ์ไปปลูกแพร่หลายขึ้นเรื่อย ๆ ตามลำดับ แต่เดิมชาวบ้านอำเภอหนองแซง จังหวัดสระบุรี ปลูกมะม่วงกันทุกครัวเรือน บ้างก็ปลูกเป็นอาชีพ บ้างปลูกตามหัวไร่ปลายนา เมื่อถึงฤดูกาลมะม่วง จะนำมะม่วงไปวางจำหน่ายบริเวณสถานีรถไฟอำเภอหนองแซง ผู้คนที่รู้จักในชื่อเสียงของมะม่วงมันนี้จะไปรอซื้อและนำไปจำหน่ายต่อจึงเป็นจุดกำเนิดของมะม่วงพันธุ์มันหนองแซง และนำมาตั้งเป็นคำขวัญของอำเภอว่า

**"มะม่วงต้นตำรับ เครื่องประดับโบราณ ชลประทานหลากหลาย
ทางรถไฟสู่อีสาน ศูนย์ตำนานวัฒนธรรม"**

ผักหวาน (Mlientha suavis)

ประวัติ

อำเภอบ้านหมอตั้งอยู่บริเวณทางตะวันตกของจังหวัดสระบุรี เป็นพื้นที่ราบลุ่มแม่น้ำและมีความชื้นสูง ดินบริเวณนี้เป็นดินดำ หรือดินภูเขาไฟที่มีแร่ธาตุมาก เหมาะแก่การทำเกษตร ชาวบ้านในพื้นที่จึงปลูกพืชตามฤดูกาล และนิยมปลูกผักหวานป่าเนื่องจากผักหวานปลูกง่ายในดินที่มีความชื้น และสามารถปลูกร่วมกับพืชชนิดอื่นได้ โดยผักหวานป่าสามารถปลูกและเก็บเกี่ยวผลผลิตได้ตลอดทั้งปี ผักหวานจากอำเภอบ้านหมอยังเป็นผักหวานพันธุ์เก่าแก่ที่ปลูกกันมาเป็นระยะเวลายาวนานกว่า ๘๐ ปี อำเภอบ้านหมอเป็นแหล่งปลูกผักหวานที่ใหญ่ที่สุดในภาคกลาง ผักหวานป่ากลายเป็นวัตถุดิบหลักในการประกอบอาหารของชาวอำเภอบ้านหมอ ไม่ว่าจะเป็นของคาว หรือของหวาน การจำหน่ายผลิตภัณฑ์จากผักหวาน และพื้นที่สำหรับนักท่องเที่ยวในการถ่ายรูป

องุ่น (Grape)

ประวัติ

อำเภอรวมเหล็ก คือแหล่งปลูกองุ่นคุณภาพของจังหวัดสระบุรี ที่นี้จึงมีไร่องุ่นให้นักท่องเที่ยวได้ชมชิม และร่วมกิจกรรมเก็บผลองุ่นสดจากไร่ สร้างความสนุกสนานให้กับทุกคนในครอบครัวได้เป็นอย่างดี เนื่องจากองุ่นมีหลายสายพันธุ์ และเป็นพืชที่สามารถปรับตัวเข้ากับสภาพภูมิอากาศต่าง ๆ ได้ดี จึงสามารถปลูกได้ในสภาพพื้นที่หลากหลาย แต่บนพื้นที่สูงที่มีอากาศหนาวเย็นจะทำให้องุ่นออกดอก และให้ผลผลิตได้ดี และผลผลิตมีคุณภาพดี พันธุ์องุ่นที่นิยมปลูกมี ๓ พันธุ์ ได้แก่ พันธุ์ Beauty Perlette (สีเหลือง) พันธุ์ Ruby Seedless (สีแดง) และพันธุ์ Loose Perlette (สีเหลือง)

โครงการหลวง ได้ศึกษารวบรวมพันธุ์องุ่นไว้หลากหลายพันธุ์และทำการวิจัยโดยมุ่งเน้นพันธุ์รับประทานสดที่มีคุณภาพ

มะพร้าว น้ำหอม (Sweet Young Coconut)

ประวัติ

คำขวัญอำเภอพระพุทธบาท จังหวัดสระบุรี
“มะพร้าว น้ำหวานปูนมาร์ลชั้นดีพระพุทธบาท
เป็นศรีประเพณีตักบาตรดอกเข้าพรรษา”

มะพร้าว น้ำหอมเป็นของดีขึ้นชื่อของอำเภอพระพุทธบาท โดยเฉพาะที่ตำบลนายาว ซึ่งมีลักษณะเฉพาะ คือ เป็นมะพร้าวที่ปลูกในบริเวณที่เป็นดินมาร์ล น้ำมะพร้าวที่ได้จากการเผาจะมีกลิ่นหอมคล้ายกลิ่นใบเตยนิยมนำมารับประทานเป็นน้ำมะพร้าว น้ำมะพร้าวปั่นนมสด เค้กมะพร้าวอ่อน ไอศกรีมกะทิมะพร้าวอ่อน

ข้าวโพด (Corn)

ประวัติ

พ.ศ. ๒๕๑๕ จัดตั้ง สถานีทดลองพืชไร่พระพุทธบาท สังกัดกองพืชไร่ กรมวิชาการเกษตร ที่อำเภอพระพุทธบาท จังหวัดสระบุรี ปัจจุบันข้าวโพดที่ปลูกแบ่งออกเป็น ๒ กลุ่ม คือ ข้าวโพดฝักสด และข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ โดยข้าวโพดฝักสด ปลูกเพื่อใช้สำหรับบริโภค และส่งออก ส่วนข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ เป็นพืชที่มีความสำคัญต่ออุตสาหกรรมอาหารสัตว์ เนื่องจาก ใช้เป็นวัตถุดิบในการผลิตอาหารสัตว์ สามารถนำมาแปรรูป เป็นผลิตภัณฑ์ จากข้าวโพดได้หลายชนิด ทั้งในระดับครัวเรือน และในระดับอุตสาหกรรมเพื่อช่วยถนอมอาหาร เพิ่มความ หลากหลายให้กับผลิตภัณฑ์ ทำให้สินค้า เป็นที่ต้องการ ของผู้บริโภคทั้งในประเทศและต่างประเทศ เพิ่มมูลค่าให้กับ ผลผลิตทางการเกษตรส่งเสริมการใช้ทรัพยากรธรรมชาติ ให้เกิดประโยชน์สูงสุดรวมทั้งสามารถลดปัญหาขยะ จากเศษวัสดุเหลือทิ้งทางการเกษตรได้

มันแกว (Yam bean)

ประวัติ

มันแกว เป็นพืชตระกูลถั่ว ไม่ชอบดินชื้นแฉะ เติบโตได้ดีในพื้นที่ดินเหนียวปนทราย ดินร่วนปนทราย ดินทราย ปัจจุบัน พบมีการปลูกเกือบทั่วประเทศ มีพื้นที่ปลูกมากที่สุดในภาคกลาง ได้แก่ สระบุรี เป็นพืชเศรษฐกิจที่นิยมปลูกมาก รสชาติหวาน กรอบ อร่อย นิยมนำมันแกวมาทำทับทิมกรอบ ใช้ยา ทำเป็นไส้ซาลาเปา ขนمجีบ ไส้ขนมกุยช่าย

มันแกว ยังมีสารต้านอนุมูลอิสระและต้านออกซิเดชัน ซึ่งเป็นฤทธิ์ที่สามารถนำมาประยุกต์ใช้กับการพัฒนาเป็นเวชสำอางบำรุงผิวให้กระจ่างใส เช่นเดียวกับกับสมุนไพรกวาวเครือขาว

ปัจจุบันอินโดนีเซียนิยมใช้หัวมันแกวเป็นส่วนประกอบของเครื่องสำอางที่ใช้บำรุงผิวหน้าให้ขาวและป้องกันแสงแดด วางขายในรูปของครีม ซีรั่ม

ทานตะวัน (Sunflower)

ประวัติ

ตามเส้นทางสายพัฒนานิคม-วังม่วง จังหวัดสระบุรี ซึ่งเป็นเขตรอยต่อระหว่างจังหวัดลพบุรี และสระบุรี เป็นแหล่งปลูกทานตะวันแหล่งใหญ่ของไทย มีการทำไร่ทานตะวันกันมากมายหลายราย มีขนาดพื้นที่ตั้งแต่ ๕๐ ไร่ ๗๐ ไร่ ไปจนถึงแปลงขนาดใหญ่ มีพื้นที่เป็น ๑,๐๐๐ ไร่

ในช่วงฤดูหนาวราวเดือนพฤศจิกายน-ธันวาคม จะเป็นช่วงเวลาที่ดอกทานตะวัน ในแปลงปลูกแต่ละแปลง จะได้เวลาบานพร้อมกัน และสะพรั่งไปด้วยสีเหลืองของดอกทานตะวัน เหลืองอร่ามไปทั่วทุ่งกว้าง สวยงาม น่าตื่นตาตื่นใจ เป็นแหล่งดึงดูดนักท่องเที่ยวให้มาเที่ยวชม เกษตรกรจะทำการเพาะปลูกหรือหว่านเมล็ดพันธุ์ตั้งแต่ประมาณเดือนกันยายนเป็นต้นไป ดอกทานตะวันจะบานและให้เมล็ดเมื่ออายุครบ ๕๕-๖๐ วัน และจะบานสวยงามเต็มที่ประมาณ ๑๕ วัน หลังจากนั้น เกษตรกรจะปล่อยให้เมล็ดทานตะวันแห้งคาต้น แล้วจึงเริ่มเก็บเกี่ยวผลผลิต

ดอกเข้าพรรษา (Globba)

ประวัติ

ดอกเข้าพรรษา (Globba) หรือมีชื่อเรียกอีกอย่างหนึ่งว่า หงส์เหิน เป็นพืชที่มีลำต้นเป็นหัวใต้ดิน เป็นดอกไม้สำคัญในวันเข้าพรรษา ใช้ในประเพณีตักบาตรดอกไม้ของอำเภอพระพุทธบาท จังหวัดสระบุรี

“ตักบาตรดอกไม้” นับเป็นประเพณีอันเก่าแก่ ที่ควรค่าแห่งการอนุรักษ์ยิ่งเพราะหนึ่งปีมีหนึ่งครั้ง และมีเพียงแห่งเดียวที่วัดพระพุทธบาทราชวรมหาวิหาร นอกจากชาวพุทธศาสนิกชนจะได้บุญกุศลอันยิ่งใหญ่ กับการถวายดอกไม้เข้าพรรษาแด่พระภิกษุสงฆ์แล้ว ยังตื่นตาตื่นใจกับขบวนรถบุปผชาติ ขบวนวัฒนธรรม และการแสดงศิลปพื้นบ้าน

ในส่วนของ เหง้า นำมาใช้เป็นส่วนผสมของยาสระผม และสบู่อใช้ในการรักษาอาการคันตามผิวหนัง

ข้าวฟ่าง (Millet)

ประวัติ

ข้าวฟ่างเป็นธัญพืชเศรษฐกิจที่มีความทนทานต่อความแห้งแล้งได้ดี นิยมปลูกในประเทศ ผลผลิตเมล็ดข้าวฟ่างและต้นข้าวฟ่างที่ได้ส่วนใหญ่ใช้ในอุตสาหกรรมอาหารสัตว์ในประเทศ เมื่อประมาณ พ.ศ. ๒๕๙๔ โดยมีจุดประสงค์สำคัญ เพื่อนำส่วนต้นมาใช้เลี้ยงสัตว์ นำมาปลูกที่สถานีบำรุงพันธุ์สัตว์ ทับทวน จังหวัดสระบุรี

ข้าวฟ่างที่นำเข้ามาเป็นข้าวฟ่างพวกเฮกการ์ตันเตี้ย เมล็ดสีขาว แต่เมื่อปลูกแล้ว ปรากฏว่าให้ผลผลิตเมล็ดดี และเมล็ดใช้เป็นอาหารสัตว์ได้ดี จึงคัดพันธุ์ไว้เพื่อปลูกเป็นข้าวฟ่างเมล็ด แล้วแพร่หลายต่อไปในนามของพันธุ์ "ทับทวนต้นเตี้ย"

ต้นโมกราชินี (Wrightia Sirikitiae)

ประวัติ

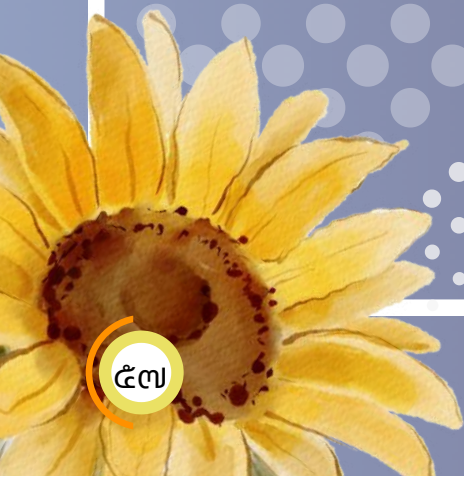
โมกราชินีเป็นพืชถิ่นเดียวของไทย พบที่นครสวรรค์ สระบุรี ลพบุรี และสระแก้ว ขึ้นตามเขาหินปูนเดี่ยวๆ ที่แห้งแล้ง ความสูงประมาณ ๑๐๐ เมตรจากพื้นดิน เป็นพืชที่ถูกคุกคาม ถิ่นที่อยู่ที่พบตามเขาหินปูน เป็นแหล่งระเบิดหินของโรงงานซีเมนต์

ค้นพบครั้งแรกโดยศาสตราจารย์ ดร.ธวัชชัย สันติสุข บนเขาหินปูนในจังหวัดสระบุรี ต่อมาท่านได้ร่วมมือกับ David John Middleton ผู้เชี่ยวชาญพรรณไม้ ในกลุ่มนี้ จัดทำคำบรรยายลักษณะ และขอพระราชทานพระนาม สมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์พระบรมราชินีนาถ มาตั้งเป็น คำระบุชนิดเมื่อปี พ.ศ. ๒๕๔๔

๐๘ สัตว์

โคนม

(Dairy Cattle)

ปีพุทธศักราช ๒๕๐๓ พระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร มหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตร และสมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์พระบรมราชินีนาถ พระบรมราชชนนีพันปีหลวง เสด็จประพาสทวีปยุโรปประเทศเดนมาร์กทรงให้ความสนพระทัยเกี่ยวกับกิจการการเลี้ยงโคนมของชาวเดนมาร์ก ได้จัดทำโครงการฟาร์มโคนม และศูนย์ฝึกอบรมการเลี้ยงโคนมในประเทศไทย อำเภอมากเหล็ก จังหวัดสระบุรี จัดตั้งเป็นรัฐวิสาหกิจสังกัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ มีชื่อว่า “องค์การส่งเสริมกิจการโคนมแห่งประเทศไทย (อ.ส.ค.)” เพื่อดำเนินบทบาทในการส่งเสริมการเลี้ยงโคนมและพัฒนาอุตสาหกรรมนม รัฐบาลไทยได้กำหนดให้ วันที่ ๑๗ มกราคม ของทุกปี เป็นวันโคนมแห่งชาติ

โคเนื้อ (Beef Cattle)

โคเนื้อ Beef Cattle

พ.ศ.๒๕๐๐ นั้น รัฐบาลไทยและพระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร มหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตร ได้ทรงส่งเสริมและทรงดำริให้นำวัวเนื้อจากต่างประเทศเข้ามาใช้เป็นพ่อพันธุ์มากมาย หลากหลายสายพันธุ์ และยังนำมาผสมกับสายพันธุ์พื้นเมืองจนได้พันธุ์ใหม่ที่ทนทาน สามารถเติบโตได้ดีในสภาพภูมิอากาศแบบเมืองร้อนชื้นของไทย โดยได้พัฒนาสายพันธุ์ต่างประเทศคือ ขนาดตัวใหญ่ เนื้อแน่นและให้เนื้อเยอะ แต่ไม่ทนต่อสภาพภูมิอากาศแบบไทย ๆ ทำให้ไม่ทน เลี้ยงยาก เมื่อนำมาผสมเข้ากับวัวเนื้อสายพันธุ์พื้นเมืองของไทย ได้รับลักษณะเด่นของวัวเนื้อไทย อยู่ง่าย เลี้ยงง่ายในสภาพภูมิอากาศ และยังมีขนาดตัวใหญ่ น้ำหนักมาก เนื้อแน่นแบบพันธุ์วัวเนื้อต่างประเทศ และได้นำขยายพันธุ์ อ่าเภอมากเหล็ก จังหวัดสระบุรี เช่น โคพื้นเมือง โคพันธุ์ชาร์โรเลส์ โคพันธุ์อินดูบราซิล

ม้า (Horse)

ม้า (Horse)

อำเภอวังม่วงแยกมาจาก
อำเภอมวกเหล็ก โดยได้รับการจัดตั้ง
เป็นกิ่งอำเภอ เมื่อวันที่ ๑ เมษายน ๒๕๓๓

สถานเสาวภา สภากาชาดไทย มีการผลิตเซรามิกแก้วพิษงูจากพลาสติก
ในม้าจึงจำเป็นต้องขยายการเลี้ยงม้าให้มากขึ้น สภากาชาดไทยจึงได้
จัดหาที่ดินริมแม่น้ำป่าสัก ตำบลวังม่วง อำเภอวังม่วง จังหวัดสระบุรี
เพื่อให้สถานเสาวภาใช้เป็นพื้นที่สำหรับสร้างสถานที่เลี้ยงม้าแห่งใหม่
โดยใช้ชื่อว่าสถานีเพาะเลี้ยงม้าวังม่วง จึงทำให้เกษตรกรหันมาเลี้ยงม้า
เพิ่มมากขึ้น และให้ประโยชน์จากการเลี้ยงม้าได้หลากหลาย เช่น การท่องเที่ยว
การบริโภค เป็นต้น

สุกรหรือหมู (Pig)

หมู

อำเภอวิหารแดง จังหวัดสระบุรี
เป็นอำเภอขนาดเล็ก เดิมอยู่ในการปกครอง
ของอำเภอหนองแค
ต่อมาในปีพุทธศักราช ๒๔๘๐
ได้แยกมาตั้งเป็นกิ่งอำเภอ ตำบลหนองหมู

เนื่องจากสมัยก่อนมีหมูป่าอาศัยอยู่จำนวนมาก
จึงได้ชื่อว่าหนองหมู จนทำให้มีการเลี้ยงหมูมา
จนถึงปัจจุบัน ได้มีการเลี้ยงหมูเป็นระบบฟาร์ม
สร้างอาชีพสร้างรายได้ให้กับเกษตรกรในพื้นที่ได้

ลิงแสม

(Macaque)

Macaque

Macaque

Macaque

ลิงแสม

วัดพระพุทธรฉาย ซึ่งเป็นวัดหลวง และเป็นสถานที่ท่องเที่ยวที่มีถ้ำ และโบสถ์อยู่บนยอดเขา ได้มีนักท่องเที่ยวจำนวนมากแวะเข้าไปเที่ยวถ้ำบนเขา กราบไหว้พระพุทธรูปและโบสถ์ พร้อมชมวิวทิวทัศน์ที่สวยงามบนยอดเขา เมื่อมองลงไปด้านล่าง เป็นป่าไม้สีเขียวครึ้ม สมบูรณ์ จึงทำให้มีลิงแสมมาอาศัยอยู่จำนวนมาก ลิงแสมจัดเป็นลิงขนาดกลาง มีขนตามลำตัวสีน้ำตาล หางยาวกว่าความยาวของลำตัว ขนตรงกลางหัวมีลักษณะตั้งแหลมชี้ขึ้น ขนใต้ท้องสีขาว โดยสีขนจะเปลี่ยนแปลงไปตามอายุ ฤดูกาล และถิ่นที่อยู่อาศัย นักท่องเที่ยวสามารถให้อาหารลิงได้

ปลาเสือตอ

(Siamese Tiger Fish)

ปลาเสือตอ แม่น้ำป่าสัก

ลุ่มน้ำป่าสัก มีลักษณะเรียวยาวคล้ายขนนกและวางตัวตามแนวทิศเหนือ-ใต้ ต้นกำเนิดมาจากเทือกเขาเพชรบูรณ์ในเขตพื้นที่อำเภอด่านซ้าย จังหวัดเลย ไหลผ่าน ๕ จังหวัด คือ จังหวัดเลย จังหวัดเพชรบูรณ์ จังหวัดลพบุรี จังหวัดสระบุรี และจังหวัดพระนครศรีอยุธยา สภาพโดยทั่วไปของแหล่งน้ำบริเวณต้นน้ำแม่น้ำป่าสักยังมีลักษณะเป็นน้ำสะอาด จึงทำให้มีสัตว์น้ำอาศัยอยู่จำนวนมาก หนึ่งในนั้นคือปลาเสือตอ ปลาเสือตอเป็นปลาที่ชอบหลบอาศัยตามตอไม้ กองหินใต้น้ำ ไม่ชอบอาศัยหรือว่ายน้ำในบริเวณที่โล่ง ชอบอาศัยตามแหล่งน้ำไหลที่มีความลึกประมาณ ๒-๕ เมตร ชอบกินปลาขนาดเล็ก ลูกปลา และกุ้งขนาดเล็ก มีลำตัวสีเหลืองลายสีดำคล้ายเสือ

ไก่เนื้อ

(Broiler Chicken)

ไก่เนื้อ

ไก่เนื้อ เกิดจากการเพาะข้ามสายพันธุ์จากไก่ไข่ เป็นไก่เนื้อ เกิดขึ้นในทวีปอเมริกาเหนือ เป็นครั้งแรก พ.ศ.๒๕๐๐ กระทรวงมหาดไทยได้เริ่มดำเนินการโดยผสมไก่พ่อพันธุ์ไก่เนื้อ กับแม่พันธุ์ไก่ไข่ลูกผสม เพื่อแจกจ่ายให้ประชาชนทั่วไปนำไปเลี้ยงต่อเกษตรกร ชาวอำเภอวิหารแดง จังหวัดสระบุรี จึงมีการเลี้ยงไก่เนื้ออย่างแพร่หลาย เนื่องจากมีอัตราการเจริญเติบโตเร็ว กินอาหารน้อย และมีความต้านทานต่อโรคต่าง ๆ ได้ดี จนกลายเป็นระบบฟาร์ม เป็นอุตสาหกรรมผลิตเนื้อสัตว์ที่สำคัญ

ค้างคาวแม่ไก่

(Large Flying Fox)

ค้างคาวแม่ไก่

ค้างคาวแม่ไก่ คือค้างคาวที่มีขนาดใหญ่ที่สุดในโลก กรมป่าไม้ได้ขึ้นทะเบียนค้างคาวแม่ไก่ เป็นสัตว์คุ้มครองตาม พ.ร.บ. สงวนและคุ้มครองสัตว์ป่า พระครูปัญญาธิคุณ เจ้าอาวาสวัดหนองสีดา อำเภอหนองแสง จังหวัดสระบุรี เล่าให้เราฟังว่า “หลวงปู่ناع สุวณฺณนาโค อดีตเจ้าอาวาสของวัดนี้ เป็นคนเรียกค้างคาวมาอยู่ที่วัด จากนั้นก็เลยมากขึ้นฝูงใหญ่ และอาศัยอยู่เต็มวัด ต่อมาอีกไม่นาน ค้างคาวก็เยอะขึ้น ชาวบ้านก็พากันยิงและเอาไปกิน ค้างคาวจึงหนีออกไปจากวัด อดีตเจ้าอาวาสจึงนั่งสมาธิและแผ่เมตตาไปยังค้างคาว ให้กลับมาวัดอีกครั้ง และสาปแช่งคนที่ยิงและกินค้างคาว บางคนก็นิวขาด ปากแห้งบ้าง เจ็บป่วยและไปรักษาที่โรงพยาบาลก็ไม่หาย ต้องมาจตุรปูขอโทษ จากนั้นชาวบ้านก็ไม่กล้าจะทำร้ายค้างคาวอีก”

ปลากัด (Betta Fish)

ปลากัด เป็นปลาพื้นเมืองของไทยที่นิยมเพาะเลี้ยงเป็นเวลาหลายร้อยปีมาแล้ว ทั้งนี้เพื่อไว้ดูเล่น และเพื่อกีฬา ปลากัดพันธุ์ดั้งเดิมในธรรมชาติ มีสีน้ำตาลขุ่นหรือสีเทาแกมเขียว ครีบและหางสั้น จากการเพาะพันธุ์และการคัดพันธุ์ติดต่อกันมานาน ทำให้ได้ปลากัดที่มีสีสวยงามหลายสี อีกทั้งลักษณะครีบก็แผ่กว้างใหญ่สวยงามกว่าพันธุ์ดั้งเดิม การแพร่กระจายของปลากัดพบทั่วไป ทุกภาคของประเทศไทยอาศัยอยู่ในอ่างเก็บน้ำ ทะเลสาบ หนอง บึง แอ่งน้ำ ลำคลอง ฯลฯ ปัจจุบัน ประเทศไทยมีการเพาะเลี้ยงปลากัดกันอย่างแพร่หลาย เนื่องจากเป็นปลาที่เลี้ยงและเพาะพันธุ์ได้ง่าย ปีหนึ่ง ๆ ประเทศไทยได้ส่งปลากัดไปขายต่างประเทศคิดเป็นมูลค่าไม่น้อยกว่า ๒๐ ล้านบาท และปลากัดยังเป็นสัตว์น้ำประจำชาติไทย

แพะ
(Goat)

แพะ

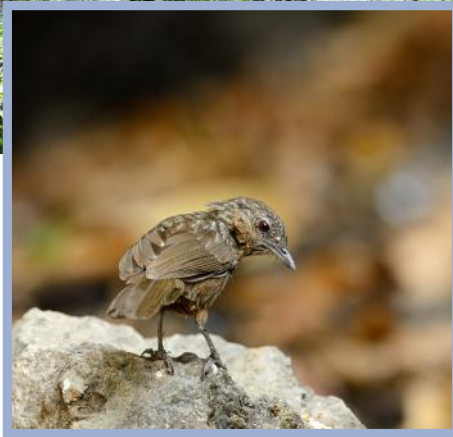
Goat

การส่งเสริมอาชีพการเลี้ยงแพะ และผลิตภัณฑ์จากนํ้านมแพะ ในอำเภอมวกเหล็ก จังหวัดสระบุรี เกษตรกรแถบนี้ได้เริ่มเปลี่ยนแนวของอาชีพ จากการเลี้ยงโคนมมาทำการเลี้ยงแพะนมมากขึ้น ด้วยเหตุผล คือ ขาดผู้รับช่วง ต้นทุนการเลี้ยงแพะนมต่ำกว่าโคนม ใช้พื้นที่น้อยกว่า และการดูแลที่ไม่ยุ่งยาก รวมทั้งเมื่อคำนึงถึงตลาดนํ้านมแพะที่ยังมีไม่มาก มีผู้เลี้ยงน้อย ราคาค่อนข้างดีดึงดูดให้นํ้าลงทุน เพราะนมแพะมีคุณค่าทางอาหารสูง ย่อยง่าย อุดมด้วยโปรตีนและไขมันที่มีประโยชน์และเหมาะสำหรับผู้แพ้นมวัวและผู้สูงอายุ

ปลาทับทิม (Red Tilapia Fish)

วันที่ ๒๒ มกราคม พ.ศ.๒๕๕๑ พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช ทรงพระราชทานนามปลาชนิดใหม่นี้ว่า “ปลาทับทิม” กล่าวได้ว่าปลาทับทิมถือกำเนิดขึ้นจาก ปลานิลจิตรลดาปัจจุบัน เกษตรกร อำเภอเสนาห์ จังหวัดสระบุรี มีการเลี้ยงปลาทับทิมในกระชัง ในแม่น้ำป่าสักจำนวนมาก เนื่องจาก “ปลาทับทิม” มีการเพาะพันธุ์จำหน่ายโดยเกษตรกร และบริษัทต่าง ๆ มากมาย มีใช้เพียงเครื่องเจริญโภคภัณฑ์ และปลาทับทิมก็ได้รับความนิยม ทั้งจากเกษตรกร ผู้ประกอบการร้านอาหาร และผู้บริโภคอย่างแพร่หลาย กลายเป็นปลาเนื้อ เสรษฐกิจอีกชนิดหนึ่ง ที่มีคุณภาพสูง เป็นปลาของคนไทยที่สามารถสร้างงานสร้างอาชีพ และรายได้แก่เกษตรกรอย่างยั่งยืน...สมดังพระราชประสงค์

นกจู้เต๋น (Limestone Wren Babbler)

นกจู้เต๋นเขาหินปูน ชนิดย่อยพันธุ์สระบุรี หนึ่งเดียวในโลก...

นกจู้เต๋นเขาหินปูน เป็นนกประจำถิ่นที่กระจายพันธุ์อยู่เฉพาะทางตะวันออกเฉียงใต้ของเอเชีย พบอยู่ในตอนใต้ของพม่า ทางตะวันออกเฉียงเหนือของลาว และตอนเหนือของเวียดนาม สำหรับในประเทศไทยพบตามป่าดงดิบ ป่าเบญจพรรณ และป่าละเมาะบนภูเขาหินปูน บริเวณพื้นที่ป่าค่อนข้างชื้นและมีต้นไม้ร่มครึ้ม เฉพาะทางภาคตะวันตก ภาคเหนือ และในเขตจังหวัดสระบุรีเท่านั้น ชนิดย่อยของนกจู้เต๋น อาศัยอยู่ในป่าบนหินปูนในเขตสระบุรี เรียกว่า "นกจู้เต๋นเขาหินปูน ชนิดย่อยพันธุ์สระบุรี" (Limestone Wren – Babbler ; *Napothera crispifrons calcicola*) เป็นนกเฉพาะถิ่น "หนึ่งเดียวในโลก" พบที่เขาค้อ จังหวัดสระบุรี เท่านั้น ถูกค้นพบครั้งแรกโดย เฮอ์เบิร์ต จี. เด็กแนน (Mr. Herbert G. Deignan) นักปักษีวิทยาชาวอเมริกัน เมื่อปี พ.ศ. ๒๔๘๒

งูเห่า (Cobra)

คำขวัญ **อำเภอดอนพุด**

วิปัสสนาถือเลื่อง พระเครื่องหลวงพ่อเฮ็น
ดีเด่นเครื่องจักสาน กล่าวขานเรื่อง**งูเห่า**
นกเขาขันเสียงดี ประเพณีกำฟ้า ปลามีชุกชุม

พื้นที่ของอำเภอดอนพุดเดิมเป็นที่รู้จักในชื่อ บ้านดอนพุด อยู่ในเขตการปกครองของอำเภอบ้านหมอ จังหวัดสระบุรี ชาวบ้านดอนพุด สระบุรี เมืองงูเห่า นำท่อมพลิกวิกฤตให้เป็นโอกาส จับงูเห่าขาย เป็นรายได้เสริมช่วยเหลือครอบครัว มีรายได้รวมแล้วกว่าสองแสนบาทต่อปี ทำให้แต่ละคนมีรายได้กว่า ๕ หมื่นบาทต่อเดือน โดยแต่ละวันจับงูเห่าขาย มีรายได้ไม่น้อยกว่า ๓,๐๐๐ บาท และหากงูเห่ามีน้ำหนักตัว ๗-๘ ชีด จะมีราคาถึงตัวละ ๒๐๐ บาท ที่เดียว ทำให้ชาวบ้านที่ถุกน้ำท่วม ออกตระเวนจับงูเห่ากว่า ๑๐ ราย ส่วนงูเห่าที่จับได้ จะนำไปประกอบอาหารและขาย

นกเจ้าฟ้าหญิงสิรินธร

(White-eyed River Martin)

โดยชื่ออันเป็นเอกลักษณ์ของนกชนิดนี้ เกิดจากการขอ พระราชทานนาม สมเด็จพระเจ้าลูกเธอ เจ้าฟ้าสิรินธรเทพรัตนราชสุดา จัดอยู่ในกลุ่มวงศ์นกนางแอ่น ชาวบ้านในบริเวณที่ค้นพบ เรียกนกชนิดนี้ว่า “นกตาทอง” เนื่องจากลักษณะของตาที่มีวงขาวล้อมรอบ ขอบตาขาวเด่นชัด นัยน์ตา และม่านตาสีขาวอมชมพูเรื่อ ๆ ปากกว้างสีเหลืองสดแกมเขียว มีแต้มสีดำรูปโค้งที่ปากบน ขาและเท้าใหญ่แข็งแรงมีสีชมพู ขนหางสั้นกลมมน โคนหางสีขาว มีแถบขนลักษณะคล้ายเส้นลวดยื่นออกไปจากขนหางคู่กลาง สถานภาพการอนุรักษ์ในประเทศไทย เป็นสัตว์ป่าสงวน ตามพระราชบัญญัติสงวนและคุ้มครองสัตว์ป่า พ.ศ.๒๕๖๒

๐๙

สถานที่

สถานที่

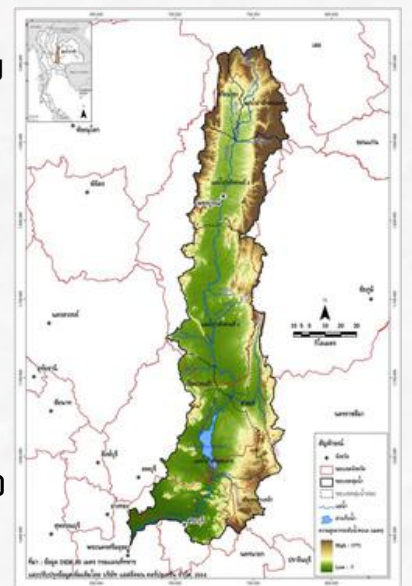
แม่น้ำป่าสัก Pasak River

ความเป็นมา

แม่น้ำป่าสัก เป็นแม่น้ำสำคัญสายหนึ่งในภาคกลางของประเทศไทย ต้นน้ำเกิดจากภูขวาง ในเขตอำเภอด่านซ้าย จังหวัดเลย (ตอนต้นน้ำเรียกน้ำสัก) ไหลเข้าเขตจังหวัดเพชรบูรณ์ ผ่านเขตอำเภอหล่มเก่า อำเภอหล่มสัก อำเภอเมืองเพชรบูรณ์ อำเภอหนองไผ่ อำเภอบึงสามพัน อำเภอวิเชียรบุรี และอำเภอศรีเทพ เข้าเขตจังหวัดลพบุรี ผ่านเขตอำเภอชัยบาดาล อำเภอท่าหลวง และอำเภอพัฒนานิคม เข้าเขตจังหวัดสระบุรี ผ่านเขตอำเภอวังม่วง อำเภอมวกเหล็ก อำเภอแก่งคอย อำเภอเมืองสระบุรี และอำเภอเสาไห้

จากนั้นไหลเข้าเขต จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ผ่านเขตอำเภอท่าเรือ อำเภอนครหลวง และอำเภอพระนครศรีอยุธยา ไปลงแม่น้ำเจ้าพระยา ที่หน้าวัดพนัญญ์เชิงวรวิหาร มีความยาวประมาณ ๕๗๐ กิโลเมตร

สถานที่

แม่น้ำป่าสัก อำเภอวังม่วง , แก่งคอย , เมือง จังหวัดสระบุรี

ข้อมูลอ้างอิง

<https://th.wikipedia.org/wiki/แม่น้ำป่าสัก>

สถานที่

อุทยานแห่งชาติพระพุทธรฉาย Phra Phutthachai National Park

ความเป็นมา

อุทยานแห่งชาติพระพุทธรฉาย เดิมชื่อ อุทยานแห่งชาติเขาสามหลัก มีพื้นที่ครอบคลุม ๔ อำเภอ ได้แก่ อ.เมือง อ.แก่งคอย อ.หนองแค และ อ.วิหารแดง มีเนื้อที่ประมาณ ๔๔ ตารางกิโลเมตร หรือ ๒๗,๘๕๖ ไร่ อุทยานแห่งชาติพระพุทธรฉาย ได้รับการประกาศเป็นอุทยานแห่งชาติ เมื่อวันที่ ๒ มิถุนายน พ.ศ. ๒๕๒๔ ในช่วงประมาณเดือน ตุลาคม - มกราคม เป็นช่วงที่อากาศหนาวเย็น เหมาะสำหรับการเดินทางไปท่องเที่ยวพักผ่อน

อุทยานฯ ประกอบด้วยภูเขาน้อยใหญ่ มีที่ราบในหุบเขา ยอดที่สูงที่สุดคือ เขาครก ๓๒๙ เมตร เป็นจุดชมวิวที่อยู่สูงที่สุดสามารถมองเห็นภูมิทัศน์ที่สวยงามรอบ ๆ ตัวเมืองสระบุรี และอำเภอใกล้เคียง ได้อย่างชัดเจน ในสมัยสงครามโลกครั้งที่ ๒ ทหารญี่ปุ่นใช้เป็นที่ตั้งกองคลังอาวุธความเคลื่อนไหวของฝ่ายตรงข้าม สภาพพื้นที่ยังคงอุดมสมบูรณ์ตามธรรมชาติ สัตว์ป่าที่พบมีอยู่หลายชนิด เช่น ไก่ฟ้า ไก่ป่า เก้ง ลิง หมูป่า และนกชนิดต่าง ๆ เช่น เขียวคราม กระรอกหัวหงอก โประดก บั้งรอกใหญ่ รวมทั้งผีเสื้อนานาชนิด

สถานที่ อุทยานแห่งชาติพระพุทธรฉาย อำเภอเมือง จังหวัดสระบุรี

ข้อมูลอ้างอิง

<https://www.hoteldirect.in.th/แหล่งท่องเที่ยว/สระบุรี/อุทยานแห่งชาติพระพุทธรฉาย.html>

สถานที่

เขื่อนป่าสักชลสิทธิ์ Pasak Chonlasit Dam

ความเป็นมา

เขื่อนป่าสักชลสิทธิ์ เป็นเขื่อนกักเก็บน้ำที่ใหญ่ ยาว ลึก ที่สุดในประเทศไทย ตามแนวพระราชดำริของพระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดชเพื่อป้องกันปัญหาน้ำท่วมในลุ่มแม่น้ำป่าสัก และลุ่มแม่น้ำเจ้าพระยา เริ่มดำเนินการก่อสร้างในวันที่ ๒ ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๓๗ โดยกรมชลประทาน เป็นผู้รับผิดชอบ นอกจากเขื่อนป่าสักชลสิทธิ์จะทำการกักเก็บน้ำแล้ว ยังเป็นสถานที่ท่องเที่ยวสำคัญของจังหวัด ซึ่งทางด้านสถานที่ท่องเที่ยวในบริเวณเขื่อนป่าสักชลสิทธิ์ มีหลากหลายสถานที่ ดังนี้

- อาคารอนุสรณ์ประสงคริมอ่างเก็บน้ำ มีสถานที่ปล่อยปลา และ จุดนั่งชมวิวยามอ่างเก็บน้ำ เขื่อนป่าสักชลสิทธิ์
- หอคอยเฉลิมพระเกียรติ พิพิธภัณฑฯ เขื่อนป่าสักชลสิทธิ์
- สันเขื่อนป่าสักชลสิทธิ์ ซึ่งมีบริการรถลากจูงชมสันเขื่อนฯไป - กลับความยาว ๙,๗๒๐ เมตร
- พระพุทธรัตนมณีมหาบพิตรชลสิทธิ์มงคลชัย (หลวงปู่ใหญ่ป่าสัก) อยู่บริเวณท้ายเขื่อนป่าสักชลสิทธิ์

สถานที่

เขื่อนป่าสักชลสิทธิ์ อำเภอวังม่วง จังหวัดสระบุรี

ข้อมูลอ้างอิง

<https://www.facebook.com/pasakdampage>

สถานที่

ถ้ำเขาวง Khao Wong Cave

ความเป็นมา

วัดเขาวง ตั้งอยู่เลขที่ ๖๒/๑ หมู่ที่ ๕ ตำบลเขาวง อำเภอพระพุทธบาท จังหวัดสระบุรี โดยได้รับอนุญาตสร้างวัดเมื่อวันที่ ๕ กรกฎาคม พ.ศ. ๒๔๖๐ และได้รับอนุญาตให้ตั้งวัด ตามลำดับ จนกระทั่งได้รับพระราชทานวิสุงคามสีมาเมื่อวันที่ ๑๕ มิถุนายน พ.ศ. ๒๕๒๑ มีบริเวณกว้าง ๓๐ เมตร ยาว ๕๑ เมตร เนื้อที่ ๑,๕๐๐ ตารางเมตร ดำเนินการผูกพัทธสีมาเมื่อวันที่ ๒๐ กุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๕๒๖

ปัจจุบันนี้ โดยการนำของสมเด็จพระพุฒาจารย์ (เกี่ยว อุปเสโณ) และพระธรรมสิทธิธนายก (ธงชัย สุขญาโณ) แห่งวัดสระเกศ ราชวรมหาวิหาร วัดเขาวง ได้พัฒนาขึ้นมาสู่สภาพวัดพัฒนาตัวอย่าง ที่มีผลงานดีเด่น ได้รับการขึ้นทะเบียนเป็นโบราณสถาน ที่ขึ้นทะเบียนของกรมศิลปากรแล้ว เมื่อวันที่ ๔ ธันวาคม ๒๕๔๕ และยังเป็นแหล่งพันธุ์ไม้และสัตว์หายาก คือโมกราชินี (*Wrightia SIRIKITIAE* D.J. Middleton&Santisuk) จันผา, นกหัวจุก, กระจอกเผือก ฯลฯ เพื่อรักษาไว้ เป็นมรดกวัฒนธรรมศาสนาของชาติไทยสืบไป

สถานที่

ทะเลบ้านหมอ Ban Mo Sea

ความเป็นมา

ทะเลบ้านหมอตั้งอยู่ในเขตตำบลบ้านหมอ และตำบลสร้างไศก อำเภอบ้านหมอ จังหวัดสระบุรี โดยทะเลสาบมีเนื้อที่ประมาณ ๑,๖๐๐ ไร่ เป็นที่ดินของบริษัทปูนซีเมนต์ไทยจำกัด ได้ขุดเอาดินขาวไปเผาทำปูนซีเมนต์ โดยบ่อน้ำมีลักษณะเป็นบ่อลึกกว้างใหญ่ เป็นที่อาศัยของสัตว์น้ำนานาชนิด มีบรรยากาศร่มรื่น มีน้ำขังอยู่มาก และขังอยู่ตลอดเวลา จากนั้นจึงเกิดเป็นทะเลสาบ นักท่องเที่ยวนิยมมาตกปลาหรือกางเต็นท์พักผ่อน นอกจากนี้ยังมีร้านอาหารบริการแก่นักท่องเที่ยวอีกด้วย

สถานที่ ทะเลบ้านหมอ อำเภอบ้านหมอ จังหวัดสระบุรี

ข้อมูลอ้างอิง <https://thailandtourismdirectory.go.th/th/attraction/1589>

สถานที่

เขาพระพุทธรฉาย Khao Phra Phutthachai

ความเป็นมา

วัดพระพุทธรฉาย ตั้งอยู่ที่ อำเภอเมืองสระบุรี จังหวัดสระบุรี อยู่ในมณฑปสองยอดบนไหล่ภูเขา เป็นที่ประดิษฐาน พระพุทธรฉาย (เงาพระพุทธรเจ้า) คือเงาเลื่อนลงที่เป็นรอยประทับอยู่ที่หน้าผา เชิงเขา บริเวณวัดพระพุทธรฉาย มีลักษณะคล้าย พระพุทธรูปยืน สันนิษฐานว่าค้นพบในสมัยพระเจ้าทรงธรรมแห่งกรุงศรีอยุธยา

ตำนานพระพุทธรฉายโดยย่อ พระพุทธรเจ้าเสด็จมาที่เขาฆาฎกะ (เขาพระพุทธรฉาย) เพื่อโปรดนายพรานฆาฎกะจนสำเร็จพระอรหันต์ ครั้นพระพุทธรเจ้าเสด็จกลับ พระฆาฎกะได้ทูลขอให้ประทานสิ่งอันเป็นอนุสรณ์ เพื่อสักการะกราบไหว้ พระพุทธรเจ้าจึงทรงแสดงพุทธปาฏิหาริย์ให้เงาของพระองค์ติดอยู่ในเนื้อหิน ที่เง่อมเขาพระพุทธรฉายบรรพต

ในบริเวณใกล้เคียงมีมณฑปประดิษฐานรอยพระพุทธรบาทเบื้องขวา มณฑปหลังนี้สร้างขึ้นในสมัยสมเด็จพระเจ้าเสือ และมีต้นพระศรีมหาโพธิ์ที่อัญเชิญมาจากลังกา ทุกปีจะมีงานนมัสการพระพุทธรฉาย พร้อมกับงานนมัสการรอยพระพุทธรบาทที่จังหวัดสระบุรี

สถานที่

เขาพระพุทธรฉาย อำเภอเมือง จังหวัดสระบุรี

ข้อมูลอ้างอิง

<https://th.wikipedia.org/wiki/พระพุทธรฉาย>

สถานที่

วัดหนองสีดา

Nong Si Da Temple

ความเป็นมา

วัดหนองสีดา สร้างขึ้นนับตั้งแต่ประมาณ พ.ศ. ๒๔๓๔ โดย เริ่มแรก หลวงพ่อฮ้อยถือธุดงค์วัดรมาปักกลด ชาวบ้านเลื่อมใสจึงได้นิมนต์ให้พำนัก และจัดสร้างเสนาสนะถวาย เรียกนามวัดตามชื่อซึ่งหมู่บ้านนี้ มีหนองน้ำและต้นสีดาขึ้นอยู่เป็นจำนวนมาก จึงถือเอาเป็นนิมิตเรียกเป็นชื่อบ้านและนามวัด

ในระยะต่อมา ได้รับพระราชทานวิสุงคามสีมาในราว พ.ศ. ๒๔๔๐ (อุโบสถหลังปัจจุบันได้รับพระราชทาน วิสุงคามสีมาเมื่อวันที่ ๑๖ ตุลาคม พ.ศ. ๒๕๔๙ เขตวิสุงคามสีมา กว้าง ๑๔ เมตร ยาว ๒๕ เมตร) มีพระภิกษุจำพรรษา ๗ รูป ทางวัดเปิดสอนพระปริยัติธรรม พ.ศ. ๒๕๐๐ มีโรงเรียนประถมศึกษาของทางราชการตั้งอยู่ในวัดด้วย ปัจจุบัน เปิดสอนถึงชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓

วัดหนองสีดา อ.หนองแขง จ.สระบุรี ผู้คนจะมากกราบขอพรพระครูธรรมรัต (หลวงปู่ภาค สุวณฺณาโค และดูฝูงค่างควมแม่ไก่อ้นับหมื่นตัว ที่ต่างกล่าวขานว่าเป็นสัตว์คู่บารมีของ หลวงปู่ภาค วัดหนองสีดา ตั้งอยู่เลขที่ ๑ บ้านหนองสีดา หมู่ที่ ๔ ตำบลหนองสีดา อำเภอหนองแขง จังหวัดสระบุรี สังกัดคณะสงฆ์มหานิกาย มีที่ดินตั้งวัดเนื้อที่ ๑๑ ไร่ ๒ งาน ๕๘ ตารางวา

สถานที่ วัดหนองสีดา อำเภอหนองแขง จ.สระบุรี

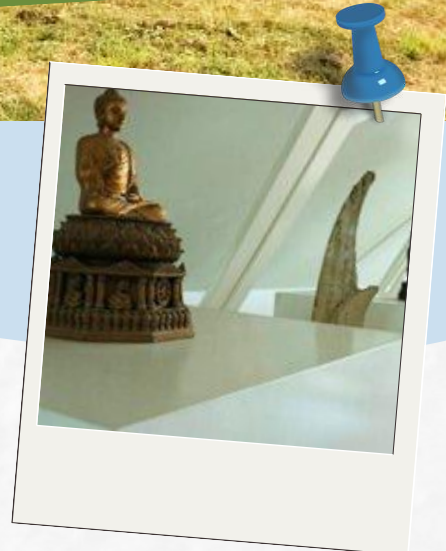
ข้อมูลอ้างอิง

<http://nongsaeng.saraburi.doae.go.th/traval/wadnongseeda.pdf>

สถานที่

พิพิธภัณฑ์บ้านยาง Ban Yang Museum

ความเป็นมา

พิพิธภัณฑ์ของใช้พื้นบ้านบ้านยางตั้งอยู่ที่ ตำบลบ้านยาง อำเภอเสนาห์ จังหวัดสระบุรี เป็นพิพิธภัณฑ์ที่รวบรวมเก็บรักษาข้าวของเครื่องใช้ของชาวบ้านที่สะท้อนให้เห็นถึงภูมิปัญญา และวิถีชีวิตของชาวบ้าน ซึ่งเป็นชาวไทยวน เรื่องราวที่จัดแสดงในนิทรรศการภายในพิพิธภัณฑ์ ถ่ายทอดชีวิตหลายรูปแบบ ทั้งความเป็นมาของบ้านยาง จำลองบรรยากาศการใช้ชีวิตด้วยข้าวของเครื่องใช้ในอดีตที่หาชมได้ยากในยุคปัจจุบัน เป็นแหล่งเรียนรู้เรื่องราวในอดีตของคนบ้านยาง ทั้งการจัดแสดงข้าวของที่ได้รับการบริจาคจากชาวบ้าน และการนำเสนอวิถีทัศน์ที่บอกเล่าความเป็นมา ก่อนที่จะเห็นสภาพของพื้นที่อย่างในปัจจุบัน

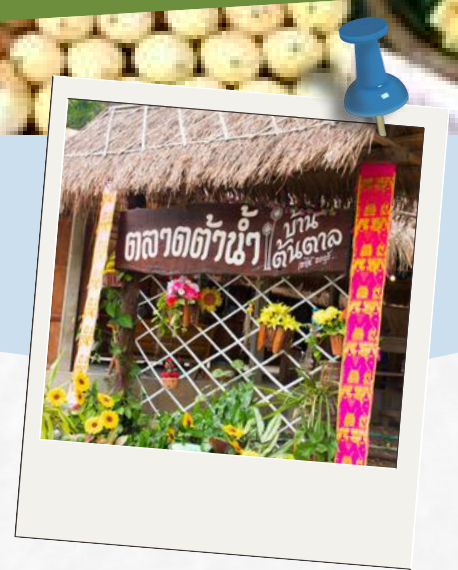
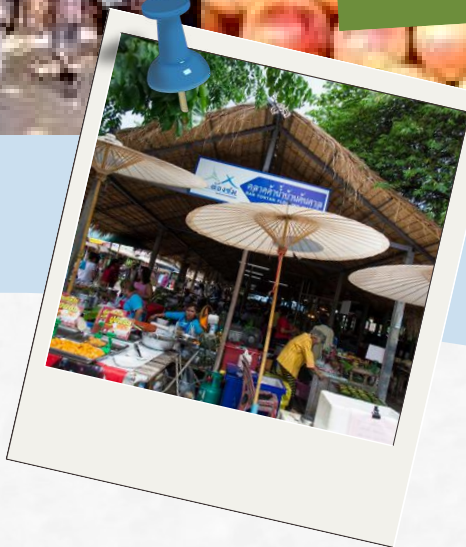
ตลาดน้ำโบราณบ้านต้นตาล

“เมื่อขมิ้นขมออก อองุ่นขี้ขี้ ก็ขายหารเมือง”

ทุกวันอาทิตย์ 08.00 - 16.00

สถานที่

ตลาดน้ำต้นตาล
Ban Ton Tan Floating Market

ความเป็นมา

ชุมชนบ้านต้นตาล เป็นชุมชนที่มีประวัติศาสตร์มานานกว่า ๒๐๐ ปี เป็นชุมชนที่อพยพมาจากอำเภอเชียงแสน เชียงราย ซึ่งในขณะนั้นเมืองเชียงแสนอยู่ในครอบครองของพม่า จากนั้นอพยพชาวเชียงแสนทั้งหมดออกมา ให้มาตั้งรกรากใหม่เป็นชุมชนที่อยู่ในเขตภาคกลางได้แก่ จังหวัดราชบุรี และสระบุรี ปัจจุบันชาวบ้านต้นตาล ได้ส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมขึ้น เพื่อให้เป็นศูนย์แสดงเอกลักษณ์และวัฒนธรรมชุมชน จึงได้จัดสรรพื้นที่บริเวณริมแม่น้ำป่าสัก จัดทำเป็นตลาดขึ้นมาชื่อว่า “ตลาดน้ำบ้านต้นตาล”

“ตลาดน้ำโบราณบ้านต้นตาล” เป็นตลาดนัดริมแม่น้ำป่าสัก ของชาวชุมชนบ้านต้นตาล อำเภอเสาไห้ ซึ่งเป็นชุมชนไทยวน (อ่านว่า ไท-ยวน) “ตลาดน้ำโบราณบ้านต้นตาล” เกิดจากการรวมตัวของชาวบ้านในชุมชนและได้รับการสนับสนุนส่งเสริมจากหน่วยงานราชการ ได้แก่ เทศบาลตำบลต้นตาล-พระยาทุด อ.เสาไห้ และ จ.สระบุรี เป็นตลาดนัดที่จำหน่ายสินค้า เครื่องแต่งกายของชาวไทยวน อาหารพื้นเมือง ซึ่งจะเปิดตลาดทุกวันอาทิตย์ เวลา ๘.๐๐ - ๑๖.๐๐ น. และมีการแสดงซึ่งเป็นการอนุรักษ์และสืบสานศิลปวัฒนธรรมของชาวไทยวนให้คงอยู่คู่ชาวเสาไห้สืบไป

สถานที่ ตลาดน้ำต้นตาล อำเภอเสาไห้ จ.สระบุรี

สถานที่

โบสถ์ดินวัดตอย่าง Soil Church Tor Yang Temple

ความเป็นมา

โบสถ์ดินวัดตอย่าง อ.หนองโดน จ.สระบุรี เป็นหนึ่งในโครงการ “สร้างโบสถ์ดินจตุรทิศ ๙ แห่ง ถวาย ๑๐๐ ปี สมเด็จพระสังฆราช” ทางสำนักเลขานุการสมเด็จพระสังฆราช จึงได้ร่วมกับโรงพยาบาลจุฬาลงกรณ์ กรมราชทัณฑ์ สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ (พศ.) และมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลตะวันออก วิทยาเขตอุเทนถวาย ได้จัดทำโครงการสร้างอุโบสถดิน ๔ ภาค จำนวน ๙ แห่ง ในพระสังฆราชูปถัมภ์ตามแนวทางเศรษฐกิจพอเพียง ให้แก่วัดที่ยังไม่มีอุโบสถเพื่อน้อมถวายเป็นพระกุศล และเป็นอนุสรณ์ในวโรกาสดังกล่าว โดยเน้นให้อุโบสถมีความแข็งแรง รวดเร็ว ดูแลรักขาง่าย ใช้วัสดุในพื้นที่ สะดวกต่อการบูรณะซ่อมแซมประหยัด ซึ่งโบสถ์ดินวัดตอย่าง ใช้เวลาสร้างแล้วเสร็จภายในเวลาเพียง ๑๙ วัน เป็นอีกสถานที่หนึ่งที่น่าสนใจและศึกษาในแหล่งเรียนรู้ที่เป็นภูมิปัญญาไทย และรูปแบบสถาปัตยกรรมที่งดงาม

สถานที่

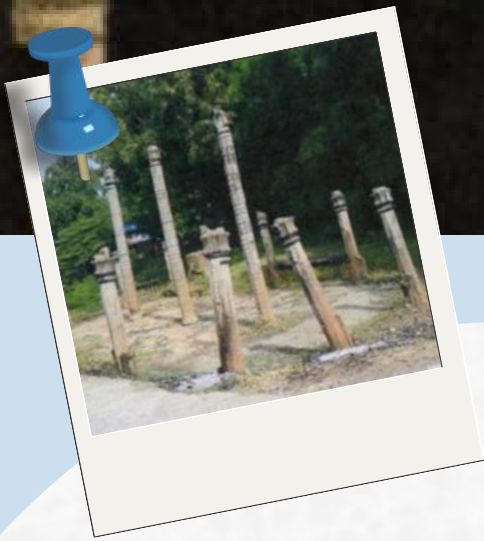
โบสถ์ดินวัดตอย่าง อำเภอหนองโดน จ.สระบุรี

ข้อมูลอ้างอิง

<https://www.facebook.com/วัดตอย่าง>

สถานที่

โรงทานบ้านทองย้อย Ban THong Yoi Almshouse

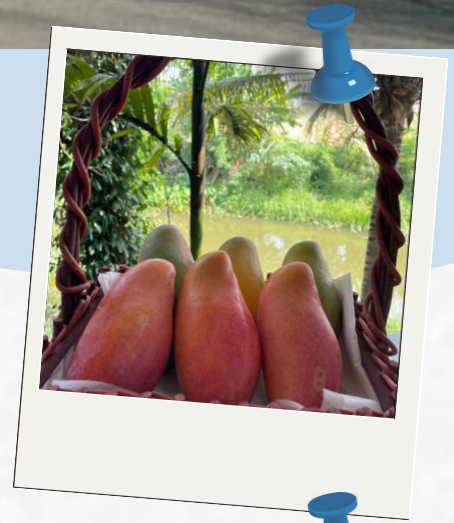
ความเป็นมา

โรงทานเป็นอัตลักษณ์โบราณสถานซึ่งสันนิษฐานว่าก่อสร้างไว้ในครั้งสมัยรัชกาลที่ ๕ ในครั้งนั้นได้มีพุทธศาสนิกชนที่เดินทางมาจากแคว้นมหาราช ซึ่งเป็นดินแดนทางตอนใต้ เขตลุ่มน้ำเจ้าพระยา โดยเจตนาที่เดินทางมานมัสการรอยพระพุทธรูป โดยเป็นดินแดนทรกัณดาร ต้องเดินทางโดยทางเท้า แต่การเดินทางถึงยังวัดพระพุทธรูปนั้น ก็นับเป็นเวลาพลบค่ำ ซึ่งต้องพักค้างแรม ณ ที่บ้านทองย้อยแห่งนี้ ชาวบ้านในละแวกบ้านทองย้อยนั้น ได้ร่วมลงแรง ทูลทรัพย์ ทำการก่อสร้างโรงทานขึ้น ซึ่งเป็นอาคารรูปแบบทรงสเปน ทรงโปร่ง พื้นคอนกรีต มีความกว้างประมาณ ๓๐ เมตร ความยาวประมาณ ๘ เมตร

ชาวบ้านใช้สถานที่แห่งนี้เป็นที่ประกอบพิธีกรรมทางศาสนา ในการทำบุญกลางบ้าน ด้วยการเจริญพระพุทธรูปในตอนเย็นของวันขึ้นเจ็ดค่ำเดือนหก และวันขึ้นแปดค่ำเดือนหก ทำพิธีบุญกลางบ้านเพื่อเป็นสิริมงคลแก่ประชาชนในหมู่บ้านในยุคนั้น ต่อมาโรงทานบ้านทองย้อยได้ชำรุดทรุดโทรมลงไปมากตามกาลเวลา เหลือเพียงบางส่วนไว้เป็นอนุสรณ์ให้คนรุ่นหลังได้รำลึกถึงสิ่งก่อสร้างแห่งนี้ ซึ่งบรรพบุรุษได้ร่วมกันก่อสร้างไว้จนตราบเท่าทุกวันนี้

สถานที่

ศูนย์พัฒนาพันธุ์พืชจักรพันธ์เพ็ญศิริ Prince Chakraband Pensiri Center for Plant

ความเป็นมา

ศูนย์พัฒนาพันธุ์พืชจักรพันธ์เพ็ญศิริ

สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ได้ทรงมีพระราชดำริ ที่จะทรงมีเมล็ดพันธุ์พืชสะสม สำรองไว้ในยามที่ประเทศชาติบ้านเมืองประสบปัญหาขาดแคลนเมล็ดพันธุ์ เพราะในยามที่ประเทศชาติบ้านเมืองเกิดภาวะวิกฤติจากภัยธรรมชาติ ราษฎรเดือดร้อน พื้นที่ทำกินเสียหาย ในช่วงเวลาเช่นนั้น จะเกิดความขาดแคลนขึ้น และหนึ่งในสิ่งที่ทรงพบ คือการขาดแคลนเมล็ดพันธุ์พืช ที่จะพระราชทานแก่ราษฎรเพื่อปลูกในทันทีที่ได้รับการฟื้นฟูพื้นที่

สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี จึงทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้มูลนิธิชัยพัฒนา จัดตั้งโครงการผลิตเมล็ดพันธุ์พืช เพื่อผลิตเป็นเมล็ดพันธุ์สะสมสำรองไว้ เพื่อเป็นเมล็ดพันธุ์พระราชทานแก่ราษฎรในพื้นที่ประสบภัยพิบัติ และราษฎรทั่วไป ในขณะเดียวกันก็ปรับปรุง และพัฒนาพันธุ์พืช ให้เกษตรกรได้มีพืชที่มีสายพันธุ์ที่ดี ได้ผลผลิตดี ตอบสนองต่อความต้องการของเกษตรกรด้านพันธุ์พืช ทนทานต่อโรคและแมลง

สถานที่ โครงการศูนย์พัฒนาพันธุ์พืชจักรพันธ์เพ็ญศิริ ต.เขาดินพัฒนา อ.เฉลิมพระเกียรติ จ.สระบุรี

สถานที่

ผาเสด็จ Pha Sadet

ความเป็นมา

ผาเสด็จ เป็นหน้าผาที่รัชกาลที่ ๕ และสมเด็จพระบรมราชินีนาถ เสด็จมาประทับเมื่อคราวสร้างทางรถไฟสายกรุงเทพฯ - นครราชสีมา ผาเสด็จพักเป็นสถานที่สำคัญทางประวัติศาสตร์แห่งหนึ่งของจังหวัดสระบุรี มีประวัติที่เกี่ยวข้องกับพระมหากษัตริย์และการรถไฟไทย ปัจจุบันได้รับการบูรณะปรับปรุงภูมิทัศน์ และดูแลรักษาเป็นอย่างดีจากหน่วยงานทั้งภาครัฐและเอกชน จนอยู่ในสภาพสะอาดและสวยงาม มีสิ่งอำนวยความสะดวกสำหรับผู้มาเยี่ยมชม

บริเวณโดยรอบผาเสด็จพักยังมีสภาพเป็นภูเขา ป่าไม้ และช่องเขา มีทิวทัศน์สวยงาม เหมาะแก่การท่องเที่ยวเยี่ยมชม สักการะพระบรมราชานุสาวรีย์ พระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัวและหลวงพ่อดำเสด็จ หลวงพ่อกายสิทธิ์ หรือหลวงพ่อดำ

สถานีรถไฟผาเสด็จอยู่ห่างจากสถานีรถไฟกรุงเทพ เป็นระยะทาง ๑๓๘ กิโลเมตร ปัจจุบันเป็นสถานีรถไฟชั้น ๓ และได้มีการบูรณะปรับปรุงภูมิทัศน์รอบบริเวณสถานีให้มีความสวยงามน่าชม เพื่อให้เป็นอีกสถานที่ท่องเที่ยวของจังหวัดสระบุรี เปิดให้รับชมทุกวันตั้งแต่เวลา ๘.๐๐ - ๑๗.๐๐ น.

สถานที่

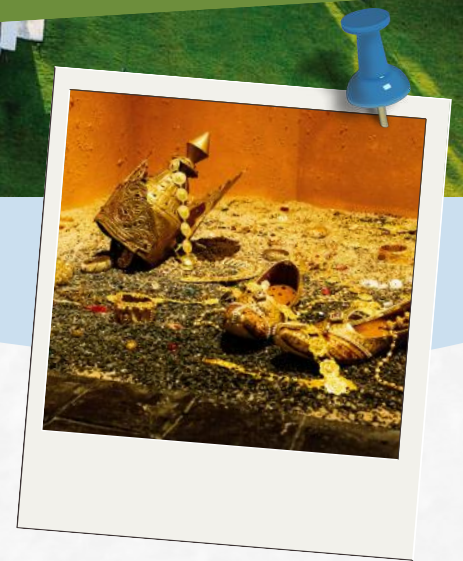
ผาเสด็จ ต.ทับกวาง อ.แก่งคอย จ.สระบุรี

ข้อมูลอ้างอิง

<https://thai.tourismthailand.org/Attraction/ผาเสด็จ>

สถานที่

หอมนสิการ Manasikarn

ความเป็นมา

โครงการ “หอมนสิการ” เกิดขึ้นตามดำริของอาจารย์อัจฉราวดี วงศ์สกล ประธานมูลนิธิ โนนิ่ง บุตดำ เพื่อการปกป้องพระพุทธศาสนา เพื่อการสืบสานธรรม ปกป้องพระเกียรติพระบรมศาสดา และปลุกจิตสำนึกที่ดิ่งามให้แก่ปวงชน

ภายในหอมนสิการเป็นที่ประดิษฐานพระพุทธรูปพระบรมโลกนาถ พระบรมสารีริกธาตุ ภาพปักพระบรมโลกนาถและนิทรรศการร่วมสมัย จำลองมรรคาและคำสอนของพระบรมศาสดา

ได้ผ่านการออกแบบ ก่อสร้าง ตกแต่งและจัดทำนิทรรศการภายในซึ่งใช้เวลารวมทั้งหมด ๕ ปี กว่าที่จะเสร็จสมบูรณ์ หอมนสิการมีการเปิดตัว อย่างเป็นทางการไปเมื่อวันที่ ๓๐ กันยายน พ.ศ. ๒๕๖๕

หอมนสิการมีฉากหลังเป็นทัศนียภาพที่งดงามมากตระการตา อาคารหลัก หอมนสิการ มีความกว้าง ๙.๕๐ เมตร ความยาวรวมทั้งสิ้น ๔๒.๗๕ เมตร และมีความสูง ๒๕ เมตร มีนิทรรศการ จำลองเส้นทางเดินของพระพุทธเจ้าในรูปแบบนิทรรศการร่วมสมัย อาคารหลังที่ ๒ เป็นอาคาร นิทรรศการ Spiritual life และ อาคารสอนและปฏิบัติสมาธิ งานทุกส่วนของมนสิการมีสองภาษากำกับ ประสบการณ์ในการเยี่ยมชมจะนำมาสู่การไตร่ตรองอย่างแยบคายในหลักการดำเนินชีวิตอย่างมีศีลธรรม การไตร่ตรองโดยแยบคาย คือ คำแปลของคำว่า “มนสิการ”

สถานที่

หอมนสิการ ต.สองคอน อ.แก่งคอย จ.สระบุรี

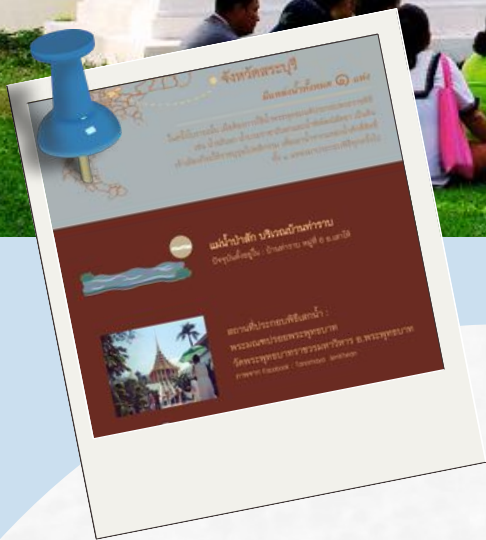
ข้อมูลอ้างอิง

<https://manasikarn.com/th/>

สถานที่

แหล่งน้ำศักดิ์สิทธิ์ "น้ำอภิเชก" Holy Water

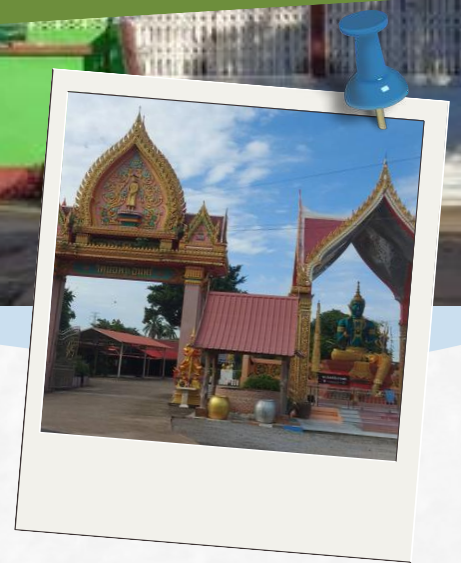
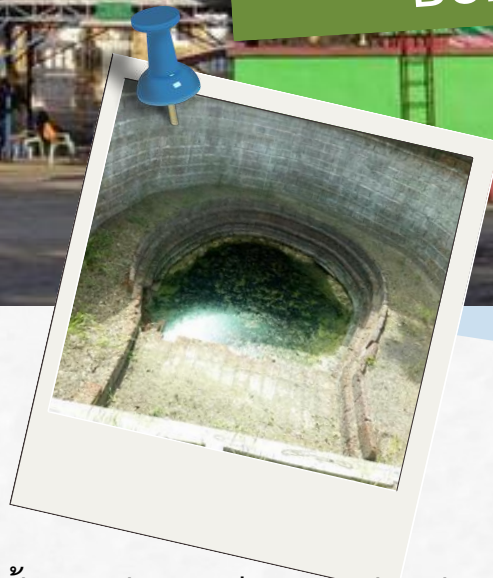
ความเป็นมา

แหล่งน้ำศักดิ์สิทธิ์สำหรับ "น้ำอภิเชก" ในส่วนการทำ "น้ำสรงมูรธาภิเชก" มาจาก ๙ แหล่งน้ำ ได้แก่ น้ำจากสระ ๔ สระเมืองสุพรรณ ประกอบด้วย ๑.สระเกษ ๒.สระแก้ว ๓.สระคา ๔.สระยมนา และน้ำเบญจสุทธคงคา หรือแม่น้ำบริสุทธิทั้ง ๕ สาย ประกอบด้วย ๑.แม่น้ำบางปะกง ตักที่ตำบลพระอาจารย์ อำเภอลำลูกขัน จังหวัดนครนายก ๒.แม่น้ำป่าสัก ตักที่ตำบลท่าราบ อำเภอเสนาให้จังหวัดสระบุรี

สำหรับบริเวณที่ประกอบพิธีพลีกรรมตักน้ำ ได้ตักจากแม่น้ำป่าสัก ณ บริเวณหาดบ้านท่าราบ หมู่ที่ - ตำบลต้นตาล อำเภอเสนาให้ จ.สระบุรี โดยที่หาดท่าราบนี้ มีประวัติว่า พระบาทสมเด็จพระจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ ๔ เคยเสด็จประพาสทางเรือเลียบลำน้ำป่าสัก โดยได้เสด็จเหยียบหาดทรายท่าราบและลงสร้งน้ำที่หาดท่าราบ เนื่องจากพื้นที่น้ำตรงท่าราบนี้เป็น "วัง" น้ำนิ่งและลึก จึงใ้สเ็นกว่าแห่งอื่น นับแต่นั้นมาจึงถือกันว่าน้ำท่าราบเป็นน้ำมงคลหรือน้ำศักดิ์สิทธิ์ และได้นำน้ำจากท่าราบไปทำน้ำอภิเชกในพิธีบรมราชาภิเชกตั้งแต่รัชกาลที่ ๕ สืบมาจนถึงปัจจุบัน และสถานที่ประกอบพิธีเสกทำน้ำพระพุทธมนต์ศักดิ์สิทธิ์ คือ บริเวณที่ตั้งมณฑปรอยพระพุทธรบาทวัดพระพุทธรบาทราชวรมหาวิหาร อำเภอพระพุทธรบาท จังหวัดสระบุรี

สถานที่

บ่อพระอินทร์ Borprain Holy Well

ความเป็นมา

บ้านบ่อพระอินทร์ ก่อตั้งมาตั้งแต่สมัยกรุงศรีอยุธยา รัชสมัยพระเจ้าปราสาททอง ในปี พ.ศ.๒๑๗๖ ประชาชนส่วนใหญ่อพยพมาจาก จังหวัดนครราชสีมา และประเทศลาว เดิมขึ้นอยู่กับ ตำบลหนองบัว ต่อมาได้แยกหมู่บ้าน ตำบลออกเป็นตำบลสร้างโคก เมื่อ พ.ศ.๒๕๑๔

วัดบ่อพระอินทร์ เป็นวัดราษฎร์ สังกัดคณะสงฆ์มหานิกาย ตั้งอยู่ที่หมู่ที่ ๗ ตำบลสร้างโคก อำเภอบ้านหมอ จังหวัดสระบุรี เป็นที่ประดิษฐานพระอินทร์องค์ใหญ่ที่สุด

มีความเชื่อว่า บ่อพระอินทร์ เป็นบ่อน้ำโบราณที่เกิดขึ้นตามธรรมชาติเมื่อครั้งโบราณมีความศักดิ์สิทธิ์มาก ใครเป็นโรคตาแดงเอาน้ำมาล้างหน้าก็หาย ปวดแขนปวดขาปวดเข่าเอาน้ำมาทา ก็หายปวด และมีเรื่องเล่าขานมาแต่ดึกดำบรรพ์สมัยปู่ย่าตาทวด แต่เดิมมีขนาดความกว้างมาก รัศมีเป็นไร่ ๆ น้ำมีความใสและเย็นเยือกด้วยความที่ลึกมาก ตลิ่งเป็นหินชันจนวัวควายลงไม่ได้ ทำให้มองดูน้ำใสเป็นสีเขียวคล้ายสีของพระอินทร์ ประกอบกับความศักดิ์สิทธิ์จึงสันนิษฐานว่าน่าจะเป็นที่มาของคำว่า“บ่อพระอินทร์”

เชื่อกันว่ามีพ่อปู่ทองพูนเป็นผู้ดูแลปกป้องรักษา บ่อเป็นแบบขุมทรัพย์ ตอนกลางคืนจะขึ้น บ่อเป็นหินชันบันไดลงไป มีโพรงมีถ้ำตาน้ำที่มีขนาดใหญ่โตที่คนสามารถเดินลอดได้ ด้วยคำเล่าจากคนเก่าแก่ว่าเป็นบ่อน้ำที่ไม่มีวันแห้งถึงคราวหน้าแล้งปลาในบ่อจะหายหมด แต่พอถึงหน้าน้ำ น้ำในบ่อมีปริมาณสูงมากขึ้นจำนวนปลาและสัตว์น้ำกลับมีมากขึ้น และหลากหลายชนิดด้วยกัน

สถานที่

วัดบ่อพระอินทร์ ต.สร้างโคก อ.บ้านหมอ จ.สระบุรี

ข้อมูลอ้างอิง

<https://www.facebook.com/profile.php?id=100069510573341>

๑๐

ทรัพยากร
ธรรมชาติ

ทรัพยากรธรรมชาติ

ดินมาร์ล (Marl soil)

ดินมาร์ล หรือ ดินสอพอง คือ หินที่มีเนื้อค่อนข้างร่วน เกิดจากการผุพังของหินปูน ซึ่งในสภาพธรณีวิทยาทั่วไป มักพบอยู่บริเวณใกล้เคียงกับหินปูน ประกอบด้วยแคลเซียมคาร์บอเนตและดิน ในอัตราส่วนร้อยละ ๓๕-๖๐ หมายความว่าถ้ามีแคลเซียมคาร์บอเนต ร้อยละ ๓๕ จะมีดินปนอยู่ร้อยละ ๖๕ หรือถ้ามีแคลเซียมคาร์บอเนต ร้อยละ ๖๕ จะมีดินปนอยู่ร้อยละ ๓๕ รวมถึงตะกอนที่ผสมระหว่าง ดินกับแคลเซียมคาร์บอเนตที่มีสัดส่วนที่ไม่แน่นอน ทำปฏิกิริยากับกรด พบมากบริเวณเชิงเขา และที่ราบรอบ ๆ เขาหินปูน โดยบริเวณนี้ มีการผุกร่อนสูง น้ำกัดเซาะและละลายหินปูนอยู่ตลอดเวลา

แหล่งผลิต ดินมาร์ลมีแหล่งที่สำคัญอยู่ที่ ตำบลท่าศาลา อำเภอเมือง จังหวัดลพบุรี อำเภอบ้านหมอ อำเภอพระพุทธบาท จังหวัดสระบุรี อำเภอเมือง อำเภอท่าม่วง จังหวัดกาญจนบุรี นอกจากนี้ ยังพบอีกหลายจังหวัด เช่น นครสวรรค์ เพชรบูรณ์ ลำปาง และชลบุรี เป็นต้น โดยมีแหล่งผลิตสำคัญอยู่ที่อำเภอบ้านหมอ อำเภอพระพุทธบาท จังหวัดสระบุรี

ประโยชน์ด้านการเกษตร
ดินมาร์ลเป็นแร่ที่ช่วยแก้ปัญหาดินเปรี้ยว หรือดินกรด โดยการใช้คุณสมบัติที่เป็นต่าง ของดินมาร์ล ในการปรับสภาพดิน จากสภาพ ที่เป็นกรดเปลี่ยนให้เป็นกลาง เพื่อให้ดินเหมาะสม ในการเพาะปลูก

GARDEN
SOIL

ทรัพยากรธรรมชาติ

ดินเหนียว (Clay soil)

ดินเหนียวประกอบด้วยอนุภาคทราย ๒๐%, อนุภาคทรายแป้ง ๒๐%, อนุภาคดินเหนียว ๖๐% เป็นดินเนื้อละเอียด ซึ่งมีคุณสมบัติที่บเหนียว เมื่อให้น้ำในปริมาณที่เหมาะสม จะสามารถนำมาปั้นเป็นรูปทรงต่าง ๆ ได้ เมื่อนำไปเผาจะแปรสภาพเป็นวัตถุแข็ง ไม่เปลี่ยนรูป

พบได้ทั่วไปในบริเวณที่ราบของแม่น้ำสายต่าง ๆ ซึ่งมีลักษณะเป็นที่ราบน้ำท่วมถึง ที่ราบปากแม่น้ำ ในภาคเหนือพบบริเวณที่ราบลุ่มแม่น้ำปิง วัง ยม น่าน ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ พบได้ในบริเวณแอ่งโคราช ภาคตะวันออก พบบริเวณที่ราบลุ่มแม่น้ำบางปะกง ภาคตะวันตกพบบริเวณที่ราบลุ่ม

ประโยชน์ของดินเหนียว

ด้านการเกษตร

เหมาะสำหรับการทำนา ปลุกข้าว แต่ไม่เหมาะสำหรับพืชชนิดอื่น

ด้านศิลปะ

ใช้ในการทำเครื่องปั้นดินเผา ทำภาชนะ เครื่องใช้ต่าง ๆ

ใช้ขึ้นรูปในงานปั้น สร้างผลงานทางด้านประติมากรรม

ด้านวิศวกรรม

ใช้เป็นส่วนประกอบในการทำอิฐ ใช้เป็นวัสดุก่อสร้าง แกนดินเหนียวสำหรับเขื่อน ดิน และ

เขื่อนหินทิ้ง ใช้เป็นวัสดุดิบในการผลิตเซรามิก เพื่อใช้ในงานวิศวกรรมและอุตสาหกรรม

GARDEN

SOIL

ที่มา : https://www.pw.ac.th/emedial/media/science/lesa/8/soil/properties_soil/properties_soil.html

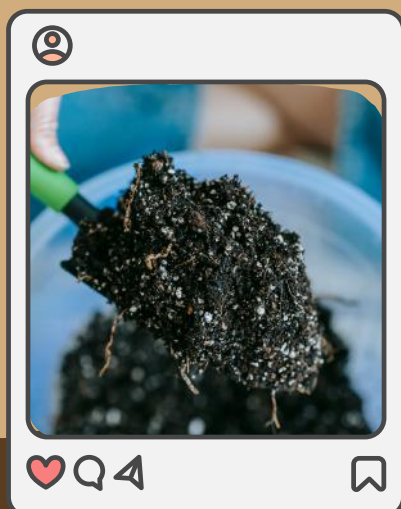
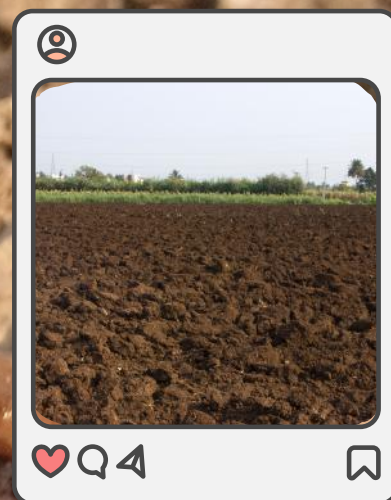
ทรัพยากรธรรมชาติ

ดินร่วน (Mold soil)

ดินร่วนประกอบด้วยอนุภาคทราย ๔๐%, อนุภาคทรายแป้ง ๔๐%, อนุภาคดินเหนียว ๒๐% เป็นดินที่เนื้อดินค่อนข้างละเอียดนุ่มมือ ในสภาพดินแห้งจะจับกันเป็นก้อนแข็งพอประมาณ ในสภาพดินชื้นจะยึดหยุ่นได้บ้าง เมื่อสัมผัสหรือคลึงดินจะรู้สึกนุ่มมือ แต่อาจจะรู้สึกสากมืออยู่บ้างเล็กน้อย เมื่อกำดินให้แน่นในฝ่ามือแล้วคลายมือออก ดินจะจับกันเป็นก้อนไม่แตกออกจากกัน เป็นดินที่มีการระบายน้ำได้ดีปานกลาง จัดเป็นเนื้อดินที่มีความเหมาะสมสำหรับการเพาะปลูก

พบได้ทั่วไปในภูมิภาคที่เป็นที่ดิน โคน เนิน โนน ซึ่งเป็นตะพักลำน้ำของแม่น้ำ ดินชนิดนี้พบมาก ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ภาคตะวันออก ภาคกลางตอนบน และภาคเหนือ ดินร่วนประกอบด้วยดินเหนียวและดินทราย เหมาะแก่การปลูกพืชไร่ เช่น ข้าวโพด ทานตะวัน อ้อย มันสำปะหลัง เป็นต้น

ที่มา : https://www.technologychaoban.com/agricultural-technology/article_127626

ทรัพยากรธรรมชาติ

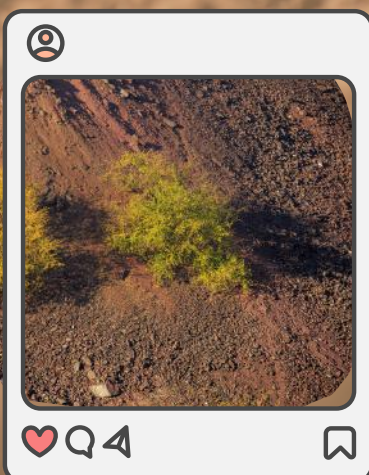
ดินร่วนเชิงเขา (Foothill soil)

ดินร่วน เป็นดินประเภทที่สาม เป็นส่วนผสมของทราย ตะกอน และดินเหนียวในสัดส่วนที่เหมาะสม ซึ่งรวมคุณสมบัติที่เป็นประโยชน์จากแต่ละอย่างไว้ด้วย เช่น มีคุณสมบัติในการกักเก็บความชื้น และสารอาหาร จึงเหมาะแก่การทำเกษตรมากกว่า ดินนี้เรียกอีกอย่างว่าดินเกษตร

ดินร่วนเชิงเขา บนที่ราบสูง ริมแม่น้ำในภาคอีสาน หรือพื้นที่ใกล้ชายฝั่งทางภาคตะวันออกและภาคใต้ มักจะเป็นดินร่วนปนทราย หรือดินทราย

ดินร่วนปนทราย โดยทั่วไปจะมีโครงสร้างที่มีการระบายน้ำได้ดี มีความอุดมสมบูรณ์ปานกลาง ไปจนถึงความอุดมสมบูรณ์สูง เมื่อมีการปรับปรุงดินโดยเพิ่มอินทรีย์วัตถุ เช่น ปุ๋ยหมัก ปุ๋ยคอก หรือเศษซากพืช ก็จะสามารถใช้ปลูกพืชได้เกือบทุกชนิด แต่ทั้งนี้ต้องนำปริมาณน้ำฝนและอุณหภูมิมาพิจารณาพร้อมกันไปด้วย จะช่วยให้การวางแผนผลิตพืชได้ผลดียิ่ง

ทรัพยากรธรรมชาติ

หินอัคนี (Igneous Rock)

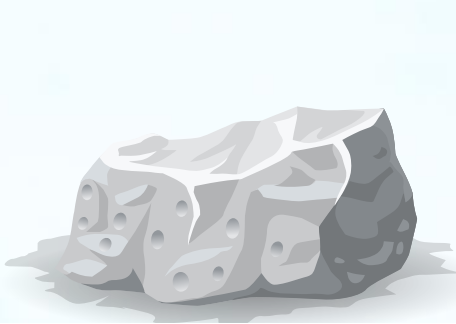

หินแอนดีไซต์ (Andesite)

หินแอนดีไซต์ (Andesite) ที่โรงโม่หินทุ่งคาฮาเบอร์ ตำบลท่าตุม อำเภอแก่งคอย จังหวัดสระบุรี หินแอนดีไซต์เป็นหินอัคนีผุ เนื้อละเอียด มีสีเข้ม มีองค์ประกอบทางเคมี เหมือนกับหินไดออไรต์ หินที่พบในเหมืองนี้มีชื่อเรียกว่า หินเดไซต์ เนื่องจากมีปริมาณแร่แอลคาไลเฟลด์สปาร์ และควอตซ์ มากกว่าหินแอนดีไซต์ ที่พบทั่วไป

ประโยชน์ของหินแอนดีไซต์ ใช้ทำหินประดับ หินก่อสร้าง ทำถนน ทำหินโรยทางรถไฟ

ที่มา : <https://tongkahharbour.com/>

ทรัพยากรธรรมชาติ

หินอัคนี (Igneous Rock)

หินไดออไรต์ (Diorite)

หินไดออไรต์ (Diorite) มีลักษณะเนื้อหยาบถึงละเอียด ผลึกแร่ใหญ่ ค่อนข้างสม่ำเสมอ มีสีคล้ำอาจถึงดำเพราะปริมาณแร่สีเข้มมีมากขึ้น มีเม็ดแร่สีอ่อนและสีเข้ม พอ ๆ กัน มีส่วนประกอบอยู่ระหว่างหินแกรนิตกับหินแกบโบร พบที่วัดเขามัน อำเภอกำแพงคอย ประโยชน์ของหินไดออไรต์ ใช้เป็นหินก่อสร้าง หินโรยทางรถไฟ และทำครกหิน

ที่มา : http://www.acsp.ac.th/rock_garden/content/diorite.php

ทรัพยากรธรรมชาติ

หินอัคนี

(Igneous Rock)

หินไรโอไลต์
(Rhyolite)

หินไรโอไลต์ (Rhyolite) เป็นหินอัคนีพุหรือหินภูเขาไฟ ลักษณะทั่วไปเนื้อละเอียดมาก อาจจะมีเนื้อดอก เพราะมีผลึกแร่เฟลด์สปาร์ลอยเด่นอยู่ในเนื้อ โดยทั่วไปมีสีอ่อน คือ สีขาว ชมพูซีด ๆ บางทีก็มีเนื้อแก้ว มักจะเห็นเม็ดแร่ควอตซ์ใส ๆ ฝังในเนื้อหิน แร่ประกอบหินที่สำคัญคือ แร่ควอตซ์ กับแร่เฟลด์สปาร์เหมือนหินแกรนิต แต่หินไรโอไลต์ละเอียดกว่าหินแกรนิต นอกจากนี้ก็อาจมี แร่ไบโอไทต์ และฮอร์นเบลนด์

ประโยชน์ของหินไรโอไลต์ ใช้ในการก่อสร้าง

ที่มา : https://oer.learn.in.th/search_detail/result/31112

ทรัพยากรธรรมชาติ

หินชั้น หรือหินตะกอน (Sedimentary Rock)

หินปูน (limestone)

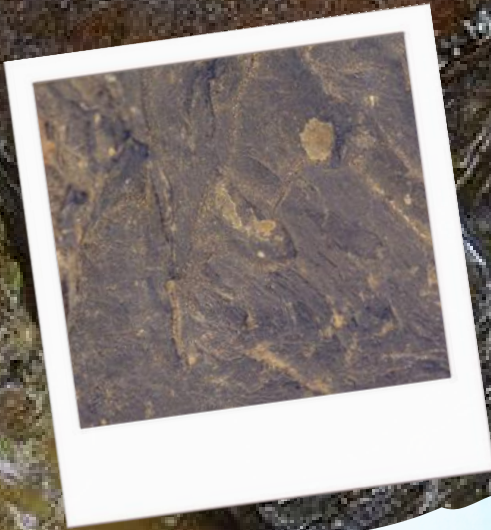
หินปูน (limestone) เป็นหินในกลุ่มหินตะกอน เกิดจากการตกตะกอนทางเคมีหรือตกผลึกของน้ำทะเล หรือจากการสะสมของเปลือกหอยเนือปูน หรือเกิดทั้งสองแบบร่วมกันลักษณะเนื้อแน่นละเอียดที่มีสีออกขาว เทาชมพู เทาดำ เทาหรือสีดำก็ได้ อาจมีซากดึกดำบรรพ์ในหินได้ เช่น ซากหอย ปะการัง ภูเขาหินปูนมักมียอดหยักแหลมเป็นหน้าผา และเป็นหินที่ละลายน้ำได้ดี พบที่แก่งคอย จังหวัดสระบุรี

ประโยชน์ของหินปูน ใช้เป็นหินอุตสาหกรรมก่อสร้าง และผลิตซีเมนต์ นำไปเผาทำปูนขาว หรือปูนกินหมาก ทำแคลเซียมคาร์ไบด์ ทำวัสดุทนไฟ ทำปุ๋ย และทำสี

ที่มา : <https://oer.learn.in.th/d/31119>

ทรัพยากรธรรมชาติ

หินชั้น หรือ หินตะกอน (Sedimentary Rock)

หินดินดาน (Shale)

หินดินดาน (Shale) เป็นหินในกลุ่มหินตะกอน เกิดจากการสะสมตัวกันของตะกอนขนาดเล็ก เช่น บริเวณนอกชายฝั่งทะเล หรือในทะเลสาบ แล้วเกิดการเชื่อมประสานและ/หรือมีการอัดแน่นจนแข็งตัว ลักษณะเนื้อละเอียดมากเหมือนดินเหนียว มักจะมีรอยชั้นบาง ๆ เมื่อบิดจะแตกตัวตามรอยชั้น มักจะพบว่ามีซากดึกดำบรรพ์อยู่ด้วย มีสีต่างกัน เช่น แดง น้ำตาล เหลือง เทา เขียว และดำ พบที่อำเภอเฉลิมพระเกียรติ จังหวัดสระบุรี

ประโยชน์ของหินดินดาน ใช้เป็นวัสดุผสมทำซีเมนต์ และหินประดับ

ที่มา : http://www.acsp.ac.th/rock_garden/content/shale.php

ทรัพยากรธรรมชาติ

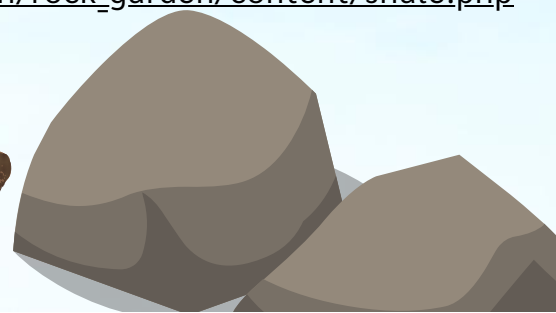
หินชั้น หรือ หินตะกอน (Sedimentary Rock)

ฟอสซิลแอมโมไนต์ (Ammonoids)

แอมโมไนต์ (Ammonoids) เป็นสัตว์ทะเลจัดอยู่ในไฟลัมมอลลัสกา (Mollusca) ชั้น Cephalopoda กลุ่มเดียวกับหมึกทะเลปัจจุบัน เป็นสัตว์ทะเลที่สูญพันธุ์ไปหมดสิ้นแล้ว มีเปลือกค่อนข้างหนา ขอดเป็นวง และมีสิ่งประดับบนเปลือก เช่น ปุ่ม สันและหนาม เพื่อปรับตัวให้เข้ากับสภาพแวดล้อมที่แตกต่างกัน มีทั้งชนิดที่ลอยตามกระแสน้ำ ว่ายนํ้าหรืออาศัยบนพื้นทะเล ส่วนใหญ่ลอยบนผิวนํ้าทำให้สามารถพบได้ทั้งบริเวณทะเลตื้นและลึกพบตั้งแต่ปลายมหายุคพาลีโอโซอิกพบมากในมหายุคมีโซโซอิกและสูญพันธุ์เมื่อสิ้นยุคครีเทเชียสพบที่วัดรัตนประภาศิต อำเภอมวกเหล็ก จังหวัดสระบุรี

ที่มา : http://www.acsp.ac.th/rock_garden/content/shale.php

ทรัพยากรธรรมชาติ

หินแปร

(Metamorphic Rock)

หินอ่อน (Marble)

หินอ่อน (Marble) เป็นหินแปรแบบที่ไม่มีรอยขนาน โดยแปรสภาพมาจากหินปูน มีทั้งเนื้อละเอียดและหยาบมาก ประกอบด้วย ผลึกแร่แคลไซต์ตกผลึกใหม่ มีขนาดใหญ่ขึ้น เนื้อหินจะแวววาวขึ้น โดยมากมีสีขาว แต่ก็พบสีอื่น เช่น ชมพู แดง เหลือง น้ำตาล และดำ ทำปฏิกิริยากับกรดเกลือ

ประโยชน์หินอ่อน ใช้ทำหินขัดมันประดับอาคาร บ้านเรือน สำนักงาน หรือแกะสลักเป็นรูปต่าง ๆ พบที่อำเภอเฉลิมพระเกียรติ จังหวัดสระบุรี

ที่มา : <https://mining.eng.cmu.ac.th/web/wp-content/uploads/2018/12/17Marble.pdf>

ทรัพยากรธรรมชาติ

หินแปร

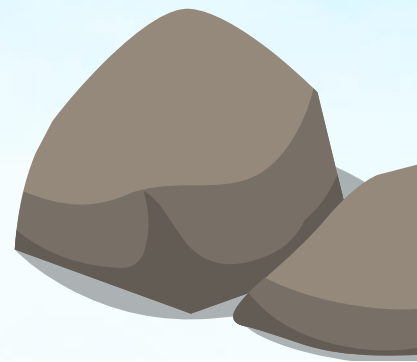
(Metamorphic Rock)

หินชนวน (Slate)

หินชนวน (Slate) เป็นหินแปรแบบที่มีรอยขนานโดยแปรสภาพมาจากหินดินดาน เนื่องจากได้รับความร้อนและความดัน ทำให้มีเนื้อละเอียด แข็งแะออกได้เป็นแผ่น ๆ ผิวย่อยแยกเรียบ นวล มีสีต่าง ๆ กัน เช่น เทา ดำ แดง ม่วง และเขียว จะประกอบด้วย แร่ดิน แร่ไมกา

ประโยชน์หินชนวน ใช้ทำหินประดับ มุงหลังคา แผ่นปูพื้น พบที่อำเภอเมวกเหล็ก จังหวัดสระบุรี

๑๑

ศาสนา

พระอาจารย์สมชาติ ธมฺมโชโต
ประธานสงฆ์แห่งสำนักปฏิบัติแสงธรรมสองชีวิต

สำนักปฏิบัติแสงธรรมสองชีวิต

(Sangthamsongchevit Dharma practice office)

ตำบลโคกแย้ อำเภอนongแคะ

"สำนักปฏิบัติแสงธรรมสองชีวิต" จัดตั้งขึ้นโดย
พระสุนทรธรรมภาณ หรือพระอาจารย์สมชาติ ธมฺมโชโต
พ.ศ.๒๕๓๒ พระอาจารย์สมชาติ ได้ไปพำนักปฏิบัติธรรม
อยู่ ณ วัดป่าสะพานโดม บ้านสะพานโดม ตำบลแก่งโดม อำเภอสว่างวีระวงศ์ จังหวัดอุบลราชธานี ต่อมาเมื่อ พ.ศ. ๒๕๔๐
ท่านได้ปรับปรุงพื้นที่และปลูกต้นไม้รักษาสภาพป่า จนกระทั่ง
เมื่อวันที่ ๑๐ ธันวาคม ๒๕๔๔ ได้เริ่มก่อสร้างเสนาสนะถาวร
เช่น กุฏิสงฆ์ ศาลาปฏิบัติธรรม โรงทาน โรงครัว อาคารรับรอง
ห้องน้ำ แล้วเสร็จภายในหกเดือน เพื่อจัดตั้งเป็นวัดป่า
สว่างวีระวงศ์ (แสงธรรมสองชีวิต) และได้รับแต่งตั้งจาก
กรมการศาสนา กระทรวงวัฒนธรรม ให้เป็นศูนย์พัฒนาจิต
เฉลิมพระเกียรติ ประจำจังหวัดสระบุรี เมื่อ พ.ศ. ๒๕๔๒
ทางสำนักฯ ได้จัดปฏิบัติธรรมบวชนกขัมมะ (ศีล ๘)
สัมมาปฏิบัติทุกวันเสาร์-อาทิตย์ รวมถึงในวันสำคัญ
ทางพระพุทธศาสนาและวันสำคัญของชาติ เช่น วันมาฆบูชา
วันวิสาขบูชา วันอาสาฬหบูชา วันเฉลิมพระชนมพรรษา
พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว วันเฉลิมพระชนมพรรษา
สมเด็จพระนางเจ้าฯพระบรมราชินีนาถ วันสงกรานต์
วันปีใหม่ โดยมีการจัดอบรมและปฏิบัติธรรมตลอดทั้งปี

- ระเบียบปฏิบัติสำหรับผู้ต้องการมาปฏิบัติธรรม ถือบวชนกขัมมะ
- กฎระเบียบขณะอยู่ปฏิบัติธรรม
- ข้อวัตรที่ต้องปฏิบัติประจำวัน

ศูนย์เกษตรธรรมชาติคิวกะ

(Kyusei Nature Farming Center)

ตำบลชำผักแพว อำเภอแก่งคอย

ศูนย์เกษตรธรรมชาติคิวกะ หรือเซโคคิวกะเคียว เป็นองค์การศาสนาเซโคคิวกะเคียว มูลนิธิบำเพ็ญสาธารณประโยชน์ ด้วยกิจกรรมทางศาสนา มีเนื้อที่ประมาณ ๔๓๐ ไร่ มีโครงการจัดทำสวนพฤกษศาสตร์เขตร้อนมิโรคุ โดยมีวิสัยทัศน์ที่จะให้มีความเป็นเลิศทางวิชาการ การศึกษาด้านวิทยาศาสตร์ ศาสนา และศิลปะความงามด้านพืชศาสตร์ ในสภาพที่สมบูรณ์ที่สุดแห่งหนึ่ง มีสระน้ำ ประติมากรรมหินอ่อน รูปทรงต่าง ๆ และสวนญี่ปุ่น มีภูมิทัศน์ที่สวยงาม และอีกฟากหนึ่งของโครงการ จะมีแปลงสาธิตเกษตรธรรมชาติ โดยใช้ EM เทคโนโลยี คือ การใช้จุลินทรีย์ให้เกิดประโยชน์เพื่อลดมลภาวะในสิ่งแวดล้อม

โมกิจิ โอคาตะ เป็นชาวญี่ปุ่นผู้ก่อตั้งองค์การศาสนาเซโคคิวกะเคียว โดยมีกิจกรรมการส่งเสริมระบบเกษตรธรรมชาติคิวกะเป็นหลัก มีวัตถุประสงค์เพื่อขจัดทุกข์ของมวลมนุษยชาติ ได้ศึกษาค้นคว้าวิธีการทำเกษตรธรรมชาติอย่างต่อเนื่องมาเป็นเวลาหลายปี และได้ตระหนักถึงสิ่งที่จะเกิดความเสียหายต่อสิ่งแวดล้อม และคุณภาพอาหารของมนุษย์ในอนาคตจากการใช้สารเคมีทางการเกษตร โดยได้คาดการณ์ไว้ว่า “ในอนาคตผักผลไม้ที่มีจำหน่ายอยู่จะไม่เหมาะสมที่จะนำมาบริโภค” และมลพิษที่จะเกิดขึ้นในโลก อันได้แก่ มลพิษทางดิน มลพิษทางน้ำ และมลพิษทางอากาศ จะส่งผลเสียต่อมนุษย์และสิ่งแวดล้อม ซึ่งทั้งหมดเป็นผลมาจาก การ ปฏิวัติเขียว (The Green Revolution)

ติดต่อสอบถามข้อมูล

โทร. ๐๓-๖๓๕-๐๕๐๐

๙๐ ต.ชำผักแพว อ.แก่งคอย จ.สระบุรี ๑๘๑๑๐

พระพุทธรูปทองคำ วัดพะเยาว์

(Golden Buddha statue, Wat Phayao)

ตำบลศาลารีย์ไทย อำเภอสายบุรี

วัดพะเยาว์ ตั้งอยู่บนแม่น้ำป่าสักด้านทิศเหนือ ด้านหลังวัด มีถนนสายปากบาง-สระบุรีผ่าน สร้างขึ้นเมื่อ พ.ศ. ๒๑๘๕ ซึ่งตรงกับสมัยพระเจ้าปราสาททอง ภายในวัดมีพระพุทธรูปทองคำ วัดพะเยาว์ เป็นพระพุทธรูปทองคำขนาดใหญ่ เป็นพระพุทธรูปสกุลช่างอยุธยาบริสุทธิ์ นักประวัติศาสตร์โบราณคดีวิเคราะห์ว่าเป็นพระพุทธรูปที่สร้างขึ้นโดยสมเด็จพระบรมไตรโลกนาถ (พ.ศ.๑๙๙๑-๒๐๓๑) หรือสมเด็จพระรามาธิบดีที่ ๒ (พ.ศ.๒๐๓๔-๒๐๗๒) พระองค์ใดพระองค์หนึ่ง

พระพุทธรูปทองคำ เป็นพระพุทธรูปปางสมาธิ มีพุทธลักษณะที่งดงาม โดยพระพักตร์ค่อนข้างกลม พระโอษฐ์ยิ้ม พระเนตรเหลือบลงต่ำ มีพระวรกายสมส่วน นั่งขัดสมาธิราบ องค์พระพุทธรูปเป็นวัสดุโลหะ มีทองคำผสม ๗๐% ขนาดหน้าตักกว้าง ๑๑๐ ซม. สูง ๑๗๐ ซม. เป็นศิลปกรรมสมัยอยุธยาตอนปลาย เป็นพระพุทธรูปปฏิมา ที่มีความศักดิ์สิทธิ์คู่บ้านคู่เมืองชาวบ้านพะเยาว์ และชาวอำเภอสายบุรีให้มาอย่างยาวนาน

ทั้งนี้ พระพุทธรูปทองคำ วัดพะเยาว์ ถือเป็นพระพุทธรูปทองคำ องค์สมัยอยุธยาองค์เดียวที่รอดพ้นจากการสงครามกับพม่าที่ยังเหลืออยู่มาจนถึงปัจจุบัน มีคุณค่าทางประวัติศาสตร์ และพุทธศิลป์ ซึ่งปัจจุบันได้มีผู้ศรัทธาร่วมใจกันสร้างวิหารจัตุรมุขขึ้นไว้เพื่อเป็นที่ประดิษฐานพระพุทธรูปทองคำองค์นี้ให้เป็นสง่าราศี และเป็นที่ยึดเหนี่ยวจิตใจชาวเมืองสระบุรีสืบไป

• ประวัติพระพุทธรูปทองคำ วัดพะเยาว์ เพิ่มเติม

พระนโรคันตรายชัยวัฒน์จตุรทิศ

(Phra Buddha Nirarokantrai Chaiwat Chaturathit)

วัดศาลาแดง อำเภอเมือง

พระพุทธรูปนโรคันตรายชัยวัฒน์จตุรทิศ หรือพระพุทธรูปประจำทิศตะวันออก พระคู่บ้านคู่เมืองสระบุรี โดยเป็นหนึ่งในพระพุทธรูป ๔ องค์ ที่กรมการรักษาดินแดนสร้างขึ้นเพื่อถวายเป็นความจงรักภักดี แต่พระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว (ร.๕) และพระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช (ร.๙) ทั้งนี้ เมื่อวันที่ ๒๗ ธันวาคม ๒๕๑๑ พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช ได้พระราชทานให้แก่ชาวสระบุรี จากนั้นได้นำมาประดิษฐานชั่วคราวที่ศาลหลักเมือง จังหวัดสระบุรี เพื่อหาสถานที่ที่เหมาะสม เพื่อจัดตั้งประดิษฐานต่อไป ผู้ว่าราชการจังหวัดสระบุรีสมัยนั้น จึงได้ขอสถานที่วัดศาลาแดง แล้วอัญเชิญพระนโรคันตรายชัยวัฒน์จตุรทิศขึ้นประดิษฐานเมื่อวันที่ ๕ กันยายน ๒๕๑๕ แล้วก่อสร้างศาลาจตุรมุขขึ้นในภายในวัดกว้าง ๑๖ เมตร ยาว ๑๖ เมตร ซึ่งจัดสร้างขึ้นและสร้างเสร็จเมื่อวันที่ ๑๐ พฤศจิกายน ๒๕๑๕

ทั้งนี้ พระพุทธรูปนโรคันตรายชัยวัฒน์จตุรทิศ มีที่มาจากคำว่า “นโรคันตราย” แปลว่า ปราศจากอันตราย และคำว่า “นโรคันตราย” แปลว่า ปราศจากโรคภัยอันตราย รวมกันแล้วคำว่า “นโรคันตรายชัยวัฒน์จตุรทิศ” แปลว่า ปราศจากโรคภัยอันตรายเจริญชัยทั้งสี่ทิศ โดยพระพุทธรูปทั้ง ๔ องค์นั้น ได้ถูกอัญเชิญไปประดิษฐานยังสถานที่ต่าง ๆ ซึ่งองค์หนึ่งในนั้นถูกอัญเชิญมาประดิษฐานยังวัดศาลาแดง จังหวัดสระบุรี ประจำทิศตะวันออก เป็นการสร้างขึ้นตามความเชื่อและโบราณประเพณีของบ้านเมืองที่สืบทอดกันมาตั้งแต่ครั้งสมัยกรุงศรีอยุธยา ที่จะต้องมีสิ่งศักดิ์สิทธิ์ปกป้องขอบขัณฑสีมาทั้งสี่ทิศ

- *ประวัติพระพุทธรูปนโรคันตรายชัยวัฒน์จตุรทิศ เพิ่มเติม*

วัดหนองยาวสูง

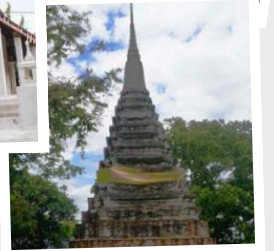
(Nong Yao Sung Temple)

ตำบลหนองปลาไหล อำเภอเมือง

วัดหนองยาวสูง สังกัดคณะสงฆ์มหานิกาย มีที่ดินตั้งวัดเนื้อที่ ๑๖ ไร่ ๒ งาน ตั้งอยู่บนเนินเขาในตำบลหนองยาว อำเภอเมืองสระบุรีเป็นวัดที่มีความสำคัญต่อผู้คนในชุมชนแถบนี้มาก ด้วยเป็นวัดเก่าประจำท้องถิ่นสร้างขึ้นในรัชสมัยพระบาทสมเด็จพระนั่งเกล้าเจ้าอยู่หัว (ร.๓) พระอุโบสถของวัดถูกขึ้นทะเบียนเป็นโบราณสถานแห่งชาติ อีกทั้งยังมีการจัดตั้งโรงเรียนวัดหนองยาวสูงขึ้นในปี พ.ศ. ๒๕๑๒ โดยหลวงตาแดงอดีตเจ้าอาวาสวัดหนองยาวสูง เพื่อใช้เป็นสถานที่ทำการเรียนการสอนเด็ก ๆ ในชุมชนให้ได้รับการศึกษา

ภายในวัดมีพระอุโบสถ เป็นอุโบสถก่ออิฐถือปูน ยกสูงขึ้นจากพื้นดิน มีกำแพงปูนที่บล้อมรอบ มีช่องทางเดินให้เข้าได้ ๔ ทาง หลังคาอุโบสถมุงกระเบื้อง เครื่องลำยองทำจากไม้ลงรักประดับกระจกสีทอง หน้าบันเป็นไม้ลงรักประดับกระจกสี ทำลวดลายด้านหนึ่งเป็นลายพระอาทิตย์ ด้านหนึ่งเป็นลายพระจันทร์ ผนังอุโบสถทั้งภายนอก และภายใน มีจิตรกรรมฝาผนังประดับอยู่อย่างสวยงาม โดยเฉพาะภายในพระอุโบสถ มีจิตรกรรมฝาผนังเขียนด้วยสีฝุ่นเกี่ยวกับพุทธประวัติ ตอนมารผจญ พระเวสสันดรชาดกตอนต่าง ๆ ภาพพระมาลัยเสด็จโปรดสัตว์ในนรก รวมไปถึงเรื่องราวเกียรติตอนพระรามประหารทศกัณฐ์ เป็นต้น ส่วนผนังด้านนอกของพระอุโบสถฝั่งที่ไม่มีประตู มีภาพเขียนองค์พระสัมมาสัมพุทธเจ้าประทับยืนปางประทานอภัย โดยมีพระสาวกยืนพนมมือชานาอยู่ซ้ายขวา

นอกจากนี้ยังมีพระเจดีย์เก่าแก่ สูงตระหง่านอยู่บนลานกว้างทางด้านที่เชื่อมต่อกับเขตโรงเรียนวัดหนองยาวสูง เป็นเจดีย์รูปทรงที่นิยมสร้างในสมัยรัตนโกสินทร์ คาดว่าน่าจะสร้างขึ้นพร้อม ๆ กับวัด ว่ากันว่าภายในมีกรุวัตถุมงคลอยู่และเป็นที่เคารพของชาวบ้านแถบนี้เป็นอย่างมาก

ติดต่อสอบถามข้อมูล โทร. ๐๓-๖๓๐-๒๙๙๘

เวลาเปิดปิด ๐๖.๐๐ - ๑๗.๐๐ น.

๑๘๘/๑ ๓๖๒ ต.หนองปลาไหล อ.เมือง จ.สระบุรี ๑๘๐๐๐

วิหารสมเด็จพระมหาจักรพรรดิ กำจัดภัย

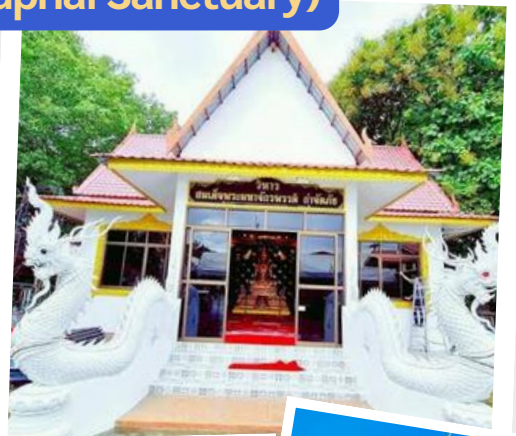
(Somdet Phra Maha Chakkraphat Khamjadphai Sanctuary)

วัดบ้านกล้วย อำเภอเมือง

วัดบ้านกล้วย ตั้งอยู่เลขที่ ๙ บ้านกล้วย หมู่ที่ ๕ ตำบลตะกุด อำเภอเมืองสระบุรี จังหวัดสระบุรี สังกัดคณะสงฆ์มหานิกายทิศตะวันตกจรดแม่น้ำป่าสัก โดยก่อตั้งวัดเมื่อปี พ.ศ. ๒๓๕๓ ซึ่งความหมายของวัดบ้านกล้วย สันนิษฐานว่าชาวบ้านนิยมปลูกกล้วยกินทั้งหมู่บ้าน จึงตั้งชื่อหมู่บ้านว่าบ้านกล้วย แล้วได้ตั้งเป็นชื่อวัดในเวลาต่อมา ได้รับพระราชทานวิสุงคามสีมา เมื่อวันที่ ๑๗ มกราคม ๒๕๓๔

ภายในวัดบ้านกล้วยมีปูชนียวัตถุ คือ พระประธานประจำอโบสถ ปางมารวิชัย ขนาดหน้าตักกว้าง ๕๗ นิ้ว สูง ๙๖ นิ้ว สร้างเมื่อปี พ.ศ. ๒๓๗๓ และพระประธานประจำศาลาการเปรียญ ปางสมาธิ ขนาดหน้าตักกว้าง ๕๕ นิ้ว สูง ๗๑ นิ้ว สร้างเมื่อปี พ.ศ. ๒๔๐๐

เมื่อวันที่ ๒๒ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๓ วัดบ้านกล้วยได้จัดพิธีหล่อองค์สมเด็จพระมหาจักรพรรดิ กำจัดภัย โดยมีสมเด็จพระมหามุนีวงศ์ (อัมพร อมฺพโร) ได้เสด็จมาเป็นประธานฝ่ายสงฆ์ในงานพิธีหล่อพระพุทธรูปทรงเครื่ององค์ใหญ่ หน้าตัก ๕๙ นิ้ว สูง ๑ เมตร ท่านทรงให้นามว่า “สมเด็จพระมหาจักรพรรดิ กำจัดภัย” ต่อมาเมื่อปี พ.ศ. ๒๕๖๓ ได้มีการบูรณปฏิสังขรณ์วิหารสมเด็จพระมหาจักรพรรดิ กำจัดภัย และจัดงานทอดกฐินสามัคคี เพื่อสมทบทุนในการบูรณปฏิสังขรณ์ถาวรวัตถุภายในวัดและวิหารสมเด็จพระมหาจักรพรรดิ กำจัดภัย

ติดต่อสอบถามข้อมูล
โทร. ๐๘๖-๙๐๖-๗๓๙๘

เวลาเปิดปิด
๐๖.๐๐ - ๑๗.๐๐ น.

หมู่ ๕ ต.ตะกุด อ.เมือง จ.สระบุรี ๑๘๐๐๐

วัดจันทบุรี

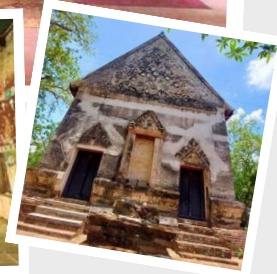
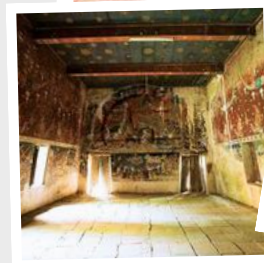
(Chanthaburi Temple)

ตำบลเมืองเก่า อำเภอเสนาไห้

วัดจันทบุรี ตั้งอยู่ริมแม่น้ำป่าสัก ตำบลเมืองเก่า อำเภอเสนาไห้ จังหวัดสระบุรี ไม่ปรากฏหลักฐานแน่ชัดว่าสร้างขึ้นตั้งแต่สมัยไหน เหตุที่เชื่อว่าวัดจันทบุรีสันนิษฐานได้ว่า ชุมชนเก่าแก่ที่อยู่ล้อมรอบวัดแห่งนี้ น่าจะเป็นชาวลาวที่อพยพมาจากเวียงจันทน์ ตั้งแต่สมัยต้นรัตนโกสินทร์ราวสมัยรัชกาลที่ ๓ ชื่อ จันทบุรี จึงน่าจะเป็นการตั้งชื่อตามเมืองเวียงจันทน์ เพื่อเป็นที่ระลึกถึงพระอุโบสถมีลักษณะเป็นอาคารขนาดไม่ใหญ่นัก รูปทรงสอบขึ้นด้านบน มีงานปูนปั้นประดับเครื่องถ้วยแบบจีน ปรากฏให้เห็นที่บริเวณหน้าบัน ไม่ปรากฏช่อฟ้า ใบระกา หางหงส์ ซึ่งควรรับอิทธิพลศิลปะจีนซึ่งเป็นอาคารแบบพระราชานิยมรูปแบบหนึ่งในสมัยรัชกาลที่ ๓

ภายในเป็นอาคารโถง ไม่ปรากฏแนวเสา มีงานปูนปั้นประดับกรอบประตูหน้าต่างแบบเดียวกันกับหน้าบันบริเวณภายในพระอุโบสถ มีลักษณะเด่นคือ จิตรกรรมฝาผนังเก่าแก่อยู่โดยรอบ เนื้อหาในงานจิตรกรรมโดยทั่วไปเหมือนกับวัดอื่น ๆ คือนิยมแสดงเรื่องพุทธประวัติและชาดกต่าง ๆ เพื่อบอกเล่าคำสอนทางพุทธศาสนา อีกทั้งจิตรกรรมยังสะท้อนสภาพความเป็นอยู่ของคนหลากหลายชาติพันธุ์ในภาคกลาง สมัยต้นรัตนโกสินทร์ เช่น ลาว จีน ไทยวน ไทสยาม ฯลฯ ซึ่งทุกวันนี้แทบจะไม่ปรากฏเอกลักษณ์ทางชาติพันธุ์ใด ๆ ให้เห็นอีกต่อไป ไม่ว่าจะเป็น การแต่งกาย ทรงผม ความเชื่อ สภาพบ้านเรือน ฯลฯ แม้กระทั่งภาษาพูด

งานจิตรกรรมแห่งนี้นอกจากจะมีประโยชน์ในการเล่าเรื่องการอยู่ร่วมกันอย่างสันติในชุมชนแห่งนี้แล้ว ยังมีคุณค่าในการบันทึกวิถีชีวิตความเป็นอยู่ของชาวบ้านในสมัยต้นรัตนโกสินทร์อีกด้วย

ติดต่อสอบถามข้อมูล
โทร. ๐๓-๖๓๒-๒๒๓๐

เวลาเปิดปิด
๐๖.๐๐ - ๑๗.๐๐ น.

หมู่ ๖ ต.เมืองเก่า อ.เสนาไห้
จ.สระบุรี ๑๘๑๖๐

หลวงพ่อม่วงแร่ วัดหนองโนเหนือ

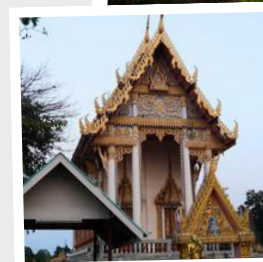
(Luang Por Muang Raeng, Nongno Nuea Temple)

ตำบลหนองโน อำเภอเมือง

หลวงพ่อม่วงแร่ เป็นพระพุทธรูปหินทรายปางมารวิชัย เป็นศิลปะ
อุทอง อายุกว่า ๗๐๐ ปี องค์ที่ ๑ พระเพลากว้าง ๒๗ นิ้ว สูง ๔๐ นิ้ว
องค์ที่ ๒ พระเพลากว้าง ๒๘ นิ้ว สูง ๔๑ นิ้ว จากคำบอกกล่าวชาวบ้าน
ได้อัญเชิญมาจากวัดร้าง คือ วัดโคกโป่งแล้ง ตำบลหนองควายโซ
อำเภอหนองแสง จังหวัดสระบุรี ชาวบ้านจึงเรียกชื่อพระว่า
“หลวงพ่อม่วงแร่” ประดิษฐานอยู่ที่วัดหนองโนเหนือ ซึ่งเป็นวัดเก่าแก่
ที่มีประวัติความเป็นมากว่า ๒๐๐ ปี เป็นวัดราษฎร์

จัดตั้งขึ้นเป็นวัด เมื่อ พ.ศ. ๒๓๖๓ ในสมัยพระบาทสมเด็จพระ
พุทธเลิศหล้านภาลัย รัชกาลที่ ๒ เล่าขานสืบต่อกันมาว่า
แต่เดิมองค์พระประดิษฐานอยู่ในวัดโคกโป่งแล้ง ซึ่งเป็นสถานที่
ที่มีความเจริญรุ่งเรืองมาจนถึงสมัยอยุธยาตอนปลายเลยก็ว่าได้
จากนั้นเจ้าอวาสวัดโคกโป่งแล้ง ได้มีมติเห็นพญาภูใหญ่สองตัว
ปากคาบแก้วสว่างไสวพุ่งตัวออกมาจากพระอุโบสถ พร้อมบอกอำลาเจ้าอวาสว่าจะไปอยู่ทางเหนือ
จนกระทั่งเจ้าอวาสได้มรณภาพลง ทำให้วัดโคกโป่งแล้ง ไม่ได้รับการดูแลจนกลายเป็นวัดร้าง

จนเมื่อ ปี พ.ศ. ๒๓๗๓ พระพุทธรูปศักดิ์สิทธิ์ทั้งสององค์ เข้านิมิตของเจ้าอวาสวัดหนองโน
เหนือ โดยขอว่าอยากมาอยู่ที่วัดแห่งนี้ และอยากกินบักมี หรือขนุนสุก ทางเจ้าอวาสจึงขอให้
ชาวบ้านไปช่วยกันตามหาองค์พระแต่กลับไม่เจอ จนกระทั่งทางเจ้าอวาสได้พบกับเด็กเลี้ยงควาย
บริเวณวัดร้าง และได้สอบถามถึงองค์พระ เด็กก็บอกว่าองค์พระประดิษฐานอยู่ในวัดร้างที่มีต้นไม้
ปกคลุมอยู่ จึงตามหาต่อ จนพบพระพุทธรูปทั้งสององค์ และได้อัญเชิญมาประดิษฐานอยู่ที่วัด
จนถึงทุกวันนี้พร้อมให้พระนามว่า หลวงพ่อม่วงแล้ง หรือหลวงพ่อม่วงแร่ เป็นชื่อเรียกขานมาจนถึง
ปัจจุบัน

ติดต่อสอบถามข้อมูล

โทร. ๐๓-๖๓๐-๗๕๐๗

เวลาเปิดปิด

๐๖.๐๐ - ๑๗.๐๐ น.

๖๘ หมู่ ๓ ต.หนองโน อ.เมือง
จ.สระบุรี ๑๘๑๖๐

หลวงพ่อสำเร็จศักดิ์สิทธิ์

(Sumretsaksit sacred Buddha statue)

ตำบลขสิทธิ์ อำเภอนองแคว

หลวงพ่อสำเร็จศักดิ์สิทธิ์ เป็นพระพุทธรูปปางมารวิชัย มีลักษณะสมบูรณ์สวยงามมาก ขึ้นชื่อเรื่องความศักดิ์สิทธิ์ การขอพรที่ได้ สำเร็จสมหวังมาแล้วหลายต่อหลายคน อีกทั้งเมื่อมองไปที่องค์หลวงพ่อสำเร็จศักดิ์สิทธิ์แล้ว ต่างก็เกิดความรู้สึก อิ่มเอมใจในความสง่างามจนเกิดความรู้สึกศรัทธามากขึ้นไปอีก

หลวงพ่อสำเร็จศักดิ์สิทธิ์ เป็นพระพุทธรูปที่ถูกขุดพบ โดยบังเอิญในหมู่บ้านหนองตาโล่ เมื่อปี พ.ศ.๒๕๐๒ จากการที่ คนงานได้มาขุดเอาดินในคลองระพีพัฒน์บริเวณใกล้กับ ประตุน้ำพระเอกาทศรถไปใช้ถมริมตลิ่งบริเวณอื่น ที่ถูกน้ำกัดเซาะ เนื่องจากบริเวณดังกล่าวมีลักษณะเป็นตลิ่ง กว้างกว่าบริเวณอื่น ๆ เมื่อขุดลึกลงไปกลับพบว่าดินส่วนหนึ่งมีความแข็งแรงกว่าปกติ ขุดต่อไปไม่ได้ จึงพากันลงไปสำรวจ และพยายามขุดดินรอบ ๆ ออก ขุดไปขุดมาปรากฏว่าก้อนดินขนาดใหญ่ที่แน่น ๆ นั้นได้แตกกะเทาะออกมาเป็นพระพุทธรูปดิน ชาวบ้านมักจะมาราบไหว้ขอพร เมื่อได้สมปรารถนาแล้ว จึงเกิดศรัทธา บอกเล่าต่อ ๆ กันออกไปจนพากันเรียกว่า “หลวงพ่อสำเร็จศักดิ์สิทธิ์” ชาวบ้านจึงอัญเชิญขึ้นมาประดิษฐานที่ด้านบน และสร้างวิหารสำหรับหลวงพ่อขึ้นตรงบริเวณที่ค้นพบองค์พระ คือ บนคันคลองระพีพัฒน์ฝั่งขวานั้นเอง ซึ่งวิหารหลวงพ่อสำเร็จศักดิ์สิทธิ์เป็นวิหารเดี่ยว ตั้งขึ้นมาหลังเดียวโดยไม่มีวัด มีลักษณะสวยงามตามแบบฉบับสถาปัตยกรรมไทย

- ประวัติหลวงพ่อสำเร็จศักดิ์สิทธิ์เพิ่มเติม

รอยพระพุทธรบาทเบื้องซ้าย

(The left Buddha Footprint)

ตำบลขุนโขลน อำเภอพระพุทธรบาท

รอยพระพุทธรบาทเบื้องซ้าย มีลักษณะคล้ายเท้าคน มีขนาดกว้าง ๒๑ นิ้ว ยาว ๖๐ นิ้ว ลึก ๑๑ นิ้ว ประทับไว้ในแผ่นหินเนื้อไหล้เขาสุวรรณบรรพต หรือเขาสะจักพันธคีรี ค้นพบในสมัยกรุงศรีอยุธยา รัชสมัยพระเจ้าทรงธรรม เชื่อกันว่าเป็นรอยพระพุทธรบาทเบื้องซ้าย พระองค์ทรงเห็นว่าเป็นรอยพระบาทตามลักษณะ ๑๐๘ ประการ จึงโปรดให้สร้างมณฑปครอบไว้เป็นสถานที่จาริกแสวงบุญของอาณาจักรเมื่อเสียกรุงศรีอยุธยาครั้งที่ ๒ มณฑปถูกปล้นเผาทำลายรัชกาลที่ ๑ แห่งกรุงรัตนโกสินทร์จึงโปรดเกล้าฯ ให้สร้างขึ้นใหม่ดังเดิม ปัจจุบันรอยพระพุทธรบาทเบื้องซ้ายประดิษฐานอยู่ในมณฑปวัดพระพุทธรบาทราชวรมหาวิหาร มีความเชื่อว่าหากใครได้เดินทางมานมัสการรอยพระพุทธรบาท ครบ ๗ ครั้งจะได้ขึ้นสวรรค์

จากหลักฐานเดิมเชื่อว่ารอยพระพุทธรบาทนี้เป็นอุเทสิกเจดีย์ ซึ่งสร้างขึ้นมาแทนองค์สัมมาสัมพุทธเจ้า ชาวลังกาเชื่อว่าพระพุทธเจ้าเสด็จไปประทับรอยพระพุทธรบาทไว้ ๕ แห่ง ซึ่งรอยพระพุทธรบาทที่วัดพระพุทธรบาทราชวรมหาวิหาร จังหวัดสระบุรี นับเป็นหนึ่งในจำนวนห้าแห่ง มีความสำคัญมาตั้งแต่สมัยกรุงศรีอยุธยา และกรุงรัตนโกสินทร์ โดยพระมหากษัตริย์เกือบทุกพระองค์ได้เสด็จพระราชดำเนินมานมัสการรอยพระพุทธรบาทเป็นประจำทุกปี และถือเป็นราชประเพณีที่ปฏิบัติสืบต่อเนื่องกันมาเป็นเวลายาวนาน นอกจากนี้ในช่วงเทศกาลเข้าพรรษายังมีงานประเพณีตักบาตรดอกไม้อะและแห่เทียนพรรษาพระราชทานเป็นประจำทุกปี

- ประวัติรอยพระพุทธรบาท วัดพระพุทธรบาทราชวรมหาวิหาร จังหวัดสระบุรี เพิ่มเติม

ติดต่อสอบถามข้อมูล

โทร. ๐๓-๕๒๔-๖๐๗๖

เวลาเปิดปิด

๐๘.๐๐ - ๑๗.๐๐ น.

หมู่ ๘ ต.ขุนโขลน อ.พระพุทธรบาท จ.สระบุรี ๑๘๑๓๐

รอยพระพุทธบาทเบ็องขวา

(The right Buddha Footprint)

ตำบลหนองปลาไหล อำเภอมือง

รอยพระพุทธบาทเบ็องขวา วัดพระพุทธราย ตรงกลาง มีรอยธรรมจักร ประทับอยู่ในเนื้อหินยอดเขาพระพุทธราย สันนิษฐานว่ามีการค้นพบในสมัยพระเจ้าทรงธรรม กรุงศรีอยุธยา ในครั้งนั้นมีพระสงฆ์จำนวนหนึ่งออกไปถึงลังกาทวีป เพื่อบูชา รอยพระพุทธบาทที่เขาสุมนกูฏ ถูกพระสงฆ์ลังกาถามว่า รอยพระพุทธบาทที่มีอยู่ทั้งหมดนั้น เขาสุวรรณบรรพตก็อยู่ในประเทศไทย คนไทยไม่ไปบูชารอยพระพุทธบาทที่นั่นดอกหรือ จึงต้องออกมาบูชาถึงลังกาทวีป พระภิกษุสงฆ์จำนวนนั้นกลับมา นำความขึ้นบังคมทูลพระเจ้าทรงธรรมพระองค์จึงโปรดให้มิตราสั่งไปยังหัวเมือง เทียวตรวจค้นดูตามภูเขาว่าจะมีรอยพระพุทธบาท อยู่ ณ ที่แห่งใด

เมื่อค้นพบจึงโปรดให้สร้างเป็นมหาเจดีย์สถาน มีพระมณฑปสวมรอยพระพุทธบาท และโปรดให้สร้างสังฆารามแล้วทรงพระราชอุทิศที่ส่วนหนึ่งโดยรอบพระพุทธบาท และพระพุทธรายถวาย เป็นพุทธบูชา ต่อมาถึงรัชสมัยพระเสือ ราว พ.ศ.๒๒๔๖-๒๒๕๑ ปรากฏว่า ทรงปฏิสังขรณ์พระมณฑปโปรดให้เปลี่ยนแปลงเป็นพระมณฑป ๕ ยอด โดยไม่มีผู้ใดซ่อมแซมอีกเลย รวมอายุของพระมณฑป นับจากสมัยพระเจ้าเสือได้ประมาณเกือบ ๔๐๐ ปี เชื่อว่ายังคงสภาพอยู่ได้ก็ด้วยอำนาจความศักดิ์สิทธิ์

ประวัติการค้นพบครั้งหลัง ปีพุทธศักราช ๒๕๓๗ โดยกรมศิลปากรได้ตั้งงบประมาณเพื่อบูรณะซ่อมแซมพระมณฑป ๕ ยอดซึ่งชำรุดทรุดโทรมไปมากตามกาลเวลา และได้เข้าดำเนินการซ่อมแซม เมื่อกรกฎาคม พ.ศ.๒๕๓๗ การซ่อมแซมดำเนินการมาถึงสิงหาคม ช่างได้เคลื่อนย้ายรอยพระพุทธบาทจำลองออกไปเพื่อจะทำการซ่อมแซม ขณะนั้นได้ทำการทบพื้นซีเมนต์เก่า ก็พบว่าภายใต้พื้นนั้นมีทรายหยาบ ๆ อยู่เป็นจำนวนมาก เมื่อคุ้ยทรายออกจึงปรากฏเห็น "รอยพระพุทธบาท" เด่นชัด ลักษณะเป็นรอยพระพุทธบาทเบ็องขวา ตรงกลางมีรอยธรรมจักร ถูกต้องตามลักษณะทุกประการ

ติดต่อสอบถามข้อมูล โทร. ๐๓-๖๓๐-๓๑๖๙

เวลาเปิดปิด ๐๗.๐๐ - ๑๗.๐๐ น.

หมู่ ๑ ต.หนองปลาไหล อ.เมือง จ.สระบุรี ๑๘๐๐๐

วัดพระศรีบุรีรัตนาราม

(Phra Sriburi Rattanaram Temple)

ตำบลปากเพรียว อำเภอเมือง

วัดศรีบุรีรัตนาราม หรือวัดปากเพรียว เป็นวัดเก่าแก่ประจำพื้นที่ตำบลปากเพรียว จังหวัดสระบุรี อยู่ติดริมแม่น้ำป่าสัก เดิมมีชื่อว่า วัดม่วงงาม แต่ด้วยความที่ตั้งอยู่ในพื้นที่ บริเวณปากคลองเพรียว บ้านปากเพรียว ชาวบ้านจึงเรียกตามชื่อบ้าน จนติดปากว่า “วัดปากเพรียว” ก่อนจะมามีชื่ออย่างเป็นทางการว่า “วัดพระศรีรัตนาราม” เมื่อครั้งพระศรีสุทนต์สมุณี อดีตเจ้าคณะจังหวัดสระบุรี มาจำพรรษาอยู่ที่วัด

ราวปี พ.ศ. ๒๐๙๒ วัดแห่งนี้ได้ถูกสร้างขึ้น เพื่อทำพิธีทางศาสนาของกองทัพ ถือเป็นวัดคู่บ้านคู่เมืองในสมัยนั้น เมื่อครั้ง รัชกาลที่ ๑ ซึ่งขณะนั้นมียศเป็น “เจ้าพระยามหากษัตริย์ศึก” ทหารเอกคู่พระทัยของ สมเด็จพระเจ้าตากสินมหาราช ได้รับพระบรมราชโองการให้ยกทัพไปเข้าตีเมืองเวียงจันทน์ (ประเทศลาว) และได้รับชัยชนะกลับมา ได้อัญเชิญองค์พระแก้วมรกตกลับมาประดิษฐานที่กรุงธนบุรีหรือราชอาณาจักรไทยในขณะนั้นตามเดิม การอัญเชิญองค์พระแก้วมรกตครั้งนี้เมื่อล่องเรือกันมาถึงเมืองสระบุรี ได้มาพักขบวนเรืออยู่ที่วัดปากเพรียวเป็นเวลาถึง 1 เดือน

จากนั้น สมเด็จพระเจ้าตากสินมหาราช ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้สมเด็จพระเจ้าลูกเธอ เจ้าฟ้ากรมขุนอินทรพิทักษ์พระมहाอุปราช เสด็จมารับองค์พระแก้วมรกต อัญเชิญลงเรือที่หน้าวัดปากเพรียว เพื่อนำกลับสู่กรุงธนบุรี และมีการเฉลิมฉลองเป็นการใหญ่ ในการนี้ที่วัดปากเพรียวเป็นที่ประดิษฐานเป็นทางการครั้งแรก นับแต่ได้องค์พระแก้วมรกตกลับมายังแผ่นดินไทย ทำให้ชาวสระบุรีทุกคนมีความปลาบปลื้มปิติเป็นอันมาก และได้สร้างพระวิหารหลังน้อยประดิษฐานองค์พระแก้วมรกตจำลองเอาไว้ เพื่อให้ประชาชนทั่วไปได้กราบสักการะอีกด้วย

• หลวงพ่อพุทโธ

ติดต่อสอบถามข้อมูล
โทร. ๐๓-๖๒๑-๑๐๖๓

เวลาเปิดปิด
๐๖.๐๐ - ๑๗.๐๐ น.

๑๒๕ ถ.พิชัยรณรงค์สงคราม
ต.ปากเพรียว อ.เมือง จ.สระบุรี ๑๘๐๐๐

วัดเขาแก้ววิหาร (Khao Kaeo Worawihan Temple)

ตำบลต้นตาล อำเภอสายบุรี

วัดเขาแก้ว เดิมเป็นวัดราษฎร์ สร้างในสมัย สมเด็จพระเจ้าทรงธรรม แห่งกรุงศรีอยุธยา พ.ศ. ๒๑๗๑ และมีการแจ้งทะเบียนราชการ อุโบสถผูกพัทธสีมา วันที่ ๓ เมษายน พ.ศ. ๒๓๑๒ เป็นพระอารามหลวง ชั้นตรี ชนิดวรวิหาร สังกัดคณะสงฆ์มหานิกาย ตั้งอยู่ตำบลต้นตาล อำเภอสายบุรี อยู่บริเวณภูเขาเล็ก ๆ ลักษณะ เป็นทรงกลม เป็นหินปูนสูงจากพื้น ประมาณ ๑๕ เมตร ล้อมรอบไปด้วยที่นา

สมัยรัชกาลที่ ๔ เมื่อครั้งที่พระองค์เสด็จพระราชดำเนินไปนมัสการรอยพระพุทธรูป และ พระพุทธรูปฉายทรงหยุดพัก ณ พลับเพลา บริเวณท่าหินลาดพระองค์ทรงทอดพระเนตรเห็นพระอาราม ขำระตุระตุโรดม และทรงพอพระราชหฤทัยในธรรมชาติอันสงบร่มรื่น จึงโปรด ฯ ให้เจ้าพระยา นิกรบดินทร (โต กัลยาณมิตร) ทำการบูรณปฏิสังขรณ์ รวมทั้งบูรณะ พระเจดีย์ และสร้างพระปรางค์ขึ้น ใหม่ พระองค์ทรงสถาปนาพระอารามแห่งนี้เป็นพระอารามหลวง และได้พระราชทานนามว่า “วัดคีรีรัตนาราม” ต่อมาในปี พ.ศ.๒๔๕๖ สมเด็จพระมหาสมณเจ้าฯ กรมพระยาวชิรญาณวโรรส สมเด็จพระสังฆราช องค์ที่ ๑๐ เสด็จตรวจคณะสงฆ์พื้นที่เมืองสายบุรี และทอดพระเมตรเห็นป้าย วัดคีรีรัตนาราม ทรงรับสั่งว่าเป็นคำมคร ทรงให้เปลี่ยนชื่อและเรียกเป็นคำไทยว่า “วัดเขาแก้ว” พระเจดีย์ประธาน ตั้งบนฐานสูง มีทางเดินเวียนประทักษิณ ชั้นบนสูง ๓๕ เมตร กว้าง ๔๓.๕๐ เมตร ลักษณะเป็นเจดีย์ทรงประสาท ๕ ยอด มีสีขาวส่วนยอด ก่อเป็นเจดีย์รองรับปลียอด และลูกแก้ว ด้านบนสุด สันนิษฐานได้ว่าการปรับปรุงรูปแบบมาจากกระเบื้องการก่อเรือนธาตุของพระปรางค์ ในสมัยรัตนโกสินทร์ (ที่สืบต่อมาจากสมัยอยุธยา) จึงเชื่อว่า พระเจดีย์ประธานวัดเขาแก้ววิหาร สร้างขึ้นเพื่อเป็นที่ประดิษฐานพระบรมสารีริกธาตุ

๑๒

ท่องเที่ยว

สวนพฤกษศาสตร์ภาคกลาง พุแค PHUKAE BOTANICAL GARDEN

ประวัติความเป็นมา

สวนพฤกษศาสตร์พุแค
ประชาชน ในสระบุรี และจังหวัด
ใกล้เคียงมักเรียกว่า “สวนสวรรค์”
เพราะเล่าขานกันว่า สวนแห่งนี้
มีดอกไม้ป่าที่สวยงามออกดอก
บานสะพรั่งส่งกลิ่นหอมอบอวล
เหมือนนิยายโบราณ

กรมป่าไม้ได้เข้ามาจัดตั้งเป็นสวนพฤกษศาสตร์
ในปี พ.ศ. ๒๔๘๔ และดำเนินการอย่างเป็นทางการ
ในวันที่ ๑๘ กันยายน ๒๔๙๓ ซึ่งเป็นวันสถาปนากกรมป่าไม้
ครบรอบปีที่ ๕๔ จึงถือได้ว่าสวนพฤกษศาสตร์แห่งแรก
ของประเทศไทย

วันที่ ๘ กันยายน พ.ศ. ๒๕๑๑
พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช ฯ
ได้เสด็จพระราชดำเนินพร้อมด้วย
สมเด็จพระเจ้าอยู่หัวมหาวชิราลงกรณ์บดินทรเทพยวรางกูร
และทรงปลูกต้นไม้และต้นทองกวาว

เวลาเปิดทำการ ทุกวัน
เวลา ๑๘.๐๐ - ๑๖.๓๐ น.

ศูนย์ศึกษาธรรมชาติเจ็ดคด – โป่งก้อนเส้า

JETKOD-PONGKONSAO NATURAL STUDY AND ECO

ประวัติความเป็นมา

เป็นส่วนหนึ่งของพื้นที่อุทยานแห่งชาติเขาใหญ่ แต่ถูกแยกออกมาให้อยู่ในความดูแลของสำนักบริหารพื้นที่อนุรักษ์ที่ ๑ (สาขาสระบุรี) เพื่อความสะดวกในการดูแลนักท่องเที่ยว โดยจัดให้เป็นสถานที่ท่องเที่ยวเชิงนิเวศ และสถานที่พักผ่อนสำหรับคนที่อยากมาพักผ่อนท่ามกลางธรรมชาติ

นอกจากแคมป์ยังมีกิจกรรมที่น่าสนใจ เช่น

๑. น้ำตกเจ็ดคด
๒. เส้นทางศึกษาธรรมชาติ
๓. จุดชมวิวมอเครือ
๔. ห่างจากจุดกางเต็นท์ไปไม่กี่ไกล มีเห็ดแชมเปญสีส้มรูปร่างคล้ายแก้วแชมเปญ ซึ่งไฮไลท์ที่มีให้ชมเฉพาะหน้าฝน
๕. ปันจรรย์านชมวิวธรรมชาติริมอ่างเก็บน้ำ

เวลาเปิดทำการ ทุกวัน

สวนรุกขชาติมวกเหล็ก

MUAK LEK ARBORETUM

ประวัติความเป็นมา

สวนรุกขชาติมวกเหล็ก
จัดตั้งขึ้นเมื่อปี พ.ศ. ๒๔๙๗
เพื่อเป็นแหล่งอนุรักษ์สภาพ
แวดล้อมทางธรรมชาติ และพรรณไม้ป่า
ที่มีคุณค่าหายากในบริเวณป่าสงวนแห่งชาติ
ป่าดงพญาเย็นซึ่งมีพื้นที่ประมาณ ๓๐๐ ไร่ ในเขตตำบล
มิตรภาพ อำเภอมวกเหล็ก จังหวัดสระบุรีและตำบลพญาเย็น
อำเภอปากช่อง จังหวัดนครราชสีมา โดยมีลำธาร
น้ำตกมวกเหล็กเป็นแนวแบ่งเขตตามธรรมชาติ

ปัจจุบันสวนรุกขชาติมวกเหล็ก เป็นแหล่งรวบรวมและ
ศึกษาหาความรู้เกี่ยวกับพรรณไม้ยืนต้นที่สำคัญทั้งพรรณไม้
ที่มีค่าทางเศรษฐกิจ และความสำคัญในด้านต่างๆ เช่น พรรณไม้
ในวรรณคดี พรรณไม้ในพุทธประวัติ พืชสมุนไพร และพรรณไม้
ที่มีคุณค่าหายากนานาชนิด จนได้รับการประกาศให้เป็น
แหล่งธรรมชาติอันควรอนุรักษ์ให้เป็นมรดกท้องถิ่นลำดับที่ ๖๓
ในจำนวน ๒๓๖ แห่ง ตามมติคณะรัฐมนตรี
เมื่อวันที่ ๗ พฤศจิกายน พ.ศ. ๒๕๓๒

เวลาเปิดทำการ ทุกวัน
เวลา ๐๘.๐๐ น.

อุทยานเขาใหญ่

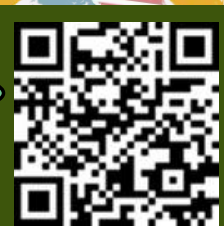
KHAO YAI NATIONAL PARK

ประวัติความเป็นมา

เขาใหญ่ เป็นอุทยานแห่งชาติแห่งแรกของประเทศไทย มีอาณาเขตครอบคลุม ๑๑ อำเภอ ของ ๔ จังหวัด คือ จังหวัดสระบุรี จังหวัดนครราชสีมา จังหวัดปราจีนบุรี และจังหวัดนครนายก เป็นพื้นที่ผืนใหญ่ ตั้งอยู่ในเทือกเขาพนมดงรัก ในส่วนหนึ่งของดงพญาเย็น หรือดงพญาไฟ ในอดีต ประกอบด้วยขุนเขาน้อยใหญ่สลับซับซ้อนหลายลูก เป็นแหล่งกำเนิดของต้นน้ำลำธารที่สำคัญหลายสาย เช่น แม่น้ำนครนายก และแม่น้ำมูล อุดมสมบูรณ์ไปด้วยพันธุ์ไม้ และสัตว์ป่านานาชนิด เช่น ช้างป่า กวางป่า เก้ง กระต๊อง เสือ ตลอดจนมีลักษณะทางธรรมชาติที่สวยงาม

ปี พ.ศ. ๒๕๐๒ จอมพลสฤษดิ์ ธนะรัชต์ นายกรัฐมนตรีในขณะนั้น สั่งการให้กระทรวงเกษตรและสหกรณ์และกระทรวงมหาดไทยร่วมมือประสานงาน เพื่อจัดตั้งระบบอุทยานแห่งชาติขึ้นในประเทศไทย โดยมี Dr. G.C Ruhle ผู้เชี่ยวชาญด้านอุทยานแห่งชาติของสหภาพสากลว่าด้วยการอนุรักษ์ธรรมชาติและทรัพยากรธรรมชาติ (IUCN) เสนอต่อรัฐบาลไทยให้จัดตั้งอุทยานแห่งชาติเขาใหญ่ โดยได้รับประกาศเป็นอุทยานแห่งชาติแห่งแรกของประเทศไทย เมื่อวันที่ ๑๘ กันยายน พ.ศ. ๒๕๐๕

เวลาเปิดทำการ ทุกวัน
เวลา ๐๖.๐๐ - ๑๘.๐๐ น.

ทุ่งทานตะวัน

SUNFLOWER FIELD

ประวัติความเป็นมา

ตั้งอยู่ที่บริเวณเขตติดต่อระหว่าง
จังหวัดลพบุรี และสระบุรี ตามเส้นทาง
สายพัฒนานิคม-วังม่วง
มีการทำไร่ทานตะวันกันมาก ในช่วงฤดูหนาว
ราวเดือนพฤศจิกายน-ธันวาคม ริมฝั่งถนนจะสะพรั่งไปด้วย
สีเหลืองของดอกทานตะวัน กลายเป็นภาพความประทับใจ
ที่นักท่องเที่ยวต่างรอคอย ในช่วงเดือนพฤศจิกายน-เดือนธันวาคม

พื้นที่ปลูกทานตะวันในสระบุรีมีหลายหมื่นไร่ เช่น อำเภอ
พระพุทธบาท แก่งคอย หนองโดน หนองแค และมวกเหล็ก
ส่วนในอำเภอวังม่วงจะมีพื้นที่ปลูกมากที่สุด ทุกปีจึงมีการจัดงาน
เทศกาลทุ่งทานตะวันบาน หมุนเวียนกันไปในแต่ละอำเภอ
ซึ่งแต่ละพื้นที่ก็มีความสวยงามและกิจกรรมแตกต่างกันไป

นอกจากจะได้ชื่นชมดอกทานตะวันกันอย่างใกล้ชิด
พร้อมถ่ายภาพสวย ๆ แล้ว ยังมีการให้ความรู้เกี่ยวกับวิธีปลูก
ดอกทานตะวัน ประโยชน์ของเมล็ดทานตะวัน พร้อมข้อปึงสินค้า
เพื่อสุขภาพ เช่น เมล็ดทานตะวันคั่ว น้ำมันทานตะวัน บางแห่ง
ก็จะมีกิจกรรมอื่น ๆ ไว้บริการนักท่องเที่ยวด้วย เช่นขี่ม้า ขี่จักรยาน
ขับรถเอทีวี

เดือนพฤศจิกายน-ธันวาคม

อุโมงค์ต้นไม้

TREE TUNNEL

ประวัติความเป็นมา

เป็นบริเวณทางโค้งที่ต้นไม้สองฝั่งถนนโน้มเข้าหากัน "อุโมงค์ต้นไม้สีเขียว" ฝีมือสร้างสรรค์จากธรรมชาติ ซึ่งอยู่บนเส้นทางมวกเหล็ก-วังม่วง เกิดจากต้นกระถินณรงค์ใหญ่ ที่สูงตระหง่านอยู่ริมสองฟากฝั่งถนน ได้โน้มกิ่งเข้าหากัน ทำให้ถนนร่มรื่นเป็นระยะทางยาวตลอด ๒๐๐ เมตร ดูคล้ายอุโมงค์ จึงได้รับการเรียกขานว่า อุโมงค์ต้นไม้ ด้วยความสวยงามแปลกตา จึงทำให้นักท่องเที่ยวที่ขับรถผ่านมาบริเวณนี้ มักจะแวะจอดรถเก็บภาพความประทับใจ

ซึ่งการลงไปถ่ายรูปควรต้องระมัดระวัง เนื่องจากเป็นช่วงทางโค้งที่คดเคี้ยวและค่อนข้างอันตราย ดังนั้นหากจะแวะถ่ายรูปแนะนำว่า ให้จอดรถ ก่อนถึงอุโมงค์ต้นไม้ และเปิดไฟขอทาง จากนั้นค่อยเดินลงไปถ่ายรูปเก็บความงาม ทั้งนี้ก็เพื่อความปลอดภัยของทั้งนักท่องเที่ยวเองและผู้ที่สัญจรผ่านไปมา ส่วนช่วงเวลาดี ๆ สำหรับการชมและถ่ายรูปอุโมงค์ต้นไม้ จะอยู่ในช่วงกลางวัน และอุโมงค์ต้นไม้จะมีความสวยอย่างมากในฤดูฝน เพราะใบไม้ได้รับน้ำฝนจึงดูเขียวชะอุ่มสดชื่น

เวลาเปิดทำการ ทุกวัน
เวลา ๐๖.๐๐ - ๑๘.๐๐ น.

บ้านไร่กาแฟ

ประวัติความเป็นมา

ย้อนสู่ปี พุทธศักราช ๒๕๔๐ ช่วงนั้นเป็นช่วงที่เศรษฐกิจของประเทศไทยอยู่ในยุค ย่ำแย่ หลาย ๆ ธุรกิจต้องปิดตัวลงไป รับประทานกันเป็น โดมิโน่ แต่มีร้านกาแฟร้านเล็ก ๆ ที่ก่อตั้งโดย “คุณสายชล เพยาร์น้อย” สร้างแบรนด์ “บ้านไร่กาแฟ” ขึ้นมาอย่างเงียบ ๆ ใครจะคิดว่า นี่คือ กาแฟสดที่พลิกวิถีกาแฟไทย จากเดิมเป็นเพียงแบรนด์ที่ขายกาแฟกระป๋องธรรมดา แต่จากการสังเกตวิถีการกินกาแฟของชาวบ้านภาคอีสาน ที่เห็นจนชินตากับรสชาติที่สด ใหม่ ผสมผสานกับการประยุกต์ ให้เข้ากับยุคสมัยมากยิ่งขึ้น เกิดเป็นแบรนด์ “บ้านไร่กาแฟ” ที่เน้นขาย “กาแฟสด”

“พิพิธภัณฑ์บ้านไร่กาแฟ” ของคุณสายชล เพยาร์น้อย ผู้สร้างแบรนด์บ้านไร่กาแฟ ก่อตั้งพิพิธภัณฑ์บ้านไร่กาแฟ ที่บ้านเกิด อำเภอหนองแขง จังหวัดสระบุรี นำเสนอตำนานหลาย ๆ อย่างของกาแฟสด ที่มีโรงคั่วโบราณเป็นของตัวเอง เป็นโรงคั่วกาแฟที่เต็มไปด้วยร้านค้า ร้านขายของ สินค้าต่าง ๆ มากมายจากชาวบ้านในพื้นที่ เป็นแหล่งรวบรวมของท้องถิ่น ในชุมชน มีการคั่วสดผ่านเครื่องคั่วโบราณ มาให้นักท่องเที่ยวและผู้มาเยี่ยมชมได้ลิ้มรสอีกด้วย

เวลาเปิดทำการ ทุกวัน
เวลา ๐๙.๐๐ - ๑๗.๐๐ น.

เขื่อนป่าสักชลสิทธิ์

PA SAK JOLASID DAM

ประวัติความเป็นมา

สืบเนื่องจากปัญหาการเกิดน้ำท่วมในบริเวณลุ่มแม่น้ำป่าสัก ในฤดูน้ำหลาก และขาดแคลนน้ำในช่วงฤดูแล้ง อันเกิดขึ้นเป็นประจำทุกปี

พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวรัชกาลที่ ๙ จึงพระราชทานพระราชดำริให้กรมชลประทาน ทำการศึกษาการสร้างเขื่อนเพื่อแก้ปัญหาดังกล่าว เมื่อวันที่ ๑๙ กุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๕๓๒ จนกระทั่งวันที่ ๓ พฤษภาคม พ.ศ. ๒๕๓๗ คณะรัฐมนตรีได้อนุมัติให้เปิดโครงการ ก่อสร้างเขื่อนกักเก็บน้ำ แม่น้ำป่าสัก

ภายหลังการศึกษาคความเหมาะสม และผลกระทบจากสิ่งแวดล้อม

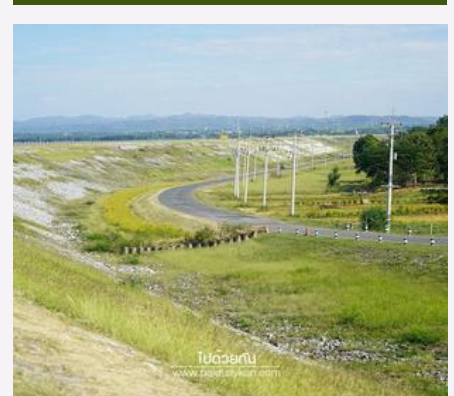
เขื่อนป่าสักชลสิทธิ์ใช้เวลาดำเนินการก่อสร้างกว่า ๕ ปี ตั้งแต่วันที่ ๒ ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๓๗ ถึงวันที่ ๓๐ กันยายน พ.ศ. ๒๕๔๒ และทำพิธีปฐมฤกษ์ กักเก็บน้ำเขื่อนในวันที่ ๑๕ มิถุนายน พ.ศ. ๒๕๓๑ และในวันที่ ๗ ตุลาคม พ.ศ. ๒๕๔๑ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวรัชกาลที่ ๙ พระราชทานนามเขื่อนแห่งนี้ว่า “เขื่อนป่าสักชลสิทธิ์”

พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวรัชกาลที่ ๙ เสด็จพระราชดำเนินทรงทำพิธีเปิดเขื่อนป่าสักชลสิทธิ์

ในวันที่ ๒๕ พฤศจิกายน พ.ศ. ๒๕๔๒

เวลาเปิดทำการ ทุกวัน
เวลา ๐๙.๐๐ - ๑๗.๐๐ น.

น้ำตกเจ็ดสาวน้อย

NAMTOK CHET SAO NOI NATIONAL PARK

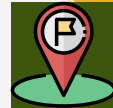
ประวัติความเป็นมา

อุทยานแห่งชาติ

น้ำตกเจ็ดสาวน้อย ครอบคลุมพื้นที่
ในอำเภอมวกเหล็ก จังหวัดสระบุรี
และอำเภอปากช่อง จังหวัดนครราชสีมา
มีพื้นที่ ๒๖,๒๓๘.๐๐ ไร่ ได้รับการประกาศ

เป็นอุทยานแห่งชาติลำดับที่ ๑๒๙ ของประเทศไทย
ในวันที่ ๒๖ ธันวาคม ๒๕๕๙ โดยอุทยานนี้ได้ถูกยกฐานะขึ้นมาจาก
วนอุทยานน้ำตกเจ็ดสาวน้อย ที่จัดตั้งมาตั้งแต่ปี ๒๕๒๓

น้ำตกเจ็ดสาวน้อย เป็นน้ำตกที่เกิดจากลำห้วยมวกเหล็ก
มีลักษณะเป็นชั้นเตี้ย ๆ จำนวน ๗ ชั้น แต่ละชั้นมีความสูงประมาณ
๑-๔ เมตร โดยมีสายน้ำไหลลดหลั่นตามชั้นต่าง ๆ ลงมาเป็นธารน้ำ
กว้างคล้ายแก่งขนาดใหญ่ โดยมีแอ่งน้ำตื้น ใสสะอาดให้นักท่องเที่ยว
สามารถเล่นน้ำได้หลายจุด ซึ่งชั้นที่นักท่องเที่ยวนิยมเล่นน้ำคือ
ชั้น ๑-๔ แต่ชั้น ๓ จะมีแอ่งน้ำลึก ต้องเล่นน้ำด้วยระมัดระวัง
และชั้น ๔ จะเป็นน้ำตกที่สวยงามกว่าชั้นอื่น ส่วนชั้น ๖-๗
เป็นชั้นที่เงียบสงบ มีนักท่องเที่ยวน้อย เนื่องจากมีกระแสน้ำ
ค่อนข้างแรง ไม่เหมาะกับการเล่นน้ำมากนัก ส่วนบริเวณ
รอบ ๆ น้ำตกมีเส้นทางเดินเลียบริมน้ำตก ที่สะดวกสบาย และสะพาน
ข้ามน้ำตกที่สามารถชมวิวของน้ำตกชั้น ๑-๔ ได้อย่างสวยงาม

เวลาเปิดทำการ ทุกวัน
เวลา ๐๘.๐๐ - ๑๖.๓๐ น.

น้ำตกมวกเหล็ก

MUAK LEK WATERFALL

ประวัติความเป็นมา

น้ำตกมวกเหล็ก

อำเภอมวกเหล็ก จ.สระบุรี มีพื้นที่ประมาณ ๑๑๕ ไร่ มีลำธารซึ่งมาจากต้นน้ำในป่าอุทยานแห่งชาติเขาใหญ่ ไหลผ่านลงสู่แม่น้ำป่าสัก ซึ่งเป็นเส้นกั้นเขตระหว่างอำเภอมวกเหล็ก จังหวัดสระบุรี และอำเภอปากช่อง จังหวัดนครราชสีมา ในลำธารมีแก่งหินลดหลั่นเป็นน้ำตกชั้นเล็ก ๆ บริเวณโดยรอบมีร่มรื่น มีสะพานแขวนข้ามลำธาร และมีพรรณไม้ต่างๆ มากมาย โดยมีลำธารน้ำตกมวกเหล็ก ซึ่งมีแหล่งกำเนิดมาจากป่าในเขตอุทยานแห่งชาติเขาใหญ่เป็นแนวแบ่งเขตตามธรรมชาติ นักท่องเที่ยวสามารถเดินทางข้ามไปมาได้ด้วยสะพานแขวนที่มีอยู่ ๒ แห่ง

น้ำตกมวกเหล็กทำให้สวนรุกขชาติมวกเหล็กเป็นที่รู้จักและเป็นที่ยอมรับของนักท่องเที่ยวจนได้รับการประกาศให้เป็นแหล่งธรรมชาติอันควรอนุรักษ์ให้เป็นมรดกท้องถิ่นลำดับที่ ๖๓ ในจำนวน ๒๓๖ แห่ง ในพื้นที่ ๖๒ จังหวัดทั่วประเทศ ตามมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๗ พฤศจิกายน พ.ศ.๒๕๓๒

เวลาเปิดทำการ ทุกวัน
เวลา ๐๘.๐๐ - ๑๘.๐๐ น.

น้ำตกโกรกอีตก

KROK I DOK WATERFALL

ประวัติความเป็นมา

น้ำตกโกรกอีตก ตั้งอยู่ที่ ตำบลชะอม อำเภอแก่งคอย จังหวัดสระบุรี ในพื้นที่การดูแลของศูนย์ศึกษาธรรมชาติ และท่องเที่ยวเชิงนิเวศ เจ็ดคด-โป่งก้อนเส้า และมีสถานที่เที่ยวใกล้เคียง ให้นักท่องเที่ยวได้แวะไปเช็คอินกันต่ออีก เช่น น้ำตกหินลาด, น้ำตกเขาแคบ, น้ำตกโกรกฝาผนัง และน้ำตกซับป่าว่าน เป็นต้น น้ำตกโกรกอีตก เป็นน้ำตกขนาดใหญ่ที่ไหลลงมาจากหน้าผาสูง มีทั้งหมด ๗ ชั้น โดยมีความสูงอยู่ที่ ๓๕๐ เมตร มีน้ำตลอดทั้งปี และช่วงเวลาที่เหมาะสมจะมาท่องเที่ยว คือช่วงเดือนมิถุนายน ไปจนถึงเดือนกันยายน เนื่องจากในฤดูฝนจะมีปริมาณน้ำเยอะ ไหลเต็มหน้าผา เป็นภาพที่ดูงดงามตระการตา หาชมได้ยาก

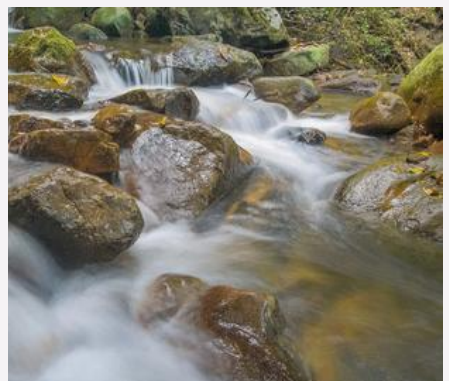
เส้นทางศึกษาธรรมชาติน้ำตกโกรกอีตก จะเป็นเส้นทางเดินเท้าเข้าไปกลางป่าลึก ระยะทางกว่า ๘ กิโลเมตร เป็นระยะทางไป ๔ กิโลเมตร และกลับอีก ๔ กิโลเมตร ไม่มีเส้นทางที่ชัดเจน ดังนั้นใครที่ต้องการเข้าไปเที่ยวชมน้ำตก จึงต้องติดต่อเจ้าหน้าที่ ศูนย์ศึกษาธรรมชาติเจ็ดคดให้นำทางเข้าไป โดยสภาพเส้นทางมีความเป็นธรรมชาติมาก ต้องผ่านป่า ลำธาร ในช่วงชั้นที่ ๕ ถึงชั้นที่ ๗ ทางเดินจะค่อนข้างแคบ และชันมาก

ต้องใช้ความระมัดระวังในการเดินเป็นอย่างมาก

เวลาเปิดทำการ ทุกวัน
เวลา ๐๗.๐๐ - ๑๗.๐๐ น.

ถ้ำหมีเหนือ เสือใต้

NORTH BEAR SOUTHERN TIGER CAVE

ประวัติความเป็นมา

ถ้ำหมีเหนือ – เสือใต้ หรือผาหมี อยู่ห่างจากหมู่บ้านประมาณ ๕ กิโลเมตร ตั้งอยู่ในเขตตำบลท่าคล้อ อำเภอกำแพงคอย จังหวัดสระบุรี ซึ่งเป็นเขตติดต่อกับตำบลหินซ้อน ภายในเป็นถ้ำ และมีสระน้ำขนาดใหญ่ การเดินทางไปที่ถ้ำแห่งนี้ อาศัยทางน้ำเพียงเส้นทางเดียว การคมนาคมด้านอื่นไม่สะดวกนัก

ถ้ำหมีเหนือ – เสือใต้ เป็นถ้ำและผาหินปูนเกิดจากหินงอก ออกจากตัวผนังภูเขา เป็นรูปคล้ายหมีขนาดใหญ่สีดำคาดขาว ลักษณะคล้ายกระโจนลงน้ำ ซึ่งตัวหมีดังกล่าวอยู่ทางด้านทิศเหนือของแม่น้ำป่าสัก จึงได้ฉายาว่า “หมีเหนือ” และถัดจากตัวหมีลงมาทางใต้ จะมองเห็นผามีลายขวางสีเหลืองสลับแดงปนส้ม คล้ายลายเสือโคร่ง หรือลายพาดกลอนจึงได้รับฉายาว่า “เสือใต้”

ภายในถ้ำหมีเหนือ – เสือใต้ ก็เป็นอีกส่วนหนึ่งในการดึงดูดนักท่องเที่ยวให้เข้ามาชมความงดงามของหินงอกหินย้อยภายในถ้ำ ความมหัศจรรย์ของสระว่ายน้ำภายในถ้ำ และชมทัศนียภาพสองฝั่งแม่น้ำตลอดระยะทาง รวมทั้งวิถีชีวิตชาวบ้านชนบท ที่ทำกิจกรรมในยามเย็น เกษตรกรรมริมน้ำ การจับปลา

ถ้ำพระธาตุเจรีญธรรม (ถ้ำบ่อปลา)

PHRA THAT CHAROENTHAM CAVE

ประวัติความเป็นมา

อยู่ในบริเวณ

วัดถ้ำพระธาตุเจรีญธรรม

จากปากทางเข้าถ้ำจะปูด้วยหินอ่อน

เป็นทางเดินชมทั่วบริเวณถ้ำโดยตลอด

ภายในถ้ำแบ่งเป็นห้องขนาดใหญ่

ได้ถึง ๓ ห้อง ห้องแรก "ถ้ำบ่อปลา" มีปลาว่ายน้ำเข้ามาในบริเวณนี้

เป็นจำนวนมาก ห้องที่สอง "ถ้ำห้องพระโรง" มีหินงอกหินย้อย

สวยงาม มองคล้ายเจ้าแม่กวนอิม และสกล ลก ชิว ตามแต่จินตนาการ

ห้องที่สาม แบ่งเป็นห้องเล็ก ๆ จุดเด่นอยู่ที่หินงอกหินย้อย

หลายรูปแบบ ซึ่งจะเข้าชมได้ในช่วงฤดูแล้ง ในถ้ำพระธาตุเจรีญธรรม

ยังมีความน่าสนใจอีกอย่าง คือ จะมีลักษณะของ ๓ ถ้ำที่มีทางเดิน

ติดต่อกัน ถ้ำแรกเรียกว่า "คูหาพระ" มีพระพุทธรูปประดิษฐาน

ตามหลืบถ้ำ เลี้ยวขวาเดินตามช่องทางเล็ก ๆ จะพบอีกถ้ำ ซึ่งมีพื้นที่

กว้างกว่า เรียก "คูหาห้องพระโรง" จากถ้ำนี้ยังมีทางเดินไปอีกถ้ำหนึ่ง

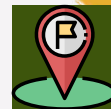
ซึ่งมีขนาดเล็กกว่า โดยสภาพในแต่ละถ้ำจะค่อนข้างเย็น และมีหินย้อย

สวยงามมาก นอกจากนี้ทางด้านหลัง ยังมีถ้ำขนาดใหญ่อีก ๒ ถ้ำ ได้แก่

ถ้ำสามเขา และถ้ำเทพประทาน

ภายในถ้ำเป็นที่ประดิษฐานของ หลวงพ่อใหญ่ พระพุทธรูป

ปูนปั้นลงรักปิดทอง ปางมารวิชัยสมัยอยุธยา

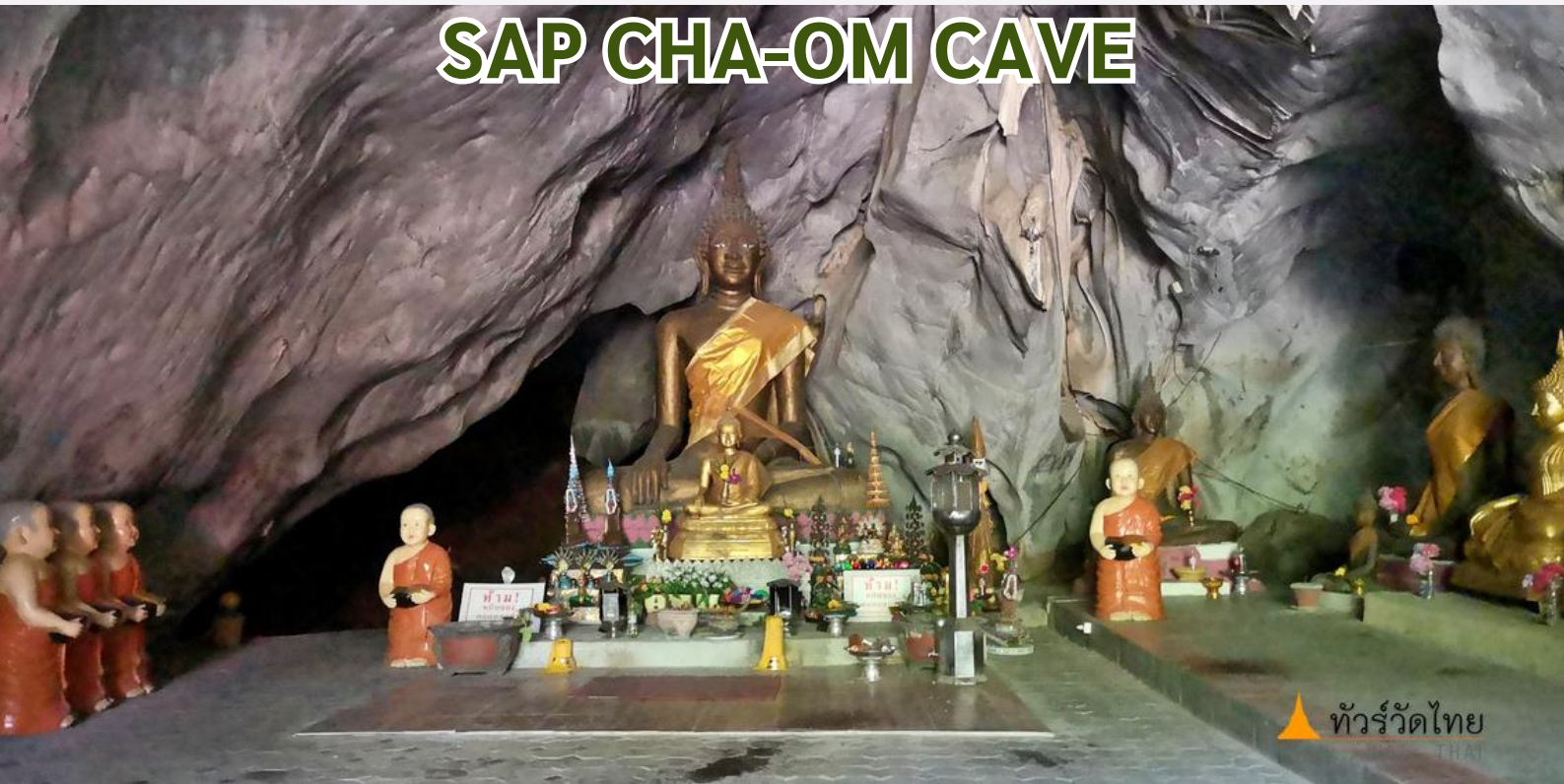
เวลาเปิดทำการ ทุกวัน

เวลา ๐๘.๐๐ - ๑๘.๐๐ น.

ถ้ำซับชะอม

SAP CHA-OM CAVE

ทัวร์วัดไทย

ประวัติความเป็นมา

วัดซับชะอม

เป็นวัดในสังกัดของคณะสงฆ์มหานิกาย เป็นศูนย์กลางของชุมชนบ้านซับชะอม ปัจจุบัน พระครูพิพิธปริยัติกิจ ม ผศ.ดร. ชยันต์ พุทธรมโม เจ้าคณะตำบลเขาวง เป็นเจ้าอาวาสวัดซับชะอม

วัดตั้งชื่อตามชื่อหมู่บ้าน “ซับชะอม” ภายในวัดมีพื้นที่ ๖ ไร่ ได้รับแต่งตั้งเป็นวัดเมื่อ พ.ศ. ๒๕๓๕ ทางทิศใต้ของวัด ติดภูเขา ทำให้ภายในวัดมีถ้ำ ซึ่งมีการปรับปรุงถ้ำให้เป็นสถานที่ปฏิบัติธรรม นั่งสมาธิ เจริญกรรมฐาน ทางตะวันออก มีโรงเรียนวัดซับชะอม

สำหรับนักท่องเที่ยวเชิงธรรมชาติ มาเที่ยวถ้ำ สองสัตว์ ที่น่าสนใจ อาทิ ค้างคาวหน้ายักษ์ทศกัณฐ์ *Hipposideros amiger* พบเห็นได้ในช่วงเวลากลางวัน

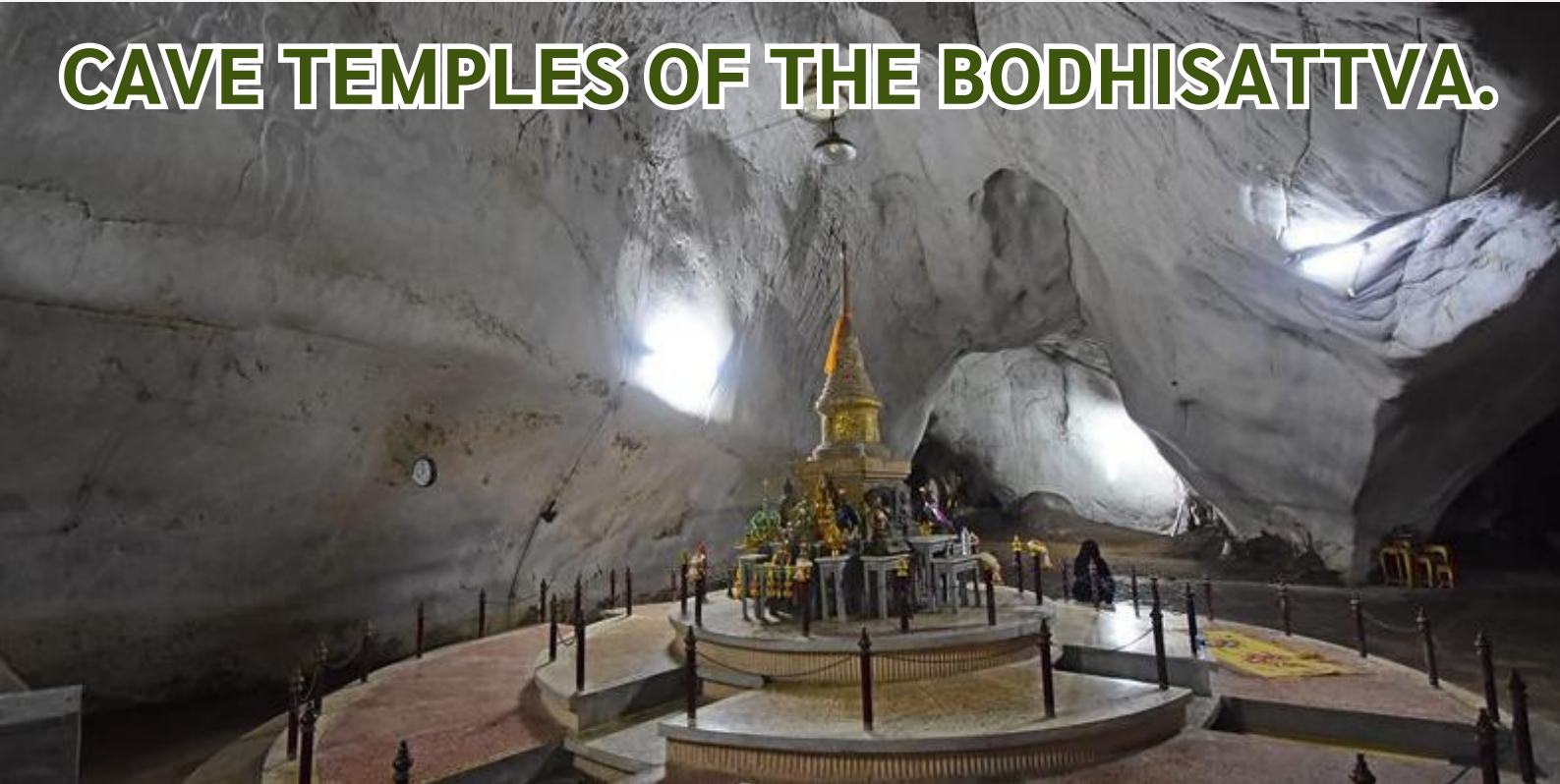

เวลาเปิดทำการ ทุกวัน
เวลา ๐๗.๐๐ - ๑๗.๐๐ น.

ถ้ำโพธิสัตว์

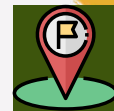
CAVE TEMPLES OF THE BODHISATTVA.

ประวัติความเป็นมา

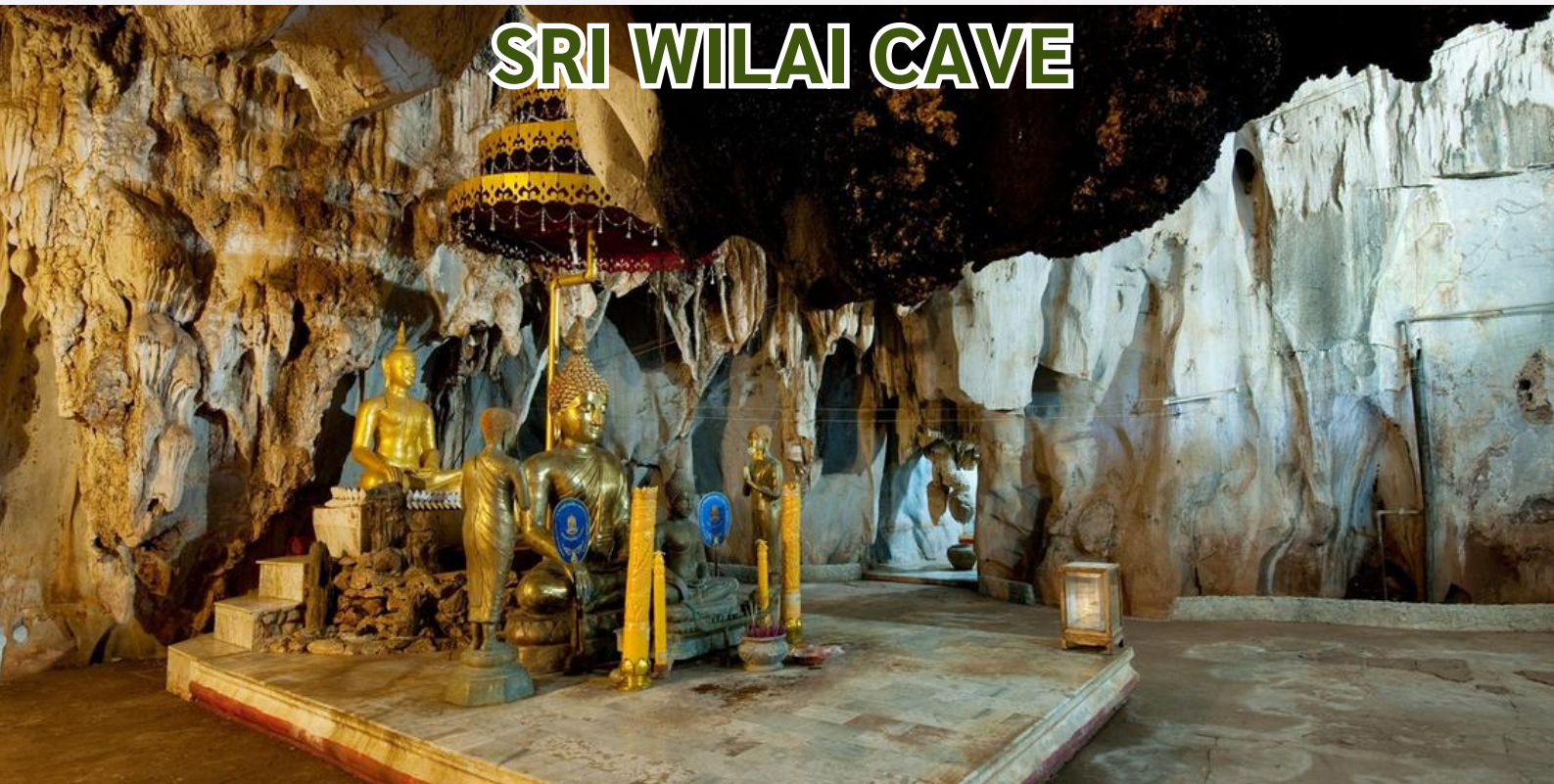
วัดถ้ำพระโพธิสัตว์ ตั้งอยู่ ตำบลทับกวาง อำเภอแก่งคอย จังหวัดสระบุรี ถ้ำพระโพธิสัตว์ มีถ้ำหินที่สวยงามหลายถ้ำ มีทั้งขนาดเล็ก และขนาดใหญ่ คือ ถ้ำพระโพธิสัตว์ ถ้ำพระธรรมทัศน์ ถ้ำลุมพินีสวนหิน และถ้ำสังัดเจตีย์ รวมถึงภาพแกะสลัก ศิลปะแบบทวาราวดี บนผนังถ้ำพระโพธิสัตว์ กรมศิลปากรได้ประกาศขึ้นทะเบียนเป็นโบราณสถาน

บรรยากาศภายในวัด มีทัศนียภาพที่สวยงาม เนื่องจาก บริเวณวัดล้อมรอบด้วยภูเขาถึงสามด้าน ส่วนหนึ่งของวัดตั้งอยู่บนเนิน และไหล่เขา บริเวณวัดจึงเปรียบเสมือนหุบเขา มีต้นไม้ขึ้นเต็ม เมื่อเดิน เข้าไปสู่ถ้ำถ้ำ จะพบกับน้ำตกไหลผ่านชั้นหินขนาดเล็กอยู่ด้านหน้า ซึ่งชั้นหินดังกล่าวปกคลุมไปด้วยมอส ตะไคร่สีเขียว ปกคลุมอยู่ เส้นทางขึ้นเขาเพื่อไปชมถ้ำ ค่อนข้างสูงชัน จากปากทางขึ้นไปจนถึง ถ้ำถ้ำใช้เวลาประมาณครึ่งชั่วโมง

ถ้ำศรีวิไล

SRI WILAI CAVE

ประวัติความเป็นมา

วัดถ้ำศรีวิไล ตั้งอยู่ตำบล
หน้าพระลาน อำเภอเฉลิมพระเกียรติ
จังหวัดสระบุรี ห่างจากตัวเมือง
ประมาณ ๒๒ กิโลเมตร ภายในวัด
มี 'ถ้ำศรีวิไล' ตั้งอยู่บนเขา ในถ้ำยังมี พระพุทธรูปเนาวรัตน์ ศิลปะ
สมัยเชียงแสนประดิษฐานอยู่ให้นักท่องเที่ยวได้เข้าไปกราบไหว้
เพื่อความศิริมงคล พร้อมชมความตระการตาของหินงอก
หินย้อย ที่ส่องประกายวิบวับยามต้องแสงไฟที่ประดับไว้
ภายในถ้ำ ด้านหน้าถ้ำ มีน้ำมันพระพุทธรูปมนต์ให้บูชา ว่ากันว่า
มีสรรพคุณหลากหลาย เช่น รักษาแผลสด แผลเปื่อย แผลเรื้อรัง
แผลน้ำร้อนลวก แก้พิษแมลงสัตว์กัดต่อย รักษาโรคทางผิวหนัง
กลาก เกื้อน ผิวน้ำแข็ง ผมหงอก ผมหงอก เป็นต้น

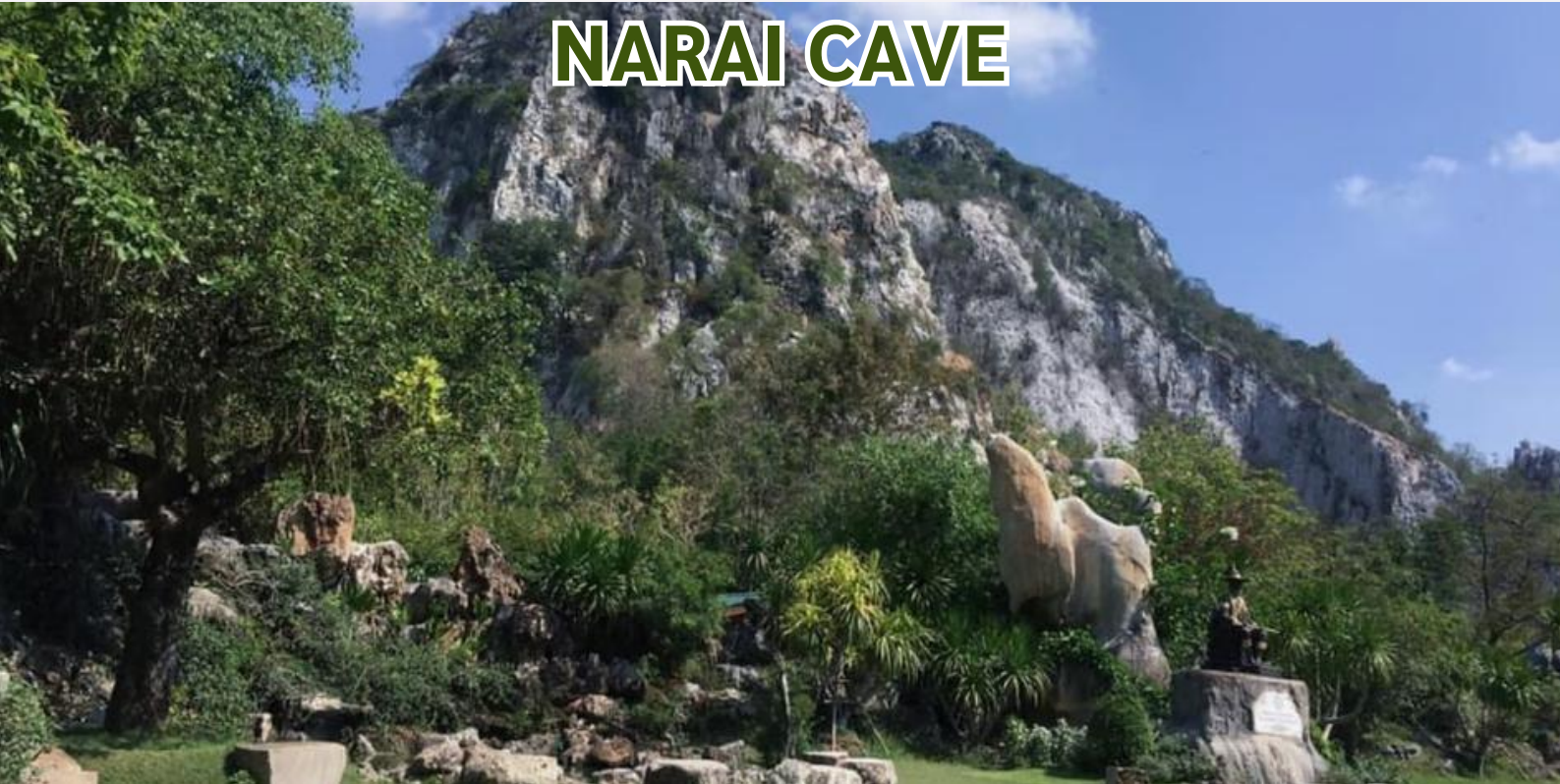

เวลาเปิดทำการ ทุกวัน
เวลา ๐๘.๐๐ - ๑๖.๓๐ น.

ถ้ำนารายณ์

NARAI CAVE

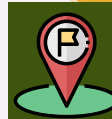
ประวัติความเป็นมา

วัดเขาวง (ถ้ำนารายณ์)
เป็นสำนักปฏิบัติธรรม
ประจำจังหวัดสระบุรี
และปฏิบัติกรรมฐานตามสาย

พระเดชพระคุณพระราชพรหมยาน (หลวงพ่อกุชชีสิงดำ)
มีหลักเจริญภาวนา มหาสติปัฏฐานสูตร รับผู้เข้าพัก ปฏิบัติธรรม
ตลอดทั้งปี ตามระเบียบและจารีตของสำนัก

สิ่งที่เป็นจุดเด่นของวัดแห่งนี้ ยังมีพระพุทธรูปปูนปั้นสีขาว
องค์ใหญ่ ปางมารวิชัยประทับนั่งบนดอกบัว พระพุทธรูปปาง
มารวิชัย สมัยสุโขทัยและรูปปูนปั้นรูปเทพเจ้าต่าง ๆ เช่น
เจ้าแม่กวนอิม เป็นต้น

สำหรับการเดินทางไปถ้ำนารายณ์ “วัดเขาวง” สามารถไปได้
หลายเส้นทาง อาทิ เข้าทางอำเภอเฉลิมพระเกียรติ (พุแค)
และทางอำเภอพระพุทธบาท (เส้นทางพระพุทธบาท-บ้านหมอ)
“วัดเขาวง” ตั้งอยู่ไม่ห่างจาก “วัดพระพุทธบาท” มากนัก
สามารถเดินทางจากถนนสายกรุงเทพฯ – สระบุรี
ตรงขึ้นไปถึงทางแยกไปเขื่อนป่าสักชลสิทธิ์ เลี้ยวซ้ายไปทางลพบุรี
ประมาณ ๔ กิโลเมตร

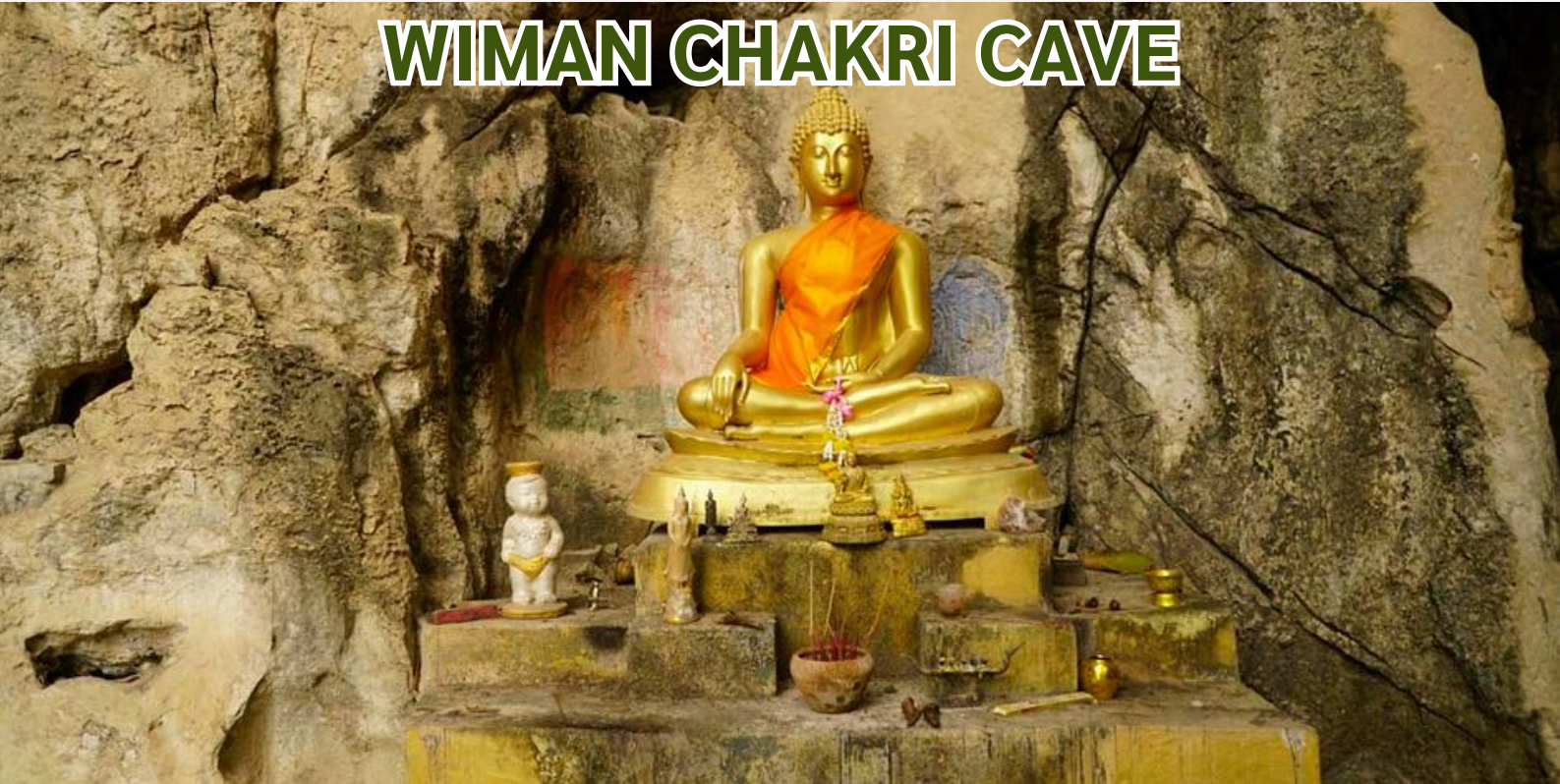

เวลาเปิดทำการ ทุกวัน
ช่วงเช้า ๙.๐๐ - ๑๑.๐๐ น.
ช่วงบ่าย ๑๓.๐๐ - ๑๖.๐๐ น.

ถ้ำวิมานจักรี

WIMAN CHAKRI CAVE

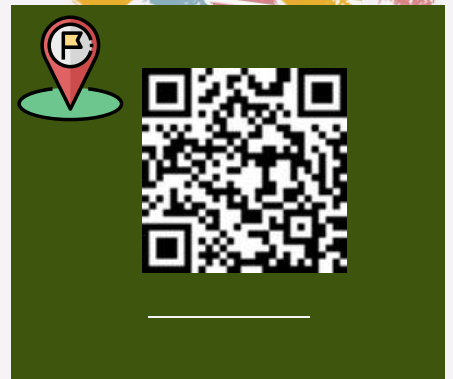
ประวัติความเป็นมา

ถ้ำวิมานจักรี ได้รับการ
ขึ้นทะเบียนเป็นโบราณสถาน
เมื่อวันที่ ๘ มีนาคม พ.ศ. ๒๔๗๘
ตั้งอยู่ใกล้เขา ต.ขุนโขลน
อ.พระพุทธบาท จ.สระบุรี

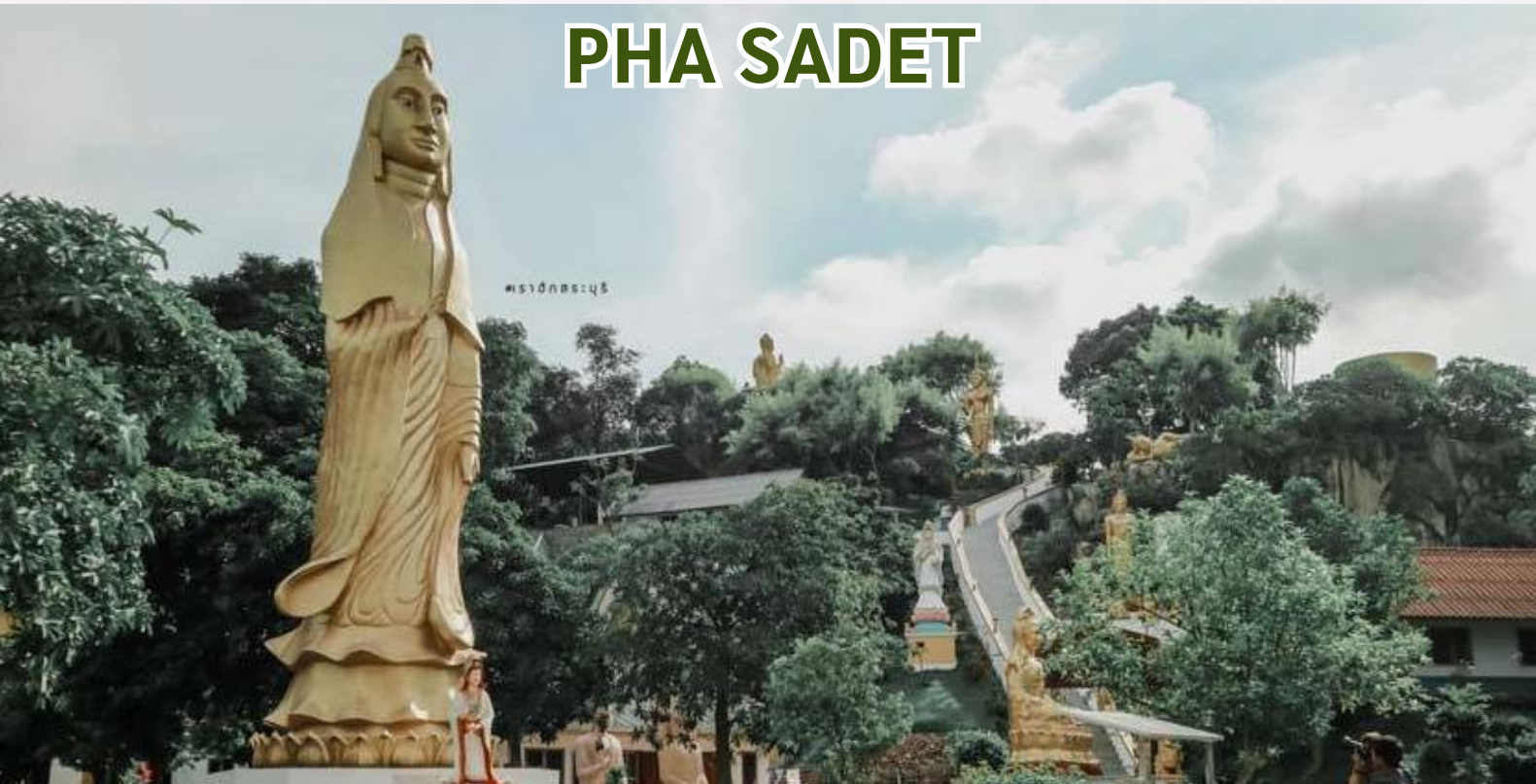
ในหลวงรัชกาลที่ ๔ ทรงค้นพบถ้ำนี้เมื่อครั้งทรงผนวช
และโปรดเกล้าให้ประดิษฐานพระพุทธโบราณทรงประทับยืนไว้
ที่ถ้ำแห่งนี้เมื่อปี พ.ศ. ๒๓๗๐ ซึ่งปรากฏหลักฐานจารึกในผนังถ้ำ
แห่งนี้

นอกจากนี้ในหลวงรัชการที่ ๕ ก็ทรงเคยประภาสถ้ำแห่งนี้
เมื่อปี พ.ศ. ๒๔๒๖ และได้จารึกพระปรมาภิไธยย่อ จปร.
ไว้ที่ผนังถ้ำ

และในปี ๒๔๙๕ ในหลวงรัชการที่ ๙ ก็ทรงเคยเสด็จ
ประภาสถ้ำแห่งนี้เช่นกัน

ผาเสด็จ PHA SADET

ประวัติความเป็นมา

ผาเสด็จ ตั้งอยู่ใน หมู่ที่ ๕ ของตำบลทับกวาง อำเภอแก่งคอย จังหวัดสระบุรี ซึ่งในปี พ.ศ. ๒๔๓๙ ในหลวงรัชกาลที่ ๕ โปรดเกล้าฯ ให้กรมรถไฟดำเนินการก่อสร้าง บริเวณของรถไฟ ที่ต่อจากอยุธยาไปจนถึงนครราชสีมา โดยเส้นทางก่อสร้างนี้ จะต้องผ่านจังหวัดสระบุรี ในบริเวณ อำเภอแก่งคอย

สำนักสงฆ์ผาเสด็จ จะอยู่ใกล้กับ สถานีรถไฟผาเสด็จ ภายในสำนักสงฆ์ มีความร่มรื่น รายล้อมไปด้วยภูเขาสวย ทำให้ที่นี่มีบรรยากาศดี เงียบสงบ

ปัจจุบันบริเวณ ผาเสด็จ มีทั้งรูปจำลองของรัชกาลที่ ๕ และศาลหลวงพ่อผาเสด็จ ตั้งไว้ให้ผู้คนมาเคารพสักการะบูชา ถือได้ว่าเป็นสถานที่ท่องเที่ยว มีวิวทิวทัศน์สวย งดงามอีกแห่งหนึ่งของจังหวัดสระบุรี

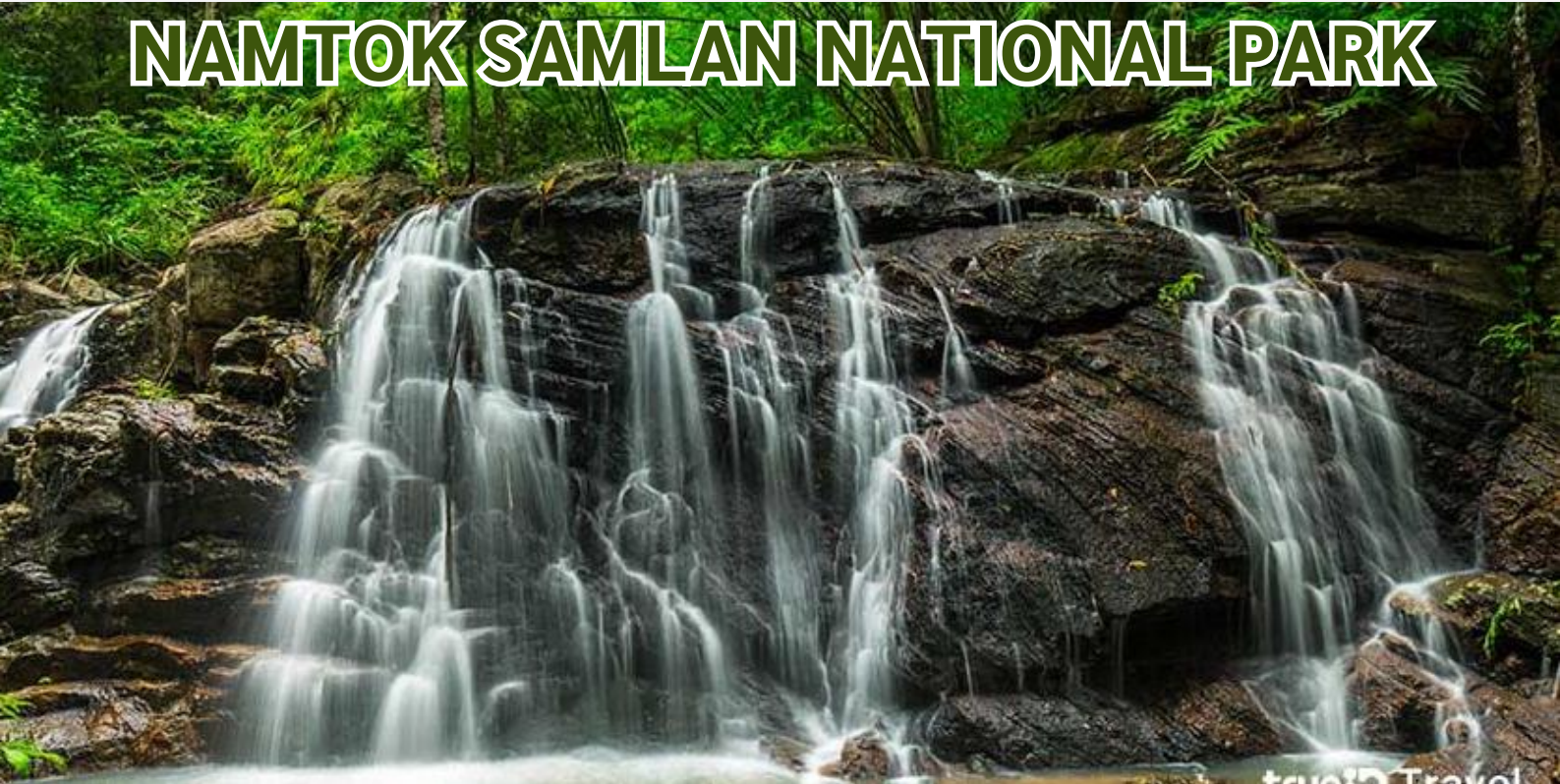

เปิดให้เข้าชม : ทุกวัน

อุทยานแห่งชาติน้ำตกสามหลั่น

NAMTOK SAMLAN NATIONAL PARK

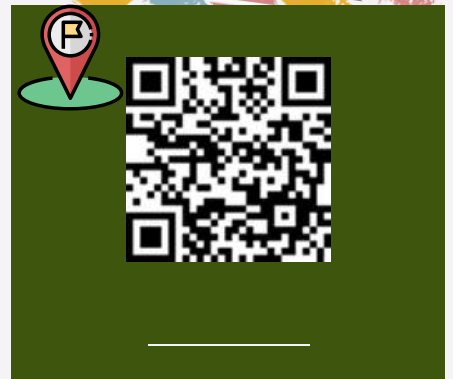
ประวัติความเป็นมา

อุทยานแห่งชาติน้ำตกสามหลั่น ภูมิประเทศประกอบด้วยพื้นที่ เทือกเขาสูง และพื้นที่ราบ ระหว่างหุบเขา

พื้นที่เทือกเขาสูง เป็นพื้นที่ที่มี ภูเขาสลับซับซ้อน เป็นเทือกเขาที่วางตัวตามแนวตะวันตกเฉียงเหนือ ถึงตะวันออกเฉียงใต้ครอบคลุมพื้นที่อุทยานแห่งชาติ

ที่ราบแคบๆ ระหว่างหุบเขา เป็นพื้นที่อยู่ทางตอนเหนือ ของอุทยานฯ สภาพภูมิประเทศประกอบด้วยภูเขาน้อยใหญ่ มีที่ราบ ในหุบเขา ยอดเขาสูงที่สุดคือยอดเขาครก มีความสูงประมาณ ๓๒๙ เมตร จากระดับน้ำทะเล ป่าแห่งนี้ เป็นป่าต้นกำเนิดน้ำตก หลายแห่ง เป็นต้นน้ำลำธาร ที่ไหลไปหล่อเลี้ยงไร่นาของราษฎร

บริเวณพื้นที่อุทยานฯ เป็นส่วนหนึ่งทางด้านตะวันตก ของอุทยานแห่งชาติเขาใหญ่ และมีหินประเภทเดียวกันกับหิน ภูเขาไฟเขาใหญ่ ซึ่งคาดคะเนว่าเป็นหินยุคเพอร์เมียน - ไทรแอสซิก อายุประมาณ ๒๓๐ ถึง ๒๖๐ ล้านปี

อ่างเก็บน้ำห้วยหินขาว

HUAI HIN KHAO RESERVOIR

ประวัติความเป็นมา

โครงการอ่างเก็บน้ำห้วยหินขาว เป็นโครงการตามพระราชดำริ ของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ ๙ โดยมีพระราชประสงค์ ที่จะเก็บกักน้ำให้มากที่สุด เท่าที่สามารถกระทำได้ สำหรับส่งไปช่วยเหลือพื้นที่เพาะปลูก ทางตอนล่าง ในเขตตำบลห้วยบง และตำบลเขาดินพัฒนา ซึ่งขาดแคลนน้ำใช้ในการทำนาตลอดจนน้ำสำหรับการอุปโภค-บริโภค

โดยอ่างเก็บน้ำห้วยหินขาวฯ มีขนาดความจุที่ระดับเก็บกัก ๑,๐๐๐,๐๐๐ ลบ.ม. และทำหน้าที่กักเก็บน้ำฝนเฉลี่ย การแจกจ่ายน้ำ ในลักษณะอ่างใหญ่เติมอ่างเล็ก อ่างเล็กเติมสระน้ำ ด้วยการใช้ระบบ ท่อส่งน้ำจำนวน ๒ สาย คือท่อส่งน้ำฝิ่งขวา และฝิ่งซ้าย เพื่อส่งน้ำ ลงสระเก็บน้ำในพื้นที่ของเกษตรกรด้านท้ายอ่าง ซึ่งส่วนใหญ่ อยู่ในโครงการขยายผล ทฤษฎีใหม่พระราชทาน และเป็นการ ช่วยเพิ่มผลิตผลทางการเกษตร และเพิ่มรายได้ให้แก่ราษฎร อีกทั้งยังได้ประโยชน์ทางด้านการประมง เป็นแหล่งเพาะพันธุ์ ปลาน้ำจืดได้เป็นอย่างดี

ตลาดน้ำดาวเรือง (แม่น้ำป่าสัก)

DAW-RUENG FLOATING MARKET

ประวัติความเป็นมา

ตลาดน้ำดาวเรือง เป็นตลาดริมแม่น้ำป่าสัก บรรยากาศสบายๆ เปิดเฉพาะวันเสาร์

ในตลาดมีทางเดินสำหรับเลือกซื้อสินค้าจากพ่อค้าแม่ค้าในพื้นที่ นำสินค้ามาวางขาย ไม่ว่าจะเป็นผัก ผลไม้ เสื้อผ้า ไปจนถึงของกินทั้งคาวและหวาน และแถมมีการแสดงพื้นบ้านจากเด็กๆ ให้ชมอีกด้วย

สำหรับการเดินทาง จากกรุงเทพฯ ใช้ทางเลียบเมืองสระบุรี (ทางหลวงหมายเลข ๑) ทางไปเพชรบูรณ์-ลพบุรี เจอสี่แยกไฟแดงเลี้ยวซ้าย เข้าทางหลวงหมายเลข ๓๐๔๑ ตัวตลาดอยู่ก่อนถึงศูนย์วัฒนธรรมไทยวน เสาให้

เวลาเปิดทำการ : วันเสาร์ ตั้งแต่เวลา ๑๐.๐๐-๒๐.๐๐ น.

ตลาดหัวปลี

HUA-PLIE MARKET

ประวัติความเป็นมา

ตลาดหัวปลี

ตั้งอยู่ในอำเภอเฉลิมพระเกียรติ

จังหวัดสระบุรี ไม่ไกลจาก

สวนพฤกษศาสตร์พุแค

เป็นตลาดชุมชนเกษตร

ภายในตลาดเย็นสบาย ร่มรื่นด้วยต้นไม้ สวนไม้ สีน้าโอท็อป

ที่สนับสนุนผลิตภัณฑ์จากชาวบ้าน ของกิน ของใช้ ผักพื้นบ้าน

และผักปลอดสารพิษ

ชื่อเดิมตลาดนี้เรียกว่า ตลาดต้นปี เพราะสร้างขึ้นมา

แล้วเสร็จในต้นปี ต่อมาเมื่อมีการตกแต่งตลาดด้วยดอกไม้

พันธุ์ไม้ และกล้วยไม้ต่างๆ นานา เจ้าของตลาดจึงเปลี่ยนชื่อ

เป็นตลาดหัวปลี

เวลาเปิด : ๐๙.๐๐-๑๗.๐๐ น.

(วันเสาร์-อาทิตย์ และวันหยุด

นักชดถกซ์)

โครงการพัฒนาพื้นที่บริเวณวัดมงคลชัยพัฒนา

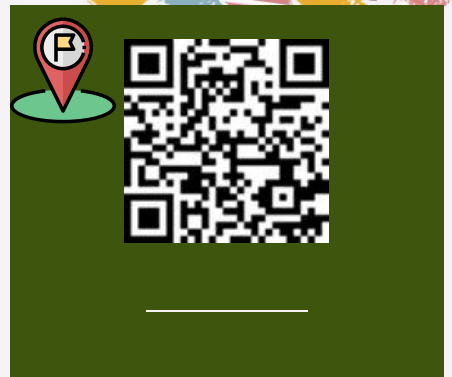

ประวัติความเป็นมา

ในปีพุทธศักราช ๒๕๓๑ พระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร มหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตร ได้มีพระราชกระแส ให้เจ้าหน้าที่มูลนิธิชัยพัฒนา ไปหาซื้อที่ดินติดกับวัดมงคล (ต่อมาได้รับพระราชทานนาม เป็นวัดมงคลชัยพัฒนา) ซึ่งตั้งอยู่ในเขต ๒ ตำบล คือ ตำบลห้วยบง และตำบลเขาดินพัฒนา อำเภอเมือง จังหวัดสระบุรี ปัจจุบัน ตั้งอยู่ในเขตตำบลเขาดินพัฒนาอำเภอเฉลิมพระเกียรติ จังหวัดสระบุรี มีวัตถุประสงค์เพื่อให้มูลนิธิชัยพัฒนา ทดสอบ การดำเนินการพัฒนาด้านการเกษตร ตามแนวทฤษฎีใหม่ โดยพระราชทานแนวทางการดำเนินงานไว้ด้วย

วันที่ ๑๓ มีนาคม พ.ศ. ๒๕๒๘ ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ยกขึ้นเป็นพระอารามหลวง

เมื่อวันพฤหัสบดีที่ ๑ ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๖๕ ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าโปรดกระหม่อม ให้ยกวัดมงคลชัยพัฒนา เป็นพระอารามหลวงชั้นตรีชนิดสามัญ นับเป็นพระอารามหลวงแห่งแรกในรัชกาลพระบาทสมเด็จพระวชิรเกล้าเจ้าอยู่หัว

၄၃

အာဟာရ

ข้าวต้มลูกโยน

Bananas wrapped in sticky rice

มหัศจรรย์ข้าวต้มลูกโยน
“งานประเพณีตักบาตรข้าวต้มลูกโยน”
วัดพระพุทธฉาย อำเภอเมือง จังหวัด
สระบุรี

งานประเพณีตักบาตรข้าวต้มลูกโยน
ตำบลหนองปลาไหล อำเภอเมือง
สระบุรี จังหวัดสระบุรี

ตำนานการตักบาตรเทโวและข้าวต้มลูกโยนนั้น เชื่อกันว่า เมื่อครั้งพุทธกาล สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าเสด็จไปโปรดพระพุทธรูปดาบนาบนาบสุวรรณคัมภีร์ดาวดึงส์ และเสด็จกลับมาয়ังโลกมนุษย์ที่เมืองสังกัสสะ หลังจากวันออกพรรษา ๑ วัน ตรงกับวันแรม ๑ ค่ำ เดือน ๑๑ พุทธศาสนิกชนจำนวนมากมารอเฝ้ารับเสด็จ และปรารถนาที่จะได้ใส่บาตรพระพุทธรูปองค์และพระสงฆ์สาวก โดยประชาชนที่อยู่ห่างออกไป ไม่สามารถจะใส่บาตรได้ถึง จึงใช้วิธีการโยนอาหารของตนลงในบาตรของพระพุทธรูป และพระสาวก โดยอาหารเหล่านั้นตกลงในบาตรเป็นที่อัศจรรย์

อ่านเพิ่มเติม

ส่วนผสม

๑. ข้าวเหนียวเขี้ยวงู
๒. กัลยน้ำว่า
๓. กะทิ หัวกะทิ
๔. น้ำตาลทราย
๕. เกลือ
๖. ใบมะพร้าวอ่อน หรือใบกะพ้อ (สำหรับห่อ)

วิธีทำ

๑. นำข้าวเหนียวมาล้างทำความสะอาด จนเม็ดข้าวเริ่มใส (ถ้าใช้ข้าวเหนียวใหม่ไม่ต้องแช่น้ำ)
๒. เตรียมหัวกะทิ ตั้งไฟ แล้วใส่เกลือ พอกะทิเริ่มเดือดให้ใส่ข้าวเหนียวลงไป
๓. ผัดให้ข้าวเหนียวกับกะทิเข้ากัน ด้วยไฟกลาง คนจนน้ำกะทิเริ่มงวด
๔. ใส่น้ำตาลทรายขาวลงไป แล้วคนต่อจนข้าวเหนียวแห้ง นำลงมาพักไว้ให้คลายร้อน
๕. นำกัลยน้ำว่ามาหั่นครึ่งเตรียมไว้

ขั้นตอนการห่อและนึ่งข้าวต้มลูกโยน

๑. วางใบมะพร้าวอ่อนที่ผ่ามือนำข้าวเหนียวที่พักไว้มาแผ่ แล้ววางกัลยน้ำว่าลงตรงกลาง
๒. ห่อให้ข้าวเหนียวมิดกัลย
๓. นำใบมะพร้าวอ่อนมาห่อให้มิดข้าวเหนียว แล้วเหลือส่วนปลายของใบมะพร้าวไว้ให้เป็นหาง
๔. นำตอกมามัดรอบข้าวต้มลูกโยนให้แน่น
๕. ตั้งน้ำให้เดือดเพื่อเตรียมนำข้าวต้มลูกโยนไปนึ่ง
๖. พอน้ำเดือดให้นำข้าวต้มลูกโยนลงนึ่งด้วยไฟอ่อน เป็นเวลาประมาณ ๓๐ นาที

ขนมกง Kanom Kong

ขนมกง ขนมเกวียน ขนมมวงคล
ขนมกงเป็นขนมโบราณ มีมาตั้งแต่ครั้ง
กรุงศรีอยุธยาตอนต้น จากคำให้การ
ขุนหลวงหาวัดประจักษ์จรรยา
ในเอกสารหอหลวงสมัยอยุธยา
ย่านป่าขนม ชาวบ้านนั้นทำขนมขาย
และนั่งร้านขายขนมขมด กงเกวียน
กิมถั่ว สำปนี ขนมกงเกวียนก็คือขนมกง

ขนมกง รูปร่างก็เป็นล่อเกวียนสมชื่อสำหรับคนไทย
ขนมกงจะแพร่หลายมากเป็นพิเศษในจังหวัดแถว
ภาคกลาง เช่น อยุธยา อ่างทอง สุพรรณบุรี **อำเภอเส้าให้
สระบุรี** ขนมกง เป็นขนมมวงคล ที่นิยมใช้ในพิธีแต่งงาน
ในฐานะขนมชั้นหมาก ขนมกงขนาดใหญ่ จะทำขึ้น
ในโอกาสพิเศษอย่างงานแต่งงาน ด้วยความเชื่อว่า จะทำให้
คู่บ่าวสาวมีใจคอหนักแน่น และครองรักกันตลอดไป
เหมือนกงล้อของเกวียนที่หมุนไปเรื่อย ๆ สมัยก่อน
ในงานหมั้นงานแต่งงาน จะใช้ขนมกงควบคู่กับขนมสามเกลอ
แต่ปัจจุบันขนมสามเกลอเสื่อมความนิยมไปมากแล้ว
คงเหลือแต่ขนมกง

ขนมกงบ้านต้นตาล อำเภอเส้าให้

แหล่งที่ทำบ้าน : นางวงเดือน ยะกุล

บ้านเลขที่ ๒ หมู่ที่ ๔ บ้านต้นตาล ตำบลต้นตาล

อำเภอเส้าให้ จังหวัดสระบุรี รหัสไปรษณีย์ ๑๘๑๖๐

โทร ๐๓๖-๓๓๒๕๐๘

อ่านเพิ่มเติม

วิธีทำ

ส่วนผสม

ส่วนผสมของตัวขนมกง

๑. ถั่วเขียวเลาะเปลือกคั่วให้หอมบดละเอียด
๒. งาขาวคั่วบดพอแตก
๓. กะทิ
๔. น้ำตาลทราย
๕. น้ำตาลปี๊บ
๖. แป้งข้าวเหนียว
๗. น้ำมันพืช

ส่วนผสมของแป้ง สำหรับชุบขนมกง

๑. แป้งสาลีอเนกประสงค์
๒. ไข่แดง
๓. น้ำเปล่า
๔. เกลือป่น
๕. น้ำมันพืช

- วิธีทำส่วนของตัวขนมกง
๑. นำถั่วเขียวเลาะเปลือกคั่วในกะทะ โดยใช้ไฟกลางคั่วจนถั่วกรอบ แล้วนำมาบดให้ละเอียด
 ๒. นำภาชนะสำหรับผสมกะทิ น้ำตาลทราย น้ำตาลปี๊บ ยกขึ้น ตั้งไฟ คนให้น้ำตาลละลาย และรอจนกว่ากะทิเดือดหลังจากนั้น ใส่ถั่วเขียว งาขาวคั่ว กวนต่อให้เข้ากันจนเหนียวปั้นได้ พักไว้ให้เย็น
 ๓. ปั้นส่วนผสมเป็นเส้นกลมยาว ประมาณ ๓-๔ นิ้ว จับปลายขนมชนกันให้เป็นรูปวงกลม แล้วปั้นเป็นเส้นยาว คลึงให้กลม ตัดให้มีขนาดเส้นผ่าศูนย์กลางพอดีกับวงกลม วางพาดไขว้กัน เป็นรูปกากบาท

- วิธีทำแป้งสำหรับชุบขนมกง
๑. ผสมแป้งสาลีอเนกประสงค์ เกลือป่น น้ำมันพืช ค่อยๆ เติมน้ำเปล่า นวดให้แป้งจับตัวเป็นก้อน
 ๒. เติมน้ำแดงผสมให้เข้ากัน เติมน้ำเปล่าที่เหลือ ละลายให้เป็นเนื้อเดียวกัน
 ๓. นำขนมกงที่ปั้นไว้ ชุบลงในน้ำแป้ง แล้วนำไปทอดในน้ำมันพืชที่ร้อน โดยใช้ไฟปานกลางทอดจนสุก เป็นสีเหลืองทอง ตักขึ้นพักให้สะเด็ดน้ำมัน หรือซับด้วยกระดาษสำหรับซับน้ำมัน

กระยาสารท

Thai sweet made of rice, nut, sesame-seeds and sugar

ขนมหวานของไทย อาหารที่ทำในฤดูสารท มีหลักฐานว่าเป็นอาหารสมัยพุทธกาล ทำจากถั่วลิสง งา ข้าวคั่ว มาผัดกับน้ำตาล เป็นอาหารตามประเพณี ที่มักจะทำกันมากในขงสารทไทย คือวันขึ้น ๑๕ ค่ำเดือน ๑๐ เพื่อทำบุญ เพื่ออุทิศส่วนบุญให้ปู่ย่าตายาย และญาติมิตรทั้งหลายที่ล่วงลับไปแล้ว

เมื่อถึงเทศกาลสารทไทย จะมีการกวนกระยาสารทแข่งกัน เป็นที่สนุกสนาน ซึ่งถือเป็นขนมชั้นดี ไปมอบให้ผู้หลักผู้ใหญ่ที่นับถือ และถ้าจะกินกระยาสารทให้ครบเครื่องจริงๆ จะต้องมีมะพร้าวชูดโรยบนกระยาสารทแล้วกินคู่กับกล้วยไข่ สารทเป็นฤดูกาลแห่งการเก็บเกี่ยวพืชพันธุ์ธัญญาหาร ช่วงปลายฤดูฝน เริ่มเข้าต้นฤดูหนาว โดยเหตุที่ความเชื่อของชาวอินเดียผูกพันอยู่กับเทพเจ้าในธรรมชาติ ดังนั้นเมื่อได้ผลผลิตจากการเก็บเกี่ยวคราวแรก จึงนำไปบวงสรวงบูชาเทพเจ้าตามความเชื่อของตน และ **ตำบล บ้านยาง อำเภอสေးให้ จังหวัดสระบุรี** ยังคงอนุรักษ์กรรมวิธีแบบดั้งเดิมไว้อยู่

ขนมกระยาสารท เจ้แดง ตั้งอยู่ ๑๕๐ หมู่ที่ ๔ ตำบลบ้านยาง อำเภอสေးให้ จังหวัดสระบุรี ๑๘๑๖๐

กระยาสารทเจ้แดง เส้าให้ สระบุรี

อ่านเพิ่มเติม

วิธีทำ

- ตั้งกระทะสำหรับกวน เปิดไฟอ่อนๆ พอร้อน นำกะทิทั้งสองชนิดผสมลงไป ตามด้วยน้ำตาลปีบ เกลือ คนจนส่วนผสมละลาย เคี่ยวให้เหนียว
- นำข้าวตอก ถั่วลิสง งาขาว และข้าวเม่าเทลงไป ใช้ไฟกลาง เคี่ยวต่อ จนส่วนผสมเข้ากันดี รอจนเริ่มงวด
- จึงใส่แบะแซ กวนจนส่วนผสมเหนียวมากขึ้นอีกครั้ง ยกลงเตใส่ถาด รอดัดเสิร์ฟ

ส่วนผสม

- น้ำตาลปีบอย่างดี
- หัวกะทิ
- หางกะทิ
- เกลือป่น
- แบะแซ
- ถั่วลิสงคั่วบุง
- งาขาวคั่ว
- ข้าวตอก
- ข้าวเม่า

ข้าวหลามจี

Bamboo Sticky rice

งานบุญประเพณี ตักบาตรข้าวหลามจี เดือนยี่ พื้นที่หนองไทยวน การนำข้าวเหนียวใหม่ที่เก็บเกี่ยว ในฤดูแรก มาเผาเป็นข้าวหลาม และนำไปใส่บาตรพระสงฆ์ มีความเชื่อว่าเป็นการบูชา และทำบุญให้พระแม่โพสพ

งานบุญประเพณีตักบาตรข้าวหลามจีเดือนยี่ ชาวไทยวน สระบุรี เรียกตนเองว่า “คนยวน” ซึ่งอพยพมาจากเชียงแสน และตั้งรกรากอยู่ที่ สระบุรี ตั้งแต่ พ.ศ. ๒๓๔๗ ตั้งบ้านเรือนอยู่เขต **อำเภอเส้าให้ อำเภอเฉลิมพระเกียรติ และตำบลหนองโน อำเภอเมืองสระบุรี** โดยการอพยพโยกย้าย ชาวไทยวนครั้งใหญ่เกิดขึ้นในสมัยรัตนโกสินทร์ตอนต้น ยุคนี้เรียกว่า “เก็บผักใส่ซ้า เก็บข้าใส่เมือง” และยังคงยึดถืออัตลักษณ์ เช่น ภาษา เครื่องแต่งกาย อาหารขนบธรรมเนียมประเพณีที่ถือปฏิบัติ กันมา ประเพณีตักบาตรข้าวหลาม หมายถึงการนำข้าวเหนียวใหม่ที่เพิ่งเกี่ยวขึ้นมาทำเป็นข้าวหลาม และนำไปใส่บาตรพระสงฆ์ที่วัด ไกล่บ้านในวันพระ ขึ้น ๑๕ ค่ำเดือน ๒ ของทุกปี เพื่อความเป็นสิริมงคลแก่ครอบครัว

เทศกาลประเพณีตักบาตรข้าวหลาม
จี เดือนยี่ ที่หนองโน
หมู่ที่ ๖ ตำบลหนองโน อำเภอเมือง
สระบุรี จังหวัดสระบุรี

อ่านเพิ่มเติม

ส่วนผสม

๑. ข้าวเหนียวขาว
๒. น้ำตาลทราย
๓. กะทิคั้นสด
๔. น้ำเปล่าต้มสุก
๕. เกลือป่น
๖. ถั่วดำต้มสุก
๗. ใบเตย
๘. กาบมะพร้าว
๙. กระจับอกไม้ไฟ

วิธีทำ

๑. นำข้าวเหนียว ถั่วดำ ไปล้างให้สะอาด ประมาณ ๒ รอบ แล้วแช่น้ำทิ้งไว้ ๖๐ นาที
๒. นำข้าวเหนียว และถั่วดำ เทลงในชามผสม คลุกเคล้าจนเข้ากัน
๓. นำน้ำกะทิ เทใส่หม้อ ยกตั้งไฟความร้อนปานกลาง รอจนเดือด
๔. เติมน้ำตาลทราย และเกลือป่น คนส่วนผสมให้เข้ากัน
๕. เตรียมกระบอกไม้ไผ่ ล้างทำความสะอาด
๖. กระจายกระบอกไม้ไผ่ ให้น้ำกะทิ และข้าวเหนียวเข้ากัน เมื่อกระจายเสร็จ ก็หยอดข้าวเหนียวลงไป สลับกับน้ำกะทิ
๗. พับใบเตย ๒-๓ ใบ เป็นชั้นสี่เหลี่ยม ใส่อุดลงไปตรงปากกระบอกไม้ไผ่ตามด้วยพับ กาบมะพร้าวหั่นชิ้น กะให้พอดี
๘. เตรียมจุดเตาถ่าน รอให้ไฟร้อนปานกลาง นำตะแกรงเหล็ก ๒ ชั้น มาวางเป็นมุมสามเหลี่ยมในเตา
๙. วางเรียงกระบอกข้าวหลาม แล้วเผาด้วยไฟร้อน ปานกลาง พลิกกลับด้านไปเรื่อย ๆ จนความร้อนทั่วถึงทั้งกระบอก

วิธีทำโดยละเอียด

ปลาส้ม

Pickled fish

การแปรรูปอาหารจาก ปลา ชนิดหนึ่งที่แพร่หลายใน เอเชีย ตะวันออกเฉียงใต้ เครื่องปรุงหลัก ประกอบด้วย ปลา เกลือ กระเทียม ข้าวสุก ผสมกัน หมักจนมีรสเปรี้ยว

พื้นที่ทั่วไป โดยส่วนใหญ่ของ **อำเภอหนองโดน จังหวัดสระบุรี** เป็นที่ราบลุ่ม อยู่ในเขตชลประทาน เหมาะแก่การทำนา โดยมีลาคลองไหลผ่าน และมีปลาชุกชุม และเพื่อเป็นการถนอมอาหารที่ให้ความหลากหลาย ชาวบ้านเลยนิยมทำแหนมปลา หรือปลาส้ม ลักษณะ ที่โดดเด่นของแหนมปลา รับประทานง่าย เนื้อนุ่ม ย่อยง่าย ปัจจุบันแพร่กระจายทำในทุกภาค และต่างมีสูตร ที่แตกต่างกัน ทั้งการเลือกใช้ชนิดปลา และส่วนผสม จนเกิดเป็นผลิตภัณฑ์ปลาส้มหลายแบบ ในแต่ละท้องถิ่น โดยปลาที่นิยมใช้ทำปลาส้ม ได้แก่ ปลาตะเพียน (นิยมมากที่สุด) ปลายี่สก ปลาเทโพ ปลาสร้อย ปลากRAY ปลาจิ้น

กลุ่มแม่บ้านเกษตรกรตำบลบ้านกล้วย
ตำบลบ้านกล้วย อำเภอหนองโดน
จังหวัดสระบุรี

อ่านเพิ่มเติม

วิธีทำ

๑. ล้างทำความสะอาดปลา เอาไส้ออกให้หมด ใช้มีดบังที่ตัวปลา
๒. ผสมเกลือกับน้ำเปล่าคนให้ละลาย
๓. นำปลามาแช่ในน้ำเกลือ ประมาณ ๒-๓ ชั่วโมง
๔. พอแช่ได้ที่ นำมาล้างน้ำเปล่า ทิ้งไว้ให้สะเด็ดน้ำ
๕. นำปลาไปคลุกกับข้าว กระเทียม ผงรสดี ให้เข้าเนื้อ ยัดส่วนผสมเครื่องปรุงไว้ในท้องปลา
๖. นำไปบรรจุลงในถุงพลาสติก ทิ้งไว้ประมาณ ๔-๕ วัน
๗. เมื่อปลาเปรี้ยวได้ที่เก็บใส่กล่องหรือถุงที่ปิดสนิท
๘. เวลาจะรับประทานนำมาทอดให้สุก เสิร์ฟพร้อมหัวหอมซอย พริกชี้หูสด

ส่วนผสม

๑. ปลา	๒. เกลือ
๓. ข้าวเหนียวหนึ่ง และน้ำข้าวข้าว	
๔. น้ำเปล่าต้มสุก	๕. กระเทียม
๖. น้ำตาล	๗. เครื่องปรุงรส

ที่มา : <https://shorturl.asia/58s9t> , <https://shorturl.asia/vsUq>

ปลาส้มผัก

Chopped Pickled fish

การถนอมอาหารของคนโบราณ
ที่มีรสชาติอร่อย ส่วนมากจะทำได้
จากพวกปลาที่มีเกร็ดสีขาว

ปลาส้มผัก นิยมใช้ พวกปลาที่มีเกร็ดสีขาว ได้แก่
ปลาตะเพียน ปลาสวาย ปลาช่อน ปลานวลจันทร์ ปลาชะโด
ปลาฉลามและปลากลาย โดยการชูดเอาเนื้อปลาออกมาแล้ว
นำมาสับหรือบดละเอียด นวดด้วยเกลือทะเลให้เหนียว และ
หมักด้วยกระเทียม ข้าวสุก เก็บไว้ประมาณ ๑-๒ วัน เพื่อให้
เกิดรสเปรี้ยวแล้วห่อด้วยใบตองเพื่อให้เกิดรสชาติอร่อย หอม
ใบตอง พันรัดด้วยเส้นตอกให้แน่น แล้วทับด้วยไม้กระดาน
เพื่อทำให้เกิดรูปทรงสวยงาม และในพื้นที่**จังหวัดสระบุรี**
ประชากรในเทศบาลตำบลหนองโดนส่วนใหญ่ประกอบ
อาชีพเกษตรกรรม ทำนาเพาะปลูกเลี้ยงสัตว์ เมื่อเกิดฤดูน้ำ
หลากจึงนิยมทำปลาส้มผักเก็บไว้เพื่อรับประทานในครัวเรือน

กลุ่มแม่บ้านเกษตรกรตำบลบ้านกล้วย
ตำบลบ้านกล้วย อำเภอหนองโดน
จังหวัดสระบุรี

อ่านเพิ่มเติม

ส่วนผสม

๑. เนื้อปลาชนิดต่างๆแระและบดละเอียด
๒. เกลือป่น
๓. กระเทียมบดละเอียด
๔. ข้าวสุก
๕. น้ำตาลทรายขาว
๖. ใบตองกล้วยน้ำว้า

วิธีทำ

๑. นำเนื้อปลาบดที่แช่น้ำแข็งเย็นจัด มาผสมคลุกเคล้าด้วยเครื่องปรุงส่วนผสมทั้งหมด
๒. การห่อปลาส้มผักนำใบตองมาเช็ดให้สะอาด โดยแบ่งออกเป็น ๒ ขนาด คือ ใบตองใหญ่ และ ใบตองเล็กนำมาซ้อนกัน ๓ ชั้น พันให้แน่นแล้วรัดด้วย ยางวงให้แน่นแล้วบรรจุลงในถุงพลาสติก พับปากถุงให้แน่น เย็บด้วยลวดเย็บ
๓. การบรรจุภัณฑ์ ปลาส้มผักจะนำไปบรรจุในถุงพลาสติก

วิธีทำโดยละเอียด

ปลาร้า

Fermented fish

อาหารสุดแกร่ง อาหารท้องถิ่นที่สำคัญในเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ โดยเฉพาะในภาคอีสาน ภาคกลางของไทย โดยแต่ละท้องถิ่นจะมีการทำปลาร้าเป็นเอกลักษณ์ของตน ปลาร้าเป็นที่นิยมไปทั่วเอเชีย เอเชียอาคเนย์ มีกินกันทุกแห่งในดินแดนที่วัฒนธรรมมอญ-เขมร

ปลาร้าถือกำเนิดขึ้น ตั้งแต่เมื่อไหร่ในดินแดนอุษาคเนย์ โดยเฉพาะในประเทศไทยนั้น ไม่มีใครรู้ชัด เพราะไม่มีหลักฐานทางโบราณคดีที่บ่งบอกถึงร่องรอยการหมักดองปลา หรือการทำปลาร้าอย่างชัดเจน ดังหลักฐานทางโบราณคดีที่บอกไป ซึ่งสันนิษฐานว่าน่าจะเมื่อในราวกว่า ๖,๐๐๐ ปีที่แล้ว และในพื้นที่จังหวัดสระบุรีก็ไม่มีหลักฐานแน่ชัดว่าผู้คนนิยมทำปลาร้าตั้งแต่เมื่อไหร่ และการทำปลาร้าที่นิยมทำมากที่สุดในพื้นที่จังหวัดสระบุรี คือ **บ้านหนองมน ตำบลบ้านหลวง อำเภอดอนพุด** เพราะสาเหตุมาจากที่ผู้คนแถบนี้เริ่มหมักปลาร้าก็เพราะภูมิภาคนี้อยู่ในเขตมรสุม ช่วงต้นฝนมีน้ำมาก

กลุ่มแม่บ้านทำน้ำปลา
บ้านเลขที่ ๒๕ หมู่ที่ ๖ บ้านหนองมน
อำเภอดอนพุด จังหวัดสระบุรี

อ่านเพิ่มเติม

ส่วนผสม

๑. ปลาร้า
๒. ปลา
๓. ตะไคร้
๔. กระเทียม
๕. หอมแดง
๖. พริกแห้ง
๗. มะขามเปียก
๘. ใบมะกรูด

วิธีทำ

๑. นำปลามาตัดหัว ตัดครีบ ขูดเกล็ด เอาเครื่องในออก แล้วล้างน้ำสะอาดให้เรียบร้อย
๒. เตรียมครกกับสาก นำเกลือสินเธาว์ ที่มีลักษณะเป็นดอกเกลือ มาตำให้พอแหลก ไม่ต้องตำจนละเอียด
๓. นำข้าวเปลือกมาคั่วในกระทะ เสร็จแล้วป่นให้ละเอียด
๔. นำเนื้อปลาคลุกเคล้ากับเกลือและข้าวคั่ว จนเข้าเนื้อ จากนั้นหมักใส่ไว้ในไห หรือ ขวดโหลพลาสติก ปิดปากให้แน่น หมักทิ้งไว้ ๒ อาทิตย์
๕. พอครบเวลาให้นำเนื้อปลาออกมาใหม่ เทน้ำจากเนื้อปลาออกให้หมด แล้วคลุกเคล้ากับเกลือและข้าวคั่วใหม่อีกรอบ จากนั้นหมักใส่ไว้ในไห หรือขวดโหลพลาสติก ปิดปากให้แน่น หมักทิ้งไว้ อย่างน้อย ๒-๓ เดือน

ปลาย่าง

Grilled fish

เคล็ดลับการย่างปลาให้มีสีสวย กลิ่นหอม นำรับประทาน ให้ใช้ กาบมะพร้าวเป็นวัสดุเชื้อเพลิง ในการสุ่มไฟ ห้ามใช้ไม้หรือฟืน ชนิดอื่นๆ ซึ่งควัน และไฟที่ได้ จากกาบมะพร้าว จะช่วยให้ปลา มีกลิ่นหอม เนื้อปลาย่างมีสีเหลือง สวยสม่าเสมอ นำรับประทาน ไม่เหม็นควันไฟ

สมัยอดีตปลาชุกชุมอย่างมาก เวลาช่วงปีใหม่ น้ำลดลง ปลาจะออกจากทุ่งนา ชาวบ้านจะช่วยกันจับ ได้เป็นลำเรือ จึงนำมาทำน้ำปลา ปลาร้า และย่างไว้กินฤดูแล้ง ยามขาดแคลน และด้วยการทำปลาย่างในจังหวัดสระบุรีนั้น มักพบได้ในพื้นที่ของ **เทศบาลตำบลคอนพุด** เพราะสภาพ พื้นที่เป็นที่ราบลุ่มโดยตลอด ไม่มีภูเขาและป่าไม้ มีคลอง ส่งน้ำชลประทาน และคลองธรรมชาติ ที่เอื้ออำนวย ต่อการทำนาในเขตพื้นที่ได้เป็นอย่างดี ชาวบ้านจึงนำปลา ที่หามาได้มาแปรรูป เพื่อไว้กินยามขาดแคลน

อ่านเพิ่มเติม

กลุ่มปลาย่าง บ้านเลขที่ ๑ หมู่ที่ ๕
บ้านหนองมน อำเภอคอนพุด
จังหวัดสระบุรี

วิธีทำ

๑. ขอดเกล็ดปลา ควักไส้ฟุงออกให้หมด และชำแหละ ล้างให้สะอาด
๒. ผึ่งบนตระแกรง สำหรับเตรียมรมควันย่างปลา
๓. ให้ใช้กาบมะพร้าวเป็นวัสดุเชื้อเพลิงในการสุ่มไฟ
๔. หากไฟลุกติดมากๆ ให้ใช้เฉพาးขี้เถื่อยถม ให้ไฟเบาลง และได้ควันสำหรับย่างปลาตามต้องการ
๕. ใช้เวลาประมาณ ๑-๒ ชั่วโมงจะได้ปลาย่าง รมควันที่มีสีสวยกลิ่นหอม นำรับประทาน

ส่วนผสม

๑. ปลาที่ชอบ
๒. เกลือ

ข้าวปุ้น / ขนมหุ้น

Thai rice noodle

เส้นแป้งข้าวเจ้าที่เราเรียกกันว่า ขนมหุ้นนั้น สันนิษฐานกันว่าน่าจะเพี้ยนเสียงมาจากคำว่า ‘คนอมจีน’ หรือ ขะนอมจีน ซึ่งเป็นคำในภาษามอญว่า ขนฺจิน (อู่อัจ) มีความหมายว่า แป้งที่ถูกทำให้สุก

เส้นขนมหุ้นแบ่งได้เป็น ๒ ชนิด คือ

๑. ขนมหุ้นแป้งหมัก เป็นเส้นขนมหุ้นที่นิยมทำทางภาคอีสาน เส้นมีสีคล้ำออกน้ำตาล เหนียวนุ่มกว่าขนมหุ้นแป้งสด และเก็บไว้ได้นานกว่า ไม่เสียง่าย
๒. ขนมหุ้นแป้งสด ใช้วิธีการผสมแป้ง ขนมหุ้นแป้งสดเส้นจะมีขนาดใหญ่ เส้นมีสีขาว อุ่มน้ำมากกว่า ตัวเส้นนุ่ม แต่จะเหนียวน้อยกว่าแป้งหมักได้เส้นขนมหุ้นที่มีสีขาวน่ารับประทาน และการทำข้าวปุ้น/ขนมหุ้นในพื้นที่จังหวัดสระบุรี มักพบที่ **ตำบลหนองยาวสูง อำเภอเมืองสระบุรี** เพราะบริเวณนั้นเป็นที่ราบ มีความลาดเอียงและมีภูเขาเล็กน้อย ซึ่งในอดีตชาวบ้านนิยมทำการค้าขาย

ส.ขนมหุ้น

๗๕/๔ หมู่ ๙ ตำบลหนองยาวสูง
อำเภอเมือง จังหวัดสระบุรี
ส.ขนมหุ้น-สระบุรี

อ่านเพิ่มเติม

วิธีทำ

๑. การทำความสะอาด และแช่ข้าว
๒. การหมักข้าว
๓. การบดข้าว
๔. การนอบแป้ง
๕. การทับน้ำหรือการไล่น้ำ
๖. การต้มหรือนึ่งแป้ง
๗. การนวดแป้ง
๘. การกรองเม็ดแป้ง
๙. การโรยเส้น
๑๐. การทำให้เย็น และจัดเรียงเส้น

วิธีทำโดยละเอียด

ส่วนผสม

ขนมหุ้นแบบหมัก

๑. ข้าว
๒. น้ำ
๓. เกลือ

ขนมหุ้นแบบเส้นสด

๑. แป้งข้าวเจ้า
๒. แป้งมัน
๓. แป้งถั่วเขียว
๔. น้ำสะอาด

หมี่ยวน/ข้าวแคบ

Fried Rice Vermicelli

วัฒนธรรมภาคเหนือ
ถ่ายทอดสู่จังหวัดสระบุรี
เมนูเส้นสีเหลือง
ผัดแปลกตา
ที่มีรสชาติจัดจ้าน
เผ็ดติดปลายลิ้น
มากกว่าเมนูหมี่ผัดอื่น ๆ
ที่คนภาคกลางเคยชิน

เส้นหมี่ผัดสีเหลืองอ่อน ให้อารมณ์เหมือนหมี่กะทิ หรือหมี่สีชมพู
ที่คุ้นกัน หากจะต่างกันเพียงแค่ว่าสี จากเครื่องเคราต่างๆ ที่คล้ายกัน
อยู่มาก ไม่ว่าจะเป็นต้นหอม ถั่วงอก และไข่เจียวหั่นฝอย แต่รสชาติ
ของหมี่ไทยวน จะเน้นรสชาติจัดจ้านและสดชื่นมากกว่า
ด้วยส่วนผสมของหอมแดง และพริกแห้ง ทำให้ได้รสเผ็ดปลายลิ้น
มากกว่าจะหวานอมเปรี้ยว ซึ่งผู้คนที่ถูกต้อนเข้ามา เรียกตัวเองว่า
ไทยวน พร้อมทั้งมีการนำวัฒนธรรมด้านต่างๆ รวมทั้ง อาหาร
มาสู่เมืองสระบุรี ปัจจุบัน สามารถหารับประทานหมี่ยวนได้ที่
ตลาดต๋าน้ำโบราณบ้านต้นตาล อำเภอกะเส้าให้

ตลาดต๋าน้ำโบราณบ้านต้นตาล สระบุรี
ที่อยู่ : ริมแม่น้ำป่าสัก วัดต้นตาล ตำบล
ต้นตาล อำเภอกะเส้าให้ จังหวัดสระบุรี
ผัดหมี่ไท-ยวน ตรา ป้าแวม

อ่านเพิ่มเติม

วิธีทำ

- นำกะทะตั้งไฟ ใส่น้ำมันพอน้ำมันร้อน ใส่หอมแดงซอย
กระเทียมซอย เจียวให้หอม แล้วใส่เต้าหู้ปลาลงไป
ผัดให้เหลืองหอม
- จากนั้นใส่น้ำเย็นตาโพลงไป รอให้เดือด
- น้ำเย็นตาโพเดือด นำเส้นหมี่ที่แช่น้ำแล้ว มาใส่ลงไป
ผัดให้เข้ากัน คือเส้นดูดน้ำ น้ำแห้ง
- เส้นแห้งได้ที่ ใส่ถั่วงอก กุยช่าย ลงไป ผัดให้เข้ากัน
ปิดแก๊ส ยกลง
- ทำไข่เจียวแบบปกติ ปรงแค่น้ำปลา
เจียวไข่ แล้วนำมาหั่น

ส่วนผสม

๑. เส้นหมี่	๒. ซอสเย็นตาโพ
๓. ไข่ไก่	๔. หอมแดง
๕. กระเทียม	๖. น้ำปลา
๗. เต้าหู้ปลา	๘. ถั่วงอก
	๙. กุยช่าย

กะหรี่ปั๊บ

Curry Puff

กะหรี่ปั๊บ เป็นอาหารแบบตะวันตก ผสมกับอินเดีย ได้รับความนิยมจากชาวมุสลิมในประเทศไทย คาดว่า ท้าวทองกีบม้า คิดค้นขึ้นตอนแรกใช้ชื่อว่า curry puff (พัฟฟ์ ผงกะหรี่) ต่อมาได้เพี้ยนมาเป็น กะหรี่ปั๊บ และเพี้ยนเป็นกะหรี่ปั๊บในที่สุด กะหรี่ปั๊บใส่ไก่เป็นที่นิยมมาก

กะหรี่ปั๊บ เป็นขนมที่มีลักษณะโดดเด่นเฉพาะตัว นั่นก็คือ จะมีรูปร่างพับเป็นรูปคล้ายๆ "หอย" และจะสอดไส้ด้วยเครื่องปรุงนานาชนิด เช่น ไก่ ถั่ว ผีอก เป็นต้น และกะหรี่ปั๊บก็เป็นอาหารที่ขึ้นชื่อมากในจังหวัดสระบุรี และที่โด่งดังก็จะอยู่ใน **อำเภอ** **มวกเหล็ก** จนได้มีคำขวัญประจำอำเภอว่า "เนื้อนุ่ม นมดี กะหรี่ปั๊บ"

ครุฑ้อ
ที่อยู่: ๒๒ หมู่ที่ ๑๐ ถนนมิตรภาพ
ตำบลมิตรภาพ อำเภอมวกเหล็ก สระบุรี

ครุฑ้อ ร้านของฝาก

ส่วนผสม

ส่วนผสมแป้งชั้นนอก

๑. แป้งสาลีเอนกประสงค์
๒. น้ำ
๓. น้ำตาลทราย
๔. ซอว์ตเทนนึ่งน้ำมันรำข้าว
๕. เกลือป่น

ส่วนผสมแป้งชั้นใน

๑. แป้งสาลีเอนกประสงค์
๒. น้ำมันสำหรับทอด
๓. ซอว์ตเทนนึ่งน้ำมันรำข้าว

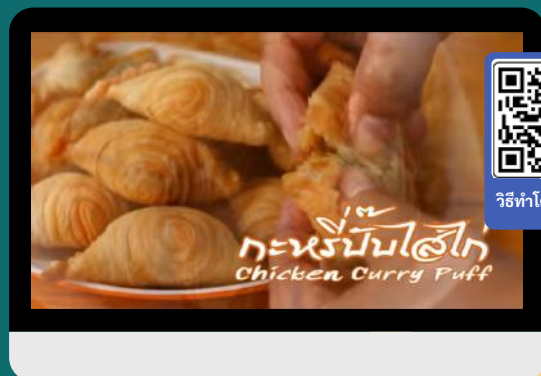
ส่วนผสมไส้ไก่

๑. หอมใหญ่	๒. เนื้อมากไก่	๓. มันเทศ หรือ มันฝรั่ง	๔. น้ำปลา
๕. น้ำตาลทราย	๖. เกลือป่น	๗. พริกไทยป่น	๘. ผงกะหรี่
๙. น้ำมันรำข้าวสำหรับผัด			

วิธีทำ

คลิปสาธิตวิธีการทำ

อ่านเพิ่มเติม

วิธีทำโดยละเอียด

๑๔

หัตถกรรม

หัตถกรรม

ลายผ้าไทยวน

THAI YUAN FABRIC PATTERN

ลายผ้าไทยวน

ผ้าทอมือเสาไห้ อำเภอสเสาไห้

ผ้าเอกลักษณ์

ผ้าอัตลักษณ์ ไทยวนสระบุรี ผ้าเอกลักษณ์ประจำจังหวัดสระบุรี ผ้าทอยกมุกลายกำมปู ที่เกิดจากภูมิปัญญาารากเหง้า การรังสรรค์สิ่งถักทอของชาวไทยวนสระบุรี

ถักทอลวดลาย

นอกจากความสวยงามแล้ว ลวดลายของผ้ายังแฝงไปด้วยความหมาย ลวดลายบนผืนผ้ากำมปูนั้นแสดงถึงความศรัทธาในพระพุทธศาสนา เป็นพุทธบูชา ช่างทอจึงถอดลวดลายลงบนผืนผ้าและเชื่อว่าเป็นสิริมงคลแก่ผู้สวมใส่

สืบสานต่อยอดผ้าลายพื้นเมือง

ด้วยเทคนิคการทอผ้ายกมุกลายกำมปูนั้น ใช้เทคนิคยกมุกแปดเขา ทำให้ลายผ้าไทยวนของเสาไห้ จังหวัดสระบุรี มีลักษณะเฉพาะสวยงาม ควรแก่การสืบสานต่อยอด และอนุรักษ์ลายผ้าพื้นเมืองไทยวนให้คงอยู่กับจังหวัดสระบุรีตลอดไป สืบทอดภูมิปัญญาสู่ลูกหลานจากรุ่นสู่รุ่น

ลายผ้าไทยวน ผ้าทอมือเสาไห้ อำเภอสเสาไห้
จังหวัดสระบุรี

facebook.com/ผ้าเก็บไทยวนเสาไห้-ศูนย์ศึกษา
เรียนรู้เกี่ยวกับผ้าและสิ่งถักทอไทยวน สระบุรี

หัตถกรรม

ผ้าทอไทยพวน

THAI PHUAN WOVEN FABRIC

ผ้าทอไทยพวน

ผ้าทอไทยพวน ตำบลบ้านกล้วย

ลวดลายผ้าของผ้าทอไทยพวน คือ หนึ่งในลายผ้าทอมือที่เป็นเอกลักษณ์โดดเด่นเป็นที่รู้จักของคนทั่วไป เนื่องจากลวดลายที่เป็นเอกลักษณ์แสดงถึงความเป็นกลุ่มชาติพันธุ์ไทยพวนที่สืบทอดมา

ที่มาของงานผ้าทอไทยพวน คือ ความเชื่อที่แฝงอยู่ในลวดลายของผ้าที่เชื่อมโยงผูกพันกับความเชื่อและความศรัทธาในพุทธศาสนาคนไทยพวนตั้งแต่อดีต ถือได้ว่าเป็นอีกกลุ่มชาติพันธุ์หนึ่งที่มีความศรัทธาต่อพุทธศาสนาอย่างยิ่ง และด้วยความศรัทธาในพระพุทธรูป จึงได้ถูกนำมาเป็นส่วนหนึ่งของการสร้างสรรค์ลวดลายที่เป็นเอกลักษณ์ของงานหัตถกรรมผ้าทอไทยพวน โดยผ่านทางลวดลายของผ้าทอไทยพวนโบราณ ที่สะท้อนถึงความคิดความเชื่อทางพุทธศาสนา อันได้แก่ ผ้าทอลายพญานาคน้อย เป็นความเชื่อที่เกี่ยวกับเรื่องเล่าทางพุทธศาสนาในสมัยพุทธกาล โดยความเชื่อที่ว่าพญานาคเป็นผู้มีฤทธิ์เดช มีเงินทอง คนไทยพวนจึงมีความเชื่อว่า ถ้าเรามีความเกี่ยวข้องกับพญานาค ก็จะทำให้มีพญานาคคอยคุ้มครอง มีความสุข ร่ำรวย คนไทยพวนจึงคิดลายผ้าขึ้นใหม่ เมื่อใส่เสื้อผ้าลายพญานาคแล้วก็จะทำให้ประสบความสำเร็จ

ผ้าลวดลายพญานาคน้อย ของคนไทยพวนตำบลบ้านกล้วย จะนิยมนำมาต่อตีน ซึ่งคนไทยพวนเรียกว่า ตีนซิ่น ตีนซิ่นของคนไทยพวน ตำบลบ้านกล้วยจะใช้ด้ายสีแดง สีเหลืองดอกบวบ สีเหลืองทอง สีเขียวและสีดำ ในการขึ้นด้ายยืนและด้ายพุ่ง ด้ายพุ่งจะใช้สองเส้นเพื่อให้เกิดลายที่ชัดเจน

หัตถกรรม

งานจักสานไม้ไผ่ BAMBOO BASKETRY

งานจักสานไม้ไผ่ ลายดอกพิกุล

จักสานลวดลาย

งานจักสานไม้ไผ่ลายดอกพิกุลเป็นการออกแบบลวดลายแบบธรรมชาติ ลายที่มีอิทธิพลของพืช เป็นการเลียนแบบความงดงามของดอกไม้จากธรรมชาติ เชื่อมโยงกับศิลปะการจักสานไม้ไผ่ ทำให้เกิดความสวยงาม

สืบสานต่อยอด

ด้วยความเชื่อสืบต่อกันมา หากปลูกต้นพิกุลไว้บริเวณบ้าน จะทำให้คนในบ้านที่พักอาศัย มีอายุมั่นขวัญยืน เนื่องจากต้นพิกุลเป็นไม้ยืนต้น แข็งแรง ทนทานและอายุยืน คนไทยจึงมักนำดอกพิกุลมาใช้ประกอบพิธีมงคลต่างๆ การนำเอาลายดอกพิกุลมาใช้ในงานจักสานเพื่อให้เกิดความสวยงาม อ่อนช้อยในลวดลาย สะท้อนถึงความอุดมสมบูรณ์ ความสุข และยังถ่ายทอดความงดงามของงานหัตถกรรมจักสาน เพื่อบูรณรักษานวัตกรรมภูมิปัญญาเหล่านี้ให้คงอยู่ต่อไป

๑๕

สมเด็จพระบรมชนกนาถ
เสด็จประพาสสระบุรี

เสด็จพระราชดำเนินสู่สระบุรี ครั้งที่ ๑

พระราชพิธียกฉัตรมงคล

สวามยอตพระมณฑปพระพุทธบาท

ณ วัดพระพุทธบาทราชวรมหาวิหาร ตำบลขุนเฌน อำเภอพระพุทธบาท

พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวฯ ทรงเจิมฉัตรมงคล

วันนี้เวลาเช้า พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวฯ เสด็จพระราชดำเนินโดยขบวนรถไฟพระที่นั่ง จากสถานีจิตรลดา ไปยังสถานีลพบุรี และ จากนั้นเสด็จพระราชดำเนินโดยรถยนต์พระที่นั่ง ไปยังวัดพระพุทธบาท จังหวัดสระบุรี เสด็จพระราชดำเนินไปยังพระที่นั่งเย็น ทรงจุดธูปเทียนเครื่องนมัสการทรงศีลแล้ว รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ อ่านรายงาน กราบบังคมทูลพระกรุณา ทรงมีพระราชดำรัสตอบ แล้วทรงประกอบพระราชพิธียกพระฉัตร มงกุฎสวมยอดพระมณฑปพระพุทธบาท เสด็จพระราชดำเนินทอดพระเนตรการออกธำเนน ของกระทรวง ทบวง กรม แล้วเสด็จพระราชดำเนิน กลับพระนคร

ข่าวในพระราชสำนัก
พระบรมมหาราชวัง
วันอาทิตย์ที่ ๙ มีนาคม ๒๔๙๕

พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวฯ
ทรงยกฉัตรมงคลสวมยอดพระมณฑป
พระพุทธบาท

ฉัตรมงคล
พ.ศ. ๒๔๙๕

ข้อมูลอ้างอิง

<https://www.saraburipao.go.th/home/14tour>

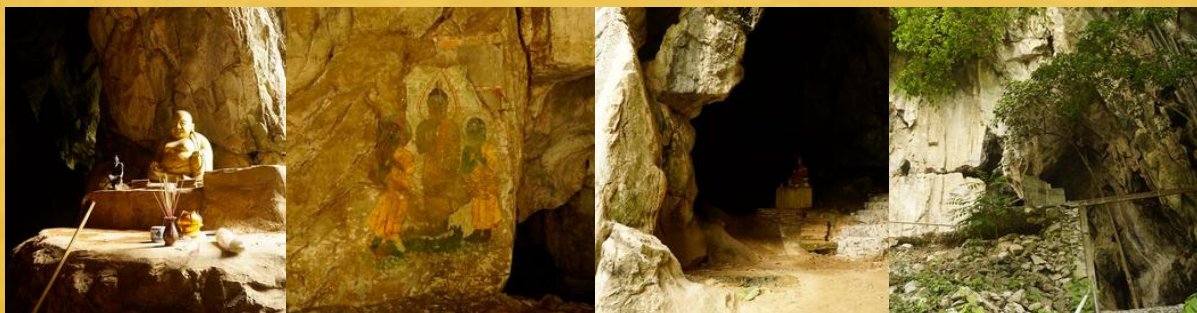
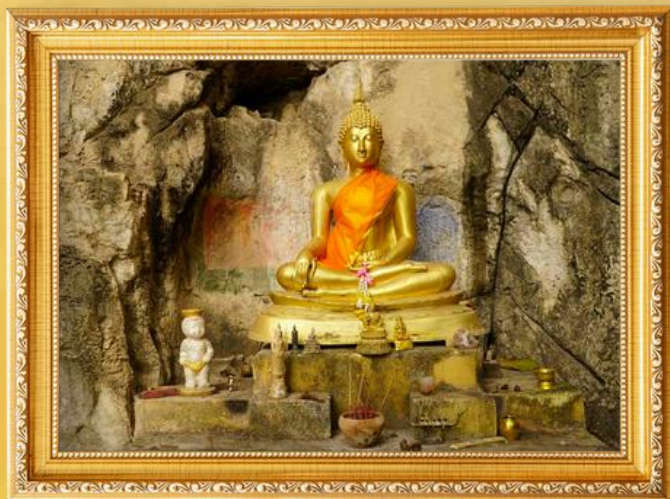
เสด็จประพาสสระบุรี ครั้งที่ ๒

เสด็จประพาสถ้ำวิมานจักรี

ณ ถ้ำวิมานจักรี ตำบลขุนโขลน อำเภอพระพุทธบาท จังหวัดสระบุรี

ในปี พ.ศ. ๒๔๙๕

ถ้ำเก่าแก่ที่มีประวัติเกี่ยวข้องกับพระเจ้าแผ่นดินหลายพระองค์ด้วยกัน ถ้ำวิมานจักรีถูกค้นพบในบริเวณเชิงเขาดอกไม้ ซึ่งอยู่ในอาณาเขตของเทือกเขาวง ถ้ำแห่งนี้ถูกค้นพบโดยพระบาทสมเด็จพระจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว (รัชกาลที่ ๔) ขณะที่ทรงผนวช พระองค์ทรงโปรดให้นำพระพุทธรูปโบราณปางประทับยืน ยกพระหัตถ์ข้างหนึ่งขึ้นมาประทับไว้ ณ ถ้ำวิมานจักรีแห่งนี้ เพื่อเป็นที่สักการะแก่พระภิกษุ สามเณรและชาวบ้านทั่วไปให้เกิดสิริมงคล ก่อนที่จะเดินทางไปสักการะรอยพระพุทธบาทต่อไป ปัจจุบันพระพุทธรูปโบราณองค์นี้ประดิษฐานอยู่ที่วัดพระพุทธบาท และจะถูกอันเชิญออกมาแค่ปีละครั้งเพื่อประกอบพิธีสงฆ์ในช่วงเทศกาลสงกรานต์

เมื่อปีพ.ศ. ๒๔๒๖ พระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว (รัชกาลที่ ๕) ทรงเสด็จประพาสถ้ำวิมานจักรี และทรงจารึกพระปรมาภิไธยย่อ จปร. ไว้ที่ผนังถ้ำอีกด้วย เป็นที่ภาคภูมิใจของชุมชนชาวพุทรา่งเรื่อยมา ในปี พ.ศ. ๒๔๙๕ ในหลวงรัชกาลที่ ๙ ทรงเสด็จประพาสถ้ำวิมานจักรี เป็นอีกครั้งที่ถ้ำแห่งนี้ได้รับเสด็จพระเจ้าแผ่นดินแห่งกรุงรัตนโกสินทร์ นำมาซึ่งสิริมงคลแก่ชุมชนสืบไป

ข้อมูลอ้างอิง

<https://www.museumthailand.com/th/4821/storytelling>

เสด็จประพาสสระบุรี ครั้งที่

เสด็จพระราชดำเนินไปทอดพระเนตรกิจการ
ของบริษัท ปูนซีเมนต์ไทย จำกัด ณ โรงงานท่าหลวง

๓

ณ โรงงานท่าหลวง ตำบลท่าลาน อำเภอบ้านหมอ

ข่าวในพระราชสำนัก
พระบรมมหาราชวัง
วันอาทิตย์ที่ ๒๗ มกราคม ๒๕๐๑

เสด็จพระราชดำเนิน
ไปทอดพระเนตรกิจการ
บริษัท ปูนซีเมนต์ไทย
จำกัด

เสด็จพระราชดำเนิน
ไปทอดพระเนตรกิจการ
บริษัท ปูนซีเมนต์ไทย
จำกัด

วันนี้เวลาเช้า พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวฯ
และสมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ
เสด็จพระราชดำเนินไปทอดพระเนตรกิจการ
ของบริษัท ปูนซีเมนต์ไทย จำกัด ณ โรงงาน
ท่าหลวง จังหวัดสระบุรี

ข้อมูลอ้างอิง

<https://www.saraburipao.go.th/home/14tour>

๑๖๐

เสด็จประพาสสระบุรี ครั้งที่

เสด็จประทับรถถัง เอ็ม๒๔ ทรงตรวจพลสวนสนาม และทอดพระเนตรการฝึกถวายบุตร

ณ โรงเรียนทหารม้า ศูนย์การทหารม้า ค่ายอดิศร จว.สระบุรี

ข่าวในพระราชสำนัก
พระบรมมหาราชวัง
วันพฤหัสบดีที่ ๒๔ เมษายน ๒๕๐๑

รถถัง เอ็ม.๒๔

เมื่อ ๒๔ เมษายน ๒๕๐๑ พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช เสด็จประทับรถถัง เอ็ม.๒๔ ทรงตรวจพลสวนสนาม และทอดพระเนตรการฝึกถวายบุตร บริเวณเขากระเตย กิโลเมตรที่ ๑๗๕ ถนนมิตรภาพ สระบุรี ปัจจุบันรถถัง เอ็ม.๒๔ ที่เคยทรงประทับ ได้เก็บรักษาไว้ที่แหล่งรวมรถถังโบราณ แผนกวิชายานยนต์ กองการศึกษา โรงเรียนทหารม้า ศูนย์การทหารม้า ค่ายอดิศร จว.สระบุรี

เสด็จประทับรถถัง เอ็ม.๒๔

ข้อมูลอ้างอิง
<https://www.tnews.co.th/social/317673>

เสด็จพระราชดำเนินไปประกอบพิธี

ครั้งที่

๑๕

เสด็จพระราชดำเนินไปประกอบพิธี
เปิดถนนมิตรภาพบริเวณกิโลเมตรที่ ๓๓
อำเภอมหากะเหล็ก จังหวัดสระบุรี

ณ ถนนมิตรภาพบริเวณกิโลเมตรที่ ๓๓ อำเภอมหากะเหล็ก จังหวัดสระบุรี

ข่าวในพระราชสำนัก
พระบรมมหาราชวัง
วันพฤหัสบดีที่ ๑๐ กรกฎาคม ๒๕๐๑

(ภาพจากนายสืบสกุล ศรัณพฤต)

เมื่อวันที่ ๑๐ กรกฎาคม พ.ศ. ๒๕๐๑ พลับพลาพิธีในคราว
พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช
(พระอิสริยยศในขณะนั้น) เสด็จพระราชดำเนินมาทรงประกอบพิธี
เปิดถนนมิตรภาพบริเวณกิโลเมตรที่ ๓๓ อำเภอมหากะเหล็ก จังหวัดสระบุรี

ข้อมูลอ้างอิง

<http://164.115.41.171/web/flipbook/saraburi/index.html#p=22>

เสด็จประพาสสระบุรี ครั้งที่

เสด็จพระราชดำเนินไปประกอบพิธีทรงเปิด

พระบรมราชานุสรณ์ พระเจ้าทรงธรรม

และทรงยกช่อฟ้าพระอุโบสถวัดพระพุทธบาท

ณ วัดพระพุทธบาทราชวรมหาวิหาร ตำบลขุนโขลน อำเภอพระพุทธบาท

๖

ข่าวในพระราชสำนัก
พระบรมมหาราชวัง
วันจันทร์ที่ ๖ มิถุนายน ๒๕๐๓

พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวฯ
ทรงเปิดพระบรมราชานุสรณ์
พระเจ้าทรงธรรม

ณ พระมณฑปพระพุทธบาท
ครั้งเสด็จพระราชดำเนิน
ทรงยกช่อฟ้าพระอุโบสถ
วัดพระพุทธบาทราช
วรมหาวิหาร

วันนี้เวลาเช้า พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวฯ
เสด็จพระราชดำเนินไปประกอบพิธี
ทรงเปิดพระบรมราชานุสรณ์พระเจ้าทรงธรรม
และทรงยกช่อฟ้าพระอุโบสถ ณ วัดพระพุทธบาท
จังหวัดสระบุรี (ราชกิจจานุเบกษา ฉบับพิเศษ
เล่ม ๗๗ ตอนที่ ๔. ๙ มิถุนายน ๕๐)

พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวฯ
ทรงยกช่อฟ้าพระอุโบสถวัด
พระพุทธบาทราชวรมหาวิหาร

ข้อมูลอ้างอิง

<https://www.saraburipao.go.th/home/14tour>

เสด็จประพาสสระบุรี ครั้งที่ ๑๗

พิธีเปิดป้ายฟาร์มทดลองและศูนย์ฝึก
การเลี้ยงโคนมไทย-เดนมาร์ก

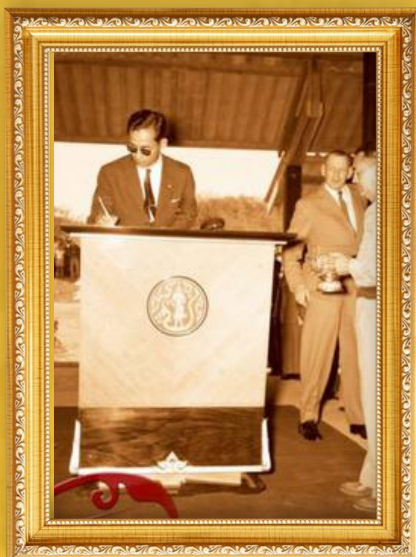
ณ ฟาร์มทดลองและศูนย์ฝึกการเลี้ยงโคนม ไทย-เดนมาร์ก

วันนี้เวลาเช้า พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวฯ พร้อมด้วยสมเด็จพระเจ้ากรุงเดนมาร์ก และสมเด็จพระราชินีอินกริด เสด็จพระราชดำเนินโดยขบวนรถไฟพระที่นั่งไปยังจังหวัดสระบุรี ทรงเยือนฟาร์มทดลองและศูนย์ฝึกการเลี้ยงโคนมแห่งนี้ด้วย ภายหลังนั้น ทั้ง ๒ พระองค์ เสด็จพระราชดำเนินเยือนโรงงานปูนซีเมนต์ไทย ณ ท่าหลวง

ข่าวในพระราชสำนัก
พระบรมมหาราชวัง
วันอังคารที่ ๑๖ มกราคม ๒๕๐๕

พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวฯ สมเด็จพระเจ้ากรุงเดนมาร์ก และสมเด็จพระราชินีอินกริด เสด็จพระราชดำเนินถึงฟาร์มทดลองและศูนย์ฝึกการเลี้ยงโคนมท่าหลวง

เสด็จพระราชดำเนินไปยังโรงงานปูนซีเมนต์ไทยท่าหลวง

พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวฯ สมเด็จพระเจ้ากรุงเดนมาร์ก และสมเด็จพระราชินีอินกริด เสด็จพระราชดำเนินทอดพระเนตรอาคารและสถานที่ฟาร์มทดลองและศูนย์ฝึกการเลี้ยงโคนมไทย-เดนมาร์ก อำเภอมวกเหล็ก

ข้อมูลอ้างอิง

<https://www.saraburipao.go.th/home/14tour>

เสด็จประพาสสระบุรี ครั้งที่ ๔

เสด็จพระราชดำเนินพระราชทานพระพุทธรูปนอราชนพิตกร
ประจำจังหวัดแก่ผู้ว่าราชการจังหวัด และเยี่ยมราษฎร
ณ ศาลากลางจังหวัดสระบุรี ตำบลปากเพรียว อำเภอเมืองสระบุรี

พระพุทธรูปนอราชนพิตกร
ประดิษฐาน
ณ ศาลากลาง
จังหวัดสระบุรี

ข่าวในพระราชสำนัก
พระบรมมหาราชวัง
วันอาทิตย์ที่ ๘ กันยายน ๒๕๑๓

พระราชทาน
พระพุทธรูปนอราชนพิตกร
ประจำจังหวัด
ณ ศาลากลาง
จังหวัดสระบุรี

เสด็จพระราชดำเนินไปยังสวนพฤกษศาสตร์ป่าดงดิบ
ทรงปลูกต้นรัง ณ สวนพฤกษศาสตร์ป่าดงดิบ ตำบลพุดแดง อำเภอเฉลิมพระเกียรติ จังหวัดสระบุรี

เสด็จพระราชดำเนินยังสวนพฤกษศาสตร์
ภาคกลาง (พุดแดง) ทรงปลูกต้นรัง

ข้าราชการและประชาชน
เฝ้ารับเสด็จตลอดเส้นทาง
พระราชดำเนิน

วันนี้เวลาเช้า พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวฯ
เสด็จพระราชดำเนิน พร้อมด้วยสมเด็จพระเจ้า
ลูกเธอเจ้าฟ้าเพชรรัตนกษัตริย์ โดยรถยนต์พระที่นั่ง
ไปยังจังหวัดสระบุรี เพื่อพระราชทานพระพุทธรูป
นอราชนพิตกร ประจำจังหวัด แก่ผู้ว่าราชการ
จังหวัด และทรงเยี่ยมราษฎร

ข้อมูลอ้างอิง
<https://www.saraburipao.go.th/home/14tour>

เสด็จพระราชพิธี

ครั้งที่

๑

ทรงบำเพ็ญพระราชกุศล

ถวายผ้าพระกฐินส่วนพระองค์

ณ วัดพระพุทธฉาย ตำบลหนองปลาไหล อำเภอเมืองสระบุรี

ข่าวในพระราชสำนัก
พระบรมมหาราชวัง
วันเสาร์ที่ ๓ พฤศจิกายน ๒๕๑๖

พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวฯ
ทรงบำเพ็ญกุศลถวายผ้าพระกฐินส่วน
พระองค์ ณ วัดพระพุทธฉาย

วันนี้ เวลา ๑๓.๕๐ น. พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวฯ และสมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ เสด็จพระราชดำเนินโดยรถยนต์พระที่นั่งพร้อมด้วย สมเด็จพระเจ้าลูกเธอ เจ้าฟ้าจุฬาภรณวลัยลักษณ์ จากพระตำหนักจิตรลดารโหฐาน ไปทรงบำเพ็ญพระราชกุศล ถวายผ้าพระกฐินส่วนพระองค์ ณ วัดพระพุทธฉาย อำเภอเมืองสระบุรี จังหวัดสระบุรี และทรงเยี่ยมราษฎร

ข้อมูลอ้างอิง

<https://www.saraburipao.go.th/home/14tour>

เสด็จประพาสสระบุรี ครั้งที่ ๑๐

ทรงประกอบพิธียกข่อยฟ้าอุโบสถ
และพระราชทานธงประจำรุ่นลูกเสือชาวบ้าน จังหวัดสระบุรี
ณ วัดศรัทธาประชากร (เขารวก)
ตำบลหน้าพระลาน อำเภอเฉลิมพระเกียรติ

ข่าวในพระราชสำนัก
พระบรมมหาราชวัง
วันจันทร์ที่ ๕ มกราคม ๒๕๑๙

เมื่อวันอาทิตย์ที่ ๔ มกราคม ศกนี้ เวลา ๑๔.๐๕ น.
พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวฯ สมเด็จพระบรมโอรสาธิราชฯ
สยามมกุฎราชกุมาร เสด็จพระราชดำเนินโดยรถยนต์พระที่นั่ง
พร้อมด้วยสมเด็จพระเจ้าลูกเธอทั้งสองพระองค์
จากพระที่นั่งวโรภาสพิมาน
พระราชวังบางปะอิน ไปทรงประกอบ
พิธียกข่อยฟ้าอุโบสถวัดศรัทธาประชากร
(เขารวก) อำเภอเมืองสระบุรี
พระราชทานธงประจำรุ่นแก่ลูกเสือ
ชาวบ้าน จังหวัดสระบุรี และทรงเยี่ยม
ราษฎรจังหวัดสระบุรี

พระราชทานธงประจำรุ่นแก่ลูกเสือชาวบ้าน
จังหวัดสระบุรี

ทรงประกอบพิธียกข่อยฟ้าอุโบสถ
วัดศรัทธาประชากร (เขารวก)

ทรงเยี่ยมราษฎร ประจำจังหวัดสระบุรี
ณ วัดศรัทธาประชากร
(เขารวก)

ข้อมูลอ้างอิง

<https://www.saraburipao.go.th/home/14tour>

เสด็จประพาสสระบุรี ครั้งที่ ๑๑

ทรงประกอบพิธียกช่อฟ้าอุโบสถ

และพระราชทานธงประจำรุ่นแก่ลูกเสือชาวบ้านจังหวัดสระบุรี

ณ วัดหนองเขื่อนข้าง ตำบลหนองยาว อำเภอเมืองสระบุรี

หน้าบันวัดหนองเขื่อนข้าง

ข่าวในพระราชสำนัก
พระบรมมหาราชวัง
วันศุกร์ที่ ๑๖ เมษายน ๒๕๑๙

ทรงเยี่ยมราษฎรประจำจังหวัดสระบุรี
ณ วัดหนองเขื่อนข้าง

ทรงประกอบพิธียกช่อฟ้าอุโบสถวัดหนองเขื่อนข้าง

วันศุกร์ที่ ๑๖ เมษายน ๒๕๑๙ เวลา ๑๔.๔๕ น. พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวฯ และสมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ และเสด็จพระราชดำเนินโดยรถยนต์พระที่นั่ง พร้อมด้วยสมเด็จพระเจ้าลูกเธอ ทั้งสองพระองค์ จากพระตำหนักจิตรลดารโหฐาน พระราชวังดุสิต ไปทรงประกอบพิธียกช่อฟ้าอุโบสถ วัดหนองเขื่อนข้าง อำเภอเมืองสระบุรี จังหวัดสระบุรี พระราชทานธงประจำรุ่น แก่ลูกเสือชาวบ้าน จังหวัดสระบุรี และทรงเยี่ยมราษฎร จังหวัดสระบุรี

เสมาอุโบสถ
วัดหนองเขื่อนข้าง

พระราชทานธงประจำรุ่น
แก่ลูกเสือชาวบ้านจังหวัดสระบุรี
ณ วัดหนองเขื่อนข้าง

ข้อมูลอ้างอิง

<https://www.saraburipao.go.th/home/14tour>

เสด็จประพาสสระบุรี ครั้งที่ ๑๒๖

ทรงประกอบพิธีผูกพัทธสีมาอุโบสถวัดศรัทธาประชากร (เขารวก)

และทรงเยี่ยมราษฎร จังหวัดสระบุรี

ณ วัดศรัทธาประชากร (เขารวก) ตำบลหน้าพระลาน อำเภอเมืองสระบุรี
(ปัจจุบันอยู่ในเขตอำเภอเฉลิมพระเกียรติ) จังหวัดสระบุรี

ข่าวในพระราชสำนัก
พระบรมมหาราชวัง
วันพฤหัสบดีที่ ๓๑ มีนาคม ๒๕๒๐

พระพุทธรูปประธานในอุโบสถ
วัดศรัทธาประชากร (เขารวก)

เสมาอุโบสถ
วัดศรัทธาประชากร (เขารวก)

ทรงประกอบพิธีผูกพัทธสีมาอุโบสถ
วัดศรัทธาประชากร (เขารวก)

วันนี้ เวลา ๑๕.๑๕ น. พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวฯ สมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ และ สมเด็จพระบรมโอรสาธิราชฯ สยามมกุฎราชกุมาร เสด็จพระราชดำเนิน โดยรถยนต์พระที่นั่ง พร้อมด้วย สมเด็จพระเจ้าลูกเธอทั้งสองพระองค์ จากพระตำหนัก จิตรลดารโหฐาน พระราชวังดุสิต ไปทรงประกอบพิธี ผูกพัทธสีมาอุโบสถ วัดศรัทธาประชากร (เขารวก) ตำบลหน้าพระลาน อำเภอเมืองสระบุรี จังหวัดสระบุรี และทรงเยี่ยมราษฎรจังหวัดสระบุรี

สมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ
ทรงประกอบพิธีผูกพัทธสีมาอุโบสถ
วัดศรัทธาประชากร (เขารวก)

ข้อมูลอ้างอิง

<https://www.saraburipao.go.th/home/14tour>

เสด็จประพาสสระบุรี

ครั้งที่

เสด็จพระราชดำเนินไปทรงตัดลูกนิมิตอุโบสถ
และทรงเททองหล่อพระประธานประจำอุโบสถ

๑๓

ณ วัดไทยงาม ตำบลโคกแย้ อำเภอหนองแค จังหวัดสระบุรี

เวลา ๑๔.๐๐ น. พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวฯ
เสด็จพระราชดำเนินโดยรถยนต์พระที่นั่งพร้อมด้วย
สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี
และสมเด็จพระเจ้าลูกเธอ เจ้าฟ้าจุฬาภรณวลัยลักษณ์
จากพระตำหนักจิตรลดารโหฐาน พระราชวังดุสิต
ไปทรงตัดลูกนิมิตอุโบสถ และทรงเททองหล่อ พระประธานประจำอุโบสถวัดไทยงาม
(วัดพระสนมลาว) อำเภอหนองแค จังหวัดสระบุรี ตลอดจนทรงเยี่ยมราษฎร จังหวัด
สระบุรี

ข่าวในพระราชสำนัก
พระบรมมหาราชวัง
วันอาทิตย์ที่ ๑๙ เมษายน
๒๕๒๒

พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวฯ
ทรงตัดลูกนิมิตอุโบสถ
วัดไทยงาม ตำบลโคกแย้
อำเภอหนองแค
จังหวัดสระบุรี

อุโบสถวัดไทยงาม
ตำบลโคกแย้
อำเภอหนองแค
จังหวัดสระบุรี

พระราชทานให้อัญเชิญ
พระบรมมาภิไธยย่อ ภปร.
ประดิษฐานบนหน้าบัน
อุโบสถวัดไทยงาม

ข้อมูลอ้างอิง

<https://www.saraburipao.go.th/home/14tour>

เสด็จประพาสสระบุรี ครั้งที่ ๑๔

ทรงประกอบพิธียกช่อฟ้าอุโบสถ

ณ วัดหนองหมูใต้ ตำบลหนองหมู อำเภอวิหารแดง จังหวัดสระบุรี

ข่าวในพระราชสำนัก
พระบรมมหาราชวัง
วันจันทร์ที่ ๗ เมษายน ๒๕๒๓

ทรงประกอบพิธียกช่อฟ้าอุโบสถวัดหนองหมูใต้ ตำบลหนองหมู อำเภอวิหารแดง จังหวัดสระบุรี

ทรงเยี่ยมราษฎรที่มารอรับเสด็จ ณ วัดหนองหมูใต้ ตำบลหนองหมู อำเภอวิหารแดง

วันนี้ เวลา ๑๔.๐๐ น. พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวฯ และสมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ เสด็จโดยรถยนต์พระที่นั่ง จากพระตำหนักจิตรลดารโหฐาน พระราชวังดุสิต ไปทรงประกอบพิธียกช่อฟ้าอุโบสถ ณ วัดหนองหมูใต้ หมู่ที่ ๒ ตำบลหนองหมู อำเภอวิหารแดง จังหวัดสระบุรี

ข้อมูลอ้างอิง

<https://www.saraburipao.go.th/home/14tour>

เสด็จประพาสสระบุรี ครั้งที่ ๑๕

ทรงบำเพ็ญพระราชกุศล

ถวายผ้าพระกฐินส่วนพระองค์ วัดศรีทราประชักร (เขารวก)

ณ วัดศรีทราประชักร (เขารวก)

ตำบลหน้าพระลาน อำเภอเฉลิมพระเกียรติ จังหวัดสระบุรี

วันเสาร์ที่ ๒๔ ตุลาคม ๒๕๒๔

ทรงบำเพ็ญพระราชกุศล
ถวายผ้าพระกฐินส่วนพระองค์

ทรงบำเพ็ญพระราชกุศล
ถวายผ้าพระกฐินส่วนพระองค์

ทรงเยี่ยมราษฎร
ที่มารอรับเสด็จ

ข้อมูลอ้างอิง

<https://www.saraburipao.go.th/home/14tour>

เสด็จประพาสสระบุรี

ครั้งที่

๑๖

ทรงบำเพ็ญพระราชกุศลอุทิศพระราชกุศลถวาย

สมเด็จพระนเรศวรมหาราช

ณ วัดมณฑลชัยพัฒนา และโครงการอ่างเก็บน้ำห้วยหินขาว ตำบลห้วยบง

อำเภอเฉลิมพระเกียรติ จังหวัดสระบุรี

ทรงบำเพ็ญพระราชกุศลอุทิศถวาย
สมเด็จพระนเรศวรมหาราช
ณ วัดมณฑลพัฒนา
อำเภอเฉลิมพระเกียรติ

ข่าวในพระราชสำนัก
พระบรมมหาราชวัง
วันจันทร์ที่ ๒๕ มกราคม ๒๕๓๖

พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว
ทอดพระเนตร
โครงการพัฒนาพื้นที่
วัดมณฑลชัยพัฒนา
อำเภอเฉลิมพระเกียรติ

เวลา ๑๕.๒๐ น. พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวฯ เสด็จพระราชดำเนินโดยรถยนต์พระที่นั่ง จากพระตำหนักจิตรลดารโหฐาน พระราชวังดุสิต ไปทรงบำเพ็ญพระราชกุศล ทรงพระราชอุทิศถวายสมเด็จพระนเรศวรมหาราช และทอดพระเนตรโครงการพัฒนาพื้นที่บริเวณวัดมณฑล ตำบลเขาดินพัฒนา อำเภอเมืองสระบุรี จังหวัดสระบุรี ครั้นเสด็จพระราชดำเนินถึงวัดมณฑล ณ ที่นั้น ผู้ว่าราชการจังหวัดสระบุรี อธิบดีกรมวิชาการเกษตร กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ผู้บัญชาการตำรวจภูธร ภาค ๑ ผู้บัญชาการจังหวัดทหารบกสระบุรี และข้าราชการเฝ้าทูลละอองธุลีพระบาท รับเสด็จ จากนั้นเสด็จพระราชดำเนินเข้าสู่พระอุโบสถ ทรงจุดธูปเทียนเครื่องนมัสการบูชาพระพุทธปฏิมา และทรงจุดธูปเทียนเครื่องทองน้อย ถวายราชสักการะพระบรมรูปพระนเรศวรมหาราช ทรงกราบ ทรงศีล ทรงทอดผ้าไตร จำนวน ๑๐ ไตร พระสงฆ์สดับปกรณ์ ทรงหลั่งทักษิโณทก พระสงฆ์ถวายอนุโมทนา ถวายอดิเรก เสร็จแล้ว เสด็จพระราชดำเนินไปทอดพระเนตร การดำเนินงานโครงการพัฒนาพื้นที่ บริเวณวัดมณฑล อาทิ สระเก็บน้ำ แปลงพืชสวน พืชไร่และกิจกรรมของโครงการฯ ซึ่งทรงพระกรุณาโปรดเกล้าโปรดกระหม่อม ให้มูลนิธิชัยพัฒนา เป็นผู้รับผิดชอบในการดำเนินงานให้เป็นไปตามแนวพระราชดำริ ในโอกาสนี้ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวฯ ทรงปลูกต้นจันทร์ชะมด ไว้เป็นที่ระลึกด้วย

พระราชทานพระบรมรูป
สมเด็จพระนเรศวรมหาราช
แก่วัดมณฑลชัยพัฒนา

โครงการอ่างเก็บน้ำห้วยหินขาวอันเนื่องมาจาก
พระราชดำริ
ตำบลห้วยบง อำเภอเฉลิมพระเกียรติ

ข้อมูลอ้างอิง

<https://www.saraburipao.go.th/home/14tour>

เสด็จพระราชพิธีสระบุรี ครั้งที่ ๑๓

ทรงเปิดเขื่อนป่าสักชลสิทธิ์

ณ เขื่อนป่าสักชลสิทธิ์ ตำบลวังม่วง/ตำบลคำพราหมณ์ อำเภอวังม่วง
(และอำเภอพัฒนานิคม จังหวัดลพบุรี)

ข่าวในพระราชสำนัก
พระบรมมหาราชวัง
วันพฤหัสบดีที่ ๒๕ พฤศจิกายน
๒๕๔๒

ทรงเปิดเขื่อนป่าสักชลสิทธิ์ อำเภอวังม่วง จังหวัดสระบุรี (และ
อำเภอพัฒนานิคม จังหวัดลพบุรี)

พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวฯ และสมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ ได้เสด็จพระราชดำเนินไปทรงเปิดเขื่อนป่าสักชลสิทธิ์ ซึ่งเป็นเขื่อนกั้นแม่น้ำป่าสักที่อำเภอวังม่วง จังหวัดสระบุรี และอำเภอพัฒนานิคม จังหวัดลพบุรี

ข้อมูลอ้างอิง

<https://www.saraburipao.go.th/home/14tour>

๑๖

การแสดง/
กีฬาพื้นบ้าน

ทราแซด๒/กีฬพื้นบ้าน

ระบำบุชรองพระพุทธรบาท

"the Buddha's footprint Dance "

อำเภอ พระพุทธรบาท

สมัยอยุธยาการรำบูชารอยพระพุทธรบาท โดยความเชื่อที่ว่ากษัตริย์พระองค์ใดที่ทรงขึ้นครองราชย์ จะต้องทรงรำบูชาถวายรอยพระพุทธรบาท เพื่อเป็นการ บวงสรวงพระพุทธรบาท สระบุรี เริ่มมาตั้งแต่สมัย ของแผ่นดินสมเด็จพระมหาบุรุษ (พระเพทราชา) เมื่อผ่านพื้นแผ่นดินสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว การรำบวงสรวงได้สิ้นสุดลง

ที่มาภาพ
<https://travel.kapook.com/view264908.html>

อ้างอิง <https://www.facebook.com/Squarerootsthailand>
เกสร ชุมทรัพย์ เจ้าหน้าที่พิพิธภัณฑสถานแห่งพระพุทธรบาท
หนังสือวัดพระพุทธรบาทราชวรมหาวิหาร จังหวัดสระบุรี

ระบำไม้ตะพด

"Mai Ta Pote Dance"

อำเภอ พระพุทธรบาท

ไม้ตะพดจากภูมิปัญญา อยู่คู่มากับงานประเพณี นมัสการพระพุทธรบาท เชื่อว่าแปลงจากวิถีของชาวบ้าน ที่มักหาไม้ค้ำยันทรงตัวที่เหมาะสมมือ และช่วยขับไล่สัตว์ อันตรายป้องกันตัว ก่อนพัฒนาให้สวยงามตามสมัยนิยม และเพิ่มมูลค่าด้วยการออกแบบ ซึ่งล้วนแล้วแต่สะท้อน วิถีศรัทธาและคติความเชื่อ และเนื่องจากภูมิปัญญา ของไม้ตะพดของอำเภอพระพุทธรบาทนี้เอง ส่งผลให้เกิด การบูรณการนาฏศิลป์สร้างสรรค์ โดยการนำไม้ตะพด ในท้องถิ่นมาประยุกต์ใช้ในการแสดง ในรูปแบบที่เรียกว่า "ระบำไม้ตะพด" ที่จะหาชมได้ ตามโอกาสของการจัดงานหรือประเพณีสำคัญของ อำเภอพระพุทธรบาท

ที่มาภาพ
<https://www.thetrippacker.com/>

อ้างอิง <https://www.facebook.com/ArtandCultureThaiPBS/posts/>
เกสร ชุมทรัพย์ เจ้าหน้าที่พิพิธภัณฑสถานแห่งพระพุทธรบาท.

เทศกาล๒/กีฬาน้ำขึ้นเขิน

ประเพณีตักบาตรหัวต้มลูกโยน

"Khae Tom Luk Yon tradition"

วันแรม ๑ ค่ำ เดือน ๑๑ ประชาชนต่างมารอเฝ้ารับเสด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า วันนั้นท่านได้กล่าวไว้ว่าเป็นวันเปิดโลก ทำให้โลกมนุษย์ สวรรค์และนรกต่างเห็นกันและกัน ประชาชนที่มาจำนวนมากต่างปรารถนาใส่บาตรพระพุทธรองค์ คนที่อยู่ห่างออกไปไม่สามารถจะใส่บาตรได้ถึง จึงใช้วิธีการโยนอาหารของตนลงในบาตรของพระพุทธรเจ้า และพระสาวก โดยอาหารเหล่านั้นตกลงในบาตรเป็นที่อัศจรรย์ยิ่ง จึงถือเอาหลังวันออกพรรษาหนึ่งวันจัดให้มีประเพณีตักบาตรข้าวต้มลูกโยนขึ้นเป็นประจำทุกปี

ที่มาภาพ

<https://mekhanews.com/2022/offering-food-to-monks-rice-porridge-luk-yon-2522-what-day-is-it-held/>

อ่านเพิ่มเติม

อ้างอิง <https://travel.trueid.net/detail/>

อำเภอพระพุทธบาท

การตกแต่งรถบุปผชาติในงานประเพณีตักบาตรดอกไม้

parade of floral floats in tak bat flower tradition

ประเพณีตักบาตรดอกไม้เป็นประเพณีสำคัญที่อยู่คู่กับวัดพระพุทธบาทราชวรมหาวิหารมาช้านาน พี่น้องประชาชนจะถือเอาวันเข้าพรรษาของทุกปี พบกับพิธีบวงสรวงดวงพระวิญญาณ สมเด็จพระเจ้าทรงธรรม และสิ่งศักดิ์สิทธิ์ที่มีอยู่ในอาณาบริเวณพระพุทธบาท ขบวนพยุหยาตราสมเด็จพระเจ้าทรงธรรม ขบวนรถบุปผชาติ การแสดงศิลปพื้นบ้านวัฒนธรรม และขบวนต่างๆ ปัจจุบันหน่วยงานของรัฐมีความประสงค์จะทำงานนี้เป็นประเพณีเอกลักษณ์ของชาวสระบุรี เพื่อเป็นการส่งเสริมการท่องเที่ยวด้วย จึงให้แต่ละอำเภอจัดตกแต่งรถที่นำเสนอของดีของเด่นในอำเภอของตนมาร่วมพิธีนี้ ขบวนรถต่างๆ จะเริ่มจากหน้าที่ว่าการอำเภอพระพุทธบาท เคลื่อนขบวนเข้าสู่ถนนสายคู่เพื่อเดินทางมายังมณฑป

ที่มาภาพ <https://pantip.com/topic/37894283>

อ้างอิง <https://www.sac.or.th/databases/>
<https://www.stou.ac.th/offices/rdec/nakornnayok/main/onlineexhibitions/Saraburi/>

ทรงแสดง/กีฬาพื้นบ้าน

ฟ้อนปิ่นเตงทอผ้า

Pun Fai and Tor Pha Dance

ชุมชนไทยวนยังมีการทอผ้าดั้งเดิมที่แสดงให้เห็นถึงอัตลักษณ์ของชาวเชียงแสนซึ่งได้รับการสืบทอดมาตั้งแต่ ๒๑๙ ปีที่แล้ว การฟ้อนรำปิ่นฝ้ายทอผ้าเป็นการประดิษฐ์ทำรำโดยมีท่วงท่าลีลามาจากกระบวนการการทอผ้า ซึ่งเป็นการนำเสนอถึงวิถีชีวิตการทอผ้า เพื่อนำมาใช้ในชีวิตประจำวันของลูกผู้หญิงชาวยวน ส่วนการแต่งกายในการแสดงมีความหลากหลายไม่มีรูปแบบตายตัว ซึ่งการฟ้อนรำของชาวไทยวนมักจะจัดขึ้นในวาระโอกาสที่สำคัญ เช่น การต้อนรับแขกแก้วมาเยือน เป็นต้น

อำเภอ
เส้าไห้

อ่านเพิ่มเติม

ที่มาภาพ
<https://www.youtube.com/watch?v=MnFvEq29e2M&t=161s>

อ้างอิง สุพัตรา ชูชม อาจารย์ช่างศิลปหัตถกรรม ด้านผ้าทอตีนจก จังหวัดสระบุรี

แห่เทียนพรรษาและทอผ้า

Candle festival and Lanna flag

เนื่องด้วยสมัยก่อนพระภิกษุสงฆ์ไม่มีไฟฟ้าใช้ ชาวบ้านจึงหล่อเทียนต้นใหญ่ขึ้น เพื่อถวายพระภิกษุสงฆ์ เอาไว้จุดให้แสงสว่างในการปฏิบัติกิจสงฆ์ต่างๆ เป็นพุทธบูชาตลอดเวลา ๓ เดือน ชาวบ้านมักจัดขบวนแห่กันอย่างเอิกเกริกสนุกสนานในการนำเทียนไปถวาย และ มีการแข่งขันการประกวดเทียนพรรษา ซึ่งมีการปฏิบัติสืบทอดกันต่อมารุ่นสู่รุ่น ทำให้คนรุ่นใหม่มีโอกาสได้ใกล้ชิด และสัมผัสกับศิลปวัฒนธรรม ซึ่งคาดหวังได้ว่า จะเป็นประเพณีวัฒนธรรมท้องถิ่นที่สืบทอดต่อไปอีกยาวนาน ส่วนตุ่ง เป็นประเพณีของผ้าทอไท-ยวนชนิดหนึ่ง ซึ่งชาวยวนมีความเชื่อว่าตุ่งเป็นการแสดงถึงบันไดนำไปสู่เส้นทางของสวรรค์ ชาวไทยวนนิยมใช้ตุ่งในการตกแต่งบ้านเรือน สถานที่ในงานรื่นเริง นอกจากนี้ตุ่งยังมีการนำไปใช้ในพิธีกรรมต่างๆ ทั้งมงคลและอวมงคล

ที่มาภาพ
<http://ica.swu.ac.th/news/detail/2/152>

อ้างอิง <http://arts.pnu.ac.th/th/km/tradition-culture>

เทศกาล๒/กีฬาพื้นบ้าน

การแข่งขันเรือยาวประเพณี

Long boat-racing

อำเภอ
เสนาห์

การแข่งขันเรือยาวเป็นประเพณีที่สำคัญของจังหวัดสระบุรี มาตั้งแต่ปลายสมัยกรุงศรีอยุธยาเป็นต้นมา วิถีชีวิตของชาวสระบุรีที่อาศัยอยู่บริเวณริมแม่น้ำป่าสัก อาศัยลำน้ำเป็นแหล่งประกอบอาชีพในการเกษตรกรรม เมื่อว่างเว้นจากการทำไร่-ทำนา ชาวบ้านในแต่ละหมู่บ้านจะรวมตัวกันฝึกซ้อมพายเรือยาว เพื่อเตรียมแข่งขัน ซึ่งเป็นฤดูกาลทอดกฐิน สร้างความสนุกสนานและก่อให้เกิดความรัก และความสามัคคีในกลุ่มชาวบ้าน

ที่มาภาพ

<https://www.facebook.com/ILoveSaraburi/posts/915148188684812>

อ้างอิง <https://thainews.prd.go.th/>

ที่มาภาพ <https://www.bloggang.com/viewdiary.php?id=junely&group=1&month=10-2009&date=06>

อ่านเพิ่มเติม

การแข่งขันเรือฟ่งเรือ

Ruea Pung Ruea

การแข่งขันฟ่งเรือ เกิดขึ้นที่วัดมะขามเรียง ตำบลไผ่ขวาง อำเภอบ้านหมอ จังหวัดสระบุรี โดยความคิดริเริ่มของ “พระครูศุภธรรมคุณ” เจ้าอาวาสวัดมะขามเรียง เจ้าคณะอำเภอบ้านหมอ ท่านได้ให้ข้อคิดในการฟื้นฟูประเพณีแข่งขันเรือฟ่งกับสภาวัฒนธรรมตำบลไผ่ขวาง โดยผู้นำท้องถิ่นต่างๆ ก็เริ่มสืบหาเรือฟ่งที่จะนำมาใช้แข่งขัน เส้นห์ของเรือฟ่ง คือ ความเป็นธรรมชาติของสนามดิน ธรรมชาติของไม้ไผ่ที่ปิดตัวได้ เมื่อฟ่งไปครั้งหนึ่ง ก็ต้องมาเล็งศูนย์ตัดเรือฟ่งให้ตรง ตัดหัวให้เซิด จำทำว้าง ทำปลอยเรือ ปลอยหางโดด หรือสายโดด โดยเฉพาะการพันสายโดดกับหางเรือให้ปลอยหลุดให้ง่ายที่สุด และอยู่ในแนวศูนย์กลางเรือ การตะหวัดสายโดดให้ส่งเรือฟ่งไปได้ไกล ๆ

อำเภอ
บ้านหมอ

ที่มาภาพ

<https://www.facebook.com/Banmordistrict>

อ่านเพิ่มเติม

อ้างอิง <http://www.m-culture.in.th/album/37213/>

ทรแลด๒/กีฬพื้นบ้าน

รำวงสระบุรี

" Ramwong Saraburi "

คำร้อง

รำรำรำ มาชิมรำกับพี่
 รำวงสระบุรี คนดีอย่าหนีหน้าไกล
 มาเถิดหนางามชื่น คนอื่นที่ไหนเมื่อไร
 จะรำคู่ใคร นะเจ้าขวัญใจสระบุรี
 (ช)มวกเหล็กเขาใส่เสื้อแดง หนองแขงเขาใส่เสื้อลาย
 เส้าให้ซ้อาย รำกับพี่ชายหน่อยสิ
 พระบาทคนดี เขารำจู้จี้กับหนุ่มเมืองเพรียว
 วิหารแดงใจเดียว ต้องยื่นหน้าเชียว เพราะคอยคู่รำ
 (ญ)หนองโดนเขาคนรูปหล่อ บ้านหมอกคงไม่ใจดำ
 แก่งคอยลืมหำ หนองแคเลยซ้าหัวใจ
 ดอนพุดช่างสุดโสกา พี่จ๋า มารำใกล้ใกล้
 วังม่วงขวัญใจ มาสิโวไวมารำหน่อยสิ
 รำรำรำ มาชิมรำกับพี่
 รำวงสระบุรี คนดีอย่าหนีหน้าไกล
 มาเถิดหนางามชื่น คนอื่นที่ไหนเมื่อไร
 จะรำคู่ใคร นะเจ้าขวัญใจสระบุรี
 (ช)มวกเหล็กเขาใส่เสื้อแดง หนองแขงเขาใส่เสื้อลาย
 เส้าให้ซ้อาย รำกับพี่ชายหน่อยสิ
 พระบาทคนดี เขารำจู้จี้กับหนุ่มเมืองเพรียว
 วิหารแดงใจเดียว ต้องยื่นหน้าเชียว เพราะคอยคู่รำ
 (ญ)หนองโดนเขาคนรูปหล่อ บ้านหมอกคงไม่ใจดำ
 แก่งคอยลืมหำ หนองแคเลยซ้าหัวใจ
 ดอนพุดช่างสุดโสกา พี่จ๋า มารำใกล้ใกล้
 วังม่วงขวัญใจ มาสิโวไวมารำหน่อยสิ
 รำรำรำ มาชิมรำกับพี่
 รำวงสระบุรี คนดีอย่าหนีหน้าไกล
 มาเถิดหนางามชื่น คนอื่นที่ไหนเมื่อไร
 จะรำคู่ใคร นะเจ้าขวัญใจสระบุรี

ที่มาภาพ

<https://www.saraburipao.go.th/home/archives/13573>

ทุกอำเภอ

ผู้แต่ง นายสมจิตร คชฤทธิ์

แรกเริ่มเดิมที “รำวงย้อนยุค” เกิดในช่วง
 รัชสมัยของจอมพล ป.พิบูลสงคราม ซึ่งเดิมที
 จะเรียก “รำโชน” ในอดีตการ “รำโชน” จะเน้น
 การจับคู่เต้น แต่เมื่อปรับแล้วเราก็จะเห็นว่า
 เป็นการเต้นและเดินเป็นวงกลมไปพร้อมกัน
 หลายๆ คน ซึ่งสมัยนั้นเวลาที่ผู้นำประเทศไทย
 ไปเยือนประเทศเพื่อนบ้าน เมื่อเสร็จสิ้นการ
 ประชุมก็จะมีการรำวงเพื่อความผ่อนคลายและ
 ความสัมพันธ์ที่ดี จึงทำให้การ “รำวง” เป็น
 เอกลักษณ์ของคนไทยในแง่ของการเผยแพร่
 วัฒนธรรมไปสู่ต่างประเทศ

อ้างอิง <https://www.thaipost.net/main/detail/1767>

ที่มาภาพ <https://saraburi.cdd.go.th/2023/01/12/11-01-66>

— **บรรณานุกรม** —

SCAN ME

คณะผู้จัดทำ

ที่ปรึกษา

๑. นายปฐมเกียรติ ไชยคำ ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรี เขต ๑
๒. นายสุธรรม เลิศนพคุณวงศ์ รองผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรี เขต ๑
๓. นางสาวแหวนไพลิน เย็นสุข ผู้อำนวยการกลุ่มนิเทศ ติดตามและประเมินผลการจัดการศึกษา

คณะทำงาน

๑. นายยุทธกิจ ถาวรเกษตร
๒. นางสาวสมล โปธิ
๓. นางสาวปาริษา แครกระโทก
๔. นายธวัชพันธ์ โปธิ
๕. นางสาวนริสา ภาสบุตร
๖. นางสาวนราภร พรหมติบ
๗. นายพรวิวัฒน์ สุขเจริญ
๘. นางดวงพร โมราบุตร
๙. นางสาววิภาดา สารีโพธิ์
๑๐. นางสาวฉัตรรัตน์ พรทิพย์วิวัฒน์
๑๑. นางสาวกนกอร รัตนจิตร
๑๒. นางสาวนิศากร พิมูลชาติ
๑๓. นายทวีศักดิ์ นิลงาม
๑๔. นางสาวปาริชาติ รังษี
๑๕. นางสาวกัญชฎานิษฐ์ พงษ์ศิลป์
๑๖. นางสาวณัฐนิชา ญาณโอสถ
๑๗. นางสาววรรณภา เงินพุ่ม
๑๘. นางสาวสิริกัลยา บุญอนันต์
๑๙. นางสาวทักษพร ปิ่นเพชร
๒๐. นางสาวธัญชนก สุวรรณโกชน์
๒๑. นางสาวกัลยา ฐาโรจน์
๒๒. นายกนก ทองเนื้อดี
๒๓. นายจิรกิตต์ บัวหอม
๒๔. นางสาวชญาภา สอนสวัสดิ์
๒๕. นางสาวสุริศา ทองชู
- ผู้อำนวยการโรงเรียนวัดบ่อพระอินทร์
- ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านเขาพลัด
- ผู้อำนวยการโรงเรียนวัดหนองกีบม้า
- รองผู้อำนวยการโรงเรียนหน้าพระลาน (พิบูลสงคราม)
- ครู โรงเรียนวัดหนองกะธาดู
- ครู โรงเรียนวัดหนองกะธาดู
- ครู โรงเรียนวัดหนองกะธาดู
- ครู โรงเรียนอนุบาลบ้านหมอ (พัฒนราษฎร์)
- ครู โรงเรียนอนุบาลบ้านหมอ (พัฒนราษฎร์)
- ครู โรงเรียนอนุบาลวัดพระพุทธบาท
- ครู โรงเรียนวัดเขาดิน
- ครู โรงเรียนวัดหนองหัวโพ
- ครู โรงเรียนหน้าพระลาน (พิบูลสงคราม)
- ครู โรงเรียนหน้าพระลาน (พิบูลสงคราม)
- ครู โรงเรียนวัดหนองกีบม้า
- ครู โรงเรียนวัดหนองกีบม้า
- ครู โรงเรียนวัดบ่อพระอินทร์
- ครู โรงเรียนบ้านเขาพลัด
- ครู โรงเรียนวัดหนองสองห้อง
- ครูผู้ช่วย โรงเรียนวัดหนองกะธาดู
- ครูผู้ช่วย โรงเรียนวัดหนองสองห้อง
- ครูผู้ช่วย โรงเรียนวัดบ่อพระอินทร์
- ครูผู้ช่วย โรงเรียนวัดสาธุประชาสรรค์
- ครูอัตราจ้าง โรงเรียนวัดหนองสองห้อง
- ครูอัตราจ้าง โรงเรียนบ้านเขาพลัด

บรรณาธิการ

๑. นายจำลอง รัชวัตร
๒. นางสาวแหวนไพลิน เย็นสุข
๓. นางศิริรัตน์ คอยเกษม
๔. นางสาวมะลิ นาคก้อน
๕. นางสาวมณีนุช ศรีทอง
- ผู้ทรงคุณวุฒิ
- ผู้อำนวยการกลุ่มนิเทศ ติดตามและประเมินผลการจัดการศึกษา
- ศึกษานิเทศก์ชำนาญการพิเศษ
- นักวิเคราะห์นโยบายและแผน
- รองผู้อำนวยการโรงเรียนอนุบาลวัดพระพุทธบาท

แหล่งเรียนรู้ จังหวัดสระบุรี

กลุ่มงานส่งเสริมและพัฒนาสื่อนวัตกรรม และเทคโนโลยีทางการศึกษา

กลุ่มนิเทศ ติดตามและประเมินผลการจัดการศึกษา
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรี เขต ๑

